

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Toetsingskader waterkwaliteit en KRW-factsheets

Bijlage 4 van het Ontwerp Beheer- en ontwikkelplan voor de rijkswateren 2016-2021

Toetsingskader waterkwaliteit en KRW-factsheets

Bijlage 4 van het Ontwerp Beheer- en
ontwikkelplan voor de rijkswateren

22 december 2014

Inhoud

Bijlage 4a Toetsingskader waterkwaliteit	7
1. Aanleiding, functie en afbakening	8
2. De onderdelen van het toetsingskader	11
3. Doelen	12
4. Uitwerking biologie	14
5. Toelichting op de stroomschema's	16
 Bijlage 4b KRW-factsheets	 25
1. Rivieren	27
2. Kanalen	133
3. Waddenzee	207
4. Noordzee en kust	235
5. IJsselmeergebied	277
6. Zuidwestelijke Delta	337

Inleiding

Dit is bijlage 4 van het Ontwerp Beheer- en ontwikkelplan voor de rijkswateren 2016-2021.

Deze bijlage bestaat uit twee delen:

- deel A: het Toetsingskader waterkwaliteit en
- deel B: de KRW-factsheets van de waterlichamen die Rijkswaterstaat beheert.

Rijkswaterstaat gebruikt het Toetsingskader Waterkwaliteit om nieuwe ontwikkelingen en initiatieven te toetsen aan de Kaderrichtlijn Water. Het toetsingskader beschrijft concreet hoe er aan de diverse KRW-doelen getoetst wordt.

De KRW-factsheets bevatten de informatie over de uitvoering van de KRW in de rijkswateren. In de factsheets staat gedetailleerde informatie per waterlichaam over de status, doelen, belasting, maatregelen en uitzonderingen.

De factsheets van alle waterbeheerders zijn te vinden op: www.waterkwaliteitsportaal.nl.

Bijlage 4a

Toetsingskader waterkwaliteit

1. Aanleiding, functie en afbakening

1.1 Wettelijk stramien en status toetsingskader

De Nederlandse implementatie van de voorschriften en doelstellingen uit de Kaderrichtlijn Water (KRW), de Grondwaterrichtlijn en de Richtlijn Prioritaire Stoffen vindt in principe plaats in het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009 (Bkmw 2009) dan wel in een vergelijkbare wettelijke regeling. De doelen voor de goede chemische en ecologische toestand van oppervlaktewaterlichamen worden wettelijk vastgelegd in de vorm van milieukwaliteitseisen. De chemische doelen zijn direct verwoord in het Bkmw 2009. Voor de ecologische doelen zijn referenties en maatlaten voor natuurlijke wateren (STOWA 2012-31) en een omschrijving MEP en maatlaten voor sloten en kanalen (STOWA 2012-34) opgesteld. Voor de sterk veranderde en kunstmatige wateren zijn de doelen hiervan afgeleid en vastgelegd in het Bprw 2016-2021.

Het Bkmw 2009 en de Wet milieubeheer (Wm) geven daarnaast een nadere uitwerking van de KRW-doelstelling van geen achteruitgang. Het Bkmw 2009 brengt uitdrukkelijk geen directe koppeling tot stand tussen individuele besluiten (bijvoorbeeld vergunningen) en de vastgelegde milieukwaliteitseisen. De milieukwaliteitseisen worden alleen gekoppeld aan de bevoegdheid tot het vaststellen van plannen in het kader van de Waterwet. Dit betekent dat doorwerking van de eisen uit het Bkmw 2009 naar individuele besluiten indirect gebeurt via de water(beheer)plannen. In de water(beheer)plannen worden de doelstellingen specifiek uitgewerkt naar waterlichamen en wordt aangegeven hoe hierop voor nieuwe activiteiten wordt getoetst. Voor de rijkswateren vindt deze uitwerking plaats in dit toetsingskader waterkwaliteit. Het toetsingskader is geschreven op basis van het Bkmw 2009.

Dit toetsingskader wordt onder meer gehanteerd bij de verlening en wijziging van watervergunningen. Het hanteren van dit toetsingskader draagt op deze wijze bij aan het bereiken van de KRW-doelstellingen en is dan ook als niet-waterlichaamspecifieke KRW-maatregel opgenomen in het Bprw. De centrale vraag die Rijkswaterstaat zich stelt bij het uitvoeren van deze toetsing is de vraag of de KRW-doelstellingen waarop de activiteit mogelijk effecten heeft nog wel behaald kunnen worden als de activiteit daadwerkelijk plaatsvindt.

Indien in de toekomst een nieuwe handreiking op het gebied van vergunningverlening en handhaving wordt vastgesteld, die op onderdelen afwijkt van dit toetsingskader, zal Rijkswaterstaat zich daaraan committeren. Daarnaast zal Rijkswaterstaat dit toetsingskader in de toekomst blijven actualiseren, aanvullen en aanpassen indien nodig, en de meest recente versie of aanvullingen daarop eventueel los van het Bprw als beleidsregel publiceren, indien de daarin opgenomen wijzigingen passen binnen de kaders die in dit Bprw zijn uitgezet. Dit kan bijvoorbeeld nodig zijn als er beperkte inhoudelijke wijzigingen plaatsvinden in het Bkmw 2009, of als de praktijkervaring met dit toetsingskader daartoe aanleiding geeft. Alleen indien dit gevolgen heeft voor de mate waarin de KRW-doelstellingen bereikt kunnen worden, zal dit aanleiding zijn voor een herziening van het Bprw.

1.2 Het toetsingskader waterkwaliteit in een notendop

Voor de bescherming en verbetering van de waterkwaliteit wordt een pakket van maatregelen ingezet. In ieder geval blijft het huidige beschermingsniveau van de waterkwaliteit gehandhaafd. Dit generieke toetsingskader is gericht op het beoordelen van mogelijke verslechtingen als gevolg van fysieke ingrepen of emissies van stoffen. Het toetsingskader bestaat uit twee delen: het beoordelen van emissies van stoffen en het beoordelen van fysieke ingrepen. De beoordeling van de emissies van stoffen is vastgelegd in het Handboek Immissietoets. Dit als BBT-document aangewezen handboek maakt onderdeel uit van dit toetsingskader en daarmee ook van het Bprw. Dit Handboek wordt hier niet nader beschreven maar is beschikbaar op www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/applicaties-modellen/emissiebeheer_o/emissie.

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de verschillende doelen die een rol spelen bij het toetsingskader en wordt daarnaast een nadere uitwerking gegeven voor de biologie. De opzet van de toetsing maakt het mogelijk deze in veel gevallen snel en relatief marginaal uit te voeren, omdat de toetsing het mogelijk maakt snel een scheiding te maken tussen gevallen die wel en gevallen die geen mogelijke effecten hebben op de toestand van het relevante waterlichaam (of andere waterlichamen). In het laatste geval hoeven dan

geen aanvullende voorwaarden meer aan de activiteit gesteld te worden. Op deze manier kan de toetsing voor relatief kleine activiteiten, waarvan gemakkelijk gezegd kan worden dat ze geen invloed op de toestand van een waterlichaam hebben, relatief snel verlopen, en kan het merendeel van de aandacht in het kader van deze toetsing uitgaan naar de activiteiten die dat het meeste verdienen, te weten activiteiten van substantiële omvang, die wel degelijk mogelijk gevolgen hebben voor de toestand van een of meerdere waterlichamen.

1.3 Toepassingsbereik van het toetsingskader

Gedurende de planperiode kan er sprake zijn van nieuwe ontwikkelingen en initiatieven, waarmee op het moment van opstellen/actualiseren van het KRW-maatregelenprogramma geen rekening is gehouden. Deze kunnen een milieubelasting opleveren die kan leiden tot een verslechtering van de toestand van waterlichamen. In deze gevallen wordt het toetsingskader gehanteerd.

Dit toetsingskader dwingt niet zelfstandig om bestaande vergunningen opnieuw te beoordelen. In het algemeen geldt dat de gestelde doelen gerealiseerd kunnen worden zonder aanpassing van bestaande vergunningen of herbeoordeling van bestaande activiteiten. Daar waar periodieke actualisatie vanuit andere wetgeving is voorgeschreven, kan het toetsingskader worden benut als aanvullende methode voor beoordeling. Hierbij dient echter ook rekening te worden gehouden met bestaande rechten van bijvoorbeeld vergunninghouders, waardoor het toetsingskader lang niet altijd in zijn volledigheid kan worden toegepast. Dit is ook niet nodig. Bestaande activiteiten en vergunningen zijn meegenomen in de belastinganalyse die voor alle waterlichamen is uitgevoerd bij het opstellen/actualiseren van het programma. Indien de KRW-doelen gehaald worden (gegeven de bestaande activiteiten en vergunningen), bestaat er vanuit de KRW of het Bkwm 2009 geen noodzaak deze activiteiten strenger dan aanvankelijk te beoordelen en/of bestaande vergunningen aan te scherpen. In gevallen waarin dit wel zo is, is het aanscherpen van vergunningen of het strenger beoordelen van activiteiten als maatregel opgenomen in het KRW-maatregelenprogramma voor de relevante watersystemen.

Het toetsingskader is in eerste instantie ook niet bedoeld voor het toetsen van maatregelen die in het KRW-programma zijn opgenomen. Deze maatregelen hebben immers een positief effect op de ecologische toestand. Echter, indien een geplande KRW-maatregel verandert van aard of omvang, dan is het noodzakelijk om het toetsingskader te doorlopen. De omvang of aard van een maatregel kan bijvoorbeeld veranderen door gewijzigd inzicht van het effect van een maatregel, of vanuit kostenoverwegingen. Een voorbeeld van een gewijzigde maatregel is dat het areaal ondiep water kleiner wordt, of dat minder geschikt leefgebied ontstaat. Een verminderd effect door een wijziging van de maatregel in aard of omvang moet hierop worden gecompenseerd. De compensatie kan bijvoorbeeld plaatsvinden door het aanleggen, of meetellen van een niet geplande KRW-maatregel in het waterlichaam.

Indien er voor een initiatief een expliciete vergunningplicht bestaat, bijvoorbeeld op grond van de Waterwet, dan is een individuele beoordeling daarvan op grond van dit toetsingskader vereist. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor het adviseren in het kader van de watertoets over voldoende concreet omschreven individuele bestemmingen. Echter, indien activiteiten via algemene regels – bijvoorbeeld algemene regels voor gebruik waterstaatswerken in de Waterregeling – gereguleerd worden, is een beoordeling vooraf aan de hand van dit toetsingskader alleen mogelijk als de algemene regel zelf daartoe de mogelijkheid biedt via de bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen in de vorm van maatwerkvoorschriften naar aanleiding van de melding. Bij het opstellen van algemene regels is al rekening gehouden met de effecten van de gereguleerde activiteiten op de waterkwaliteit. Doorgaans worden alleen activiteiten met een relatief beperkt negatief effect op het watersysteem vrijgesteld van vergunningplicht, en zijn bijvoorbeeld de emissienormen in de relevante algemene regels hierop toegesneden. Daarom zal het in de praktijk slechts bij uitzondering het geval zijn dat het doorlopen van dit toetsingskader tot het stellen van nadere eisen noopt. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan cumulatieve effecten van een grote hoeveelheid van dit soort lozingen op een relatief klein, stilstaand waterlichaam.

Gewijzigde KRW-maatregelen

Voor gewijzigde KRW-maatregelen wordt het toetsingskader doorlopen om de mate van verminderde effecten in beeld te krijgen. Als er compenserende of aanvullende maatregelen nodig zijn, wordt vervolgens bepaald of deze via het vergunningenspoor of het spoor van het beheerplan worden geregeld. De vergunningvoorwaarden betreffen enkel het voorkomen van een onacceptabele achteruitgang. Het dermate veranderen van een KRW-maatregel dat de geplande verbetering niet meer of maar gedeeltelijk wordt gehaald, kan leiden tot een opgave voor de beheerder om het maatregelenpakket bij te stellen, zeker als hierdoor de KRW-doelen niet meer kunnen worden bereikt. Deze bijstelling van het maatregelenpakket kan niet worden afgedwongen via het vergunningenspoor, maar moet worden geregeld via het proces van het beheerplan (het Bprw). Uitzondering hierop betreffen initiatieven van derden die veranderingen betekenen van (voorgenomen) KRW-maatregelen. In dat geval maken de eventuele compenserende of mitigerende maatregelen wel onderdeel uit van de vergunningvoorwaarden.

1.4 Welke gebieden

Bij toetsing ligt de focus op ingrepen of activiteiten binnen KRW-waterlichamen. De begrenzing van de KRW-waterlichamen is te vinden in de KRW-factsheets. Rekening moet wel worden gehouden met activiteiten die niet in KRW-waterlichamen zelf worden genomen, maar die wel een effect op de kwaliteit van een KRW-waterlichaam kunnen hebben. Voor deze activiteiten is het toetsingskader ook van toepassing.

1.5 Welke posities en rollen

Rijkswaterstaat heeft in de praktijk meerdere mogelijke posities en rollen bij nieuwe initiatieven. Hij kan zelf initiatiefnemer zijn en moet daarvoor een voldoende uitgewerkte en adequate afweging maken alvorens tot uitvoering te kunnen overgaan. Daarnaast is Rijkswaterstaat het bevoegd gezag dat de initiatieven van derden moet beoordelen in het kader van vergunningverlening of algemene regels. Tot slot kan Rijkswaterstaat gevraagd worden als (wettelijk) adviseur. Dit toetsingskader is in hoofdzaak geschreven vanuit de rol als bevoegd gezag. Het is echter bedoeld om vanuit alle drie de rollen te worden toegepast. Dit is mogelijk, omdat de denkrant die toetsing op grond van de KRW-doelen vereist, niet verschilt naar gelang de verschillende posities en rollen van Rijkswaterstaat in de desbetreffende procedure. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de volgende procedures en initiatieven:

- **Bevoegd gezag** voor nieuwe vergunningen op grond van de Ontgrondingenwet (Ow) en Waterwet (Wtw). Een aantal initiatieven is dusdanig groot van omvang dat daarvoor een milieueffectrapportage (m.e.r.) nodig is als onderdeel van de besluitvorming. Ook daar geldt de rol als bevoegd gezag. De rol van bevoegd gezag geldt ook voor het geval van algemene regels (in de Waterregeling) waarbij het toepassen van maatwerkvoorschriften mogelijk is.
- **Initiatiefnemer** voor nieuwe projectplannen voor wijziging van een waterstaatswerk in beheer van Rijkswaterstaat als bedoeld in de Waterwet. Bij grote projecten kan ook een m.e.r.-procedure van toepassing zijn.
- **Wettelijk adviseur** in kader van de Watertoets bij ruimtelijke ordeningsbesluiten of -plannen en alle andere waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen. Na aanpassing van de Visserijwet vervult Rijkswaterstaat ook een toetsende rol met betrekking tot de visserij in de rijkswateren

2. De onderdelen van het toetsingskader

2.1 Algemeen kader: bestaand beleid in elk geval voortzetten

Voor fysieke projecten was er voor de komst van het toetsingskader nog geen bestaande standaardbeoordeling. Toch was het al gebruikelijk dat effecten op de ecologie werden meegenomen bij het verlenen van vergunningen voor, of de uitvoering van, fysieke projecten. Dit toetsingskader bevat een aanvullende toetsing aan de ecologische toestand van de relevante oppervlaktewaterlichamen. Er moet rekening mee worden gehouden dat naast deze toetsing op grond van de KRW er ook nog andere toetsingen zijn waaraan ook voldaan moet worden, zoals toetsing aan de Beneluxbeschikking inzake de vrije vismigratie of toetsing op waterstandverhogende effecten.

2.2 Aanvullend kader: toets op de KRW-doelen

Het aanvullende kader richt zich op de vraag of het realiseren van de milieukwaliteitseisen, de ecologische doelstellingen uit het Bprw en het waarborgen van 'geen achteruitgang' voor de toestand van de KRW-waterlichamen nog wel mogelijk is, indien de activiteit of ontwikkeling daadwerkelijk plaats zal vinden. In de bij het Bprw als bijlage opgenomen KRW-factsheets is aangegeven in hoeverre Rijkswaterstaat verwacht de KRW-doelstellingen te kunnen bereiken en welke maatregelen hiervoor nodig zijn. Achteraf zal via monitoring worden vastgesteld of dat ook echt gebeurd is.

Niet alle toekomstige activiteiten zijn meegenomen bij het opstellen van het Bprw, hetzij omdat de activiteit nog niet bekend was, hetzij omdat de effecten daarvan nog niet in te schatten waren. Dat betekent echter niet dat Rijkswaterstaat tijdens de planperiode zomaar nieuwe activiteiten (zoals nieuwe fysieke ingrepen in het watersysteem) kan toestaan met eventuele grote negatieve gevolgen voor de toestand. Als dat wel zou mogen, zouden de KRW-doelstellingen immers nooit behaald worden. Deze aanvullende toetsing dient daarom als check om in individuele gevallen te bezien of de in het Bprw gegeven prognose over het halen van de doelstellingen nog wel overeind blijft als de te toetsen activiteit gaat plaatsvinden.

De inhoud van KRW-factsheets vormt het uitgangspunt voor de toetsing van nieuwe activiteiten. Daarin is te vinden wat de toestand van elk waterlichaam is, welke KRW-maatregelen voorzien zijn en welke verbetering Rijkswaterstaat verwacht te bereiken. De KRW-factsheets bevatten de belangrijkste beschrijvingen en knelpunten, inclusief achtergronden en onderbouwing. Ook kan in aanvulling op de referentiesituatie uit de KRW-factsheets gebruik worden gemaakt van recentere monitoringgegevens uit het KRW-monitoringsprogramma. Op deze manier vindt de toetsing altijd plaats aan de hand van een actueel beeld van de toestand van het oppervlaktewaterlichaam in kwestie.

Sommige maatregelen die Rijkswaterstaat zelf neemt, zoals de aanleg van natuurlijke habitats, dragen bij aan realisatie van de gestelde doelen en creëren op deze manier gebruiksruimte voor nieuwe initiatieven. Het is uiteraard niet de bedoeling dat de positieve effecten van maatregelen teniet worden gedaan door nieuwe ontwikkelingen. Het beheer is immers gericht op behalen van de goede toestand. Aangezien de meeste waterlichamen nog niet in die goede toestand zijn, voert Rijkswaterstaat een beheer gericht op gestage verbetering van de toestand.

2.3 Geen achteruitgang

De KRW kent het principe van geen achteruitgang. Op grond van het Bkmw 2009 wordt achteruitgang van de toestand getoetst per ecologisch kwaliteitselement. Bovendien vindt de toetsing plaats op waterlichaamniveau. Hiervoor zijn de monitoringspunten uit het KRW-monitoringsprogramma van belang. De beoordeling gebeurt in principe tussen planperiodes, en dus niet op ieder moment of tussen jaren. Hierbij worden de Richtlijn KRW Monitoring Oppervlaktewater en Protocol Toetsen & Beoordelen 2014 (www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/monitoring/toetsen-beoordelen) gehanteerd. De toestand over een planperiode wordt beoordeeld als voortschrijdend gemiddelde over drie jaar op basis gegevens van het formele monitoringsprogramma.

Het beoordelen van achteruitgang van de toestand van waterlichamen wordt conform het Bkmw 2009 gedaan per toestandsklasse. Voor de biologie en algemene fysisch-chemische parameters (nutriënten, temperatuur e.d.) worden vijf klassen onderscheiden: zeer goed, goed, matig, ontoereikend en slecht. Door het gebruik van toestandsklassen hoeft niet elk initiatief te leiden tot een verslechtering. De ruimte in een toestandsklasse is nadrukkelijk beperkt en begrensd door in elk geval de klassengrenzen.

Deze redenering is echter niet van toepassing indien een waterlichaam zich voor de te toetsen parameter al in de slechtste toestandsklasse bevindt (slecht). Dan is overgang naar een lagere klasse niet meer mogelijk. In dat geval is er sprake van 'achteruitgang' als sprake is van een verslechtering van de kwaliteit, zoals gemeten en beoordeeld op grond van Protocol Toetsen en Beoordelen. Niet elke afname van de kwaliteit betekent achteruitgang. In het Protocol Toetsen & Beoordelen (www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/monitoring/toetsen-beoordelen) wordt aangegeven wanneer sprake is van achteruitgang in geval van een verdere verslechtering in de slechtste toestandsklasse.

Voor nieuwe fysieke (morfologische) veranderingen van het waterlichaam kan een achteruitgang acceptabel zijn, voor zover deze veranderingen van een hoger openbaar belang zijn en er in dat belang redelijkerwijs niet op een andere manier voorzien kan worden. Deze uitzondering is in artikel 4.7 van de KRW beschreven. Het begrip hoger openbaar belang volgens de KRW zal in de praktijk nog invulling moeten krijgen.

3. Doelen

3.1 Kaderrichtlijn Water

Door de implementatie van de KRW zijn bestaande waterkwaliteitsdoelstellingen aangepast. Dit betreft bijvoorbeeld de specifieke doelen per waterlichaam voor biologie en de algemene fysische chemie. Deze doelen zijn in het Bprw 2016-2021 specifiek verankerd voor de sterk veranderde en kunstmatige waterlichamen. Bovendien is er in verschillende gevallen sprake van doelfasering. Ook dat is beschreven en verantwoord in het Bprw, meer specifiek in de KRW-factsheets (deel B van bijlage 4).

3.2 Waterbodembodem

Vanuit de KRW wordt de waterbodembodem beschouwd als integraal onderdeel van het watersysteem. Er zijn geen aparte doelstellingen voor de kwaliteit van de waterbodembodem. De waterbodembodem heeft wel invloed op de waterkwaliteit en de ecologie van het systeem. Een ingreep in de waterbodembodem mag er niet toe leiden dat de KRW-toestandsklasse van het waterlichaam achteruit gaat. Dat geldt zowel voor de biologie als de chemie. Ook voor waterbodembodems geldt dat in het kader van de toetsing zowel de biologische component als de chemische component moet worden meegenomen. De chemische component is nader uitgewerkt in paragraaf 4.2 van het Handboek Immissietoets en in de Handreiking Waterbodembodemimmissietoets. De biologische component wordt beoordeeld met het beslisschema ecologie in dit toetsingkader.

3.3 Beschermde gebieden algemeen

Naast de basisdoelstellingen vanuit de KRW kunnen in een waterlichaam specifieke beschermde gebieden aanwezig zijn, waarin aanvullende of scherpere doelstellingen kunnen gelden, zoals zwembodem, schelpdierwater, Natura 2000-gebieden en oppervlaktewater voor de bereiding van drinkwater. In de rol van bevoegd gezag of wettelijk adviseur zal Rijkswaterstaat aanvullend ook op grond van de specifieke vereisten van deze beschermde gebieden toetsen. De KRW geeft aan dat als meerdere doelstellingen van toepassing zijn, de strengste geldt. Dit betekent in de praktijk het volgende.

- De grenzen van verschillende beschermde gebieden komen niet één op één overeen met de grenzen van het waterlichaam. Dat betekent dat uitsluitend in het beschermde gebied of de beschermde locatie er sprake is van een toets op aanvullende eisen.
- Het is niet de bedoeling dat Rijkswaterstaat in het kader van deze toetsing verschillende type doelen gaat vergelijken. Er is alleen sprake van strengere doelen als het gaat om exact dezelfde stoffen of kwaliteitselementen die ook in de KRW-doelen worden gehanteerd. Daarvoor is het noodzaak dat getalswaarden voor deze parameters ook expliciet zijn vastgelegd in vastgestelde regelgeving, aanwijzingsbesluiten of natuurbeheerplannen.

Rekening houden met beschermde gebieden gebeurt vooral in de toetsingen van de emissies van stoffen, omdat de doelstellingen voor deze gebieden vooral in 'chemische' doelstellingen zijn geformuleerd. De wijze waarop dat wordt gedaan is uitgewerkt in het Handboek Immissietoets en de Handreiking Waterbodemimmissietoets.

3.4 Natura 2000-gebieden

De toetsing voor de KRW strekt zich niet uit tot toetsing op specifieke te beschermen soorten. Voor de toetsing aan dergelijke specifieke eisen vanuit de Natuurbeschermingswet is Rijkswaterstaat niet het bevoegd gezag en dat zal dus in de procedure van de Nb-wetvergunning moeten plaatsvinden. Deze procedure staat nagenoeg geheel los van de toetsing aan de ecologische toestand van het oppervlaktewaterlichaam, die Rijkswaterstaat zelf uitvoert. Wel zal Rijkswaterstaat bij het toepassen van dit toetsingskader uitgaan van strengere doelstellingen voor stoffen of kwaliteitselementen, indien die uit de Natuurbeschermingswet voortvloeien (zie boven).

3.5 Warmtelozingen

Als gevolg van sterke jaarlijkse fluctuaties in meteorologische omstandigheden en een grote buitenlandse belasting blijkt dat momenteel in zeven waterlichamen niet gedurende het hele jaar aan de doelstelling voor temperatuur op waterlichaamniveau kan worden voldaan. De beoordeling van warmtelozingen lijkt sterk op die van chemische lozingen. Het huidige beleid voor warmtelozingen (NBW-beoordelings-systeem) wordt voor wat de beïnvloeding van de oppervlaktewatertemperatuur betreft ongewijzigd voortgezet in de komende planperiode. Nieuw is dat voor onttrekking van oppervlaktewater een beoordelingssystematiek is ontwikkeld die inzicht geeft in het effect van de activiteit op de aanwezige vispopulatie en de effectscore voor de maatlat vis van de KRW. Op die wijze wordt het huidige beschermingsniveau gehandhaafd en worden de doelen veelal gehaald. De afweging of er extra maatregelen nodig zijn in de zin van aanscherping van vergunningenbeleid, is reeds meegewogen bij het opstellen van het maatregelenpakket zoals neergelegd in het Bprw. Op korte termijn is dat niet effectief. Bovendien is er voor deze waterlichamen sprake van een voorbelasting uit het buitenland. Deze mag op grond van het Bkmw 2009 buiten beschouwing worden gelaten bij het bepalen of de doelen wel of niet worden gehaald. Indien de buitenlandse voorbelasting wordt meegerekend, worden de temperatuurodoelen voor deze waterlichamen behaald.

Er is daarnaast specifiek beleid voor warme omstandigheden in de vorm van spreiding van de energieproductie over het land, zodat de warmtecapaciteit optimaal benut wordt en in zeer extreme omstandigheden heeft de minister van Economische Zaken bevoegdheid om een afweging tussen milieumaatschappelijke belangen te maken. Mocht een dergelijke situatie optreden, dan zal een beroep worden gedaan op artikel 4.6 van de KRW (buitengewone omstandigheden). Bovendien is rekening gehouden met de grote buitenlandse voorbelasting, conform de regeling in het Bkmw 2009. Dat leidt ertoe dat volstaan wordt met beoordeling van nieuwe lozingen volgens het reguliere warmtebeleid. De toetsing of de toestandklasse op waterlichaamniveau niet achteruitgaat, gaat uit van normale weersomstandigheden.

Ook de beoordeling van de trend met het oog op geen achteruitgang is van belang. Bekend is dat de temperatuur van de Rijn over tientallen jaren structureel is toegenomen door klimaat en antropogene beïnvloeding. In begin 2014 zijn de resultaten van een IRC-studie naar de invloed van klimaat op de Rijnwatertemperatuur gepubliceerd. Welke consequenties dit heeft voor de ecologie is onderwerp van nader onderzoek. Omdat temperatuur sterk beïnvloed wordt door uitzonderlijke weersomstandigheden, kan een beoordeling van eventuele structurele achteruitgang alleen op basis van een beoordeling over een langere periode plaatsvinden. Daarvoor wordt vooralsnog de planperiode van 6 jaar gehanteerd. De trend daarin wordt als maatgevend genomen voor de beoordeling of er sprake is van overschrijding van een klassegrens door structurele verhoging van de toestand voor temperatuur.

3.6 Stroomgebiedsafstemming

Van afwenteling is sprake als activiteiten in een of meerdere waterlichamen het bereiken van doelstellingen in een ander waterlichaam verhinderen. Het gaat om de beïnvloeding van beneden- of bovenstrooms gelegen waterlichamen. De afstemming in stroomgebieden legt bij waterbeheerders de verantwoordelijkheid neer om bij de beoordeling van nieuwe initiatieven rekening te houden met de effecten beneden- of bovenstrooms. Vaak geldt hierbij een internationale of juist regionale dimensie.

Een afwentelopgave kan bij vergunningverlening resulteren in aanvullende eisen. De significantie van de bijdrage en de te verwachten effecten daarvan op beneden- of bovenstroomse waterlichamen is doorslaggevend of daadwerkelijk aanvullende eisen zinvol zijn. Dit zal in de komende planperiode de nodige inzet vragen om de benodigde informatie te verkrijgen die nodig zal zijn als motivering.

4. Uitwerking biologie

4.1 Analyse Bprw vertrekpunt

Voor veel biologische kwaliteitselementen is de huidige toestand niet 'goed'. De analyses voor de KRW hebben laten zien dat dit een gevolg is van de onnatuurlijke hydromorfologie van veel rijkswaterlichamen. Dit is per waterlichaam beschreven en gemotiveerd in de KRW-factsheets bij het Bprw 2016-2021 en de (zie deel B van bijlage 4). Een groot deel van het maatregelenprogramma in het Bprw is gericht op verbetering en herstel van de inrichting. Deze maatregelen moeten er toe leiden dat de ecologische doelstellingen in uiterlijk 2027 worden behaald. Om te voorkomen dat nieuwe fysieke ingrepen dit traject belemmeren is een praktisch toetsingskader ontwikkeld.

4.2 Uitwerking in watertypen en kwaliteitselementen

De toestand van de biologische kwaliteitselementen wordt beoordeeld met maatlatten. Deze maatlatten verschillen per watertype om recht te doen aan verschillen die er van nature zijn (zie tabel 1). Per watertype is een aantal biologische kwaliteitselementen (bijvoorbeeld fytoplankton en vis) van toepassing voor het beoordelen van de kwaliteit. Specifieke doelsoorten vanuit Natura 2000 zitten niet in deze beoordeling. In de KRW-factsheets is voor alle waterlichamen voor de afzonderlijke biologische kwaliteitselementen aangegeven wat de huidige toestand is. Het laagst scorende biologische kwaliteitselement bepaalt uiteindelijk de eindscore voor de huidige toestand. Daarnaast is achteruitgang in kwaliteitsklasse niet toegestaan voor zowel de eindscore als de individuele score per kwaliteitselement.

In het geval een waterlichaam zich voor de te toetsen parameter al in de toestandsklasse 'slecht' bevindt, is geen verdere achteruitgang toegestaan. Een minieme verslechtering die valt binnen de meetonnauwkeurigheid (zie www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/monitoring/toetsen-beoordelen) zal echter niet leiden tot achteruitgang.

De biologische kwaliteitselementen hebben verschillende relaties met fysieke ingrepen. Deze zijn zoveel mogelijk gekwantificeerd. Vanwege de vergelijkbaarheid en om het toetsingskader zo praktisch mogelijk te houden zijn daarbij vier clusters van watertypen onderscheiden: rivieren en overgangswateren, meren, kanalen en kustwateren. In tabel 1 is deze clustering met de relevante kwaliteitselementen opgenomen. In de stroomschema's is een beperkt onderscheid gemaakt in effecten op de maatlatten voor de verschillende kwaliteitselementen. Per stap is het noodzakelijk om alle relevante kwaliteitselementen mee te nemen in de toetsing.

Cluster	Watertype	Fytoplankton	Overige waterflora		Macrofauna	Vissen
			Macrofyten	Fytobenthos		
Rivieren en Overgangswateren	R7		X	X	X	X
	R8		X	X	X	X
	R16		X	X	X	X
	O2	X	X		X	X
Meren	M14	X	X		X	X
	M20	X	X		X	X
	M21	X	X		X	X
	M32	X	X		X	X
Kanalen	M6b	X	X		X	X
	M7b	X	X		X	X
	M30	X	X		X	X
Kustwateren	K1	X			X	
	K2	X	X		X	
	K3	X			X	

Tabel 1: Watertypen, clustering en relevante biologische kwaliteitselementen voor de rijkswateren.

4.3 Principe van de stroomschema's

Afhankelijk van de antwoorden moeten 1 of 2 stroomschema's worden doorlopen. De gebruikte (hoofd) letters en Romeinse cijfers refereren naar specifieke stroomschema's of onderdelen daaruit.

Deel 1: toetsingskader algemeen

Hierin staan enkele algemene vragen die voor alle waterlichamen van belang zijn en niet of nauwelijks watertype afhankelijk zijn. Hierbij wordt gekeken naar:

- 1A. De locatie van de ingreep
- 1B. Het voorkomen van de ingreep op lijsten van ingrepen zonder significante negatieve effecten op de ecologische kwaliteit
- 1C. Of een ingreep alleen positieve effecten heeft, of dat een gewijzigde maatregel met KRW-doelstelling de oorspronkelijke doelstelling nog steeds haalt;
- 1D. Effecten op een geplande of reeds uitgevoerde KRW-maatregel.

Indien dit stroomschema nog geen uitsluitsel biedt over eventuele effecten van een ingreep op de biologische kwaliteit dan wordt het volgende stroomschema doorlopen:

Deel 2: toetsingskaders watertype afhankelijk

Het watertype waar het waterlichaam toe behoort (zie de KRW-factsheets), bepaalt waar specifiek naar moet worden gekeken bij het doorlopen van deel 2 van het toetsingskader:

- 2a. Rivieren en Overgangswateren
- 2b. Meren
- 2c. Kanalen
- 2d. Kustwateren

In deel 2 van het toetsingskader wordt onderzocht welke effecten van een nieuwe ingreep zijn te verwachten op de biologische kwaliteit. Dit stroomschema is opgesteld van grof naar fijn waarin achtereenvolgens wordt getoetst of:

1. De biologische kwaliteit wordt beïnvloed door de ingreep en of deze invloed voldoende groot is om als significant te worden aangemerkt. De biologische kwaliteit wordt gemeten met maatlatten per biologisch kwaliteitselement die per watertype verschillen (zie de KRW-factsheets en tabel 1). De onderdelen van deze maatlatten spelen onder andere in op de grootte van het ecologisch relevant areaal, de kwaliteit hiervan en voor sommige watertypen de (vis)optrekbaarheid. In dit kader registreert Rijkswaterstaat - ongeacht de grootte van de ingreep - de effecten op het ecologisch relevant areaal.
2. De ingreep de sturende kenmerken van het watertype negatief beïnvloedt.
3. Eventuele negatieve effecten voldoende worden gemitigeerd of gecompenseerd.

Het eindresultaat van het doorlopen van de beide stroomschema's is uitgewerkt in kader 1. Een verdere toelichting op de stappen in de stroomschema's is opgenomen in paragraaf 4.5.

Eindresultaat van de stroomschema's

In de stroomschema's is met lichtblauw aangegeven wanneer de effecten niet aanwezig of niet significant zijn, of dat ze voldoende worden gemitigeerd/gecompenseerd. In dat geval kan de vergunning voor de ingreep worden verleend. Met donkerblauw is aangegeven wanneer de negatieve effecten als significant worden ingeschat. Om toch tot vergunningverlening over te kunnen gaan, zullen dan aanvullende voorwaarden worden overwogen. Is het mitigeren of compenseren van de negatieve effecten van de ingreep hiermee ook niet mogelijk dan zal vergunningverlening niet of slechts onder aanvullende voorwaarden mogelijk zijn. Dit toetsingskader is een richtlijn. Bij het doorlopen moet men blijven nadenken en het kader dus niet te stringent doorlopen. Wanneer de uitkomst van het schema 'lichtblauw' is dan moet daar altijd de gedachte 'ja, mits' bij geplaatst worden. Bij een 'donkerblauwe' uitkomst is het antwoord 'nee, tenzij'.

5. Toelichting op de stroomschema's

Per onderdeel van de stroomschema's is hieronder een toelichting gegeven met achtergronden, uitgangspunten en verwijzingen.

5.1 Deel 1: toetsingskader algemeen

1A. Vindt de ingreep plaats binnen de begrenzing van het waterlichaam of zijn er uitstralende effecten tot in het waterlichaam?

Bij deze stap wordt getoetst of de ingreep binnen het KRW-waterlichaam is gelegen en of die uitstralende effecten naar het KRW-waterlichaam heeft. Denk bij uitstralende effecten aan bijvoorbeeld intensieve betreding van de oevers na of tijdens het uitvoeren van de ingreep. Vindt de ingreep niet binnen een KRW-waterlichaam plaats en zijn er geen uitstralende effecten tot in het waterlichaam, dan kan de vergunning ten aanzien van het onderdeel ecologische kwaliteit verleend worden, omdat er geen significant negatieve effecten op de ecologische kwaliteit zijn te verwachten. Raadpleeg bij twijfel een ecoloog.

1B. Staat de ingreep op de lijst met ingrepen die in principe altijd toegestaan zijn of heeft de ingreep enkel positieve effecten op de ecologische kwaliteit?

Er is een groot aantal ingrepen in rijkswateren dat geen of slechts een zeer gering effect heeft op de ecologische kwaliteit, omdat de omvang van de ingreep beperkt is of er geen relatie is met ecologische kwaliteit. In kader 2 wordt een overzicht gegeven van deze ingrepen. Deze ingrepen hoeven niet verder

beoordeeld te worden, tenzij de ingreep plaatsvindt in een kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank of in ecologisch relevant areaal. De vergunning kan ten aanzien van het onderdeel ecologische kwaliteit zonder meer worden verleend. Als nadere beoordeling nodig is, dient het verder doorlopen van het toetsingskader als hulpmiddel.

1C. Dit geldt ook voor ingrepen die enkel een positieve invloed hebben op de biologische kwaliteit. Voorbeelden hiervan zijn:

- aanleg nevengeulen
- aanleg vispassages
- aanleg paaiplaatsen
- aanleg natuurvriendelijke oevers

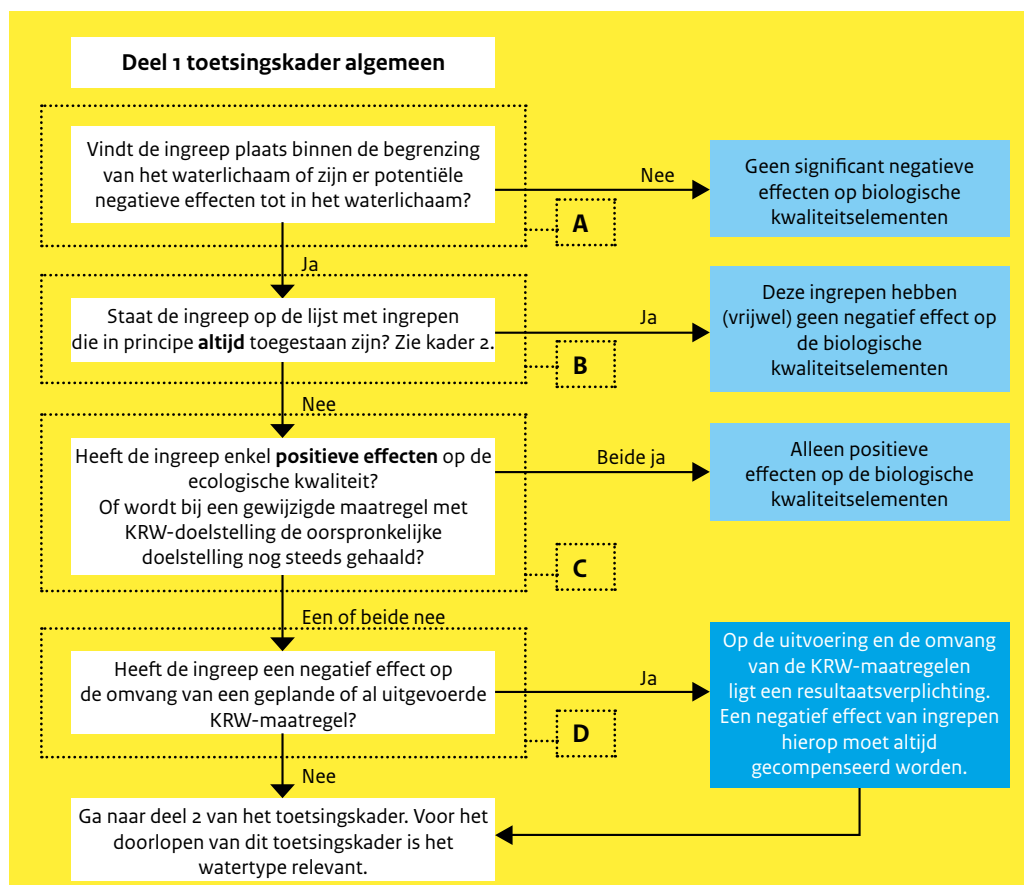
Gaat het echter om het gewijzigd of anders uitvoeren van een KRW-maatregel of een ingreep die invloed heeft op een KRW-maatregel - ongeacht of dit enkel ecologisch positieve effecten tot gevolg heeft - dan moet de beoordeling worden vervolgd met stap 1D.

Voor maatregelen waarvan is ingeschat dat ze mogelijk een negatief effect op één of meerdere biologische kwaliteitselementen hebben, moet de toetsing worden vervolgd met stap 1D.

1D. Heeft de ingreep een negatief effect op de omvang van een geplande of al uitgevoerde KRW-maatregel?

In de laatste stap van het algemene toetsingskader wordt getoetst of de ingreep een negatief effect heeft op (de omvang van) een KRW-maatregel. Omdat er resultaatverplichtingen liggen op het uitvoeren van de geplande KRW-maatregelen moeten ingrepen die effect hebben op de omvang van deze maatregelen altijd worden gecompenseerd. Ook na deze stap moet deel 2 van het toetsingskader doorlopen worden.

De kaartbestanden zijn te vinden op: www.rijkswaterstaat.nl/apps/geoservices/mapviewerzi. Voer dit uit in Mozilla Firefox en voeg een kaartlaag toe uit map waterdienst potentieel areaal.

Figuur 1: Beslisschema ecologie: algemeen gedeelte.

5.2 Deel 2: Toetsingskader per watertype

Bij toepassing van Deel 2 van het toetsingskader is ecologische expertise nodig om de vragen te kunnen beantwoorden.

2-1. Significante beïnvloeding biologische maatlatten

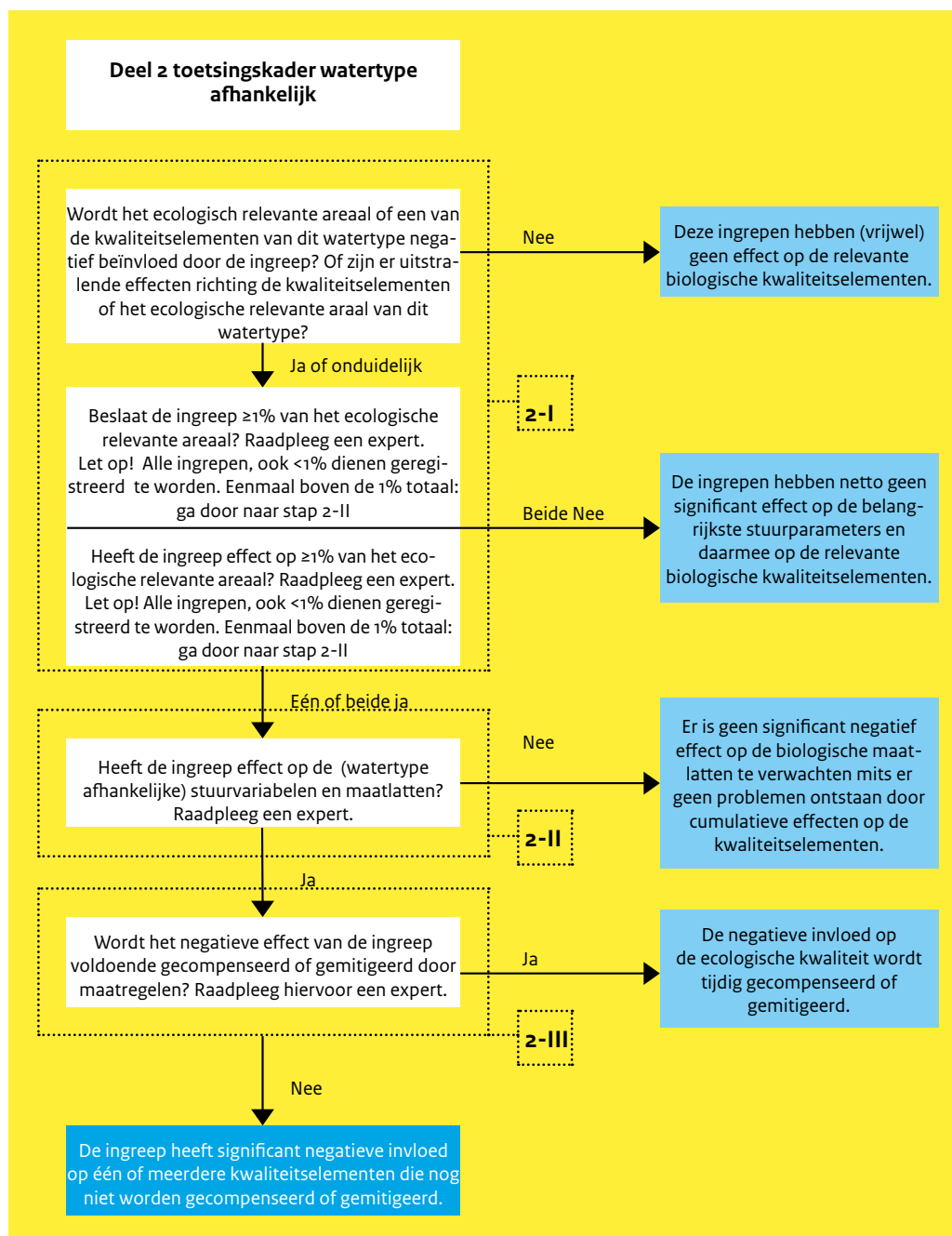
In deel 2 van het toetsingskader wordt in de eerste stap bepaald of een ingreep significant negatieve invloed heeft op de ecologische kwaliteit. Zie hiervoor ook altijd de KRW-factsheets. Allereerst wordt bepaald of de situering van de ingreep invloed kan hebben op de ecologische kwaliteit van het waterlichaam of gelegen is in het ecologisch relevante areaal. Dit is afhankelijk van het watertype omdat er een onderscheid bestaat in het deel van het waterlichaam dat met de biologische maatlatten wordt beoordeeld:

- Bij rivieren is dit het gehele gebied dat onder water staat bij de gemiddelde hoogste waterstand.
- Bij meren is dit de oeverlijn bij het hoogste waterpeil waarbij vijf meter als extra buffer is aangehouden om de belangrijke oevervegetatie te beschermen.
- Voor kanalen wordt enkel gekeken naar het deel binnen de oeverbeschoeiing.
- Bij de kustwateren is het gebied tot de duin-/dijkvoet relevant.

Vervolgens wordt voor het deel van de ingreep dat binnen de hiervoor genoemde begrenzing valt gecontroleerd of de omvang van de ingreep voldoende groot is om significante invloed op de ecologische kwaliteit van het waterlichaam te hebben. Hiervoor wordt één procent als grens gehanteerd. Dit geldt voor zowel de maatlatscore als voor het ecologisch relevant areaal, zie ook de volgende stap. Voor de meeste maatlatten is er een belangrijke relatie tussen het ecologisch relevante areaal en kwaliteit gemeten op de maatlatten. In sommige gevallen is deze relatie direct (bijvoorbeeld oppervlak natuurlijke oever). Als de maatlatten gebruikt worden kan de één procentsgrens afname in de ecologische kwaliteit worden vertaald naar 0.01 EKR en dit is de kleinst meetbare verslechtering. Daaronder is geen effect meetbaar, en kan doelbereik of 'verslechtering' uitgesloten worden. Tevens wordt met dit percentage rekening gehouden met het feit dat de rijkswaterlichamen een zeer grote oeverlengte of oppervlakteareaal hebben. Een hoger percentage als ondergrens leidt tot een praktisch niet realistische criterium. Het overschrijden van dit percentage wordt op twee manieren getoetst:

- Beslaat de ingreep op één procent of meer van het ecologisch relevante areaal? (zie hiervoor de ecologisch relevant areaalkaarten op www.rijkswaterstaat.nl/apps/geoservices/mapviewerzi, maar raadpleeg hiervoor ook een expert). Dit geldt voor zowel het oppervlak als de oeverlengte van het waterlichaam. Dit omdat sommige maatregelen een klein oppervlak beslaan maar wel door een grote lengte een relatief sterk negatief effect op de ecologische kwaliteit kunnen hebben (bijvoorbeeld het aanleggen van oeverbeschoeiing). Als een van beide criteria (oppervlakte of oeverlengte) wordt overschreden, is er noodzaak voor een aanvullende beoordeling.
- Heeft de ingreep een negatief effect op één procent of meer van het ecologisch relevante areaal per kwaliteitselement? Een voorbeeld hiervan is een storting van baggerslib op een relatief kleine locatie die vervolgens een groot areaal beïnvloedt door opwerveling en sedimentatie.

Houd voor deze stap ook in het achterhoofd dat problemen kunnen ontstaan door cumulatieve effecten van kleine ingrepen. Om deze reden dient door het bevoegd gezag/beheerder bijgehouden te worden (ook voor ingrepen van kleiner dan één procent van ecologisch relevante areaal) welke effecten optreden bij de ingreep. Omdat sprake kan zijn van compensatie die de negatieve effecten van een ingreep beperkt of opheft moeten deze effecten van compensatie ook bijgehouden worden. Er kan ook gekozen worden voor het bijhouden van het netto effect indien de compensatie (qua effect) niet in een ander waterlichaam plaatsvindt.

Figuur 2 Beslisschema ecologie: watertype specifiek.

2II. Beïnvloeding van belangrijke sturende kenmerken van het watertype

Per (cluster van) watertype zijn verschillende biologische maatlatten relevant waarbij meerdere stuurfactoren van belang zijn. Wanneer deze stuurfactoren negatief beïnvloed worden, kan dit leiden tot het niet behalen van de doelstellingen (zie ook tabel 1). Belangrijke voorbeelden van stuurvariabelen zijn:

- Rivieren: de (vis)optrekbaarheid en stromingscondities (snelheid, debiet, stroomvariatie).
- Meren: het begroeibaar areaal oeverplanten, waterplanten en het doorzicht.
- Kanalen: het begroeibaar areaal, de (vis)optrekbaarheid en het doorzicht.
- Kustwateren en overgangswateren: het areaal schorren, kwelders en zeegras, de getijdenstroming, erosie en sedimentatieprocessen en de bodemfauna.

Voor de stuurfactoren wordt getoetst of sprake is van significante negatieve beïnvloeding. Hierbij is de inbreng van een expert vrijwel altijd noodzakelijk.

2-III. Mitigatie of compensatie van significante negatieve beïnvloeding

Mochten de ingrepen een significant negatieve invloed hebben op de ecologische waterkwaliteit en/of de belangrijke stuurfactoren negatief beïnvloeden, dan is de slotvraag of deze effecten binnen het project reeds voldoende worden gemitigeerd of gecompenseerd. Indien dit niet het geval is, is afweging en zo nodig formulering van aanvullende voorwaarden voor de vergunningverlening nodig (zie ook kader 1). Dit geldt ook als door cumulatie van meerdere kleine eerder vergunde activiteiten – inclusief de voorgaande planperiode - het ecologisch relevant areaal met meer dan 1 procent is afgenomen. Het uiteindelijke toetscriterium is of door de nieuwe activiteit het bereiken van de doelen in dit beheerplan wel behaald worden. De compensatie of mitigatie moet plaatsvinden binnen de vigerende planperiode en mag plaatsvinden door kwaliteitsverbetering van het bestaande of overgebleven areaal. Daarnaast heeft Rijkswaterstaat de mogelijkheid om in uitzonderingsgevallen te bepalen dat de compensatie of mitigatie moet hebben plaatsgevonden voordat de ingreep plaatsvindt. Dit kan het geval zijn wanneer de ingreep gepland is op een locatie waar zonder compensatie vooraf leidt tot onherstelbare schade aan bepaalde soorten planten of dieren of tot het verdwijnen van bepaald ecologisch areaal.

5.3 Activiteiten van ondergeschikt ecologisch belang

Op grond van de Waterwet wordt een aantal activiteiten met potentiële gevolgen voor de ecologische toestand via algemene regels geregeld in hoofdstuk 6 van het Waterbesluit en de Waterregeling, en daarmee vrijgesteld van de vergunningplicht voor het gebruik van waterstaatswerken. Het gaat hierbij om activiteiten die voorheen vergunningplichtig waren op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken. Dit is gebeurd omdat de activiteiten van ondergeschikt waterstaatkundig belang zijn en daarom net zo goed via een melding kunnen worden afgedaan. Deze activiteiten zijn vaak slechts tijdelijk of kleinschalig. Daardoor kan deze lijst in principe ook gebruikt worden als indicatieve lijst van activiteiten van ondergeschikt ecologisch belang.

Hierbij moet wel in de gaten gehouden worden, dat niet alle activiteiten van ondergeschikt waterstaatkundig belang ook activiteiten van ondergeschikt ecologisch belang zijn. Veel hangt af van de kwetsbaarheid van het gebied waarin de activiteit plaatsvindt. De activiteiten, genoemd in kader 2, zijn alleen van ondergeschikt ecologisch belang indien zij plaatsvinden buiten een ecologisch relevante areaal of andere kwetsbare gebieden, zoals kwelders, schorren, mosselbanken en (overige) Natura 2000-gebieden. Welke gebieden binnen een waterlichaam in dit verband als ecologisch kwetsbaar gelden, zal per waterlichaam moeten worden bepaald mede aan de hand van de biologische maatlatten, of kan aan de hand van kaarten worden vastgesteld. Indien een melding binnenkomt van een activiteit die zal plaatsvinden in een ecologisch kwetsbaar gebied, kan dit een grondslag vormen voor het stellen van maatwerkvoorschriften ten aanzien van de locatie. De zorgplicht voor waterstaatswerken, die de grondslag voor het stellen van maatwerkvoorschriften vormt, omvat namelijk ook een zorgplicht voor de ecologische toestand van het waterlichaam in kwestie. Met andere woorden: de Waterwet biedt in principe de ruimte om in dit soort gevallen bijvoorbeeld te bepalen, dat de activiteit verplaatst moet worden naar een ecologisch minder kwetsbaar gebied in de nabijheid. Hierbij mag de activiteit niet volledig onmogelijk worden gemaakt.

Aanpassingen van de lijst in het Waterbesluit en de Waterregeling betekent niet automatisch een aanpassing van de lijst in kader 2. Daarvoor zal eerst een ecologische afweging moeten worden gemaakt, waarna het kader 2 wordt bijgesteld.

1. Vergunningvrije activiteiten van ondergeschikt ecologisch belang zijn voor alle wateren behalve de Noordzee:

- a. Het voor een periode van ten hoogste zes maanden plaatsen en opslaan van bouwwerken, bouwborden, materiaal en materieel om een werk of onderhoud te kunnen uitvoeren in, op, boven, over of onder een oppervlaktewaterlichaam of een bijbehorend kunstwerk en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- b. Evenementen die niet langer duren dan drie maanden en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- c. Het plaatsen van een in- of uitstroomvoorziening, mits de in- of uitstroomsnelheid maximaal 0,15 m/s bedraagt, het niet tot schade aan vissen kan leiden en geen belemmering vormt voor de vismigratie.
- d. Het plaatsen van een steiger, vlonder of aanmeervoorziening, inclusief de bijbehorende voorzieningen, voor zover deze gelegen zijn buiten de vaarweg en bestemd zijn voor niet-bedrijfsmatig gebruik, dan wel naar aard en omvang vergelijkbaar overig gebruik en mits de activiteit niet plaatsvindt in het ecologisch relevant areaal of een kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- e. Het plaatsen van informatieborden, informatiezuilen, reclameborden, reclamezuilen, sport- en speeltoestellen, gedenktekens, kunstobjecten of in aard en omvang hiermee vergelijkbare objecten, waarvoor geen of een beperkte fundering vereist is en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of een kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- f. Terreinophogingen van minder dan 50 m³ per kadastraal perceel, en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of een kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- g. Het plaatsen van visuiken of visnetten, mits deze niet geplaatst worden in de onmiddellijke nabijheid van een vispassage of nevengeul.
- h. Het uitvoeren van onderhoud en vervanging van bestaande objecten door objecten van vergelijkbare aard en omvang en op dezelfde locatie.
- i. Het gelijkvloers op het maaiveldniveau aanbrengen van verhardingen en recreatieve voorzieningen, niet zijnde een bouwwerk en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of een kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- j. Het plaatsen van kabels en leidingen mits:
 - deze geen intrinsiek gevaarlijke stoffen transporteren;
 - deze niet liggen, parallel of als kruising, in de veiligheidszone van een primaire of secundaire waterkering, een kunstwerk of een vaarweg, of
 - deze niet aangelegd worden door een boring, waarbij lagen met verschillende stijghoogtes worden doorkruist en
 - deze niet worden aangelegd in een ecologisch kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- k. Onderzoeken die niet langer duren dan zes maanden en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of een kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- l. Andere activiteiten die vanwege de aard, beperkte omvang of korte duur naar het oordeel van de beheerder geen nadelige invloed hebben op het waterstaatkundige beheer en mits de activiteit niet plaatsvindt in ecologisch relevant areaal of een kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.

Onderdelen 1d, 1e en 1g, zijn niet van toepassing op kanalen.

2. Vergunningvrije activiteiten van ondergeschikt belang voor de Noordzee zijn:

- a. Het in de periode van 1 april tot 1 oktober plaatsen van bouwborden en het opslaan van materiaal en materieel om een werk of onderhoud te kunnen uitvoeren in, op, boven, over of onder de Noordzee en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- b. Evenementen die niet langer duren dan drie maanden en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- c. Het maken van zandbanketten op het strand ten behoeve van niet-permanente bebouwing mits deze maximaal 6 meter +NAP hoog zijn en niet breder zijn dan 25 meter kustdwars, gemeten boven op het banket vanaf het duinfront met inachtneming van het gestelde in het tweede lid en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.
- d. Het oprichten en in stand houden van niet-permanente bebouwing in de periode van 1 april tot 1 oktober en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of kwetsbaar gebied, zoals een relevant areaal of kwelder of een mosselbank.
- e. Het verplaatsen van zand op het strand, anders dan bedoeld in onderdeel c, tot een hoeveelheid van maximaal 20 m³ per strekkende meter en mits de activiteit niet plaatsvindt in een ecologisch relevant areaal of kwetsbaar gebied, zoals een kwelder of een mosselbank.

Zandverplaatsingen als bedoeld in de onderdelen 2c en 2e worden binnen één kalenderjaar niet gecombineerd uitgevoerd.

Bovenstaande activiteiten, 2a t/m 2e, worden uitgevoerd in de zone tussen de duinvoet en de laagwaterlijn.

Kader 2: Activiteiten van ondergeschikt belang

Aspect	Waar te vinden en van toepassing op
Waterlichamen	De begrenzing is het meest gedetailleerd te vinden op de detailkaart in de KRW-factsheets.
Emissie-eisen	Relevante regelgeving (AMvB, BREF, CIW-nota's, beleidsregels).
Doelen:	
- GCT (PS/PGS)	Bkwmw 2009 bevat de getalswaarden voor de goede chemische toestand (voor prioritaire stoffen (PS) en prioritair gevaarlijke stoffen (PGS)). Is van toepassing op alle waterlichamen
- GET (ORS/BIO/FC)	Bkwmw 2009 verwijst voor de milieukwaliteitseisen naar de omschrijvingen van Bijlage V.1.2 van de KRW. Het Bkwmw 2009 bevat de getalswaarden voor de overige relevante stoffen (ORS) als indicator om te bepalen of aan de milieukwaliteitseis is voldaan. Het Bkwmw 2009 verwijst voor de watertype specifieke getalswaarden van de indicatoren van de algemene fysisch-chemische (FC) en de biologische (BIO) kwaliteitselementen voor natuurlijke waterlichamen naar het STOWA-handboek maatlaten en referenties.
- GEP (BIO/FC)	Voor zover gebruikt gemaakt is van uitzonderingen van de KRW voor sterk veranderde en kunstmatige wateren is een goed ecologisch potentieel afgeleid dat af kan wijken van de waarden van de goede toestand. De getalswaarden en klassegrenzen staan voor de biologische kwaliteitselementen (BIO) en fysische chemie (FC) per waterlichaam gespecificeerd in de KRW-factsheets.
Beschermde gebieden:	Doelen gelden uitsluitend in gebieden waar functie is aangewezen.
- Drinkwater	Staan in het Bkwmw 2009. Rijkswaterstaat en waterleidingbedrijf toetsen daarop. Milieukwaliteitseisen gelden bij directe winningen uitsluitend op het innamepunt. Streefwaarden gelden voor alle waterlichamen waaruit drinkwater wordt gewonnen. Op kaart 7 in het Bprw staan de waterlichamen en innamepunten aangegeven.
- Zwemwater	Doelen staan in Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en gelden op de aangewezen zwemlocaties. Deze zijn aangeduid op kaart 8 van het Bprw. Rijkswaterstaat is daarvoor bevoegd gezag.

Aspect	Waar te vinden en van toepassing op
- Schelpdierwater	Doelen staan in het Bkwm 2009 en worden in stand gehouden. De eisen gelden in de daarvoor aangegeven gebieden en staan aangeduid in kaart 9 van het Bprw.
- Natura 2000	Doelen staan in aanwijzingsbesluiten of uitwerking in beheerplannen. Alleen relevant voor de KRW-toetsing voor zover daar strengere doelen voor KRW-parameters in naar voren komen. Doelen gelden alleen in bij AMvB vastgestelde gebieden, zie kaart 6 in Bprw. Voor N2000 is EZ, provincie en soms Rijkswaterstaat (Noordzeewateren) bevoegd gezag.
Huidige toestand	Per waterlichaam is in de KRW-factsheets aangegeven op basis van formele meetpunten en toetsprotocol welke parameters niet voldoen aan de normen voor goede toestand. Andere parameters voldoen wel.
Emissie-immissie	Rekentools die verandering aangeven van extra/minder belasting naar waterkwaliteit. Er zijn tools die specifiek naar de beïnvloeding rondom het lozingspunt kijken (mengzone-beoordeling) en tools die op waterlichaam en/of stroomgebieden kijken (zoals KRW-verkenner)
Probleemstoffen	Het Stroomgebiedsbeheerplan (SGBP) bevat een overzichtskaart van probleemstoffen voor gehele stroomgebied. Die zijn relevant als nieuwe activiteiten bovenstrooms liggen en een substantiële toename van de milieubelasting tot gevolg hebben.
Belastinganalyse	In de KRW-factsheets is voor probleemstoffen een overzicht van belastingen opgenomen waaruit blijkt welke bron welk aandeel veroorzaakt.
Generiek nationaal beleid	In het Nationaal Waterplan 2016-2021 staat een overzicht van het generieke nationale beleid.
Huidige toestand biologie	In de KRW-factsheets is per waterlichaam aangegeven wat de huidige toestand is.
Watertypen	In de KRW-factsheets is per waterlichaam aangegeven welk watertype daarop van toepassing is.
Welke biologische kwaliteitselementen	In de KRW-factsheets is per waterlichaam aangegeven welke biologische kwaliteitselementen daarop van toepassing zijn.

Tabel 2: wat is waar te vinden voor de toetsing?

Bijlage 4b

KRW-factsheets

1. Rivieren

Factsheet: NL99_VechtZwarteWater

Vechtdelta Groot Salland

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Vechtdelta Groot Salland	Code:	NL99_VechtZwarteWater
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	R7 (Langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat), Waterschap Groot-Salland	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Overijssel		
Gemeenten:	Dalfsen, Ommen, Zwartewaterland, Zwolle		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Vechtdelta Groot Salland

Code waterlichaam: NL99_VechtZwarteWater

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Een langzaamstromende middel-grote rivier met hoofd- en nevengeulen. Het gedeelte Vecht kent een eenduidige stroming. Het gedeelte Zwarte Water is een laaglandrivier met geringe stroming, mede beïnvloed door opstuwung in het Zwarte Meer. De rivierbodem varieert van meer zandig (gedeelte Vecht) tot klei en slib (gedeelte Zwarte Water).

Voor verdere toelichting op de keuzes en eventuele wijzigingen wordt verwezen naar het rapport 'Achtergronddocument bij SGBP-2. Toelichting en onderbouwing bij de KRW-factsheets', Waterschap Groot Salland, 2014. Dit document is te vinden op de website van het Waterschap Groot Salland: www.wgs.nl/krw

Beschermde gebieden:

- Habitatrichtlijn

Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht (NL_HAB_36)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken				■	
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen				■	
Verwijderen waterkeringen				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Kanalisatie terugdraaien leidt tot overstromingsgevaar en schade voor scheepvaart (door verminderde bevaarbaarheid). Daar waar mogelijk huidige gebruiksfuncties in inundatiezones verbieden en verwijderen er dijken verplaatsen. Deze maatregelen veroorzaken schade aan bestaande functies (infrastructuur, landbouw, etc) en leiden bovendien tot significante veiligheidsrisico's (overstromingen, etc). Het instellen van een natuurlijk peilbeheer leidt tot wateroverlast en onvoldoende vaardiepte voor de scheepvaart. Verwijderen van waterkeringen Het verwijderen van waterkeringen heeft via het mechanisme veiligheid nagenoeg altijd negatieve consequenties op één of meerdere gebruiksfuncties. Omdat het areaal waar schade optreedt bij het verwijderen van de waterkering over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, technisch onhaalbaar

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	belasting met fosfaat
diffuse bronnen	door landbouwgronden	Landbouw	belasting met stikstof, fosfaat en ammonium
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	belemmering migratiemogelijkheden voor vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil en beperking leefgebied
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Scheepvaart	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Waterhuishouding (overig)	belemmering ontwikkeling van vegetatie, habitats en migratiemogelijkheden voor macrofauna en vis
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Waterhuishouding (overig)	aantasting natuurlijk hydrologisch regime; belemmering ontwikkeling van vegetatie, macrofauna en vis
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijke golfwerking en zuiging door scheepvaartgolven
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat en onnatuurlijk beddinghabitat
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:
http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	(geen normoverschrijdingen)

Motivering chemische toestand:

TBT is slechts eenmalig (in 2012) boven de rapportagegrens aangetroffen. Omdat de rapportagegrens rond normniveau ligt leidt dit direct tot normoverschrijding. Stroomopwaarts in het Vechtstroomgebied is de stof niet aangetoond. De stof is inmiddels voor vrijwel alle producttoepassingen uitgefaseerd maar wordt door diffuse nalevering m.n. in de rijkswateren nog geregeld aangetroffen.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	*		
Vis (EKR)	≥ 0,30	*		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 150			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Vechtdelta Groot Salland

Code waterlichaam: NL99_VechtZwarteWater

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doelttype, hier R7) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- ammonium (NH4)

Motivering ecologische toestand:

In de Vecht en het Zwarte Water zijn al enkele maatregelen uitgevoerd, maar het grootste deel zal de komende jaren nog uitgevoerd gaan worden. Daarom is de biologie nu nog niet of deels op orde.

Het fosfaatgehalte in de toestand 2009 staat niet goed weergegeven. Dit moet zijn groen.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden. De EKR-score van de overige waterflora in VechtZwarte Water is iets verhoogd, maar leidde wel naar een klasseverbetering van matig naar goed.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. De EKR-score voor vis in de Vecht Zwarte Water is verlaagd tov 2009 (BPRW) en scoort nu ontoereikend. Omdat de exacte gegevens voor vis van 2009 ontbraken, kon geen vergelijking gemaakt worden met 2014.

Nutriënten: De nutriëntgehalten vertonen al decennia lang een dalende lijn maar deze trend lijkt de laatste jaren steeds meer te stagneren. Uit een bronnenanalyse voor het Vechtstroomgebied (De Straat, 2004) blijkt dat de landbouw met een aandeel van 72% de voornaamste bron is voor stikstof, gevolgd door RWZI's (16%), atmosferische depositie (6%) en overige (6%). Voor fosfaat betreffen dit de vele tientallen RWZI's (60%) gevolgd door landbouw (34%) en overige (6%).

Koper en zink zijn bij de eerste lijnsbeoordeling boven de norm aangetroffen. Uit de tweede lijnsbeoordeling volgt dat er geen sprake is van een ecologisch risico.

Ammonium: In tweederde deel van de waterlichamen voldoet ammonium niet aan de normen. Binnen het totale beheergebied van WGS (dus ook buiten de waterlichamen) worden de MAC-waarden voor NH4 (0.604 mg/l) en NH3 (0.008 mg/l) in resp. ca. 25% en ca. 11% van het totaal aantal waarnemingen overschreden. De overschrijdingen vinden verspreid over het gehele beheergebied in ongeveer gelijke mate plaats.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Vechtdelta Groot Salland

Code waterlichaam: NL99_VechtZwarteWater

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	aanleg poelen in winterbed		Omvang:	3 stuks
SGBP omschrijving:	aanleg speciale leefgebieden flora en fauna			
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland			
Voortgang:	stuks	Motivering:		
	Planvoorbereiding: 1			
	Uitgevoerd: 2			
Toelichting:				

Oorspronkelijke naam:	Bouw nabezinktank RWZI Dalfsen		Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen belasting RWZI			
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland			
Voortgang:	stuks	Motivering:		
	Ingetrokken: 1	Doel wordt bereikt door andere maatregelen.		
Toelichting:				

Oorspronkelijke naam:	Bouw nabezinktank RWZI Hessenpoort		Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen belasting RWZI			
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland			
Voortgang:	stuks	Motivering:		
	Ingetrokken: 1	Na onderzoek bleek de maatregel niet nodig en zal dus niet worden uitgevoerd.		
Toelichting:				

Oorspronkelijke naam:	Natuurlijke inrichting uiterwaarden		Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen			
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland			
Voortgang:	stuks	Motivering:		
	Uitgevoerd: 1			
Toelichting:	50 ha natuurlijke inrichting uiterwaarden			

Oorspronkelijke naam:	NL93_0129 - Uiterwaard tegen over Molenwaard (vooroeververdediging, verlagen uiterwaard)		Omvang:	1,5 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard			
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat			
Voortgang:	ha	Motivering:		
	Vervangen: 1,5	Vervangen, deze maatregel wordt omgewisseld met RWS-Y3037.		
Toelichting:	Verlagen uiterwaard tegenover Molenwaard (Leefgebied). Maatregel wordt vervangen door Uiterwaardverlaging diverse locaties ikv EHS (RWS-Y3037).			

Oorspronkelijke naam:	NL93_0131 - Galgenrak/Varkensgat (Tweez. aantakken strang, stoorobjecten, herinrichten zandwinpl.)		Omvang:	2,2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding			

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Vechtdelta Groot Salland

Code waterlichaam: NL99_VechtZwarteWater

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel (EHS)	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering:	2,2	Prognose gereed 2014,
Toelichting:	Aanleg nevengeul Galgenrak/varkensgat (Leefgebied). Oorspronkelijk omvang (2km)	
Oorspronkelijke naam:	NL93_0132 - Project Veldiger Buitenland (nevengeul, stoorobjecten verlagen uiterwaard)	Omvang: 16 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel (EHS)	
Voortgang:	ha	Motivering:
In uitvoering:	16	Prognose gereed 2014.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard project Veldiger Buitenland (Leefgebied)	
Oorspronkelijke naam:	NL93_0137 - Galgenrak/Varkensgat (Tweez. aantakken strang, stoorobj., herinrichten zandwinplas)	Omvang: 2,5 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
Vervangen:	2,5	Deze maatregel wordt omgewisseld met maatregel RWS-Y3037.
Toelichting:	Uiterwaardverlaging Galgenrak/Varkensgat (Leefgebied). Maatregel wordt vervangen door Uiterwaardverlaging diverse locaties ikv EHS (RWS-Y3037).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2299-b - Galgenrak/Varkensgat (Tweez. aantakken strang, stoorobj., herinrichten zandwinplas)	Omvang: 0,4 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
Vervangen:	0,4	Maatregel wordt vervangen door RWS-Y3037
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Galgenrak/varkensgat (Leefgebied). Maatregel wordt vervangen door "Uiterwaardverlaging diverse locaties ikv EHS" (RWS-Y3037).	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3037 - Uiterwaardverlaging diverse locaties ikv EHS	Omvang: 15,5 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Overijssel (EHS)	
Voortgang:	ha	Motivering:
In uitvoering:	15,5	Prognose gereed 2014.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard diverse locaties ikv EHS (Leefgebied). Deze maatregel vervangt oa maatregel NL93_137.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Yxxx1 - Verwijderen verontreinigde specie Molenwaardse Streng	Omvang: 55.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Voortgang:	m3	Motivering:
In uitvoering:	55.000	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde specie / bagger Molenwaardse Streng (Schoon water).	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Yxxx2 - Aanleg vooroever Molenwaardse Streng	Omvang: 0,4 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering:	0,4	Prognose gereed 2015

Toelichting: Aanleg natuurvriendelijke (voor)oever Molenwaardse Streng (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	Verwijderen oeverbescherming	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting:	3 km ontstening	
Oorspronkelijke naam:	Vorbereiding realiseren meanders	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 2	Motivering:
Toelichting:		

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	Natuurlijke inrichting uiterwaarden	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Toelichting:	50 ha natuurlijke inrichting uiterwaarden	
Oorspronkelijke naam:	Natuurlijke inrichting uiterwaarden	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Toelichting:	50 ha natuurlijke inrichting uiterwaarden	
Oorspronkelijke naam:	Realiseren meanders	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Toelichting:	2 stuks	
Oorspronkelijke naam:	Verwijderen oeverbescherming	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Toelichting:	3 km ontstening	
Oorspronkelijke naam:	Verwijderen oeverbescherming	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Toelichting:	3 km ontstening	

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	Aanleg poelen in winterbed	Omvang:	3 stuks
SGBP omschrijving:	aanleg speciale leefgebieden flora en fauna		
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland		
Andere richtlijn:			
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	afstemmen beheer winterbed	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland		
Andere richtlijn:			
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	haalbaarheidsonderzoek natuurlijker peilbeheer	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland		
Andere richtlijn:			
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	haalbaarheidsonderzoek verondieping/verbreding zomerbed	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland		
Andere richtlijn:			
Toelichting:			

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2300-b - Natuurvriendelijke oever Zwarte Water	Omvang:	10,9 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Verbreden / optimalisatie natuurvriendelijke oevers Zwarte Water (Leefgebied). Deze maatregel bestaat uit het aanbrengen van oeverbescherming. Deze maatregel is samengevoegd met x2298b, x2299c (voorheen NL93_130), x2301b en x2302. Het gehele waterlichaam (Vecht-Zwarte water) is een zoekgebied (10,9 km).		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2301-a - Aanleg nevengeul Zwarte Water	Omvang:	0,9 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Aanleg nevengeul Zwarte Water (Leefgebied). De maatregel bestaat uit het tweezijdig aantakken van een nevengeul. Oorspronkelijke naam project: Veldiger Buitenland (nevengeul, stoorobjecten verlagen uiterwaard)		

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3015 - Herstel verbinding zijwater	Omvang:	3 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot-Salland en Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken / verbinding zijwateren Zwarte Water (Verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Co-financiering RWS.		

Oorspronkelijke naam:	Voorbereiding realiseren meanders	Omvang:	2 stuks

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Vechtdelta Groot Salland

Code waterlichaam: NL99_VechtZwarteWater

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	Aanleg poelen in winterbed	Omvang: 4 stuks
SGBP omschrijving:	aanleg speciale leefgebieden flora en fauna	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:		

Oorspronkelijke naam:	Realiseren meanders	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	2 stuks	

Oorspronkelijke naam:	Verondiepen zomerbed (deel Vecht WGS)	Omvang: 250 ha
SGBP omschrijving:	verondiepen watersysteem	
Initiatiefnemer:	Waterschap Groot Salland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verondiepen zomerbed 25 km. Afhankelijk van uitkomsten haalbaarheidsonderzoek.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Het waterschap heeft als taken het zuiveren van afvalwater en het op orde houden en brengen van het watersysteem. Voor beide taken wordt apart belasting geheven. De KRW-opgaven valt onder de begroting van het watersysteem. In de planperiode 2016-2021 zijn deze kosten geraamd op bruto € 45 mln. Het gemiddeld investeringsvolume voor verbetering van het watersysteem voor deze periode is geraamd op gemiddeld € 6,6 mln per jaar, waarvan € 3,4 mln is gereserveerd voor KRW-maatregelen.

Het investeringsvolume dat nodig is voor uitvoering van alle (resterende) KRW-maatregelen van Waterschap Groot Salland, inclusief de Vecht vanaf 2016 bedraagt € 37,5 mln bruto. Het waterschap zal met fasering € 26,5 moeten investeren tot en met 2021 en tot en met 2027 € 11 miljoen. Zonder fasering betekent dit voor de periode 2016-2021 dat het Waterschap Groot Salland € 6,3 miljoen gemiddeld bruto zal moeten investeren per jaar voor KRW-maatregelen in plaats van € 3,4 mln per jaar bruto. Als gevolg van deze extra investering stijgen de totale kosten elk jaar met gemiddeld 1,15% t.o.v. het voorgaande jaar. Deze kostenstijging is hoger dan nu jaarlijks wordt aangehouden en daarmee disproportioneel. Daarom worden de maatregelen gefaseerd over twee planperiodes.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Maatregelen zijn vermoedelijk effectief, maar voordat deze in de praktijk worden toegepast moet de effectiviteit of toepasbaarheid daarvan in de desbetreffende situatie nader worden onderzocht, of moet de ervaring van pilotprojecten worden afgewacht.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Vechtdelta Groot Salland

Code waterlichaam: NL99_VechtZwarteWater

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL93_IJSSEL

IJssel

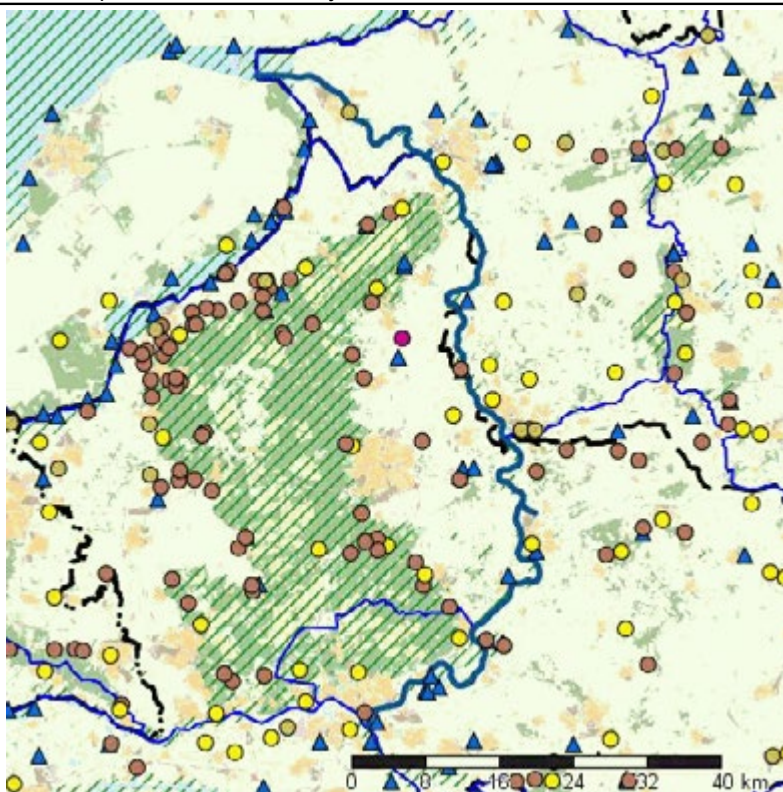
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	IJssel	Code:	NL93_IJSSEL
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	R7 (Langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Overijssel, Provincie Gelderland		
Gemeenten:	Arnhem, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Duiven, Epe, Hattem, Heerde, Kampen, Lochem, Olst-Wijhe, Rheden, Voorst, Westervoort, Zevenaar, Zutphen, Zwolle		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJssel

Code waterlichaam: NL93_IJSSEL

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Een langzaamstromende grote rivier. Grote brede uiterwaarden met veel geïsoleerde wateren. Bovenstrooms grote waterstandsfluctuaties, benedenstrooms Olst krijgt de rivier het karakter van een benedenrivier met kleine fluctuaties en invloed van windopzet. De rivier is relatief smal en kent veel bochten, maar door de lage afvoer is de morfologische activiteit gering. Het rivierbed bestaat bovenstrooms uit grof zand en grind en benedenstrooms uit fijn zand.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Uiterwaarden IJssel (NL_VOG_38)
- **Zwemwater**
DORADO BEACH (NLBW93_DORDBH), RHEDERLAAG BAHRSCHE STRAND (NLBW93_RHEDLBSSD), RHEDERLAAG NOORDOEVER (NLBW93_RHEDLNOVR)
- **Habitatrichtlijn**
Uiterwaarden IJssel (NL_HAB_38)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken				■	
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen		■		■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Stoppen met het op diepte houden van de vaargeul (verontdiepen). Waterlichaam zal zijn functie als vaarweg op den duur verliezen wat zal leiden tot significante schade aan de scheepvaartfunctie.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Normalisatie en kanalisatie terugdraaien leidt tot overstromingsgevaar en schade voor scheepvaart (door verminderde bevaarbaarheid). Deze maatregelen veroorzaken schade aan bestaande functies (infrastructuur, landbouw, etc) en leiden bovendien tot significante veiligheidsrisico's (overstromingen, etc). Het instellen van een natuurlijk peilbeheer leidt tot wateroverlast en onvoldoende vaardiepte voor de scheepvaart.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, technisch onhaalbaar

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJssel

Code waterlichaam: NL93_IJSSEL

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil en beperken leefgebied
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming, scheepvaart
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Landbouw	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat en onnatuurlijk beddinghabitat
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	overige	Scheepvaart	Onnatuurlijke golfwerking en zuiging door scheepvaartgolven.

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJssel

Code waterlichaam: NL93_IJSSEL

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen.

Vrachtberekeningen wijzen op 96% voorbelasting. Daarnaast kan tributyltin vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in Rijn nog geen duidelijke trend zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. In 2009 overschreden stoffen als thallium, kobalt, koper en PCB's de norm. PCB's overschrijden nu ook de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Seleen voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Koper overschrijdt de norm nog na correctie met BLM.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,56	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,41	*		
Vis (EKR)	≥ 0,38	*		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14	*	*	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50	*		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 150	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	*		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5	*		
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120	*	*	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier R7) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - koper (Cu) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna is gelijk gebleven. De kwaliteitsklasse is ontoereikend.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden.

De EKR-score voor de overige waterflora in de IJssel is afgenomen maar is nog steeds goed.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt.

De EKR-score voor vis in de IJssel is tov 2009 (BPRW) afgenomen, maar de kwaliteit is nog steeds ontoereikend.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is in concentratie iets verminderd, N is iets toegenomen. Beide parameters voldoen echter nog aan de GEP. De temperatuur is niet meer overschreden.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_344-b - Industrierrein Olasfa te Olst (SanProg. nr. 147)	Omvang:	50.778 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 50.778	Motivering: Gereed 2010	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger industrierrein Olasfa (Schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Tom001a-b - Stokebrandsweerd	Omvang:	1,25 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 1,25	Motivering: Gereed 2010.	
Toelichting:	Herstel verbinding / aantakken strang bij Stokebrandsweerd (Leefgebied). 1,25 km uitgevoerd in plaats van 1 km.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Tom001b-b - Stokebrandsweerd	Omvang:	3 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 0,35 Ingetrokken: 2,65	Motivering: Gereed 2010 2,65 minder gerealiseerd op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde omvang	
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers Stokebrandsweerd (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Tom001c-b - Stokebrandsweerd	Omvang:	41 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha Uitgevoerd: 41	Motivering: Gereed 2010	
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Stokebrandsweerd (Leefgebied). Uitgevoerd conform plan.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Tom001d-b - Welsumerwaarden, Duursche waarden, Fortmond en Olsterwaarden	Omvang:	5,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 5,5	Motivering: 2,5 km meer in uitvoering	
Toelichting:	Herstel verbinding / aantakken strangen Welsumerwaarden, Duursche waarden, Fortmond en Olsterwaarden (Leefgebied). 2,5 km meer in uitvoering op basis van laatste versie van het plan.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_Tom001e-b - Welsumerwaarden, Duursche waarden, Fortmond en Olsterwaarden	Omvang:	20 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha In uitvoering: 10 Ingetrokken: 10	Motivering: Prognose gereed 2015 10 km minder gerealiseerd op basis van laatste versie van plan	
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Welsumerwaarden, Duursche waarden, Fortmond en Olsterwaarden (Leefgebied). 10 km minder gerealiseerd.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Tom001f-b - Welsumerwaarden, Duursche waarden, Fortmond en Olsterwaarden	Omvang:	1,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 1,5	Motivering: Gereed, 0,3 km meer uitgevoerd op basis van gerealiseerd aantal km.	
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers Welsumerwaarden, Duursche waarden, Fortmond en Olsterwaarden (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Tom001g-b - Aantaken strangen Ketelpolder	Omvang:	1 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Voortgang:	ha Vervangen: 1	Motivering: zit al in TB018	
Toelichting:	Dubbeltelling met TB018, uiterwaard is maar 40 ha groot, er is geen ruimte voor een strang. Maatregel ingetrokken.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2304-b - Herstel verbinding met zijwateren en optimalisering mondingen	Omvang:	6 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 6	Motivering: Allemaal in uitvoering.	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken / mondingen zijwateren (Verbindingen). De volgende locaties zijn in uitvoering: Grote beek, Baakse beek, Berkel, Schipbeek Deventer, Schipbeek onderleider Twentekanaal en Voorster beek.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2305-b - Tweezijdig aantakken bestaande strang of plas	Omvang:	7,25 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 7,25	Motivering:	
Toelichting:			
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2307-b - Eenzijdig aantakken strang of plas	Omvang:	1,25 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 1,25	Motivering: Prognose gereed 2015.	
Toelichting:	Herstel verbinding / eenzijdig aantakken strang (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2308-b - Optimalisatie oevers	Omvang:	35 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJssel

Code waterlichaam: NL93_IJSSEL

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering: 11,2		Prognose gereed 2016.
Ingetrokken: 23,8		Verplaatst naar maatregel Y3032
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / optimalisatie (Leefgebied). Oorspronkelijke omvang 35 km, 23,8 km vervangen door extra geulen (Y3032) omdat NVO's te veel morfologische gevolgen hebben.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2315e-c - uiterwaardverlaging tbv zeggemoeras of biezenvelden: Koppelerwaard/Scherenwelle	Omvang: 25 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Voortgang:	ha	Motivering:
In uitvoering: 5		Prognose 2015 gereed
Vervangen: 20		Restant doelbereik vervangen door RWS-Y3047
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Koppelerwaard/Scherenwelle (Leefgebied). Oorspronkelijke opgave 25 ha, 20 ha wordt vervangen door versterken (kwel)moeras en laag-dynamische natte natuur (Cortenoever, Brummense waarden).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9933a-b - Uiterwaardvergraving Keizers- en Stobbenwaarden en Olsterwaarden (44)	Omvang: 25 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
In uitvoering: 25		Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Keizers- en Stobbenwaarden, Olsterwaarden en vergroting Munnikenhank (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9933-b - Uiterwaardvergraving Keizers- en Stobbenwaarden en Olsterwaarden (44)	Omvang: 1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
Ingetrokken: 1		Administratieve fout, dubbel met RWS-x9933b-b.
Toelichting:	Aanleg nevengeul / uiterwaardvergraving Keizers- en Stobbenwaarden en Olsterwaarden (Leefgebied). Maatregel is ingetrokken.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9933b-b - Uiterwaardvergraving Keizers- en Stobbenwaarden en Olsterwaarden (44)	Omvang: 3,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering: 2,5		Prognose gereed 2015.
Ingetrokken: 1		Minder gerealiseerd.
Toelichting:	Herstel verbinding / aantakken strangen Keizers- en Stobbenwaarden en Olsterwaarden (Leefgebied). Prognose gereed 2015, 1 km is minder gerealiseerd obv definitief ontwerp.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9934a-b - Dijkverlegging Westenholte (47) - RVRproject, positief effect op KRW-doelstellingen	Omvang: 1,4 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering: 1,4		Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Herstel verbinding (aantakken strangen) / Dijkverlegging Westenholte (Leefgebied). 0,1 km meer gerealiseerd dan verwacht.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9934-b - Dijkverlegging Westenholtte (47) - RVRproject, positief effect op KRW-doelstellingen	Omvang:	1,2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km	Motivering:	
In uitvoering:	1,2	Prognose gereed 2015.	
Toelichting:	Aanleg nevengeul / dijkverlegging Westenholtte (Leefgebied).		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9935-b - Uiterwaardvergraving Bolwerksplas, Worp en Ossenwaard (43) - RVRproject	Omvang:	3,1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km	Motivering:	
In uitvoering:	3,1	Prognose gereed 2015. Oorspronkelijk omvang 3 km, er wordt 0,1 km meer uitgevoerd.	
Toelichting:	Herstel verbinding / Uiterwaardvergraving Bolwerksplas, Worp en Ossenwaard (leefgebied).		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9936a-b - Uiterwaardvergraving Scheller en Oldeneler Buitenwaarden (46) - RVRproject	Omvang:	3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km	Motivering:	
In uitvoering:	2,9	Prognose gereed 2015.	
Ingetrokken:	0,1	0,1 km minder gerealiseerd op basis van definitief ontwerp	
Toelichting:	Herstel verbinding / aantakken strangen Scheller en Oldeneler Buitenwaarden (Leefgebied).		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9936b-b - Uiterwaardvergraving Scheller en Oldeneler Buitenwaarden (46) - RVRproject	Omvang:	10 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha	Motivering:	
In uitvoering:	10	Prognose gereed 2015.	
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Scheller en Oldeneler Buitenwaarden (Leefgebied).		

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3032 - Smalle nevengeulen als NVO's	Omvang:	10 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Voortgang:	km	Motivering:	
In uitvoering:	10	Prognose gereed 2015	
Toelichting:	Aanleg nevengeul / smalle nevengeulen als NVO's (Leefgebied). Deze maatregel vervangt 20 km NVO uit RWS_x2308.		

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3033 - IJsselpoort Vaalwaard, verjongen kronkelwaardgeulen, verondiepen zandwinplas	Omvang:	10 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Voortgang:	ha	Motivering:	
In uitvoering:	10	Prognose gereed 2015	
Toelichting:	Verlagen uiterwaard IJsselpoort Vaalwaard (Leefgebied). Deze maatregel vervangt 2 km NVO uit RWS_x2311.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2304-c - Herstel verbinding met zijwateren en optimalisering mondingen	Omvang: 4 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / herstel verbinding met zijwateren (Verbindingen). Beoogde locaties: Dierensche hank, Oude IJssel (Doesburg) en Overijssels kanaal. Co-financiering waterschap Rijn en IJssel en waterschap Groot Salland.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2311-c - Optimalisatie oevers	Omvang: 10 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / optimalisatie (Leefgebied). Oorspronkelijke omvang 50 km, 20 km minder in uitvoering omdat NVO's te veel morfologische gevolgen hebben. 10 km wordt uitgevoerd in periode 2015-2021 en 20 km in periode >2021 (RWS_x2311-d).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3001 - Aanbrengen rivierhout, incl monitoring (ecologisch effect)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	aanleg speciale leefgebieden flora en fauna	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg speciale leefgebieden flora en fauna (Leefgebied). De maatregel bestaat uit het plaatsen van bomen onder water met als doel de aangroei van algen, die als voeding dienen voor allerlei dijkketens.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3009 - Herstel Oekensche beek in Tichelbeekse waard	Omvang: 2,7 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbinding Oekensche beek in Tichelbeekse waard (Leefgebied). Maatregel vervangt deels 5 km NVO van RWS_x2311.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3016 - IJsselpoort nevengeul, KRW optimalisatie nieuwe geulen	Omvang: 3,6 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen IJsselpoort Koppenwaard. De maatregel is onderdeel van het plan IJsselpoort (opgesteld door Natuurmonumenten). Maatregel vervangt deels 5,4 km van maatregel RWS_x2305.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3016-b - IJsselpoort - Uiterwaardverlaging	Omvang: 2 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden watersysteem / uiterwaardverlaging IJsselpoort (Leefgebied).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3017 - Aanleg geulen Staatsbosbeheer	Omvang: 5,8 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Staatsbosbeheer in samenwerking met RWS.	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJssel

Code waterlichaam: NL93_IJSSEL

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeulen / herstel verbindingen diverse locaties Staatsbosbeheer (Leefgebied). Maatregel vervangt een deel NVO van maatregel RWS_x2311.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3018 - Laagdynamisch moeras Reevediep	Omvang: 110 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard Reevediep (Leefgebied). Deze maatregel vervangt maatregelen TB018 (voorheen RWS_Tom001h-b), RWS_x2306, RWS_x2315a en RWS_x2315b, deze maatregelen samen genomen omvatten eveneens 110 ha.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3019 - Monitoring en analyse morfologisch effect NVO's IJssel	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek / monitoring en analyse morfologisch effect NVO's IJssel (Leefgebied). Voorwaarde voor de uitvoering van RWSx2311-c en d.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3031 - Herinrichting put Veenoordkolk	Omvang: 10 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Deventer/grondbank	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard in kader van herinrichting put Veenoordkolk	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3034 - verjonging binnenbochtgeulen (Wijhe, Olst, Hengforderwaarden)	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg strang / herstel verbindingen Wijhe, Olst en Hengforderwaarden (Leefgebied). De maatregel bestaat uit het verlagen van een aantal uiterwaarden ter hoogte van de binnenbocht van de IJssel. Maatregel vervangt deel NVO uit RWS_x2311.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3043 - RvR NURG Onderdijkse waard met positief effect op KRW doelstelling	Omvang: 1,6 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen Onderdijkse waard (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3047 - versterken (kwel)moeras en natte natuur div. uiterwaarden	Omvang: 14 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard Cortenoever, Brummense waarden, Rammelwaarden en Olster en Hengforderwaarden (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3054 - Waterbodemsanering Beneden IJssel	Omvang: 170.000 m3

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJssel

Code waterlichaam: NL93_IJSSEL

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Beneden IJssel (Schoon water). Deze maatregel is noodzakelijk omdat de verontreiniging negatieve effecten heeft op macrofauna en chemie. Er ligt op deze verontreiniging een Wbb beschikking.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk / waterschappen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1015 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2305-c - Tweezijdig aantakken Zwarte Schaar	Omvang: 6 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / aantakken Zwarte Schaar(Leefgebied).	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2307-c - Geul Havikerpoort (1-zijdig aangetakte strang)	Omvang: 1,25 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Herstel verbinding / eenzijdig aantakken strang Havikerpoort (Leefgebied). Aansluiten bij lopende initiatieven in de regio. Vervangt deel x2305-c	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2311-d - Optimalisatie oevers	Omvang: 20 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / optimalisatie (Leefgebied). Motivatie: Oorspronkelijke omvang 50 km, 20 km minder in uitvoering omdat NVO's te veel morfologische gevolgen hebben. Resterende uitvoering 30 km, deels in periode 2015-2021 en deels >2021.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3005 - Havikerpoort, KRW optimalisatie verlenging Lamme IJssel	Omvang: 1,25 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJssel

Code waterlichaam: NL93_IJSSEL

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)
Andere richtlijn:	
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen Havikerpoort (Leefgebied). Maatregel vervangt maatregel x2305-c.

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3022 - optimalisatie uiterwaardbeek en -monding (meerdere locaties)	Omvang: 7,4 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen ten behoeve van optimalisatie uiterwaardbeek en -mondingen (Leefgebied).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3034-b - Verjonging binnenbochtgeulen Vreugderijkerwaard	Omvang: 0,9 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbinding binnenbocht(en) Vreugderijkerwaard (Leefgebied). Verbonden met maatregel Y3034	

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL93_8

Bovenrijn, Waal

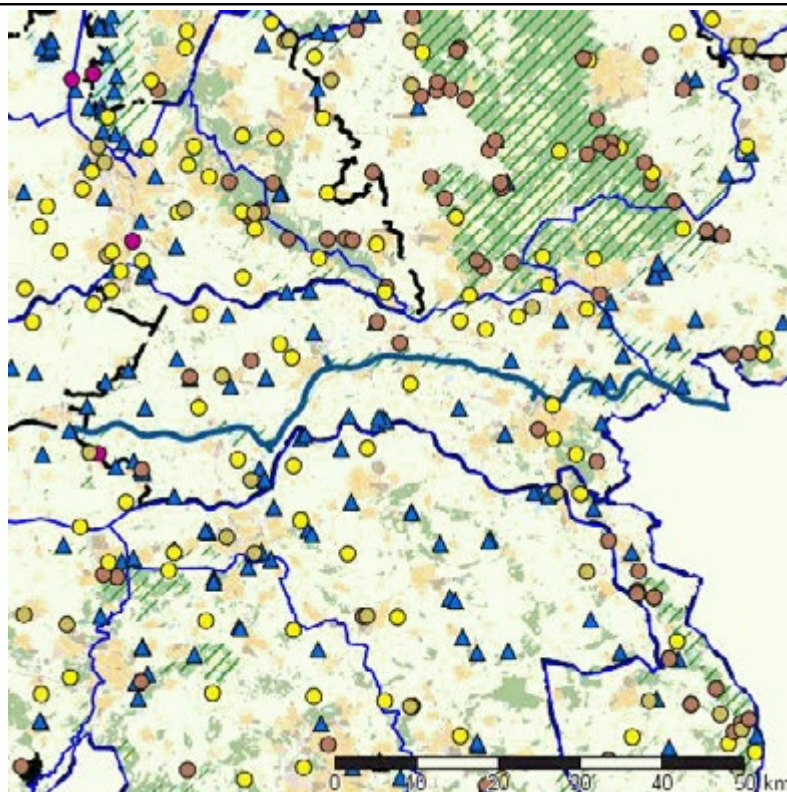
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Bovenrijn, Waal	Code:	NL93_8
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	R7 (Langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Gelderland, Provincie Zuid-Holland		
Gemeenten:	Beuningen, Druten, Gorinchem, Lingewaal, Lingewaard, Maasdriel, Millingen aan de Rijn, Neder-Betuwe, Neerijnen, Nijmegen, Overbetuwe, Rijnwaarden, Tiel, Ubbergen, West Maas en Waal, Zaltbommel		

KRW Oppervlaktewaterlichaam	Zwemwaterlocatie
Provinciegrens	Winningen water voor menselijke consumptie:
Waterschapsgrens	Publieke grondwaterwinning
Gemeentegrens	Industriële grondwaterwinning
Natura2000 gebied	Overige grondwaterwinning
Schelpdierwater	Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een langzaamstromende grote rivier met hoofd- en nevengeulen. In uiterwaarden aangetakte en geïsoleerde wateren. De rivierbodem bestaat uit grof zand en grind.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bovenrijn, Waal

Code waterlichaam: NL93_8

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Uiterwaarden Waal (NL_VOG_68)
- **Habitatrichtlijn**
Uiterwaarden Waal (NL_HAB_68)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties					■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken			■			
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen			■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren					■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	De normalisatie terugdraaien heeft een negatief effect op het overstromingsgevaar en leidt tot schade voor scheepvaart. Stoppen met op diepte houden van de vaargeul (verontdiepen) en weghalen vaste lagen in binnenbochten. Waterlichaam zal zijn functie als vaarweg op den duur verliezen wat zal leiden tot significante schade aan de scheepvaartfunctie. Het terugdraaien van de kanalisatie leidt tot schade aan scheepvaart door verminderde bevaarbaarheid.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het weghalen van dijken en kribben leidt tot significante veiligheidsrisico's en overstromingen. Daar waar mogelijk huidige gebruiksfuncties in inundatiezones verbieden en verwijderen en dijken verplaatsen. Deze maatregelen veroorzaken schade aan bestaande functies (infrastructuur, landbouw, etc) en leiden bovendien tot significante veiligheidsrisico's (overstromingen, etc).

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat en onnatuurlijke stroming. Eveneens ongewenst tbv scheepvaart.
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Landbouw	Verlies ecotopen.
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil en beperking leefgebied.
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat en onnatuurlijk beddinghabitat
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	overige	Scheepvaart	Onnatuurlijke golfwerking en zuiging door scheepvaartgolven

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bovenrijn, Waal

Code waterlichaam: NL93_8

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. De gehalten van deze verbindingen blijven sinds 2000 stabiel; vrachtberekeningen wijzen op 98% voorbelasting. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in Rijn nog geen duidelijke trend zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. De metalen barium en seleen voldoen ook na correctie nog niet aan de norm. Barium komt in hoge concentraties voor in het grondwater en met name in de noordelijke helft van Nederland (rapport RIVM).

Ook koper overschrijdt na het beoordelen van de beschikbaarheid nog de norm. De normstelling voor koper is in vergelijking met 2009 veranderd. De beoordeling van koper is gebaseerd op opgeloste concentraties (ipv totaal in 2009) en de beschikbaarheid is bepaald met behulp van de BLM.

In 2012 is op Lobith éénmalig een overschrijding van heptenofos waargenomen, waardoor de gemiddelde concentratie van deze stof de norm overschrijdt. De RG van heptenofos ligt nog wel boven de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,50	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,22	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,39	 *		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14	 *	 *	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 150	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120		 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltipe, hier R7) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- barium (Ba) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - koper (Cu) - heptenofos (heptnfs) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in de Bovenrijn-Waal is nagenoeg gelijk gebleven, maar overschrijdt nu net de klassegrens van matig naar ontoereikend.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden.

De EKR-score voor overige waterflora in de Bovenrijn-Waal is tov 2009 (BPRW) gelijk gebleven.

Berekeningen van de gegevens van 2009 en 2014 met de nieuwe maatlat geven ook eenzelfde EKR-score. Omdat nieuwe doelen afgeleid zijn voldoet de kwaliteit van overige waterflora in 2014 nu aan het GEP.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis in de Bovenrijn-Waal is tov 2009 (BPRW) in 2014 sterk verminderd. De kwaliteit van vis is ontoereikend gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verlaagd. N is een klasse verbeterd, beide parameters voldoen nu aan de GEP. De temperatuur is niet meer overschreden.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bovenrijn, Waal

Code waterlichaam: NL93_8

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	Hen1022-a - Veerдам Gameren (eenzijdig aangetakte strang)	Omvang:	1,3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 1,3	Motivering: Gereed 2010	
Toelichting:	Aantakken strand Veerдам Gameren (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Hen1020-b - Hondswaard	Omvang:	0,7 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 0,7	Motivering: Uitgevoerd 2010	
Toelichting:	Aanleg nevengeul Hondswaard (Leefgebied). Realisatie nevengeul door 2 zijdig aantakken van zandwinplas.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT005-b - Ewijksche Waard uiterwaardverlaging	Omvang:	3 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha In uitvoering: 3	Motivering: Prognose gereed 2015. Oorspronkelijke omvang 14ha, overige opgave (11ha) gerealiseerd met maatregel: x9945a en maatregel Y3052 is overige maatregel kribverlaging	
Toelichting:	Uiterwaardverlaging Ewijksche Waard (Leefgebied). Oorspronkelijke omvang 14ha.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT009-b - Ewijksche Waard strang	Omvang:	2,6 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 2,6	Motivering: Prognose gereed 2015.	
Toelichting:	Aanleg strang Ewijksche Waard (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2321b-b - VPRR bij aantakken geul Passewaaij + verbinding regionaal water	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Ingetrokken: 1	Motivering: Technisch en financieel niet haalbaar	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken Passewaaij / verbinding regionaal water (Verbindingen).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2321c-b - NTWE bij aantakken geul Passewaaij + verbinding regionaal water	Omvang:	1,5 km

SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering:	1,5	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Aantakken nevengeul Passewaaij (Leefgebied)	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9944-b - Dijkteruglegging Lent (13) - RVRproject	Omvang: 4,3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering:	4,3	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Aanleg nevengeul Lent (Verbindingen). Projectdirectie - PDR. Een deel van maatregel Oevergeul Boven-Rijn (NL93_0135) wordt hier ondergebracht. Maatregel Oevergeul Boven-Rijn wordt waarschijnlijk pas >2021 uitgevoerd.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9945a-b - Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en Dijkverl. Buitenpolder Munnikenland	Omvang: 85 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
In uitvoering:	85	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Brakelse Benedenwaarden en Dijkverlegging Buitenpolder Het Munnikenland (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9945-b - Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en Dijkverl. Buitenpolder Munnikenland	Omvang: 1,7 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering:	1,7	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Aantakken strang Brakelse Benedenwaarden en Dijkverlegging Buitenpolder Het Munnikenland (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9945b-b - Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en Dijkverl. Buitenpolder Munnikenland	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering:	3	Prognose gereed 2015
Toelichting:	Aantakken strang Brakelse Benedenwaarden en Dijkverlegging Buitenpolder Het Munnikenland (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3011 - Kil van Hurwenen	Omvang: 2,7 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering:	2,7	Prognose gereed 2015. Vervangende maatregel voor: x2320b, x2324ab & x2324cb.
Toelichting:	Aanleg nevengeul Kil van Hurwenen (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3012 - Natuurlijke inrichting (voor)oevers en kribvakken	Omvang: 5,71 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:

In uitvoering: 4,31	Prognose gereed 2015. Vervangende maatregel voor: x2324ac, x2324cc, x2328a & x2364.	
Gefaseerd: 1,4	Na 2015	
Toelichting: Aanleg natuurvriendelijke oevers Bovenrijn-Waal (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam: RWS-Y3013 - Strang Millingen		Omvang: 3 km
SGBP omschrijving: aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: km	Motivering:	
In uitvoering: 3	Prognose gereed 2015. Vervangende maatregel voor: x2320a, x2324aa & x2324ca.	
Toelichting: Herstel verbindingen (aantakken strang) Millingen (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam: RWS-Y3014 - Uiterwaardverlaging Buitenooij		Omvang: 85 ha
SGBP omschrijving: verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: ha	Motivering:	
In uitvoering: 85	Prognose gereed 2015, aanvullende maatregel op: RWS_Y3010	
Toelichting: Verlagen uiterwaard (peilverhoging) Buitenooij (Leefgebied)		
Oorspronkelijke naam: RWS-Y3028 - Oevergeul langsdam Brakel Ophemert		Omvang: 9,3 km
SGBP omschrijving: aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Voortgang: km	Motivering:	
In uitvoering: 9,3	Nieuwe maatregel en vervangt diverse andere maatregelen (zie toelichting)	
Toelichting: Aanleg oevergeul Brakel Ophemert (Leefgebied). Maatregel vervangt: Nevengeul Afferdense en Deeste Waarden, 4 km (RWS_MAT010_b/ TB007); Nevengeul Ewijkse Waard 2,5 km (RWS_MAT009_b / TB005) en Nevengeul Drutensche Waard 2,1 km (TB009).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT006-b - Afferdensche & Deetsche waarden	Omvang: 76 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Afferdensche & Deetsche waarden (Leefgebied). Omvang gaat van 147 naar 76 ha UVER, periode van uitvoering gewijzigd >2015 (vanwege technische uitvoerbaarheid).	

Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT010-b - Afferdensche & Deetsche waarden	Omvang: 4,3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul Afferdensche & Deetsche waarden (Leefgebied). Omvang naar 4,3 km.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3003 - Aanbrengen rivierhout, incl monitoring (ecologisch effect)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	aanleg speciale leefgebieden flora en fauna	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg speciale leefgebieden flora en fauna (pilot) aanbrengen rivierhout (Leefgebied). Betreft nieuwe maatregel nav nieuwe kennis over macrofauna.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3004 - Beuningse uiterwaard, uiterwaardverlaging	Omvang: 8 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verlagen uiterwaarden Waalweelde-project Beuningse Uiterwaard (Leefgebied). Deze maatregel is onderdeel van het al lopende project Waalweelde. De maatregel bestaat uit het realiseren van een geulvormige verlaging om aan te sluiten op de plas.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3006 - Uiterwaarden Wamel, Dreumel Heerewaarden, nevengeul.	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul Heerewaarden Bato's erf (Leefgebied). Vervangende maatregel oa voor: Drutensche Waard (TB009).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3020 - Oosterhoutse Waarden, aantakken strang	Omvang: 1,1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Herstel verbinding (aantakken strang) Oosterhoutse Waarden (Leefgebied). Vervangende maatregel van: Optimalisatie uitwijkhaven Weurt (x_2323).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3023 - Stadswaard Nijmegen, uiterwaardverlaging	Omvang: 6 ha

SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Stadswaard (Leefgebied). Maatregel vervangt: uiterwaardverlaging Herinrichting oeverzone Rossum (x_2324eb).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3024 - Stadswaard Nijmegen, aantakken strang	Omvang: 1,4 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Herstel verbinding (aantakken strang) Stadswaard (Leefgebied). Maatregel vervangt: Eén of tweezijdig aantakken kleine strangen + verlagen uiterwaard (x_2320a).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3026 - Fluviaal, kleine Willemspolder, aantakken strang	Omvang: 0,3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aantakken strang Kleine Willemspolder (Leefgebied). Maatregel vervangt Gendtse waard en Bemmelse Waard (RWS_x2324aa).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3027 - Fluviaal, kleine Willemspolder, uiterwaardverlaging	Omvang: 1,8 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Kleine Willemspolder (Leefgebied). Maatregel vervangt uiterwaardverlaging oeverzone Rossum (RWS_x2324eb).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3029 - Heesseltse Uiterwaarden aantakken strang	Omvang: 3,6 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Herstel verbinding (aantakken strang) Heesseltse Uiterwaarden (Leefgebied). Maatregel onderdeel van NURG project.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3030 - Heesseltse Uiterwaarden uiterwaardverlaging	Omvang: 4,4 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Heesseltse Uiterwaarden (Leefgebied). Maatregel onderdeel van NURG project.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3035 - Loenense Buitenpolder, aantakken strang	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Loenense Buitenpolder, aantakken strang (Leefgebied). Maatregel vervangt Oeverzone Rossum uiterwaardverlaging (RWS_x2324eb).	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bovenrijn, Waal

Code waterlichaam: NL93_8

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y9003 - Verkenning aanleg nevengeul Bovenrijn Waal	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verkenning aanleg nevengeul Bovenrijn Waal. Een verkenning naar mogelijkheid om in gebied van Bovenrijn een nevengeul aan te leggen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y9013 - Ophaalregeling opruimen oeverafval in RWS-waterlichamen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige beheermaatregelen	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	lokale organisator of samenwerkingsverband burgerparticipatie van opruimactie(s) in en langs dit waterlichaam. Ministerie I&M/RWS ondersteunt lokale opruimacties van oeverafval door middel van de ophaalregeling zwerfvuil. Deze ophaalregeling maakt onderdeel uit van de maatregelen KRM en beheertaken RWS en houdt in dat verzameld afval wordt afgevoerd en verwerkt in opdracht van en op kosten van RWS. Door deze ophaalregeling worden andere partijen en stakeholders gestimuleerd te werken aan het voorkomen en opruimen van afval op vervuilde oeverlocaties langs het hoofdwatersysteem. Een deel van het budget wordt betaald uit RWS middelen (40.000 Euro = 8000 euro per WL). Elke euro die RWS inlegt, wordt aangevuld met 3 euro uit het EFMZV tot een maximum van 120k€ (=24k€ per WL) per jaar voor de komende 7 jaar. Totaal beschikbaar budget voor alle waterlichamen samen 160000 euro. Maatregel wordt in meerder waterlichamen uitgevoerd. NL91BOM (RWS-Y9012); NL93_8 (RWS-Y9013); NL89_westsde (RWS-Y9011); NL81_10 (RWS-Y9010); NL94_3 (RWS-Y9014)	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	NL93_0135 - Oevergeul Boven-Rijn	Omvang: 1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen Boven-Rijn (Leefgebied). Onderdeel van H&I programma (H&I1021). De maatregel betreft een verkenning voor de aanleg van een nevengeul in de Bovenrijn nabij Lobith. Indien het project tot uitvoering komt wordt het in de planperiode 2022- 2027 uitgevoerd.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_Henl1025a-b - Reservering nieuw: ON 9 Aantakken nevengeul Stifsche Waard	Omvang: 3,3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul Stifsche Waard (Leefgebied). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2034. NURG-gebied met 8-15 jaar kleiwinning, hierna pas natuurontwikkeling mogelijk.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1025b-b - Reservering nieuw: ON 9 Uiterwaardverlaging Stifsche Waard	Omvang: 56 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uiterwaardverlaging Stifsche Waard (Leefgebied). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2034. NURG-gebied met 8-15 jaar kleiwinning, hierna pas uitvoering maatregel mogelijk.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1025c-b - Reservering nieuw: ON 9 Natuurvriendelijke oever Stifsche Waard	Omvang: 4 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg natuurvriendelijke oevers Stifsche Waard (Leefgebied). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2034. Maatregel geheel getemporeerd tot na 2021	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3007 - Uiterwaarden Wamel, Dreumel Heerewaarden, aantakken strang	Omvang: 5,3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Herstel verbinding (aantakken strang) Heerewaarden Bato's erf (Leefgebied).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3021 - Oosterhoutse Waarden, vasthouden water in uiterwaard	Omvang: 30 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verlagen uiterwaard (vasthouden water) Oosterhoutse Waarden (Leefgebied). Realisatie > 2021. Vervangende maatregel van: Gentse Waard en Bemmelse Waard (x_2324ad)	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bovenrijn, Waal

Code waterlichaam: NL93_8

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL93_7

Nederrijn, Lek

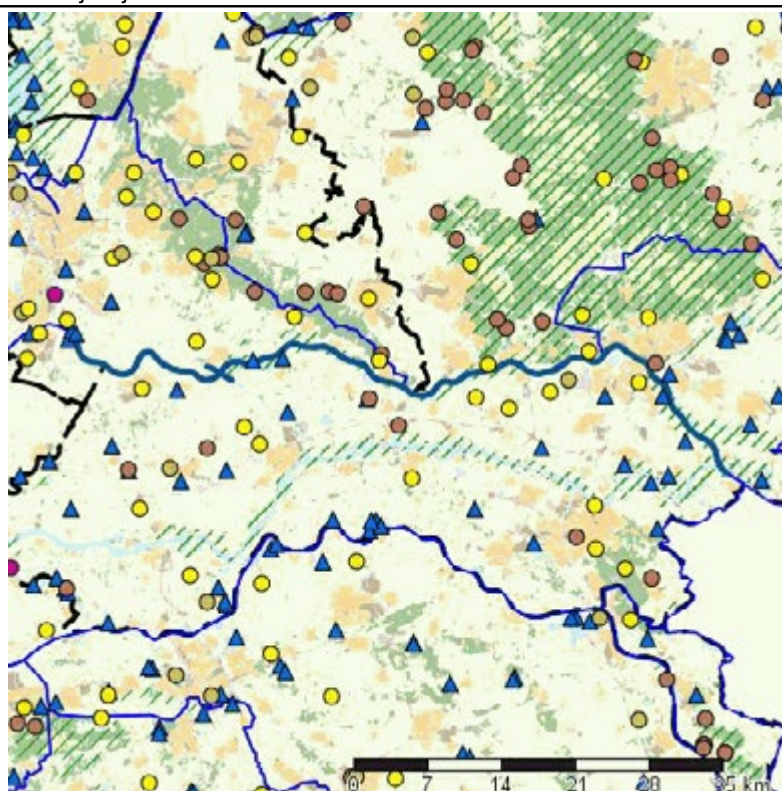
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Nederrijn, Lek	Code:	NL93_7
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	R7 (Langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Utrecht, Provincie Gelderland		
Gemeenten:	Arnhem, Buren, Culemborg, Duiven, Houten, Lingewaard, Neder-Betuwe, Overbetuwe, Renkum, Rhenen, Rijnwaarden, Utrechtse Heuvelrug, Vianen, Wageningen, Westervoort, Wijk bij Duurstede		

KRW Oppervlaktewaterlichaam	Zwemwaterlocatie
Provinciegrens	Winningen water voor menselijke consumptie:
Waterschapsgrens	Publieke grondwaterwinning
Gemeentegrens	Industriële grondwaterwinning
Natura2000 gebied	Overige grondwaterwinning
Schelpdierwater	Inname oppervlaktewater

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nederrijn, Lek

Code waterlichaam: NL93_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Gestuwde langzaamstromende rivier met hoofdgeul en stilstaande aangetakte en geïsoleerde uiterwaardwateren. Er zijn geen nevengeulen. Rivierbodem kent geen: vaste ondergrond, organisch afval, dik slib zonder macrofauna, maar wel grind (pannerdensch kanaal) en kleibanken. Grind heeft niets te maken met snelstromende delen.

Beschermde gebieden:- **Vogelrichtlijn**

Gelderse Poort (NL_VOG_67), Uiterwaarden Neder-Rijn (NL_VOG_66)

- **Zwemwater**

GRAVENBOL (NLBW93_CNDRGRAVE)

- **Habitatrichtlijn**

Uiterwaarden Lek (NL_HAB_82), Uiterwaarden Neder-Rijn (NL_HAB_66)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in bredere zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken				■	
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen		■		■	
Verwijderen sluizen		■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het verwijderen van stuwen en sluizen leidt tot verminderde bevaarbaarheid van de IJssel en een verminderde watertoevoer naar het IJsselmeer. Stoppen met het op diepte houden van de vaargeul (verontdiepen). Waterlichaam zal zijn functie als vaarweg op den duur verliezen wat zal leiden tot significante schade aan de scheepvaartfunctie.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het verwijderen van dijken, kribben leidt tot overstromingsgevaar, schade aan scheepvaart door verminderde bevaarbaarheid en in een aantal gevallen tot schade aan functies (havens, stedelijk gebied, landbouw en infrastructuur). Normalisatie en kanalisatie terugdraaien leidt tot overstromingsgevaar en schade voor scheepvaart (door verminderde bevaarbaarheid). Deze maatregelen veroorzaken schade aan bestaande functies (infrastructuur, landbouw, etc) en leiden bovendien tot significante veiligheidsrisico's (overstromingen, etc). Het instellen van een natuurlijk peilbeheer leidt tot wateroverlast en onvoldoende vaardiepte voor de scheepvaart.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, technisch onhaalbaar

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil en beperking leefgebied
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Scheepvaart	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Landbouw	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat en onnatuurlijk beddinghabitat
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijke golfwerking en zuiging door scheepvaartgolven.
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nederrijn, Lek

Code waterlichaam: NL93_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. De gehalten van deze verbindingen blijven sinds 2000 stabiel; vrachtberekeningen wijzen op 98% voorbelasting. Daarnaast kan tributyltin vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in Rijn nog geen duidelijke trend zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. In 2009 overschreden stoffen als thallium, kobalt, koper en PCB's de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof ook nu. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Nu voldoen de metalen barium en seleen niet na correctie aan de norm. Barium komt in hoge concentraties voor in het grondwater en met name in de noordelijke helft van Nederland (rapport RIVM).

Ook koper overschrijdt na het beoordelen van de beschikbaarheid nog de norm. De normstelling voor koper is in vergelijking met 2009 veranderd. De beoordeling van koper is gebaseerd op opgeloste concentraties (ipv totaal in 2009) en de beschikbaarheid is bepaald met behulp van BLM.

In 2012 is op Lobith éénmalig een overschrijding van heptenofos waargenomen, waardoor de gemiddelde concentratie van deze stof de norm overschrijdt. De RG van heptenofos ligt nog wel boven de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,48	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,44	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,23	 *	 *	
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14	 *		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50	 *		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 150	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier R7) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- barium (Ba) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - koper (Cu) - heptenofos (heptnfs) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in de Nederrijn-Lek is nagenoeg gelijk gebleven en de kwaliteitsklasse is matig.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden.

De EKR-score voor de overige waterflora is tov van 2009 (BPTW) afgenomen. De kwaliteitsklasse is matig gebleven.

Tov de nieuwe maatlat is de kwaliteit een klasse verlaagd van goed naar matig.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. Voor de Nederrijn-Lek wordt wel enige verbetering door het Kierbesluit verwacht, maar door de sluisstuwcomplexen zal dit effect minder zijn dan bv in de Bovenrijn-Waal. De EKR-score voor vis in de Nederrijn-Lek is tov 2009 (BPRW) sterk achteruitgegaan. Door het aanpassen van de doelen voor vis is de klasse matig gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verminderd. Beide voldoen nu aan de GEP. De temperatuur is niet meer overschreden.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nederrijn, Lek

Code waterlichaam: NL93_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL93_0140 - Vistrap/-passage/-sluis	Omvang:	2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Ingetrokken: 2	Motivering:	Maatregel ingetrokken wegens terugschroeven opgave, worden nog 2 stuks uitgevoerd (code: RWS_x2347-b)
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / aanleg vistrap/-passage (Verbindingen).		
Oorspronkelijke naam:	NL93_0141 - Aanpassing aalgoten Sluisstuwcomplexen	Omvang:	2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 2	Motivering:	Realisatie voor 2015.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / aanpassingen aalgoten Sluisstuwcomplexen (Verbindingen). Uitvoering voor 2015.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT001-b - Lexkesveer (lopend)	Omvang:	5,1 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha Uitgevoerd: 5,1	Motivering:	Gereed 2015.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Lexkesveer (Leefgebied)		
Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT002-b - Lexkesveer	Omvang:	2,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Ingetrokken: 2,5	Motivering:	Is eigenlijk RWS_MAT003-b. Maatregel wordt omgewisseld voor vernatten uiterwaarden.
Toelichting:	Aanleg nevengeul Lexkesveer (Leefgebied)		
Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT003-b - Lexkesveer (lopend)	Omvang:	1,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 1,5	Motivering:	Gereed 2015.
Toelichting:	Herstel verbinding / aantakken strangen Lexkesveer (Leefgebied)		
Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT004-b - Rijnwaardense uiterwaarden (lopend)	Omvang:	5 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nederrijn, Lek

Code waterlichaam: NL93_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Voortgang: In uitvoering: 5	ha	Motivering: Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Rijnwaardense uiterwaarden (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2348-b - Aanleg nevengeul/herstel verbinding	Omvang: 0,7 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Vallei en Veluwe	
Voortgang: In uitvoering: 0,7	km	Motivering: Realisatie voor 2015
Toelichting:	Aanleg nevengeul/herstel verbinding met zijwateren (Verbindingen). Optrekbaarheid en leefgebied van de buitendijkse Heelsumse beek wordt verbeterd door verlegging van de monding. Oorspronkelijk opgave was in locaties. Realisatie van de andere locaties is naar achteren geschoven (RWWS_2348-c en RWS_2348-d)	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2356_6c-b - Optimalisatie PKB RvR, Machinistenschool Elst, kwelgeul Amerongen-Elst	Omvang: 0,4 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:		
Voortgang: In uitvoering: 0,4	km	Motivering: Prognose gereed 2015, 0,4 km extra uitgevoerd (synergie KRW optimalisatie RvR).
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbinding Machinistenschool Elst, verlengen kwelgeul Amerongen-Elst (Leefgebied). 0,4 km extra uitgevoerd (synergie KRW optimalisatie RvR).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9937a-b - Uiterwaardvergraving Middelwaard (340 - RVRproject)	Omvang: 1 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang: In uitvoering: 1	ha	Motivering: Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard / uiterwaardvergraving Middelwaard (Leefgebied). Oorspronkelijke opgave was 5 ha, het verschil wordt gerealiseerd in Tollewaard (RWS_x9938-b).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9938-b - Uiterwaardvergraving De Tollewaard (35) - RVRproject	Omvang: 4 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang: In uitvoering: 4	ha	Motivering: Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard / uiterwaardvergraving De Tollewaard (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9943-b - Uiterwaardvergraving Doorwertsche Waarden (33) - RVRproject	Omvang: 18 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang: In uitvoering: 18	ha	Motivering: Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard / uiterwaardvergraving Doorwertsche Waarden (Leefgebied). De oorspronkelijke opgave was 1 locatie, dit komt overeen met de verwachte 18 ha.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3038 - Amerongse bovenpolder, kwelgeul	Omvang: 5,8 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nederrijn, Lek

Code waterlichaam: NL93_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

In uitvoering: 5,8	Alternatieve maatregel voor deels ingetrokken/gewijzigde maatregelen TB004, x9938 en x9937.	
Toelichting: Aanleg nevengeul Amerongse bovenpolder (Leefgebied)		
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3039 - Amerongse bovenpolder, moeras en paaiplaatsen	Omvang: 7 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 7	ha	Motivering: Alternatieve maatregel voor deels ingetrokken/gewijzigde maatregel RWS_x2342.
Toelichting: Verlagen uiterwaard Amerongse bovenpolder tbv moeras en paaiplaatsen (Leefgebied). Alternatieve maatregel voor deels ingetrokken/gewijzigde maatregel RWS_x2342. 7 ha UVER vervangt 1,4 km NVO		
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3040 - Optimalisatie PKB RvR, Meinerswijk. Aantakken geul westelijk van Plas van Bruijl	Omvang: 0,6 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 0,6	km	Motivering: Alternatieve maatregel voor deels ingetrokken/gewijzigde maatregelen TB004, x9938 en x9937.
Toelichting: Herstel verbinding / aantakken geul westelijk van Plas van Bruijl (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3041 - Optimalisatie PKB RvR, Meinerswijk. Geïsoleerde plas in groene rivier	Omvang: 13 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 13	ha	Motivering: Alternatieve maatregel voor deels ingetrokken/gewijzigde maatregel x2342
Toelichting: Verlagen uiterwaard geïsoleerde plas in groene rivier (Leefgebied). Alternatieve maatregel voor deels ingetrokken/gewijzigde maatregel RWS_x2342. 13 ha UVER vervangt 2,6 km NVO.		
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3042 - Optimalisatie PKB RvR, Meinerswijk. Puin verwijderen uit oever	Omvang: 0,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 0,5	km	Motivering: Alternatieve maatregel voor deels ingetrokken/gewijzigde maatregel RWS_x2342.
Toelichting: Natuurvriendelijke oevers / puin verwijderen uit oever (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3048 - Uiterwaardvergraving Doorwerthse Waarden (33)	Omvang: 1,1 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 1,1	km	Motivering: Alternatieve maatregel voor ingetrokken/gewijzigde maatregel RWS_x2342.
Toelichting: Natuurvriendelijke oevers / uiterwaardvergraving Doorwerthse Waarden (Leefgebied).		
Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015		
Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT003-c - Aanleg NVO Lexkesveer	Omvang: 2,9 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		

Toelichting: Aanleg Natuurvriendelijke oevers. Vervangt deels MAT002-b	
Oorspronkelijke naam: RWS_x9938-c - doorsteken zomerdijk tbv uitwaardvernatting Tollewaard/Middelwaard	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Toelichting: Doorsteken zomerdijken Tollewaard/Middelwaard tbv uitwaardvernatting	
Oorspronkelijke naam: RWS_Y3056 - Optimalisatie uiterwaardbeek, Heelsumse beek	Omvang: 1,4 km
SGBP omschrijving: verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Toelichting: Optimalisatie uiterwaardbeek, Heelsumse beek	
Oorspronkelijke naam: RWS-Y3056 - Optimalisatie uiterwaardbeek, Heelsumse beek	Omvang: 1,4 km
SGBP omschrijving: verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer: Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Toelichting: Optimalisatie uiterwaardbeek, Heelsumse beek	

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL93_0139 - Visgeleiding bij Stuw Amerongen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Nuon		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / visgeleiding bij Stuw Amerongen incl. WKC (Verbindingen). Uitvoering onderzoek oorspronkelijk voorzien <2015, gefaseerd nav RA 2010 (naar periode 2015-2021).Agendering maatregel bij derden.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2335-b - Aantakken strang Palmerswaard	Omvang:	1,25 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbinding Palmerswaard (Leefgebied). De maatregel bestaat uit het aantakken van een strang door het uitgraven van de uiterwaard over een lengte van 1,25km.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2337-b - Eenzijdig aantakken bestaande strang, Beusichemse Waard en Steenwaard	Omvang:	1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Herstel verbinding / eenzijdig aantakken bestaande strang (Leefgebied). Deze maatregel bestaat uit het aantakken van twee strangen op de Nederrijn Lek		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2342-b - Optimalisatie oevers en kribvakken	Omvang:	7,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / optimalisatie oevers en kribvakken (Leefgebied). Betreft het aanleggen van 10 kilometer natuurlijke oevers. 7.5 Km wordt uitgevoerd in periode 2015-2021, 2,5 km in periode na 2021 (RWS_x2342c).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2347-b - Vistrap/-passage/-sluis	Omvang:	3 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Waterschap		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / aanleg vistrap/-passage (Verbindingen). Obv afweging landelijke prioritering vismigratieknelpunten (maatregel NL93_0149 deels hier ondergebracht). Gemaal Kandia. Co-financiering RWS.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2348-c - Herstel verbinding met zijwateren en optimalisering monding	Omvang:	0,8 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Herstel verbinding met zijwateren en optimalisering monding (Verbindingen). Maatregel bestaat uit het aanleggen van natuurlijke beekmondingen op meerdere locaties, totaal 0,8 km		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2355-b - Studie stuw programma	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nederrijn, Lek

Code waterlichaam: NL93_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Andere richtlijn:	
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek / studie stuw programma (Leefgebied). Verkenning ten behoeve van oeverstromingsfrequentie en vispasseerbaarheid. Uitvoering onderzoek oorspronkelijk voorzien <2015, gefaseerd nav RA 2010 (naar periode 2015-2021).

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3002 - Aanbrengen rivierhout (ecologisch effect), incl monitoring	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	aanleg speciale leefgebieden flora en fauna	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg speciale leefgebieden flora en fauna / aanbrengen rivierhout (Leefgebied). Aanvullend op gewijzigde maatregelen RWS x2341 en RWS x2342.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3008 - Vernatten buitenkaadse plassen	Omvang: 15 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vernatten buitenkaadse uiterwaarden / plassen (Leefgebied). De maatregel bestaat uit het ontgraven tussen de zomerkade en de oeverlijn om plassen te doen ontstaan. Dit is een alternatieve maatregel voor ingetrokken/gewijzigde maatregel RWS x2341.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3044 - Aantakken strangen Elster buitenwaarden.	Omvang: 2,9 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Herstel verbinding / aantakken strangen Elster buitenwaarden (Leefgebied). Maatregel x2334-c was oorspronkelijk 1,5 km nevengeul, omgezet naar 2,9 km aantakken strang. Nevengeul is niet functioneel in gestuwde Nederrijn. Maatregel vervangt x2334-c	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3046 - Uiterwaardverlaging Elster buitenwaarden.	Omvang: 28 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uiterwaardverlaging Elster buitenwaarden (Leefgebied). De maatregel bestaat uit het verlagen van de uiterwaard tot ongeveer 0,5m -mv (28 ha) tussen de zomerdijk en winterdijk. Alternatieve maatregel voor ingetrokken/gewijzigde maatregel RWS x2341.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2342-c - Optimalisatie oevers en kribvakken	Omvang: 2,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nederrijn, Lek

Code waterlichaam: NL93_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Andere richtlijn:		
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / optimalisatie oevers en kribvakken (Leefgebied). Betreft het aanleggen van natuurlijke oevers door het verwijderen van bovenmaats grind in de kribvakken in combinatie met het eventueel verflauwen van de oever. 5 Km wordt uitgevoerd in periode 2015-2021 (RWS_x2342b) en 2,5 km in periode na 2021.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3055 - Vispasseerbaar maken 2 kunstwerken	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Waterschap	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken van 2 kunstwerken (Verbindingen). Gemaal Kuijken	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL91BOM

Bovenmaas

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Bovenmaas	Code:	NL91BOM
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	R7 (Langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Limburg		
Gemeenten:	Eijsden-Margraten, Maastricht		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een langzaamstromende grote rivier met hoofd- en nevengeulen. De rivierbodem kent een vaste ondergrond, zand, zand met slib of organisch afval of bestaat uit dik slib zonder macrofauna. In snelstromende delen is eventueel sprake van grind.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bovenmaas

Code waterlichaam: NL91BOM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties					■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken			■		■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren			■		■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Realiseren van een natuurlijker profiel en/of stoppen met onderhoud aan het profiel (bijv. stoppen met nautisch baggeren) leidt tot schade aan het scheepvaartverkeer. Het weghalen van dijken leidt tot significante veiligheidsrisico's (verandering waterloop) en geringe waterdiepte en daarmee schade voor de scheepvaart.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Schade voor de scheepvaart, kans op verdroging in aangrenzende gebieden en leidt mogelijk tot significante veiligheidsrisico's. Realiseren van een natuurlijker profiel en/of stoppen met onderhoud aan het profiel (bijv. stoppen met nautisch baggeren) leidt tot schade aan het scheepvaartverkeer. Afgesneden rivierbochten in gebruik nemen waardoor de rivier weer gaat meanderen leidt tot significante veiligheidsrisico's en schade aan de scheepvaart. Om de natuurlijke inundatiezones weer in oorspronkelijke staat te herstellen en als zodanig te laten functioneren zouden ingrepen als normalisatie, kanalisatie en bedijking ongedaan moeten worden gemaakt. Daarnaast zou op grote schaal uiterwaardverlaging en verontdieping van het zomerbed moeten plaatsvinden. Genoemde maatregelen leiden tot significante veiligheidsrisico's en schade aan de scheepvaart.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
wateronttrekkingen	door overdracht (watervoorziening wateren)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk peilbeheer
wateronttrekkingen	voor scheepvaart (waterpeil in kanalen)	Scheepvaart	Onnatuurlijk peilbeheer
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	stuw: verschil waterstand : verhogen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Afwenteling: RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bovenmaas

Code waterlichaam: NL91BOM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - trichloormethaan (chloroform) (TCIC1a)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. Metingen in zwevend stof laten voor deze verbindingen een stabiele tot enigszins stijgende trend zien; vrachtberekeningen wijzen op 100% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in de Maas nog geen duidelijke trend zien.

Door een technische fout in Aquokit is trichloormethaan onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid waardoor toetsing mogelijk geworden is. Naast thallium voldoet ook het metaal seleen na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Zink overschrijdt de MAC-waarde in 2010 en 2012. Verder overschrijdt ammonium de MAC-waarde in 2010 en 2011. Voor Fluoride is onterecht normoverschrijding geconstateerd.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,50	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,35	 *		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 150	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120		 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier R7) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - fluoride (F) - ammonium (NH₄) - seleen (Se) - thallium (TI) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR score voor de Bovenmaas is achteruitgegaan van matig naar ontoereikend. De klassegrens wordt net overschreden (van 0,34 naar 0,32). De nieuwe GEP voor 2014 is bepaald op 0,50.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden.

De EKR-score van overige waterflora in de Boven Maas is iets verlaagd, maar wordt nog als goed beoordeeld.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis is verbeterd en valt nu in de klasse goed.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verlaagd, maar blijven in dezelfde klasse; ontoereikend resp. matig.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2085-b - Natuurlijke oevers	Omvang:	2 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 2	Motivering:	Deels versnelde uitvoering (voorzien 1,485 km)
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water Boven Maas (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2086-c - Natuurlijk peilbeheer stuw Borgharen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen waterpeil		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Planvoorbereiding: 1	Motivering:	Maatregel is positief na realisatie natuurvriendelijke oevers, prognose uitvoering 2015-2021.
Toelichting:	Aanpassen waterpeil "Stuw Borgharen" Boven Maas (Leefgebied). Instellen natuurlijk peilbeheer effectief na realisatie natuurvriendelijke oevers. Quick-scan (H&I 1006) heeft uitgewezen dat de maatregel een positief effect heeft op KRW-doelstelling, na realisatie natuurvriendelijke oevers.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2087-c - Agendering natuurlijk peilbeheer stuw Lixhe	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen waterpeil		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Agendering is gedaan en daarmee is maatregel gereed
Toelichting:	Aanpassen waterpeil / agendering (Leefgebied). Agendering demping afvoerfluctuaties uit Wallonie ten behoeve van natuurlijk peilbeheer. De agendering heeft echter geen resultaat opgeleverd en daarom wordt de maatregel agendering weer opnieuw opgevoerd – deze wijze van registratie is afgestemd met RAOM.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2088-b - Nevengeul Kleine Weerd	Omvang:	0,4 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 0,4	Motivering:	Prognose gereed in 2015.
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Kleine Weerd" Boven Maas (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2094-a - Vispassage Borgharen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed (2009)
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / aanleg vispassage Borgharen (Verbindingen).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL91BOM-35136 - Onderzoek optimalisatie vispassage Borgharen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / optimalisatie vispassage Borgharen (Verbindingen). Actuele ecologische toestand van vis (oktober 2012) is verslechterd.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2085-c - Natuurlijke oevers	Omvang:	0,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water Bovenmaas (Leefgebied). Betreft het realiseren van natuurlijke oevers in de Bovenmaas. Wordt in hetzelfde pakket gerealiseerd als de NVO's Zandmaas (x2155) en Getijdemaas (x2226). Totale uitvoering 2,5 km: 0,5 km in 2015-2021 & 2 km >2021 (RWS_x2085-d).		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2086c - Natuurlijk peilbeheer stuw Borgharen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen waterpeil		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Aanpassen waterpeil "Stuw Borgharen" Boven Maas (Leefgebied). Aanpassen stuwregime Borgharen vlakt de ergste peilfluctuaties die veroorzaakt worden door stuw/WKC Lixhe (Wallonie) af. Uitvoering maatregel o.a. afhankelijk van agendering maatregelen in Wallonië. Prognose uitvoering 2021-2027.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2087-d - Agendering natuurlijk peilbeheer stuw Lixhe	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen waterpeil		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Aanpassen waterpeil / agendering (Leefgebied). Opnieuw agenderen demping afvoerfluctuaties uit Wallonie ten behoeve van natuurlijk peilbeheer. Maatregel moet door derden worden uitgevoerd.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2096-c - Beekmonding van de Voer	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / monding Maas-Voer (Verbindingen). De monding wordt verlegd naar de oude Maasgeul in Castaert Beemden, daarnaast wordt bestorting uit de monding verwijderd. Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten wordt maatregel in periode 2015-2021 uitgevoerd.		

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y9012 - Ophaalregeling opruimen oeverafval in RWS-waterlichamen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige beheermaatregelen		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			

Toelichting:	lokale organisator of samenwerkingsverband burgerparticipatie van opruimactie(s) in en langs dit waterlichaam. Ministerie I&M/RWS ondersteunt lokale opruimacties van oeverafval door middel van de ophaalregeling zwerfvuil. Deze ophaalregeling maakt onderdeel uit van de maatregelen KRM en beheertaken RWS en houdt in dat verzameld afval wordt afgevoerd en verwerkt in opdracht van en op kosten van RWS. Door deze ophaalregeling worden andere partijen en stakeholders gestimuleerd te werken aan het voorkomen en opruimen van afval op vervuilde oeverlocaties langs het hoofdwatersysteem. Een deel van het budget wordt betaald uit RWS middelen (40.000 Euro = 8000 euro per WL). Elke euro die RWS inlegt, wordt aangevuld met 3 euro uit het EFMZV tot een maximum van 120k€ (=24k€ per WL) per jaar voor de komende 7 jaar. Totaal beschikbaar budget voor alle waterlichamen samen 160000 euro. Maatregel wordt in meerder waterlichamen uitgevoerd. NL91BOM (RWS-Y9012); NL93_8 (RWS-Y9013); NL89_westsde (RWS-Y9011); NL81_10 (RWS-Y9010); NL94_3 (RWS-Y9014)

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2085-d - Natuurlijke oevers	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water Boven Maas (Leefgebied). Betreft het realiseren van natuurlijke oevers in de Bovenmaas. Wordt in hetzelfde pakket gerealiseerd als de NVO's Zandmaas (x2155) en Getijdemaas (x2226). Resterende uitvoering van 2 km (zie x2085-c).	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL91GM

Grensmaas

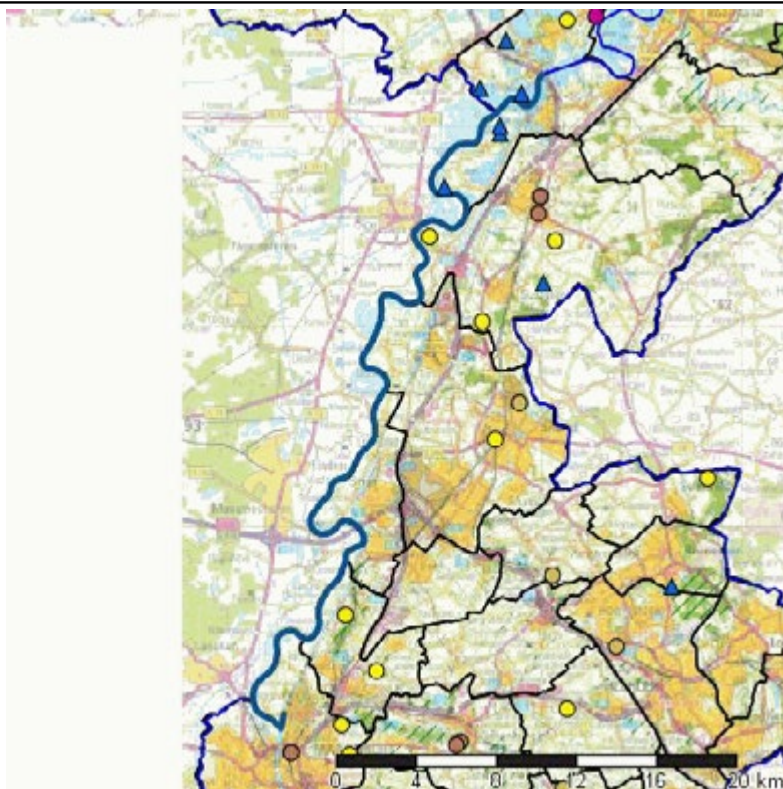
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Grensmaas	Code:	NL91GM
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	R16 (Snelstromende rivier/nevengeul op zandbodem of grind)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Limburg		
Gemeenten:	Echt-Susteren, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen, Stein		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

R16 Grote rivier met hoofd- en nevengeulen en hoge waterafvoer, met 4 belangrijke habitats. 1) hard substraat, 2) dammen van dode boomstammen waarachter materiaal ophoopt, 3) zand, 4) klei- of leemoevers. Het waterlichaam Grensmaas is het ongestuwde en grotendeels onbevaarbare deel van de Maas tussen de stuw Borgharen en Maasbracht met een lengte van ongeveer 52 kilometer. Dit riviertraject vormt tevens de grens tussen Nederland en België.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grensmaas

Code waterlichaam: NL91GM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Habitatrichtlijn**
Grensmaas (NL_HAB_152)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken				■	
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen				■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Realiseren van een natuurlijker profiel en/of stoppen met onderhoud aan het profiel (bijv. stoppen met nautisch baggeren) leidt tot onbeheersbaar uitslijten van de bedding met schadelijke effecten voor veiligheid en milieu. Om de natuurlijke inundatiezones weer in oorspronkelijke staat te herstellen en als zodanig te laten functioneren zouden ingrepen als normalisatie, kanalisatie en bedijking ongedaan moeten worden gemaakt. Daarnaast zou op grote schaal uiterwaardverlaging en verontdieping van het zomerbed moeten plaatsvinden. Beperkt effect wanneer de maatregelen met inachtneming van de veiligheid worden uitgevoerd. Opheffen huidige afvoerverdeling (gehele afvoer via Grensmaas) leidt tot significante schade aan scheepvaart en negatieve effecten voor regionale watervoorziening (oa. landbouw en infrastructuur)

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
wateronttrekkingen	door overdracht (watervoorziening wateren)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk peilbeheer
wateronttrekkingen	voor scheepvaart (waterpeil in kanalen)	Scheepvaart	Onnatuurlijk peilbeheer
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	stuw: verschil waterstand : verhogen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	overige	Overig	Substraatgebrek (geen grindaanvoer) en afvoerschommeling (WKC / Lixhe)
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grensmaas

Code waterlichaam: NL91GM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Rapportage toestand 2014	- som benzo(b)fluorantheen en benzo(k)fluorantheen (sBbkF) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - trichloormethaan (chloroform) (TCIC1a)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen en som PAK benzo(b)fluorantheen en benzo(k)fluorantheen. Metingen in zwevend stof laten voor deze verbindingen in de Maas een stabiele tot enigszins stijgende trend zien; vrachtberekeningen van som PAK BghiP en IndP wijzen op 100% voorbelasting; vrachtberekeningen van som BbkF wijzen op 98% voorbelasting..

Daarnaast kan tributyltin vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in de Maas nog geen duidelijke trend zien.

Door een technische fout in Aquokit is trichloormethaan onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof in de Maas. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Naast thallium voldoet ook het metaal seleen na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Zink overschrijdt in 2010 de MAC-waarde. Verder overschrijdt ammonium de MAC-waarde in 2010 en 2011. Voor Fluoride is onterecht normoverschrijding geconstateerd. Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,36	*		
Vis (EKR)	≥ 0,60	*		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 150	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	80 - 120	*	*	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grensmaas

Code waterlichaam: NL91GM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
 aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier R16) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - fluoride (F) - ammonium (NH₄) - seleen (Se) - thallium (Tl) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR score voor de Grensmaas is achteruitgegaan van matig naar ontoereikend. De grens wordt overschreden van 0,41 naar 0,35.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden.

De EKR-score van de overige waterflora in de Grensmaas is verminderd, maar de kwaliteit is nog steeds goed.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden.

De EKR-score voor vis in de Grensmaas is verhoogd, de klasse is matig geworden.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is in concentratie iets toegenomen en N is in concentratie verminderd. Voor P is de kwaliteit nog steeds ontoereikend, de kwaliteit voor N blijft matig.

Eendoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_269-a - Geul (SanProg. nr. 332)	Omvang:	200 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 200	Motivering:	Alleen onderzoek uitgevoerd, er is geen noodzaak voor sanering.
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Geul (Schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2099-b - Afwerking oeverzones Stevol	Omvang:	0,6 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 0,6	Motivering:	Gereed 2009 / 2010.
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / afwerking oeverzones Stevol (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2108-b - Natuurlijke oevers traject Maaseik-Wessem	Omvang:	3,3 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Gefaseerd: 3,3	Motivering:	Geheel getemporiseerd >2015 ivm technische haalbaarheid, komt onder RWS_x2108-c & d.
Toelichting:	Aanleg natuurvriendelijke oevers traject Maaseik-Wessem (Leefgebied). Geheel getemporiseerd >2015 ivm technische haalbaarheid.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2109-b - Herstel verbinding Oude Kanjel	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / verbinding Oude Kanjel (Verbindingen). Afweging obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratiekelpunten.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2110-b - Herstel verbinding Kanjel	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Ingetrokken: 1	Motivering:	Grondverwerving niet geslaagd, daarom vervallen. Als alternatief wordt in Beneden Maas een extra beekmonding gerealiseerd (Rosmalense Aa).
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / verbinding Kanjel (Verbindingen). Afweging obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratiekelpunten.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2116-b - Herstel verbinding Oude Maas/Geleenbeek	Omvang:	1 stuks

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grensmaas

Code waterlichaam: NL91GM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	stuks	Motivering:
Gefaseerd: 1		Uitvoering wordt doorgeschoven naar periode 2015-2021
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / verbinding Oude Maas/Geleenbeek (Verbindingen). Afweging obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9918b-b - Maaswerken/Grensmaas met positief effect op KRW-doelstellingen	Omvang: 329,8 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
Uitgevoerd: 45,9 Gefaseerd: 283,9		Het project is in uitvoering. 45.9 ha wordt gerealiseerd in eerste periode. 283.9 ha wordt in tussen 2016 en 2027 gerealiseerd, waarvan 206,9 ha tussen 2016-2021 en 77.7 ha tussen 2022 en 2027
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard Maaswerken / Grensmaas (Leefgebied). In totaal is de omvang 329.8 ha. Hiervan is 45.9 ha uitgevoerd in < 2015. 206,2 ha wordt uitgevoerd tussen 2015-2021 en 77.7 ha wordt gerealiseerd tussen 2022 en 2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9918c-b - Maaswerken/Grensmaas met positief effect op KRW-doelstellingen	Omvang: 148 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
Uitgevoerd: 48 Gefaseerd: 100		Het project is in uitvoering. 48 ha wordt gerealiseerd in eerste periode. 100 ha wordt in tussen 2016 en 2027 gerealiseerd, waarvan 80 ha tussen 2016-2021 en 20 ha tussen 2022 en 2027
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard Maaswerken / Grensmaas (Leefgebied). In totaal is de omvang 148 ha. Hiervan is 48 ha uitgevoerd in < 2015. 80 ha wordt uitgevoerd tussen 2015-2021 en 20 ha wordt gerealiseerd tussen 2022 en 2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-x9950 - Werken rivierbed gemeenschappelijke Maas locatie Bobmeers-Kotem	Omvang: 6,83 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	nv De Scheepvaart	
Voortgang:	ha	Motivering:
Uitgevoerd: 6,83		Project is gerealiseerd in 2011
Toelichting:	Deze maatregel is een Vlaamse Boertien maatregel. De maatregel is doorgevoerd in het Vlaamse waterlichaam Gemeenschappelijke Maas met financiering als ROR-maatregel met KRW-bijdrage. Deze werken dienen in de eerste plaats voor een betere hoogwaterbescherming. Gelijktijdig met de uitvoering wordt meer natuur gerealiseerd met een positief effect op de KRW. De maatregel is een initiatief van nv De Scheepvaart	
Oorspronkelijke naam:	RWS-x9951 - Werken rivierbed gemeenschappelijke Maas locatie Hochterbampd Herbricht	Omvang: 64,72 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Voortgang:	ha	Motivering:
Uitgevoerd: 64,72		Project is gerealiseerd in 2011

Toelichting:	Deze maatregel is een Vlaamse Boertien maatregel. De maatregel is doorgevoerd in het Vlaamse waterlichaam Gemeenschappelijke Maas met financiering als ROR-maatregel met KRW-bijdrage. Deze werken dienen in de eerste plaats voor een betere hoogwaterbescherming. Gelijktijdig met de uitvoering wordt meer natuur gerealiseerd met een positief effect op de KRW. De maatregel is een initiatief van nv De Scheepvaart

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2104-c - Damping pieken WKC Lixhe dmv peilbeheer stuw Borgharen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen waterpeil	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Aanpassen waterpeil / damping pieken WKC Lixhe dmv aanpassen peilbeheer (Leefgebied). Studie reeds uitgevoerd (H&I1006). Realisatie van maatregel voorzien >2015.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2108-c - Natuurlijke oevers traject Maaseik-Wessem	Omvang: 10 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Aanleg natuurvriendelijke oevers traject Maaseik-Wessem (Leefgebied). Betreft het aanleggen van natuurlijke oevers in de grensmaas oa door het verwijderen van oeverbestorting. Oorspronkelijke omvang 2015-2021: 6,7 km. Ivm temporisering maatregel x2108-b wordt totale omvang 6,7 + 3,3 (= totaal 10 km). Hiervan wordt opnieuw een deel getemporiseerd. Realisatie (gepland) is als volgt: 3,3 km 2015-2021, overige 6,7 km >2021 (RWS_x2108-d).	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2111-c - Herstel verbinding Geul	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / verbinding Geul (Verbindingen). Maatregel betreft het verwijderen van de breuksteenbestortingen in de monding zodat de monding weer natuurlijk kan meanderen. Afweging obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratiekelpunten. Uitvoering geprogrammeerd >2015.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2112-c - Herstel verbinding Hemelbeek	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / verbinding Hemelbeek (Verbindingen). Maatregel betreft het verwijderen van de breuksteenbestortingen in de monding zodat de monding weer natuurlijk kan meanderen. Afweging obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratiekelpunten. Uitvoering geprogrammeerd >2015.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2114-c - Herstel verbinding Kingbeek	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / verbinding Kingbeek (Verbindingen). Betreft een maatregel tbv vismigratie door herinrichting van de beekmonding oa door het verwijderen van obstakels. Afweging obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratiekelpunten. Uitvoering geprogrammeerd >2015.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2115-c - Herstel verbinding Oude Broekgraaf	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grensmaas

Code waterlichaam: NL91GM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / verbinding Oude Broekgraaf (Verbindingen). Maatregel betreft het verwijderen van de breuksteenbestortingen en een drempel in de monding zodat de monding weer natuurlijk kan meanderen. Afweging obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten. Uitvoering geprogrammeerd >2015.

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2116-b - Herstel verbinding Oude Maas/Geleenbeek	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / verbinding Oude Maas/Geleenbeek (Verbindingen). Afweging obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten. Prognose uitvoering: 2016-2021.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2117-c - Herstel verbinding Thornerbeek	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / verbinding Thornerbeek (Verbindingen). Maatregel tbv vismigratie door herinrichting van de beekmonding o.a. door het verwijderen van obstakels. De monding is sterk ingebouwd tussen huidige bebouwing van de haven. Haalbaarheid van deze maatregel moet nog worden onderzocht. Afweging obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten. Uitvoering geprogrammeerd >2015.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9918b-c - Maaswerken/Grensmaas met positief effect op KRW-doelstellingen	Omvang: 283,9 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard Maaswerken / Grensmaas (Leefgebied). In totaal is de omvang 329,8 ha. Hiervan is 45,9 ha uitgevoerd in < 2015. 206,2 ha wordt uitgevoerd tussen 2015-2021 en 77,7 ha wordt gerealiseerd tussen 2022 en 2027.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9918c-c - Maaswerken/Grensmaas met positief effect op KRW-doelstellingen	Omvang: 100 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard Maaswerken / Grensmaas (Leefgebied). In totaal is de omvang 148 ha. Hiervan is 48 ha uitgevoerd in < 2015. 80 ha wordt uitgevoerd tussen 2015-2021 en 20 ha wordt gerealiseerd tussen 2022 en 2027.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk & waterschappen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grensmaas

Code waterlichaam: NL91GM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1003 - Onderzoek herkomst en gevolgen microbiologische verontreinigingen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek doen naar herkomst en gevolgen van de normoverschrijdingen voor microbiologische drinkwaterparameters.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1004-1 Agenderen maatregelen tegen emissies chemische onkruidbestrijdingsmiddelen bij het Rijk	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Treffen van generieke maatregel is nodig vanwege drinkwaternormoverschrijding onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat en het metaboliet AMPA daarvan.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2108-d - Natuurlijke oevers traject Maaseik-Wessem	Omvang: 6,7 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg natuurvriendelijke oevers traject Maaseik-Wessem (Leefgebied). Betreft het aanleggen van natuurlijke oevers in de Grensmaas oa door het verwijderen van oeverbestorting. Resterende omvang 6,7 km wordt >2021 gerealiseerd, 3,3 km reeds voorzien in periode 2015-2021 (RWS_x2108-c)	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9918b-d - Maaswerken/Grensmaas met positief effect op KRW-doelstellingen	Omvang: 77,7 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard Maaswerken / Grensmaas (Leefgebied). Uitvoering geprogrammeerd >2021 (vervolg op: RWS_x9918b-c). In totaal is de omvang 329.8 ha. Hiervan is 45.9 ha uitgevoerd in < 2015. 206.2 ha wordt uitgevoerd tussen 2015-2021 en 77.7 ha wordt gerealiseerd tussen 2022 en 2027.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9918c-d - Maaswerken/Grensmaas met positief effect op KRW-doelstellingen	Omvang: 20 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grensmaas

Code waterlichaam: NL91GM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)
Andere richtlijn:	
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard Maaswerken / Grensmaas (Leefgebied). Uitvoering geprogrammeerd >2021, vervolg op: RWS_x9918c-c. In totaal is de omvang 148 ha. Hiervan is 48 ha uitgevoerd in < 2015. 80 ha wordt uitgevoerd tussen 2015-2021 en 20 ha wordt gerealiseerd tussen 2022 en 2027.

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grensmaas

Code waterlichaam: NL91GM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Vechtdelta Groot Salland

Code waterlichaam: NL99_VechtZwarteWater

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL91ZM

Zandmaas

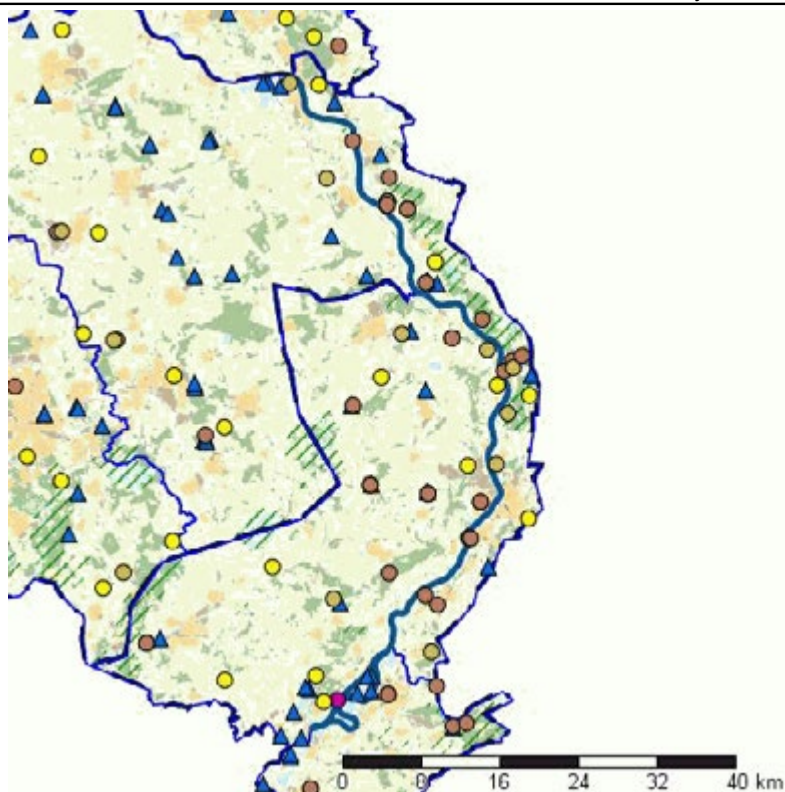
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Zandmaas	Code:	NL91ZM
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	R7 (Langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Ja
Provincies:	Provincie Gelderland, Provincie Noord-Brabant, Provincie Limburg		
Gemeenten:	Beesel, Bergen (Li), Boxmeer, Cuijk, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Peel en Maas, Roermond, Venlo, Venray		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zandmaas

Code waterlichaam: NL91ZM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Een langzaamstromende grote rivier met hoofd- en nevengeulen. De rivierbodem kent een vaste ondergrond, zand, zand met slib of organisch afval of bestaat uit dik slib zonder macrofauna. In snelstromende delen is eventueel sprake van grind. Het waterlichaam Zandmaas loopt van het einde van het Julianakanaal en de A2 brug nabij Maasbracht tot aan het begin van het Maas-Waalkanaal. Het waterlichaam kan verdeeld worden in drie kenmerkende trajecten: de Plassenmaas, de Peelhorstmaas en de Venloslenkmaas. In de Plassenmaas, die loopt van Maaseik tot Neer, gaat het karakter van de Maas over van een transporterend naar een sedimenterend systeem. Er komen volledig ontwikkelde meanderbochten voor en enkele nevengeulen. Kenmerkend zijn de vele diepe grindwinplassen.

Beschermde gebieden:

- **Habitatrichtlijn**
Grensmaas (NL_HAB_152)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken		■		■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Realiseren van een natuurlijker profiel en/of stoppen met onderhoud aan het profiel (bijv. stoppen met nautisch baggeren) leidt tot schade aan het scheepvaartverkeer.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Schade voor de scheepvaart, kans op verdroging in aangrenzende gebieden en leidt mogelijk tot significante veiligheidsrisico's. Afgesneden rivierbochten in gebruik nemen waardoor de rivier weer gaat meanderen leidt tot significante veiligheidsrisico's en schade aan de scheepvaart. Om de natuurlijke inundatiezones weer in oorspronkelijke staat te herstellen en als zodanig te laten functioneren zouden ingrepen als normalisatie, kanalisatie en bedijking ongedaan moeten worden gemaakt. Daarnaast zou op grote schaal uiterwaardverlaging en verontdieping van het zomerbed moeten plaatsvinden. Genoemde maatregelen leiden tot significante veiligheidsrisico's en schade aan de scheepvaart.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zandmaas

Code waterlichaam: NL91ZM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
wateronttrekkingen	voor opwekken van stroom (waterkracht)	Energievoorziening	Aantasting vispopulaties door beschadigen vissen
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	stuw: verschil waterstand : verhogen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zandmaas

Code waterlichaam: NL91ZM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. Metingen in zwevend stof laten voor deze verbindingen in de Maas een stabiele tot enigszins stijgende trend zien; vrachtberekeningen wijzen op 97% voorbelasting. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in de Maas sinds nog geen duidelijke trend zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoet het waterlichaam net als in 2009 nog niet aan de eisen voor specifiek verontreinigende stoffen. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. De metalen seleen en zink voldoen ook na correctie op basis van achtergrondgehalte en biobeschikbaarheid (BLM) niet aan de norm. De normoverschrijding van zink wordt o.a. veroorzaakt door een verandering in de beoordeling van de beschikbaarheid, waardoor zink de norm nu net overschrijdt (factor 1.07). Daarnaast overschrijdt Zn in 2010 de MAC-waarde. Ammonium wordt niet overschreden.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,55	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,51	*		
Vis (EKR)	≥ 0,52	*		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 150	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier R7) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- chlooretheen (vinylchloride) (ClC2e) - ammonium (NH4) - seleen (Se) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna is verhoogd, de klasse blijft matig.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden.

De EKR-score van de overige waterflora in de Zandmaas is verhoogd en het oordeel blijft goed.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis is verlaagd, en het oordeel is ontoereikend gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is in concentratie gelijk gebleven en N is in concentratie verminderd. Voor P is de kwaliteit nog steeds ontoereikend, de kwaliteit voor N blijft matig.

Voor drinkwater gebruikt water (beoordeling 2014)

Normoverschrijding toestandsbepaling 2014:	Ja
Toename zuiveringsinspanning:	Ja

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_284-a - Nijskens Nak (SanProg. nr. 363)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek waterbodemsanering Nijskens Nak (Schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_drinkwater6/x3029-b - Verkenning verplaatsen lozingspunt RWZI-Heel (drinkwaterbesch.)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek lozingspunt RWZI-Heel (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en is geagendeerd bij het waterschap.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1006-a - Variabel stuwen Maas	Omvang:	4 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 4	Motivering:	Gereed 2009, vervolg (>2015) inmiddels gepland.
Toelichting:	Uitvoeren 4 onderzoeken 'variabel' stuwen (Leefgebied). Het betreft 1 onderzoek naar 4 stuwpannen, omvang komt daarmee op 4 stuks. Studie naar 4 stuwpannen inmiddels afgerond. Er komt een vervolgonderzoek (RWS_H&I1006-b).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1009-b - Reservering nieuw: L2 Beekmondingen (o.a. Monding Swalm)	Omvang:	0,1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Ingetrokken: 0,1	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen monding Swalm. Maatregel is vervallen. Zelfde maatregel als RWS_x2171-b/ RWS_x2210-b/ RWS_x2110-b/ RWS_x2248-b/ RWS_x2109-b.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1010-b - Reservering nieuw: Visgeleidingssysteem	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Ingetrokken: 1	Motivering:	Zit vervat in x2172, eerst geslaagde proef innovatief vismigratiesysteem nodig en daarna aanleg van visgeleidingssysteem
Toelichting:	Opgenomen in H&I-programmering 2008-2010.		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zandmaas

Code waterlichaam: NL91ZM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2129-b - Hoogwatergeul Raaijweide	Omvang:	1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 1	Motivering: Gereed (2011).	
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Raaijweide (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2130-b - Hoogwatergeul Well-Aijen	Omvang:	2,8 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Gefaseerd: 2,8	Motivering: Uitvoering doorgeschoven >2021 (RWS_x2130-c). Omvang maatregel vergroot (naar 2,8 km), tbv compensatie Lomm (0,3 km).	
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Well-Aijen (Leefgebied). Omvang maatregel vergroot (naar 2,8 km), tbv compensatie Lomm (0,3 km).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2144-b - Nevengeul Stadsweide Roermond	Omvang:	2,4 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 2,4	Motivering: Gereed 2013	
Toelichting:	Aanleg nevengeul Stadsweide Roermond (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2155-b - Natuurlijke Oevers	Omvang:	20 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 20	Motivering: Deels versnelde uitvoering 2009-2015 (voorzien 11,22 km).	
Toelichting:	Aanleg natuurvriendelijke oevers Zandmaas (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2171-b - Visgeleiding bij WKC Linne (proef)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering: Proef afgerond in 2011. Wordt gezocht naar alternatieven (code: NL91ZM/35191).	
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek visgeleiding bij WKC Linne (Verbinding). Een visgeleidingssysteem wordt niet aangelegd. Voor Linne wordt gezocht naar alternatieven.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2172-b - Herinrichting beekmondingen	Omvang:	12 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 12	Motivering: Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten wordt maatregel in 2009-2015 uitgevoerd.	
Toelichting:	Herstel verbinding (leefgebied monding) Zandmaas. Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten wordt maatregel deels in 2009-2015 uitgevoerd. 41 stuks in totaal, waarvan 12 <2015, 29 stuks >2015 (RWS_x2173c en d)		
Oorspronkelijke naam:	totaalpakket	Omvang:	0,3 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Waterschap Peel en Maasvallei		
Voortgang:	km Gefaseerd: 0,3	Motivering: DB besluit 19 april 2011	

Toelichting:	Nevengeul bij Monding Swalm. Omvormen kunstmatige monding, daarmee herstel oude Maasgeul. Hogere kosten grondverzet Motivatie: "Gezien de aard en omvang van de nodige maatregelen die direct zijn gerelateerd aan de Maas. Geen taak WPM evenutele uitvoering door RWS"

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zandmaas

Code waterlichaam: NL91ZM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL91ZM-35191 - Alternatief visgeleidingssysteem bij WKC Linne	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Industrie X		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken (visgeleiding) WKC Linnen (Verbindingen). De verkenning maatregel voor visgeleidingssysteem bij WKC Linne in periode 2015-2021. Initiatief WKC eigenaar.		

Oorspronkelijke naam:	NL91ZM-35195 - Onderzoek naar optimalisatie vistrappen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek naar optimalisatie vistrappen (Verbindingen). Nieuwe maatregel tbv verbeteren verbindingen voor vissen.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_7005 - Uitvoeren onderzoek	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vaststellen herkomst van de stoffen die de kwaliteitseisen overschrijden en agenderen bij de verantwoordelijke partijen		

Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1006-b - Variabel stuwen Maas	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren onderzoeken 'variabel' stuwen (Leefgebied). Het betreft 1 vervolg onderzoek naar 4 stuwpannen (zie ook RWS_H&I1006-a).		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1004-2 Agenderen maatregelen tegen emissies chemische onkruidbestrijdingsmiddelen bij het Rijk	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Treffen van generieke maatregel is nodig vanwege drinkwaternormoverschrijding onkruidbestrijdingsmiddelen diuron, glyfosaat en het metaboliet AMPA van glyfosaat.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1007 - Agenderen problemen lozingspunt RWZI Panheel bij Waterschap Peel en Maasvallei	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Lozingspunt RWZI Panheel leidt tot risico's (microbiologische) verontreinigingen op drinkwaterinnamepunt Heel.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2128-c - Hoogwatergeul Venlo-Velden	Omvang:	4,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zandmaas

Code waterlichaam: NL91ZM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Venlo-Velden (Leefgebied). De verkenning maatregel voor hoogwatergeul Venlo-Velden in periode 2015-2021. Prognose uitvoering: 2022-2027	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2130-c - Hoogwatergeul Well-Aijen	Omvang: 2,8 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Well-Aijen (Leefgebied). Omvang maatregel vergroot (naar 2,8 km), tbv compensatie Lomm (0,3 km). Maatregel oorspronkelijk voorzien <2015 (RWS_x2130-b), uitvoering doorgeschoven naar periode 2015-2021 of later.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2131-b - Hoogwatergeul Lomm	Omvang: 2,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Lomm (Leefgebied). Verkenning maatregel uitgevoerd. Maatregel wordt deels uitgevoerd (2,2 km), rest (0,3 km) gecompenseerd door Well-Aijen (x2130). Uitvoering doorgeschoven >2015.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2132-c - Eenzijdig aantakken strang Reuver	Omvang: 1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul /herstel verbinding "Reuver" zandmaas (Leefgebied). De verkenning van maatregel Reuver in periode 2015-2021. Prognose uitvoering in 2022-2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2133-c - Hoogwatergeul Grubbenvorst	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Grubbenvorst (Leefgebied). De verkenning maatregel voor hoogwatergeul Grubbenvorst in periode 2015-2021. Prognose uitvoering: 2022-2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2134-c - Hoogwatergeul Ooijen	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Ooijen (Leefgebied). Betreft het aanleggen van hoogwatergeul Ooijen - Wanssum. De maatregel hoogwatergeul Ooijen is een geïsoleerde geul aan de oostzijde van Ooijen. De verkenning van de maatregel in 2015-2021, prognose uitvoering in 2022-2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2135-c - Hoogwatergeul Wanssum	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Wanssum (Leefgebied). Betreft het aanleggen van hoogwatergeul Ooijen - Wanssum. De maatregel hoogwatergeul Wanssum is een geïsoleerde geul aan de oostzijde van Ooijen. De verkenning van de maatregel in periode 2015-2021, prognose uitvoering in 2022-2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2137-c - Hoogwatergeul Maashees	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zandmaas

Code waterlichaam: NL91ZM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Maashees (Leefgebied). De verkenning maatregel voor hoogwatergeul Maashees in periode 2015-2021. Prognose uitvoering: 2022-2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2138-c - Hoogwatergeul Afferden/Sambeek	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Afferden / Sambeek (Leefgebied). De verkenning maatregel voor hoogwatergeul Afferden / Sambeek in periode 2015-2021. Prognose uitvoering: 2022-2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2140-c - Hoogwatergeul Arcen.	Omvang: 1,1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul (hoogwatergeul) Arcen (Leefgebied). De verkenning maatregel voor hoogwatergeul Arcen in periode 2015-2021. Prognose uitvoering 2022-2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2141-c - Eenzijdig aantakken strang Grubbenvorst-Houthuizen	Omvang: 1,1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul /herstel verbinding "Grubbenvorst-Houthuizen" zandmaas (Leefgebied). De verkenning maatregel voor Grubbenvorst-Houthuizen in periode 2015-2021. Prognose uitvoering: 2022-2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2155-c - Natuurlijke Oevers	Omvang: 21,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg natuurvriendelijke oevers Zandmaas (Leefgebied). Maatregel wordt in hetzelfde pakket gerealiseerd als de NVO's Bovenmaas (x2085) en Getijdemaas (x2226). Maatregel betreft het verwijderen van oeverbestorting, 21,5 km voorzien in periode 2015-2021, resterende uitvoering 7,5 km in periode >2021 (RWS_x2155-d).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2173-c - Herinrichting beekmondingen	Omvang: 29 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Herstel verbinding (leefgebied monding) Zandmaas. Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratiekelpunten wordt maatregel deels in 2009-2015 uitgevoerd. 12 stuks gerealiseerd in periode 2009-2015. Overig: 15.5 stuks 2015-2021 (RWS_x2173c) en 13.5 >2021 (RWS_x2173d).	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y7002 - Agendering KRW binnen project "vervanging stuwen"	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek / agendering KRW binnen project "vervanging stuwen" (Leefbegebied). Nieuwe maatregel tbv vergroten leefgebied / compensatie van (mogelijk) niet realiseerbare nevengeulen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y7009 - Verkenning maatregelen na 2021 (13,7 km nevengeulen/aantakken strangen)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek naar mogelijkheden aantakken strangen (Leefgebied). Onderzoek / verkenning maatregelen in periode 2015-2021, mogelijke uitvoering >2021.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk & waterschappen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1002-1 - Onderzoek risico's en maatregelen scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek naar risico's scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone en naar mogelijke preventieve en curatieve maatregelen ter beheersing van deze risico's.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1003 - Onderzoek herkomst en gevolgen microbiologische verontreinigingen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek doen naar herkomst en gevolgen van de normoverschrijdingen voor microbiologische drinkwaterparameters.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2155-d - Natuurlijke Oevers	Omvang: 7,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	Aanleg natuurvriendelijke oevers Zandmaas (Leefgebied). Maatregel wordt in hetzelfde pakket gerealiseerd als de NVO's Bovenmaas (x2085) en Getijdemaas (x2226). Maatregel betreft het verwijderen van oeverbestorting, 21,5 km reeds voorzien in periode 2015-2021 (RWS_x2155-c), resterende uitvoering 7,5 km in periode >2021.

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2173-d - Herinrichting beekmondingen	Omvang:	13,5 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Herstel verbinding (leefgebied monding) Zandmaas. Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratiekelpunten wordt maatregel deels in 2009-2015 uitgevoerd (RWS_x2173-c). In totaal 41 stuks, waarvan 13.5 >2021.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL91BM

Bedijkte Maas

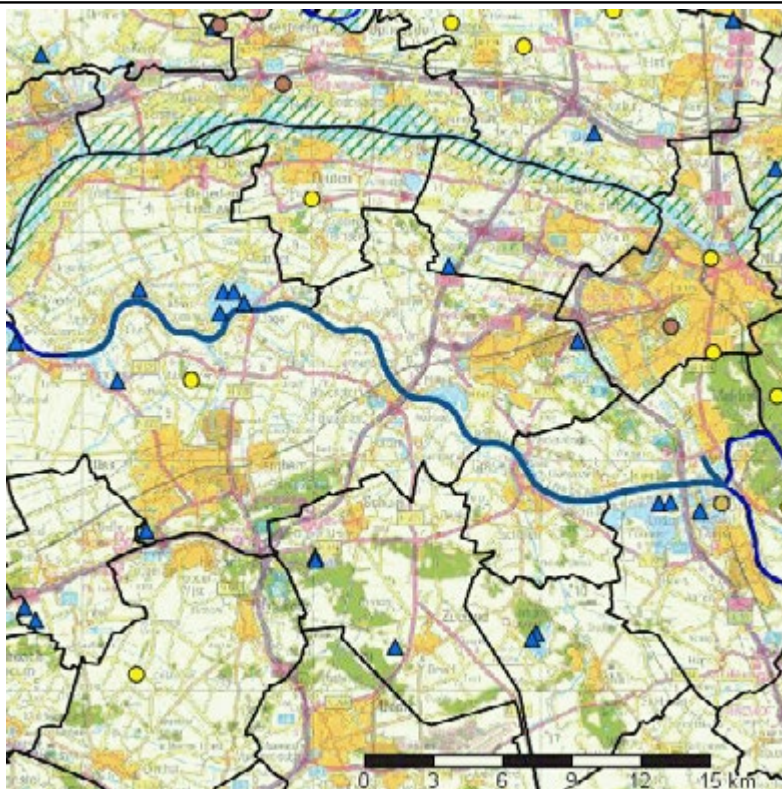
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Bedijkte Maas	Code:	NL91BM
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	R7 (Langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Gelderland, Provincie Noord-Brabant		
Gemeenten:	Cuijk, Grave, Heumen, Landerd, Mook en Middelaar, Oss, West Maas en Waal, Wijchen		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een langzaamstromende grote rivier met hoofd- en nevengeulen. De rivierbodem kent een vaste ondergrond, zand, zand met slib of organisch afval of bestaat uit dik slib zonder macrofauna. In snelstromende delen is eventueel sprake van grind.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bedijkte Maas

Code waterlichaam: NL91BM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Zwemwater**

DE GOUDEN HAM HET GROENE EILAND (NLBW91_GOUDGNELD), HEMELRIJKSE WAARD, DAGSTRAND (NLBW91_CLTHHEM1), KRAAIJENBERGSE PLAS 2 (NLBW91_CUIJKPL2), KRAAIJENBERGSE PLAS 3 (NLBW91_CUIJKPL3)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties					■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken			■		■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren					■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Realiseren van een natuurlijker profiel en/of stoppen met onderhoud aan het profiel (bijv. stoppen met nautisch baggeren) leidt tot schade aan het scheepvaartverkeer.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Schade voor de scheepvaart, kans op verdroging in aangrenzende gebieden en leidt mogelijk tot significante veiligheidsrisico's. Het weghalen van de oeververdediging leidt tot een beperkt effect op de waterbeheersing, landbouw, bebouwing en infrastructuur. Afgesneden rivierbochten in gebruik nemen waardoor de rivier weer gaat meanderen leidt tot significante veiligheidsrisico's en schade aan de scheepvaart. Om de natuurlijke inundatiezones weer in oorspronkelijke staat te herstellen en als zodanig te laten functioneren zouden ingrepen als normalisatie, kanalisatie en bedijking ongedaan moeten worden gemaakt. Daarnaast zou op grote schaal uiterwaardverlaging en verontdieping van het zomerbed moeten plaatsvinden. Genoemde maatregelen leiden tot significante veiligheidsrisico's en schade aan de scheepvaart.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	uitheemse ziekten	Overig	Aantasting inheemse en uitheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Metingen in zwevend stof laten voor deze verbindingen in de Maas een stabiele tot enigszins stijgende trend zien; vrachtberekeningen wijzen op 97% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in de Maas nog geen duidelijke trend zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid of is een methode voor het meten van beschikbaarheid toegepast, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Seleen voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn chlooretheen en dichloorvos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,58	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	*		
Vis (EKR)	≥ 0,35	*		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 150	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier R7) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bedijkte Maas

Code waterlichaam: NL91BM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in de Bedijkte Maas is verbeterd van ontoereikend naar matig (van 0,32 – 0,38). Het oordeel blijft echter ontoereikend.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden.

De EKR-score voor de overige waterflora in de Bedijkte Maas is licht verbeterd, maar het oordeel blijft matig.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden.

De EKR-score voor vis is in de Bedijkte Maas is verminderd en een klasse lager beoordeeld op ontoereikend.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is iets afgenomen en van ontoereikend naar matig gegaan. N is in concentratie verminderd. De kwaliteit voor N blijft matig.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: RWS_x2179-b - Afwerking oevers Kraaijenbergse plassen		Omvang: 1,2 km
SGBP omschrijving: verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: Uitgevoerd: 1,2	km	Motivering: Gereed
Toelichting: Natuurvriendelijk oevers Kraaijenbergse plassen (Leefgebied). Maatregel is opgenomen omdat de oevers door de ontgronder moeten worden afgewerkt als gevolg van voorschriften vergunning.		

Oorspronkelijke naam: RWS_x2184-b - Hoogwatergeul Keent fase 2		Omvang: 3 km
SGBP omschrijving: aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: Uitgevoerd: 3	km	Motivering: Gereed 2013
Toelichting: Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Keent" fase 2 (Leefgebied).		

Oorspronkelijke naam: RWS_x2185-b - Eenzijdig aantakken strang Batenburg		Omvang: 1 km
SGBP omschrijving: aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: Uitgevoerd: 1	km	Motivering: Gereed (2010)
Toelichting: Aanleg nevengeul / herstel verbindingen Batenburg (Leefgebied).		

Oorspronkelijke naam: RWS_x2186-b - Oeverinrichting Maasbommel		Omvang: 1,2 km
SGBP omschrijving: aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 1,2	km	Motivering: Oorspronkelijk gepland als maatregel Diedensche Waarden.
Toelichting: Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Maasbommel" Bedijkte Maas (Leefgebied). In eerste instantie is SGBP-code x2186-b de volgende maatregel: Diedensche Waarden. De Diedensche Waarden kon in geplande periode niet uitgevoerd worden en is daarom vervangen door "Maasbommel".		

Oorspronkelijke naam: RWS_x2187-b - Herinrichting Hemelrijkse Waard		Omvang: 2 km
SGBP omschrijving: aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 2	km	Motivering: Prognose gereed in 2015.
Toelichting: Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Hemelrijkse Waard" (Leefgebied).		

Oorspronkelijke naam: RWS_x2193-b - Natuurlijke oevers Bedijkte Maas		Omvang: 25 km
SGBP omschrijving: verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		

Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering: 25		Deels versnelde uitvoering (voorzien 12,87 km)
Toelichting: Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water Bedijkte Maas (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam: RWS_x2210-b - Herstel verbinding Graafse Raam		Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks	Motivering:
In uitvoering: 1		Prognose gereed in 2015.
Toelichting: Vispasseerbaar maken kunstwerk beekmonding "Maas - Graafse Raam" (Verbindingen).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2186-c - Oeverinrichting Diedensche Waarden	Omvang: 1,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Diedensche Waarden" Bedijkte Maas (Leefgebied). Deze maatregel kon in geplande periode (2009-2015) niet uitgevoerd worden en is daarom vervangen door "Maasbommel" (SGBP-code x2186-b). Verkenning maatregel Diedensche Waarden in periode 2015-2021 blijft staan.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2188-c - Eenzijdig aantakken strang Diedensche Uiterdijk	Omvang: 1,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen Diedensche Uiterdijk (Leefgebied). Nut/noodzaak aantakken strang bepalen 2015-2021 (studie) ten behoeve van realisatie >2021. Synergiekansen met deltaprogramma worden onderzocht.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2189-c - Eenzijdig aantakken strang Macharensche Waard	Omvang: 2,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen Macharensche Waard (Leefgebied). Nut/noodzaak "aantakken strang" bepalen 2015-2021 (studie) ten behoeve van realisatie >2021. Synergiekansen met deltaprogramma worden onderzocht.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2191-c - Tweezijdig aantakken Loonse Waard	Omvang: 0,2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Loonse Waard" Bedijkte Maas (Leefgebied). Maatregel betreft het aanleggen van een duiker in de bovenstroomse dam die de haven en de Maas van elkaar scheidt (van Cittersweg), De Loonse Waard wordt hierdoor tweezijdig aangetakt.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2192-c - Doortrekken geul Middelwaard	Omvang: 0,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen Middelwaard (Leefgebied). Deze maatregel wordt mogelijk vervangen door nieuwe maatregel "Maasbommel-Belger". Omvang blijft 0,5 km. Kosten geraamd op: 700.000 euro. Studie vindt plaats in 2015-2021. Aanleg vindt plaats in 2022-2027.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2193-c - Natuurlijke oevers Bedijkte Maas	Omvang: 10 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bedijkte Maas

Code waterlichaam: NL91BM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water Bedijkte Maas (Leefgebied). Betreft het realiseren van natuurlijke oevers in de Bedijkte Maas. Totale omvang 14 km waarvan 10 km in periode 2015-2021 en 4 km >2021 (x2193-d). Wordt in hetzelfde pakket gerealiseerd als de NVO's Zandmaas (x2155), Getijdemaas (x2226) en Bovenmaas (x2085). De maatregel betreft het verwijderen van bestaande oeverbestorting.

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2209-c - Herstel verbinding Teefelse Wetering	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (monding) Maas / Teefelse Wetering (Verbindingen). Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten wordt in periode 2015-2021 studie uitgevoerd en wordt de maatregel mogelijk pas in periode 2022-2027 uitgevoerd.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2211-c - Herstel verbinding De Vliet	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / beekmonding "De Vliet" (Verbindingen). Nut / noodzaak bepalen in 2015-2021 (studie) ten behoeve van realisatie >2021. Synergiekansen met deltaprogramma worden onderzocht.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2212-c - Herstel verbinding Tochtsloot	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / beekmonding Maas / Tochtsloot (Verbindingen). Uitvoering 2015-2021 obv landelijke & regionale prioritering vismigratieknelpunten. In deze beekmonding worden obstakels verwijderd, oa verwijderen bestorting bij de monding en brug tussen 2 landbouwpercelen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2213-c - Herstel verbinding beekje ten westen van de Tochtsloot	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / beekmonding Maas / Tochtsloot (Verbindingen). Uitvoering 2015-2021 obv landelijke & regionale prioritering vismigratieknelpunten. In deze beekmonding wordt bestorting uit de monding verwijderd.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2214-c - Herstel verbinding Sluisgraaf	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / beekmonding Maas / Sluisgraaf (Verbindingen). Uitvoering 2015-2021 obv landelijke & regionale prioritering vismigratieknelpunten. Maatregel betreft oa het verwijderen van breuksteen en overige bestorting uit de monding.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y7007 - Nevengeul Maasbommel-Belgers	Omvang: 0,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen Maasbommel-Belgers (Leefgebied). Deze maatregel omvat de aanleg van een geïsoleerde oevergeul van ca 0,6 ha en een uiterwaardverlaging van 0,7- 0,8 ha. De nevengeul zal grotendeels het karakter van een vijver hebben. De oevergeul zal eens in de 3-5 jaar meestromen, in het verlengde van de grote oevergeul bij Maasbommel uit het maatregelenpakket 2009-2015. De uiterwaardverlaging zal voornamelijk plaats vinden in de zone van 10 - 15 meter vanaf de Maas door de oever tot onder stuwpeil te verlagen.

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y7011 - Verkenning maatregelen na 2021 (7,5 km aantakken strangen)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek naar mogelijkheden aantakken strangen (Leefgebied). Onderzoek / verkenning maatregelen 2015-2021, mogelijke uitvoering >2021.		

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y7012 - Visgeleiding bij WKC Linne (vervolgproef)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek naar visgeleiding bij WKC Linnen (Verbindingen). Vervolgproef, uitvoering onderzoek >2015.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.		

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2183-c - Natuurlijk peilbeheer stuw Lith	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen waterpeil		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Aanpassen streefpil "Lith" Bedijkte Maas (Leefgebied). Instellen natuurlijk peilbeheer effectief na realisatie natuurvriendelijke oevers. Quick-scan (H&I 1006) heeft uitgewezen dat de maatregel een positief effect heeft op KRW-doelstelling, na realisatie NVO. Prognose uitvoering >2021.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2193-d - Natuurlijke oevers Bedijkte Maas	Omvang:	4 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water Bedijkte Maas (Leefgebied). Betreft het realiseren van natuurlijke oevers in de Bedijkte Maas. Totale omvang 14 km waarvan 10 km in periode 2015-2021 (x2193-c) en 4 km >2021. Wordt in hetzelfde pakket gerealiseerd als de NVO's Zandmaas (x2155), Getijdemaas (x2226) en Bovenmaas (x2085). De maatregel betreft het verwijderen van bestaande oeverbestorting.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2208-b - Visgeleiding bij WKC Lith	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bedijkte Maas

Code waterlichaam: NL91BM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat
Andere richtlijn:	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / visgeleiding Lith (Verbindingen). In geheel getemporeerd naar >2021, omdat proef naar visgeleidingssysteem bij Linne (SGBP-code: x2171) in eerste instantie niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd.

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bedijkte Maas

Code waterlichaam: NL91BM

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

2. Kanalen

Factsheet: NL87_1

Noordzeekanaal

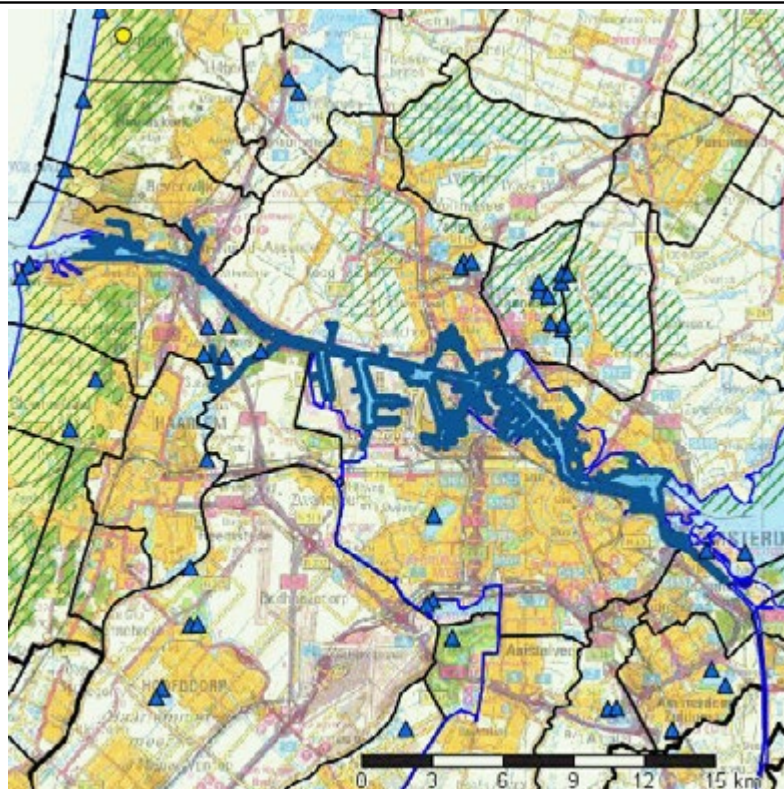
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Noordzeekanaal	Code:	NL87_1
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	M32 (Grote brakke tot zoute meren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Noord-Holland		
Gemeenten:	Amsterdam, Beverwijk, Diemen, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Velsen, Zaanstad		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Noordzeekanaal

Code waterlichaam: NL87_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Het Noordzeekanaal vormt de verbinding tussen de Noordzee en het Markermeer, en samen met het Amsterdam-Rijnkanaal de verbinding tussen de Noordzee en de Lek. Het is een kanaal met een sterke invloed van zout water, door de verbinding met zee. De grenzen van het waterlichaam zijn op grond van het chloridegehalte vastgesteld (gemeten op een diepte van 1 m onder wateroppervlak). Het sluis-maalcomplex IJmuiden vormt in het westen de grens en de Oranjesluizen aan de oostkant. Na de schutsluis bij de Amsterdamse brug behoren de eerste vijf kilometer van het Amsterdam –Rijnkanaal nog tot het waterlichaam Noordzeekanaal. Hier is geen harde scheiding aanwezig.

Het kanaal was aanvankelijk gekarakteriseerd als zwak brak water (type M30), echter in de praktijk paste dit niet goed, omdat de er sprake is van zowel een longitudinale als verticale zoet-zout gradiënt. De typering M30 ging uit van gemiddelde zoutgehalten terwijl in werkelijkheid slechts 30% van het waterlichaam aan de karakteristieken van dit type voldeed. Door de verschillen in zoutgehalte zijn in het Noordzeekanaal drie afzonderlijke gebieden te onderscheiden, met ieder een eigen leefgemeenschap.

Daarom is in 2013 besloten om het waterlichaam te hertypen naar type M32: grote en diepe zoute of sterk brakke wateren met geen of weinig getij. Voor de ecologische beoordeling mogen voor de licht brakke delen de maatlatten van het type M30 worden toegepast.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	Belasting met nutriënten, chemische stoffen, bacteriologische verontreiniging
wateronttrekkingen	voor industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven en kleine vis
wateronttrekkingen	voor scheepvaart (waterpeil in kanalen)	Scheepvaart	Onnatuurlijk peilbeheer
wateronttrekkingen	voor koelwater van electriciteitscentrales	Energievoorziening	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
wateronttrekkingen	door overdracht (watervoorziening wateren)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk peilbeheer
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis en stremming vismigratie
regulering waterbeweging	havens, scheepswerven e.d.	Scheepvaart	Belasting door chemische stoffen
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:
http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip.

Belastingen: De TBT-verontreinigingen bevinden zich vooral in de waterbodem en in het zwevend stof. Opwerveling van sediment door stroming en scheepvaart in het kanaal is tegenwoordig waarschijnlijk de belangrijkste route voor normoverschrijding in het oppervlaktewater. De historische TBT-verontreinigingen in de waterbodems bevinden zich voornamelijk ter hoogte van de oude havens van Amsterdam in de taludvakken IN01 en IN02 en in de vaargeul IJ01 t/m IJ03.

De koperbelasting is voor ca. 70% toe te rekenen aan de voorbelasting via het aangevoerde water uit kanalen, boezem en polderwateren. Diffuse bronnen, met als grootste component koperhoudende scheepsverven, dragen voor 20% en puntbronnen zoals RWZI effluenten en industriële lozingen nemen 10% voor hun rekening (Bronnenanalyse NZK, 2003). Over de herkomst van stoffen als boor, beryllium, seleen en uranium in het Noordzeekanaal is geen kwantitatieve informatie voorhanden.

De belasting van stikstof is afkomstig vanuit de voorbelasting: Amsterdam-Rijnkanaal en Markermeer (samen 40%), poldergemalen (32%), RWZI's (22%) en industriële afvalwaterlozingen (5%) (Grontmij, 2003, 2013).

De lokaal met dioxinen verontreinigde waterbodem van het kanaal is de oorzaak dat de KRW norm voor som-TEQ in vis wordt overschreden, evenals de norm voor voedselveiligheid. Dit blijkt uit zeer specifieke congenerpatronen van dioxine, PCB's in wolhandkrab, aal en zwevend stof (Imares, 2013).

Afwenteling: RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Dit geldt bijvoorbeeld voor de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. In 2012 voldoet deze som aan de norm. Wel vindt een duidelijke overschrijding plaats van tributyltin. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof nog geen duidelijke afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof en vertonen sinds 2000 een stijgende trend.

Voor een groot aantal metalen zijn landelijke achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. De metalen koper en seleen voldoen echter ook na verdiscontering van achtergrondgehalten niet aan de norm. Door een technische fout in Aquokit is beryllium onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Uranium en boor voldoen na correctie op achtergrondgehalte en saliniteit.

Ammonium overschrijdt jaarlijks de MAC-waarde op de locatie IJmuiden.

Uit studie naar de potentiële invloed van koper uit de waterbodem is gebleken dat de omvang te gering is om wezenlijk bij te dragen aan de overschrijding van de KRW-norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen vereist nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen extra aandacht, omdat nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn de stoffen 3-chloorpropeen, chlooretheen, dichloorvos, ethylazinfos, heptenofos, mevinfos en triazofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst")

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,45	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,01	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,60	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)				
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	300 - 3000	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 9,0			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90	 *		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M32) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 3-chloorpropeen (3CIC3e) - beryllium (Be) - ethylazinfos (C2yazfs) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - koper (Cu) - dichloorvos (DCIvs) - heptenofos (heptnfs) - mevinfos (mevfs) - ammonium (NH4) - seleen (Se) - triazofos (Tazfs)

Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP.

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in het Noordzeekanaal is verhoogd.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna is licht verlaagd. NB: De toetsing van macrofauna heeft plaatsgevonden aan de maatlatten van type M30 omdat maatlatten voor type M32 vooralsnog niet beschikbaar zijn.

Overige Waterflora: De EKR-score voor de overige waterflora in het Noordzeekanaal is erg laag en niet veranderd.

Vis: De EKR-score voor vis is gelijk gebleven. Echter het oordeel is indicatief omdat de monitoring slechts in twee van de drie deelgebieden is uitgevoerd. Dit waterlichaam maakt deel uit van een of meer belangrijke migratieroutes voor trekvis.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Voor nutriënten is geen beoordeling uitgevoerd. Het kanaal is in typologie veranderd van M30 naar M32, waarvoor de winterDIN gemeten moet worden ipv de zomergemiddelden aan N en P.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_418-b - Schademanager i.k.v. waterbodemsanering Petroleumhaven (SanProg. nr. 89)	Omvang:	178.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 178.000	Motivering: Gereed 2011	
Toelichting:	Verwijderen vervuilde bagger Petroleumhaven (Schoon water). De verwijdering van de 6.7 ha verontreinigd slib heeft reeds plaats gevonden in 2011.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Hen1011-b - Studie visgeleiding gemaal IJmuiden	Omvang:	0,78 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 0,78	Motivering: Gereed 2012	
Toelichting:	Studie naar vispasseerbaar maken kunstwerk gemaal IJmuiden (Verbindingen).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Hen1012-a - Samenwerkingsproj. H&I NH (vispassages, zoet-zoutovergang en verbrakking)	Omvang:	9 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 9	Motivering: Prognose gereed 2015	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken (Schoon water). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2021. Het gaat om realiseren van vispassages, zoet-zoutovergangen en verbrakking. Totale omvang 12 stuks, waarvan 1 <2009, 9 in periode 2009-2015 en 2 >2015.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2295-b - Noord-Hollands kanaal km 38,5 - 44,75 (San Prog. nr. 364)	Omvang:	160.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 160.000	Motivering: Gereed	
Toelichting:	Verwijderen vervuilde bagger Noord-Hollands kanaal (Schoonwater).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2297-b - Waterbodemb Slochtereiland N.H. Kanaal (SanProg. nr. 341)	Omvang:	5.500 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 5.500	Motivering: Gereed	
Toelichting:	Verwijderen vervuilde bagger waterbodemb Slochtereiland Noord-Hollands Kanaal (Schoon water).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1012-b - Samenwerkingsprojecten H&I NH (vispassages, zoet-zoutovergang en verbraking)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken (Schoon water). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2021. Deze vispassage was oorspronkelijk voorzien in periode 2009-2015, maar is getemporeerd vanwege RA 2010. Deze vispassage is gelegen op een cruciale locatie tussen het Noordzeekanaal en de Rijnlandse Boezem (4500 ha). Hoogheemraadschap van Rijnland moet nog besluiten of zij deze vispassage mee gaat nemen in de komende renovatie van het gemaal bij Spaarndam. Als de maatregel bij Spaarndam niet mogelijk blijkt komt een vispassage bij gemaal 't Houtrak in aanmerking.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y4001 - Herstelmaatregelen nvo's Noordzeekanaal	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	verbreden / nvo; langzaam stromend / stilstaand water	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden watergang / natuurvriendelijke oevers (Leefgebied). Herstelmaatregelen bij 2 natuurvriendelijke oevers Zuiderpolder en Het Hannesgat ter handhaving en verbetering van het leefgebied voor opgroeiende vis en macrofauna en het areaal macrofyten. De natuurvriendelijke oever ter hoogte van Assendelft, aan de noordzijde van het kanaal, 'Zuiderpolder', heeft te kampen met een sterke erosie langs de binnenzijde van de vooroeverdammen. Dit vormt op termijn een bedreiging voor het voortbestaan van de nvo, doordat de vooroeverdammen noodzakelijk zijn ter bescherming van de zachte oevers in de nvo. Maatregelen om deze erosie tegen te gaan betreffen het verdedigen van de locaties met hoge stromings- en golfdynamiek en het versmallen van twee van de vier openingen tussen nvo en NZK. De Nvo bij Zeeburg te Amsterdam, 'Het Hannesgat', voldoet niet aan het streefbeeld zolang de uitbreiding van de rietvegetatie uitblijft. Hoge golfdynamiek verhindert deze uitbreiding. Een effectieve maatregel om de rietuitbreiding te stimuleren is het aanbrengen van golfreducerende rijshoutendammetjes.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y4002 - Optimaliseren vispassages Oranjesluizen	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken (Verbindingen). De twee vispassages bij de Oranjesluizen dateren van 1995 (zuid) en 2000 (noord). In het kader van het project EVZ-NZK worden de vispassages vanaf het najaar van 2012 t/m het voorjaar van 2014 gemonitord. Onderzoeksdoelen zijn het met name het effect van verruiming van de openstand van de vispassages in het winterhalfjaar en het verbeteren van de lokstroom van de zuidelijke vispassage door het mee laten stromen van de naastgelegen inlaten. Eerste resultaten laten zien dat verruiming van de openstand van de vispassages voor veel passage van extra schieraal zorgt, terwijl de zoutlast op het IJmeer beheersbaar blijft. Ook is geconstateerd dat de stroming door de vispassages in het voorjaar voor kleinere trekvis als glasaal en driedoornige stekelbaars te sterk is. Mogelijke maatregelen zijn: het wijzigen van de automatisering van de vispassages, het plaatsen van de schuiven op een kier of anders het plaatsen van een extra schot in de stroombaan van beide vispassages.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y4003 - Pilot aanpak prioritaire stof dioxine Noordzeekanaal	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Noordzeekanaal

Code waterlichaam: NL87_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:	Uitvoeren onderzoek dioxine Noordzeekanaal (Schoon water). Als pilot nagaan met welke technieken en tegen welke kosten waterbodemonverontreiniging met dioxines kan worden aangepakt.

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y4004 - Saneringsonderzoek Tributyltin Noordzeekanaal	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek Noordzeekanaal (Schoon water). Nadere verkenning naar afperking verontreiniging, planstudie naar aanpak en gewenste waterbodemingreep om TBT-emissie uit waterbodembodem te saneren.		

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y4005 - Studie N&P belasting RWZI's op NZK en Amsterdam Rijnkanaal	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek N&P belasting (Schoon water). In beeld brengen bijdragen directe en indirecte RWZI effluenten aan P en N belasting NZK en ARK, alsmede of die voldoen aan best haalbare emissie vereisten. Evenals geplande renovaties en prestatieverbeteringen van de RWZI's door de waterschappen.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	chloride, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	chloride, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL86_6

Amsterdam-Rijnkanaal Noordpand

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Amsterdam-Rijnkanaal Noordpand	Code:	NL86_6
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	M7b (Grote diepe kanalen met scheepvaart)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Ja
Provincies:	Provincie Noord-Holland, Provincie Utrecht		
Gemeenten:	Amsterdam, De Ronde Venen, Diemen, Houten, Muiden, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht (Utr), Weesp, Wijk bij Duurstede		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winningen water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Scheldpolderwater		Inname oppervlaktewater

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Amsterdam-Rijnkanaal Noordpand

Code waterlichaam: NL86_6

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Groot en diep kanaal dat vooral bestaat uit oppervlaktewater waarbij de herkomst wisselend is en de stroomrichting gedurende het jaar kan omkeren. Periodiek is er zichtbare stroming, vooral in de buurt van inlaten/gemalen. Vaak is sprake van een belangrijke scheepvaartfunctie, wat ook leidt tot een rechte waterbak (rechthoekig of trapeziumvorm) met abrupte overgangen van land naar water.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	Belasting met nutriënten, chemische stoffen, bacteriologische verontreiniging
puntbronnen	IPPC industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Belasting met nutriënten en warmte
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
diffuse bronnen	door materialen/constructie ongerioleerd gebied	Waterhuishouding (overig)	Belasting met nutriënten en kans op bacteriologische verontreiniging
wateronttrekkingen	voor koelwater van elektriciteitscentrales	Energievoorziening	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
wateronttrekkingen	voor publieke (drink)watervoorziening	Drinkwatervoorziening	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
wateronttrekkingen	door overdracht (watervoorziening wateren)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk peilbeheer
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	verontreinigde waterbodem	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna, belasting door chemische stoffen en nutriënten
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. Metingen in zwevend stof laten voor deze verbindingen in dit kanaal geen trend zien; vrachtberekeningen wijzen op 47% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Door het verbod op het gebruik van TBT op schepen laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen sinds 2003 een afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Seleen overschrijdt na correctie voor achtergrondgehalte nog steeds de norm.

Koper overschrijdt ook na het beoordelen van de beschikbaarheid de norm. In 2009 kon dit nog niet worden vastgesteld door het ontbreken van voldoende gegevens voor het bepalen van de beschikbaarheid. Voor koper is gebruik gemaakt van de BLM.

Van PCB's zijn geen recente gegevens voorhanden voor dit kanaal. In het Rijnwater worden de PCB-gehalten in zwevend stof nog ruim overschreden en ontbreekt het aan een duidelijke trend.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,33	 *	 *	
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,34	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,11	 *	 *	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,25	 *		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,80			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	40 - 120	 *	 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,65	 *		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M7b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- koper (Cu) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP.

De verandering in EKR-scores en het oordeel van de klassen voor de waterkwaliteitselementen komt voort uit de aanpassing in de systematiek.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: zowel P als N zijn nagenoeg gelijk gebleven en voldoen beide aan de GEP. Het doorzicht is nog steeds ontoereikend.

Voor drinkwater gebruikt water (beoordeling 2014)

Normoverschrijding toestandsbepaling 2014:	Ja
Toename zuiveringsinspanning:	Ja

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL86_0011 - Visvriendelijk sluisbeheer ARK Noordpand	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Er is vastgesteld dat aangepast beheer niet nodig is, maatregel onderdeel van code (BPRW-ID): x2003.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken (Verbindingen). De maatregel visvriendelijk sluisbeheer ARK is afgerond (voor BP en NP), onderzoek heeft plaatsgevonden.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_drinkwater1-b - Nieuwersluis: Verkenning aangepast beheer ivm drinkwaterbeschermingszones	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed (2013)
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (Schoon water). Verkenning naar drinkwaterbeschermingszones, inclusief gewenste verankering tbv externe doorwerking.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_drinkwater2-b - Nieuwegein: Verkenning aangepast beheer ivm drinkwaterbeschermingszones	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Verkenning / gebiedsdossier gereed (2012)
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (Schoon water). Verkenning naar drinkwaterbeschermingszones, inclusief gewenste verankering tbv externe doorwerking.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2006-c - Vispasseerbare gemalen	Omvang:	3 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 3	Motivering:	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (verbindingen)		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1002-2 - Onderzoek risico's en maatregelen scheepvaart in drinkwaterbeschermingszones	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Onderzoek naar risico's scheepvaart in drinkwaterbeschermingszones Nieuwegein en Nieuwersluis en naar mogelijke preventieve en curatieve maatregelen ter beheersing van deze risico's.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1003 - Onderzoek herkomst en gevolgen microbiologische verontreinigingen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Onderzoek doen naar herkomst en gevolgen van de normoverschrijdingen voor microbiologische drinkwaterparameters.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2007-b - Visvriendelijk sluisbeheer ARK Noordpand	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken (Verbindingen). Geen conversie eenheid vanwege gewenste wijziging SGBP maatregelcode.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x3018-c - Aanvullende zuiveringstechnieken RWZI Weesp	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen belasting RWZI	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat (agendering)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vermindering belasting RWZI (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en daarom wordt geagendeerd bij anderen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk / waterschappen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Amsterdam-Rijnkanaal Noordpand

Code waterlichaam: NL86_6

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:**5. Toepassing uitzonderingen**

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht
Technisch onhaalbaar	som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL86_5

Amsterdam-Rijnkanaal Betuwepand

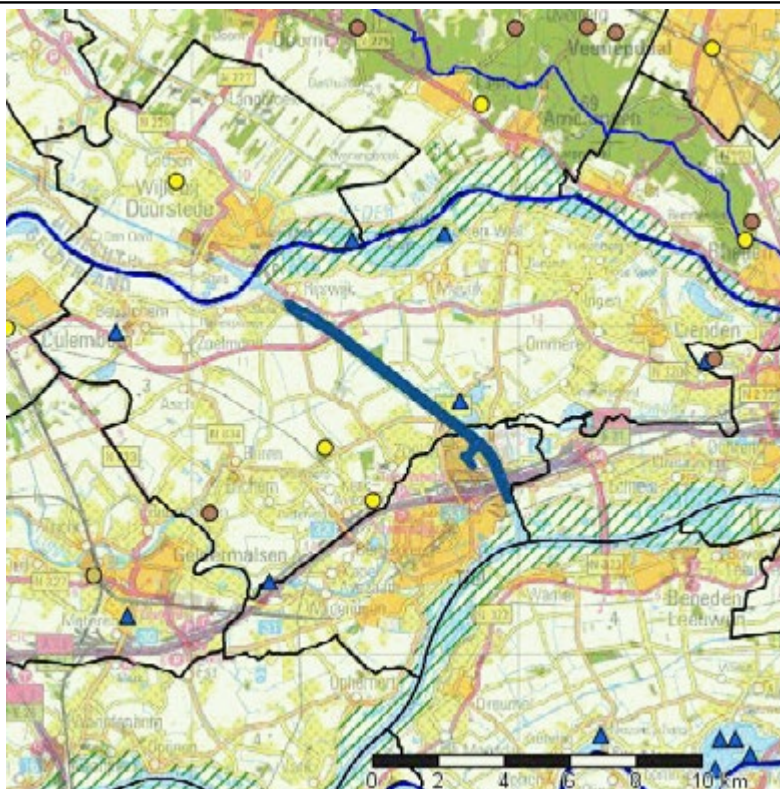
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Amsterdam-Rijnkanaal Betuwepand	Code:	NL86_5
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	M7b (Grote diepe kanalen met scheepvaart)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Gelderland		
Gemeenten:	Buren, Tiel		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Groot en diep kanaal dat vooral bestaat uit oppervlaktewater waarbij de herkomst wisselend is en de stroomrichting gedurende het jaar kan omkeren. Periodiek is er zichtbare stroming, vooral in de buurt van inlaten/gemalen. Vaak is sprake van een belangrijke scheepvaartfunctie, wat ook leidt tot een rechte waterbak (rechthoekig of trapeziumvorm) met abrupte overgangen van land naar water.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Amsterdam-Rijnkanaal Betuwepand

Code waterlichaam: NL86_5

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	IPPC industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Belasting met nutriënten en warmte
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	Belasting met nutriënten, chemische stoffen, bacteriologische verontreiniging
diffuse bronnen	door verkeer (weg/rail) en infrastructuur	Verkeer	Belasting met zware metalen en PAK
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming
overige belastingen	verontreinigde waterbodem	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna, belasting door chemische stoffen en nutriënten
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Amsterdam-Rijnkanaal Betuwepand

Code waterlichaam: NL86_5

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. Metingen in zwevend stof laten voor deze verbindingen in dit kanaal geen trend zien; vrachtberekeningen wijzen op 46% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Door het verbod op het gebruik van TBT op schepen laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen sinds 2003 een afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Seleen overschrijdt na correctie voor achtergrondgehalte nog steeds de norm. Zink overschrijdt de MAC-waarde in 2012.

Koper overschrijdt ook na het beoordelen van de beschikbaarheid de norm. In 2009 kon dit nog niet worden vastgesteld door het ontbreken van voldoende gegevens voor het bepalen van de beschikbaarheid. Voor koper is gebruik gemaakt van de BLM.

Van PCB's zijn geen recente gegevens voorhanden voor deze kanalen. In het Rijnwater worden de PCB-gehalten in zwevend stof nog ruim overschreden en ontbreekt het aan een duidelijke trend.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,33	 *	 *	
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,34	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,11	 *	 *	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,25	 *		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,80	 *		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	40 - 120	 *	 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,65	 *		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M7b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- koper (Cu) - seleen (Se) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP.

De verandering in EKR-scores en het oordeel van de klassen voor de waterkwaliteitselementen komt voort uit de aanpassing in de systematiek.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: zowel P als N zijn nagenoeg gelijk gebleven en voldoen beide aan de GEP. Het doorzicht is nog steeds ontoereikend.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: RWS_x2002-b - Vispasseerbare gemalen		Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 1	stuks 1	Motivering: Prognose gereed 2015.
Toelichting: Vispasseerbaar maken kunstwerk (verbindingen).		

Oorspronkelijke naam: RWS_x2003-b - Visvriendelijk sluisbeheer ARK Betuwepand		Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: Uitgevoerd: 1	stuks 1	Motivering: Er is vastgesteld dat aangepast beheer niet nodig is.
Toelichting: Vispasseerbaar maken kunstwerken (Verbindingen). De maatregel visvriendelijk sluisbeheer ARK is afgerond (voor BP en NP), onderzoek heeft plaatsgevonden.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht
Technisch onhaalbaar	som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL93_TWENTHEKANALEN

Twenthekanalen

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Twenthekanalen	Code:	NL93_TWENTHEKANALEN
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	M7b (Grote diepe kanalen met scheepvaart)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Overijssel, Provincie Gelderland		
Gemeenten:	Almelo, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Lochem, Zutphen		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Grote en diepe kanalen. In natte perioden voeren de Twenthekanalen water af van diverse beeksystemen naar de IJssel, in droge periode voeren de Twenthekanalen water vanaf de IJssel tot aan de Overijsselse Vecht via kanaal Almelo-de-Haandrik.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Twenthekanalen

Code waterlichaam: NL93_TWENTHEKANALEN

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	Belasting met nutriënten, chemische stoffen, bacteriologische verontreiniging
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Scheepvaart	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat en onnatuurlijk beddinghabitat
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijke golfwerking en zuiging door scheepvaartgolven.
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	verontreinigde waterbodem	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna, belasting door chemische stoffen en nutriënten

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Twenthekanalen

Code waterlichaam: NL93_TWENTHEKANALEN

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - som a-, b-, c- en d-HCH (sHCH4)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen en de som a-, b-, c- en d-hexachloorcyclohexaan. Metingen in zwevend stof laten voor deze verbindingen vrijwel geen trend zien, uitgezonderd een dalende trend voor c-HCH (lindaan). In het Twenthekanaal is de verontreiniging van HCH's historisch; vrachtberekeningen wijzen op 10% voorbelasting en 89% interne belasting. In water neemt de som PAK sinds 2010 wel sterk af; vrachtberekeningen wijzen op 27% voorbelasting en overige belasting van 48%.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in Rijn nog geen duidelijke trend zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Evenals in 2009 overschrijden alleen de hoge PCB's de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Voor koper en zink is correctie op biobeschikbaarheid toegepast met een BLM waarna beide metalen voldoen aan de norm. Zink overschrijdt echter wel de MAC-waarde. Kobalt en seleen voldoen na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Het ammonium gehalte overschrijdt in 2010 in Enschede de MAC-waarde.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,53	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,52	 *	 *	
Vis (EKR)	≥ 0,57	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,25			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,80	 *		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	40 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,65	 *		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M7b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - kobalt (Co) - ammonium (NH4) - seleen (Se) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP. De verandering in EKR-scores en het oordeel van de klassen voor de waterkwaliteitselementen komt voort uit de aanpassing in de systematiek.

Voor dit kanaal worden gegevens gebruikt vanuit de Twenthekanalen.

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Er zijn geen rijkswateren die een klasse omlaag gaan. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score in de Twenthekanalen voor fytoplankton is goed.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in de Twenthekanalen is nagenoeg gelijk gebleven.

Overige Waterflora: In 2009 scoorde de kwaliteit van overige waterflora in de Twenthekanalen matig.

Vis: In 2009 was de kwaliteit voor vis in de Twenthekanalen matig. Door de veranderde systematiek en het gebruik van nieuwe maatlatten en doelen is de EKR-score nu hoger en de kwaliteitsklasse goed.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is in concentratie iets verhoogd, maar nog steeds goed. N is in concentratie verminderd en scoort nu goed. In de periode 2010 t/m 2012 is geen overschrijding van de temperatuur geconstateerd. Het doorzicht is sterk verbeterd en is nu goed.

Indoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT008-b - Natuurvriendelijke oevers ihkv verbreding tbv scheepvaart	Omvang: 1 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers in het kader van verbreding ten behoeve van de scheepvaart (Leefgebied). De maatregel is gekoppeld aan het verbredingsproject, welke >2015 wordt uitgevoerd, 55,5 km kan mogelijk niet worden uitgevoerd icm het verbredingsproject. 55.5 km nu opgenomen in RWS-MAT008-c	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3025 - Studie verbeteren waterkwaliteit 2e en 3e pand	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Studie verbeteren waterkwaliteit 2e en 3e pand (Schoon water).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3045 - Vermindering immissie	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige beheermaatregelen	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vermindering immissie waterbodemonverontreiniging (Schoon water). Maatregel ter ondersteuning van maatregel: x2367-c	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y9004 - uitvoeren onderzoek / monitoring waterbodemsanering Markerink Lochem	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek / monitoring waterbodemsanering Markerink Lochem. Er zijn met provincie afspraken gemaakt: Verdere sanering vooralsnog niet nodig, er wordt volstaan met monitoring.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1015 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_MAT008-c - Natuurvriendelijke oevers ihkv verbreding tbv scheepvaart	Omvang: 55,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers in het kader van verbreding ten behoeve van de scheepvaart (Leefgebied). Door wijziging van de scope van project Verbreding Twentekanaal is de verwachting dat slechts een beperkt deel kan worden aangelegd.	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Twentekanaal

Code waterlichaam: NL93_TWENTHEKANALEN

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2367-c - Verbeteren stroming	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen inlaat / doorspoelen / scheiden water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Doorspoelen ten behoeve van verbetering doorstroming (Schoon water). Maatregel wordt deels uitgevoerd nav studie (NL93_TWENTHEKANALEN/35158.		

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3053 - Vispasseerbaar maken sluis Eefde	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken sluis Eefde (verbindingen). Maatregel wordt toch niet uitgevoerd.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL91MWK

Maas-Waalkanaal

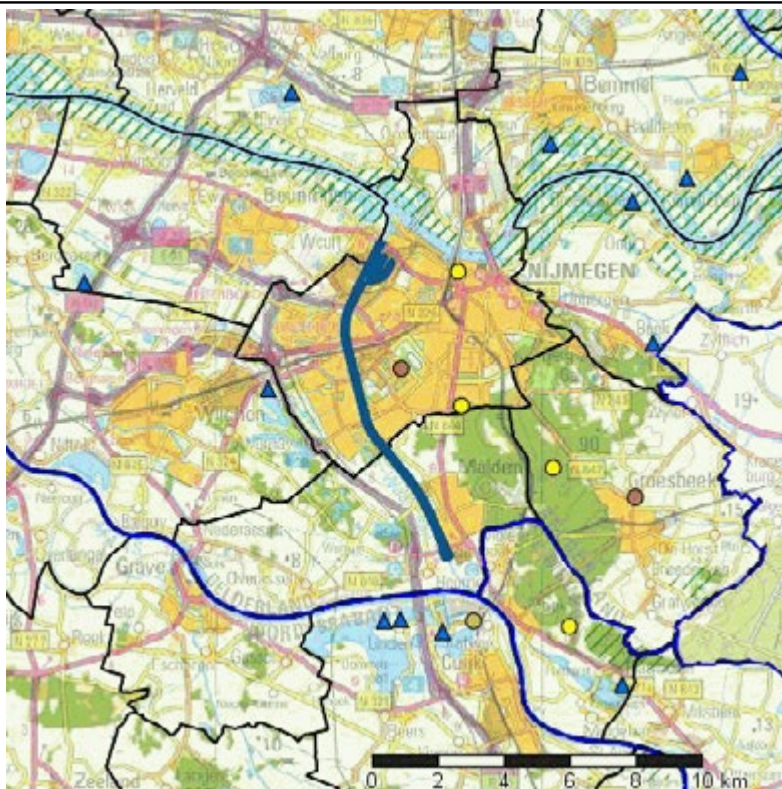
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Maas-Waalkanaal	Code:	NL91MWK
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	M7b (Grote diepe kanalen met scheepvaart)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Gelderland		
Gemeenten:	Heumen, Nijmegen		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Maas-Waalkanaal

Code waterlichaam: NL91MWK

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Groot en diep kanaal dat vooral bestaat uit oppervlaktewater waarbij de herkomst wisselend is en de stroomrichting gedurende het jaar kan omkeren. Periodiek is er zichtbare stroming, vooral in de buurt van inlaten/gemalen. Vaak is sprake van een belangrijke scheepvaartfunctie, wat ook leidt tot een rechte waterbak (rechthoekig of trapeziumvorm) met abrupte overgangen van land naar water. Het waterlichaam Maas-Waalkanaal is in de 20e eeuw door de mens gegraven ten behoeve van de scheepvaart. Het waterlichaam is gegraven op een plaats waar voorheen geen water aanwezig was. Het waterlichaam is dus geen directe fysieke wijziging, verplaatsing of rechtekken van een bestaand waterlichaam. Bovendien kan de functie ervan, namelijk scheepvaart, naar de mening van RWS vanwege onevenredige kosten redelijkerwijs niet op een andere, voor het milieu aanmerkelijk gunstige wijze worden uitgevoerd. De status van het waterlichaam Maas-Waalkanaal is daarom kunstmatig.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Maasduinen (NL_VOG_145)
- **Habitatrichtlijn**
Maasduinen (NL_HAB_145), Oeffelter Meent (NL_HAB_141), Swalmdal (NL_HAB_148)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijke golfwerking en zuiging door scheepvaartgolven
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie: http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Maas-Waalkanaal

Code waterlichaam: NL91MWK

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. Metingen in zwevend stof laten voor deze verbindingen in de Maas een stabiele tot enigszins stijgende trend zien; vrachtberekeningen wijzen op 78% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in de Maas nog geen duidelijke trend zien.

NB.: Het Maas-Waal kanaal is nog beoordeeld op basis van de kwaliteit van de Maas (Belfeld). Het kanaal is naar het Rijnstroomgebied overgegaan, zodat voor de definitieve toetsing in 2015 het oordeel van de Bovenrijn-waal (Lobith) wordt overgenomen. Het oordeel blijft gelijk, echter de verontreiniging van de som PAK is wel lager in de Bovenrijn-Waal.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid of is een methode voor het meten van beschikbaarheid toegepast, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Seleen voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn chlooretheen en dichloorvos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

NB: zie opmerking bij de prioritaire stoffen. Ook de oordelen van de biologische elementen worden “geleend” vanuit de Bovenrijn-waal. In 2015 wordt overgegaan op de beoordeling vanuit dit watersysteem. In de Bovenrijn-Waal wordt barium, koper en seleen overschreden.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,31	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,22	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,14	 *	 *	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,25	 *		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,80			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	40 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,65			

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M7b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - dichloorvos (DClvs) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP.

De verandering in EKR-scores en het oordeel van de klassen voor de waterkwaliteitselementen komt voort uit de aanpassing in de systematiek.

Het Maas-Waal kanaal leent de huidige toestand van de Bovenrijn – Waal en de fytoplankton van de Twenthekanaal. Dit is ten opzichte van 2009 een verandering, omdat het kanaal overgegaan is van het stroomgebied Maas naar het stroomgebied Rijn.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verminderd en voldoen nu beide aan de GEP.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Maas-Waalkanaal

Code waterlichaam: NL91MWK

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL90_1

Midden Limburgse en Noord-Brabantse kanalen

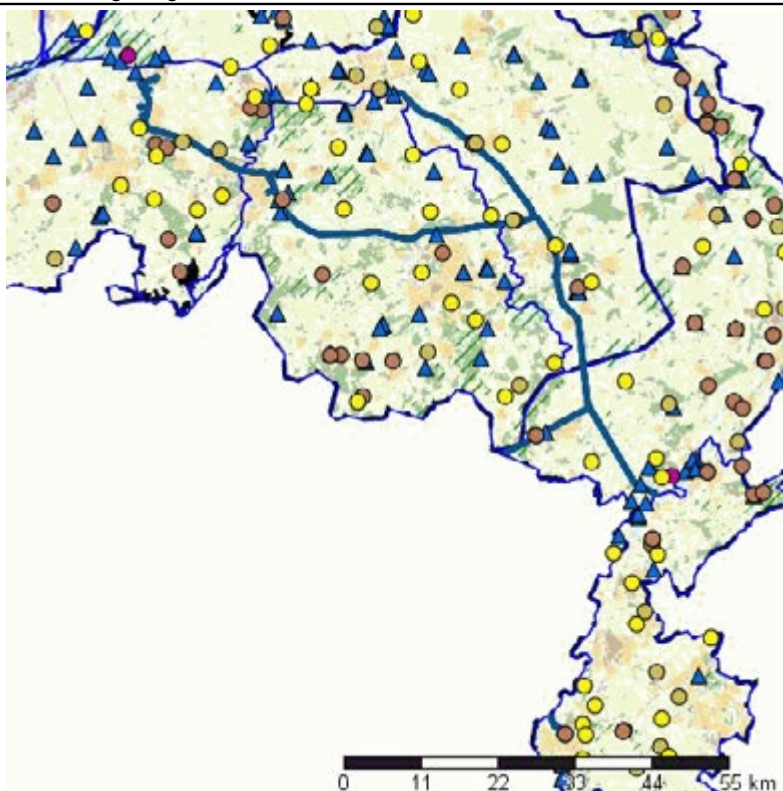
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Midden Limburgse en Noord-Brabantse kanalen	Code:	NL90_1
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	M6b (Grote ondiepe kanalen met scheepvaart)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Noord-Brabant, Provincie Limburg		
Gemeenten:	's-Hertogenbosch, Bernheze, Best, Cranendonck, Dongen, Geertruidenberg, Helmond, Hilvarenbeek, Laarbeek, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Nederweert, Nuenen, Gerwen en Nederwetten, Oirschot, Oosterhout, Sint-Michielsgestel, Someren, Son en Breugel, Tilburg, Veghel, Weert		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Midden Limburgse en Noord-Brabantse kanalen

Code waterlichaam: NL90_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Groot, ondiep kanaal dat vooral bestaat uit oppervlaktewater waarbij de herkomst wisselend is en de stroomrichting gedurende het jaar kan omkeren. Periodiek is er zichtbare stroming, vooral in de buurt van inlaten/gemalen. Vaak is sprake van een belangrijke scheepvaartfunctie, wat ook leidt tot een rechte waterbak (rechthoekig of trapeziumvorm) met abrupte overgangen van land naar water.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	riooloverstorten	Waterhuishouding (overig)	Belasting met nutriënten, bacteriologische verontreiniging
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	Belasting met nutriënten, chemische stoffen, bacteriologische verontreiniging
diffuse bronnen	door landbouwgronden	Landbouw	Belasting met nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen
wateronttrekkingen	door overdracht (watervoorziening wateren)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk peilbeheer
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	landinfrastructuur (weg, brug e.d.)	Verkeer	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	omleiden piekafvoer	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	stuw: verschil waterstand : verhogen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	recreatie (water en oever)	Recreatie	Aantasting overhabitat
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Midden Limburgse en Noord-Brabantse kanalen

Code waterlichaam: NL90_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:
http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	(geen normoverschrijdingen)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. De gehalten van deze som PAK zijn sinds 2009 wel sterk afgenomen; vrachtberekeningen wijzen op 96% voorbelasting. Tributyltin overschrijdt de norm (MAC) in 2010, daarna vindt geen overschrijding meer plaats. De som PAK benzo(b)fluorantheen en benzo(k)fluorantheen overschreed de norm nog in 2010, maar door sterke afname van het gehalte in 2011 en 2012 voldoet deze som PAK aan de norm.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Naast thallium voldoet ook seleen na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Voor koper en zink is correctie op biobeschikbaarheid toegepast met een BLM. Koper voldoet daarna aan de norm, zink niet. Bovendien overschrijdt zink de MAC-waarde in 2010 en 2011.

Verder overschrijden de PAK's benzo(a)antraceen en fenantreen de norm; vrachtberekeningen wijzen op 74% voorbelasting. Ook de gehalten van deze PAK's zijn in 2011 en 2012 dermate sterk afgenomen dat beide verbindingen sinds 2011 voldoen aan de norm. Van PCB's zijn geen gegevens voorhanden. Ammonium overschrijdt de MAC in 2011. Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn, chlooretheen en dichloorvos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,25	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,51	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,22	 *	 *	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,25			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,80			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	40 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,65			

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M6b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

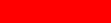
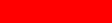
Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- benzo(a)antraceen (BaA) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - dichloorvos (DClvs) - fenantreen (Fen) - ammonium (NH4) - seleen (Se) - thallium (TI) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP. De verandering in de EKR-scores en het oordeel van de klassen voor de waterkwaliteitselementen komt voort uit de aanpassing in de systematiek. Voor dit kanaal wordt geleend van de Zandmaas.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verminderd. N voldoet aan de GEP. P scoort matig.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1011 - Mogelijkheid aanpak TBT verontreiniging bij baggerwerk onderzoeken	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek naar aanpak TBT bij baggerwerk (Schoon water). Hot-spots TBT lokaliseren en nagaan of deze bij gepland onderhoudsbaggerwerk voor KRW doeleinden verwijderd kunnen worden.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x3017-b - Aanvullende zuiveringstechnieken RWZI Weert	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen belasting RWZI	
Initiatiefnemer:		
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verminderen belasting RWZI - nutriënten (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en daarom wordt geagendeerd bij anderen. 'Maatregel wordt uitgevoerd >2015'. Vergunning loopt nog tot 2018. Ambsthalve wijzigen is niet mogelijk / lastig.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	fosfor totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	fosfor totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL91JK

Julianakanaal

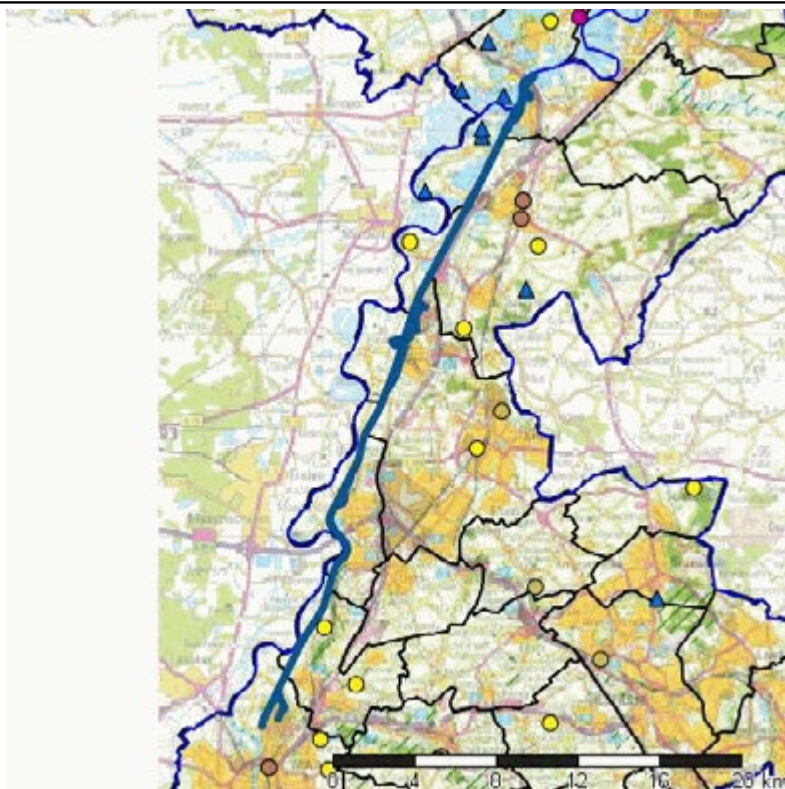
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Julianakanaal	Code:	NL91JK
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	M7b (Grote diepe kanalen met scheepvaart)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Limburg		
Gemeenten:	Echt-Susteren, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen, Stein		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens	Winnings water voor menselijke consumptie:	
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Groot en diep kanaal dat vooral bestaat uit oppervlaktewater waarbij de herkomst wisselend is en de stroomrichting gedurende het jaar kan omkeren. Periodiek is er zichtbare stroming, vooral in de buurt van inlaten/gemalen. Vaak is sprake van een belangrijke scheepvaartfunctie, wat ook leidt tot een rechte waterbak (rechthoekig of trapeziumvorm) met abrupte overgangen van land naar water.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Julianakanaal

Code waterlichaam: NL91JK

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
wateronttrekkingen	voor industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
wateronttrekkingen	voor scheepvaart (waterpeil in kanalen)	Scheepvaart	Onnatuurlijk peilbeheer
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - trichloormethaan (chloroform) (TCIC1a)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Metingen in zwevend stof laten voor deze verbindingen een stabiele tot enigszins stijgende trend zien; vrachtberekeningen wijzen op 96% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in de Maas nog geen duidelijke trend zien.

Door een technische fout in Aquokit is trichloormethaan onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid waardoor toetsing mogelijk geworden is. Naast thallium voldoet ook het metaal seleen na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Zink overschrijdt de MAC-waarde in 2010 en 2012. Verder overschrijdt ammonium de MAC-waarde in 2010 en 2011. Voor Fluoride is onterecht normoverschrijding geconstateerd.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,34	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,22	 *	 *	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,25	 *		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 3,80			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	40 - 120		 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,65			

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M7b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Julianakanaal

Code waterlichaam: NL91JK

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - fluoride (F) - ammonium (NH4) - seleen (Se) - thallium (TI) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP.

De verandering in EKR-scores en het oordeel van de klassen voor de waterkwaliteitselementen komt voort uit de aanpassing in de systematiek.

Het Julianakanaal leent de huidige toestand van de Zandmaas.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: N is in concentratie verlaagd en daardoor een klasse verbeterd naar goed. P scoort nog matig.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL89_antwknpd

Antwerps kanaalpand

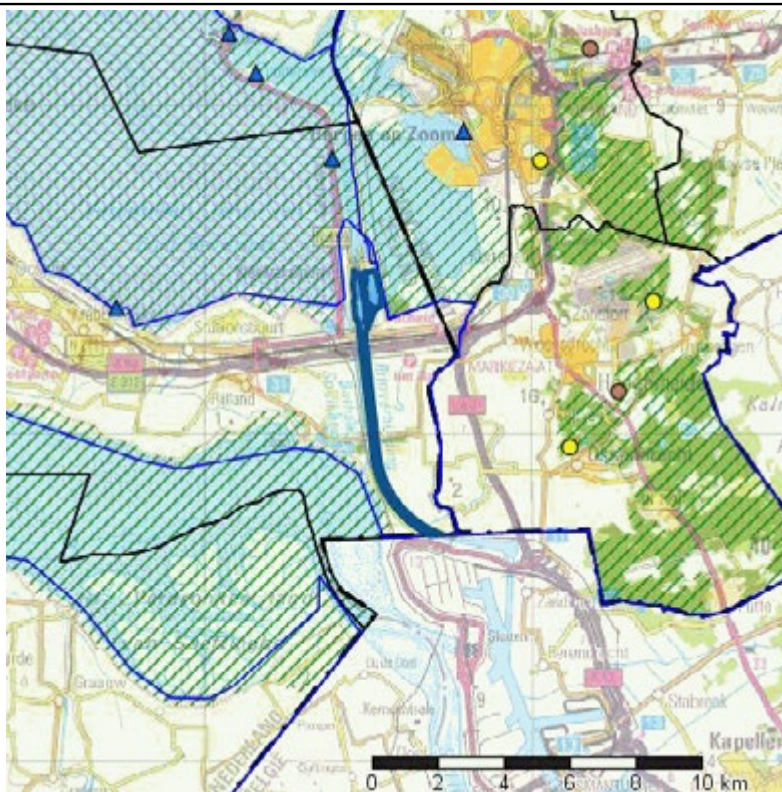
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Antwerps kanaalpand	Code:	NL89_antwknpd
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	M30 (Zwak brakke wateren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zeeland		
Gemeenten:	Reimerswaal		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Stilstaand water met een redelijk constant tot sterk wisselend zoutgehalte, dat vooral voorkomt in het zeeleigebied en de duinen, maar lokaal ook in het laagveengebied. De invloed van zout is in dit watertype dominant over andere omgevingsfactoren.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Antwerps kanaalpand

Code waterlichaam: NL89_antwknpd

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	(geen normoverschrijdingen)
Prognose 2021	(geen normoverschrijdingen)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Ook in 2012 voldoet het waterlichaam aan de Goede Chemische Toestand. Echter tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Door het verbod op het gebruik van TBT op schepen laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen sinds 2003 een afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: De specifiek verontreinigende stoffen voldoen in tegenstelling tot 2009 niet aan de norm. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Voor een groot aantal metalen zijn nog ontbrekende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Na correctie voor achtergrondgehalte voldoen de metalen kobalt en seleen nog niet aan de norm. Door een technische fout in Aquokit is beryllium onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Van PCB's zijn in dit waterlichaam geen gegevens bekend.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,25	*	*	
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,15	*	*	
Vis (EKR)	≥ 0,12	*	*	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,51	*		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,11	*		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,80	*		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	300 - 3000	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 9,0			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90	*		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M30) zijn bepaalde maatlatten niet van toepassing. Deze maatlatten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- beryllium (Be) - kobalt (Co) - seleen (Se)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Antwerps kanaalpand

Code waterlichaam: NL89_antwnpd

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

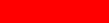
Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP.

De verandering in EKR-scores en het oordeel van de klassen voor de waterkwaliteitselementen komt voort uit de aanpassing in de systematiek.

De beoordeling van het Antwerps Kanaalpand is gebaseerd op de toestand van het Zoommeer. Het kanaal is echter via de Kreekraksluizen afgesloten voor het water uit het Zoommeer en staat in rechtstreekse verbinding met de Antwerpse Haven, waardoor de waterkwaliteit aanzienlijk slechter kan zijn dan die van het Zoommeer. Voor 2015 wordt beoordeeld of het oordeel van het Antwerps Kanaalpand mogelijk moet worden herzien.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verlaagd. P scoort nu goed, N is nog steeds ontoereikend.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Antwerps kanaalpand

Code waterlichaam: NL89_antwnpd

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	stikstof totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen
Technisch onhaalbaar	stikstof totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Antwerps kanaalpand

Code waterlichaam: NL89_antwnpd

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL89_spuiknl

Bathse Spuikanaal

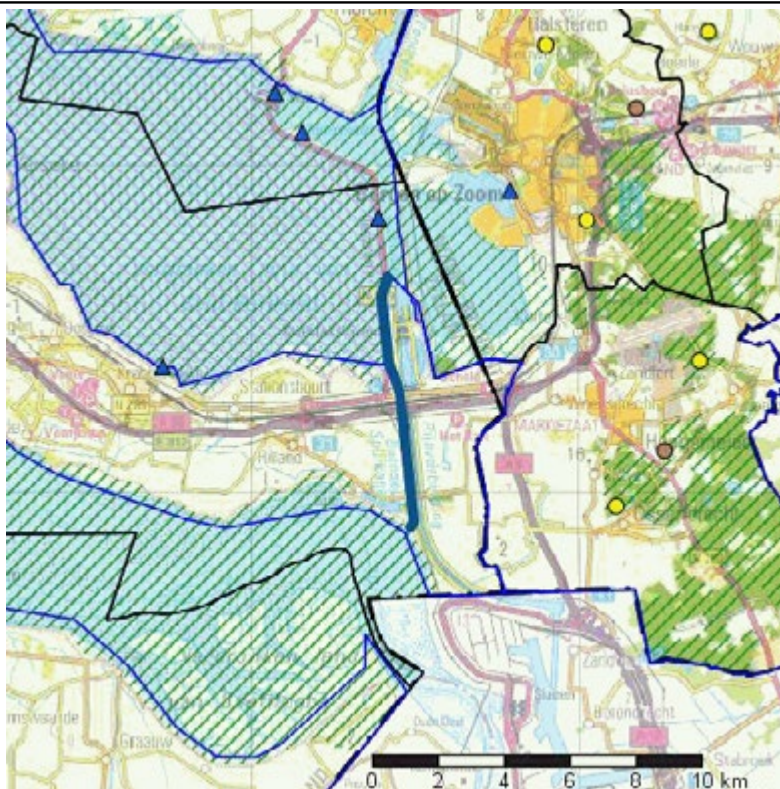
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Bathse Spuikanaal	Code:	NL89_spuiknl
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	M20 (Matig grote diepe gebufferde meren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zeeland		
Gemeenten:	Reimerswaal		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Plassen en meren die groter zijn dan 0,5 km² en een waterdiepte van meer dan 3 meter kennen. Deze plassen worden gevoed door regen- en grondwater; soms is er sprake van kwel (lokaal, regionaal of vanuit een rivier). De bodem bestaat overwegend uit zand, grind of klei, maar ook met veen- en slielagen. Het Spuikanaal is aangelegd om water uit het Volkerak-Zoommeer door te voeren naar de Westerschelde.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bathse Spuikanaal

Code waterlichaam: NL89_spuiknl

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	(geen normoverschrijdingen)
Prognose 2021	(geen normoverschrijdingen)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Ook in 2012 voldoet het waterlichaam aan de Goede Chemische Toestand. Echter tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in andere waterlichamen een duidelijke afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: De specifiek verontreinigende stoffen voldoen in tegenstelling tot 2009 niet aan de norm. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Voor een groot aantal metalen zijn nog ontbrekende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Na correctie voor achtergrondgehalte voldoen de metalen kobalt en seleen niet aan de norm. Door een technische fout in Aquokit is Beryllium onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Van PCB's zijn in dit waterlichaam geen gegevens bekend.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,25	*	*	
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,15	*	*	
Vis (EKR)	≥ 0,12	*	*	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,34	*		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,15	*		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,80	*		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,65	*		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M20) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- beryllium (Be) - kobalt (Co) - seleen (Se)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bathse Spuikanaal

Code waterlichaam: NL89_spuiknl

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP.

De verandering in EKR-scores en het oordeel van de klassen voor de waterkwaliteitselementen komt voort uit de aanpassing in de systematiek.

Voor dit kanaal wordt de beoordeling gebruikt uit het Zoommeer, voor vis vanuit het Volkerak.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie afgenomen. P is goed, maar N scoort nog steeds matig. Het Spuikanaal scoort slecht op het zoutgehalte. In 2009 is het zoutgehalte verkeerd beoordeeld en was dit ook al slecht. Voor dit kanaal worden de normen voor een kanaal zonder scheepvaart gebruikt.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y3057 - Vispasseerbaar maken Bathse Spuisluis	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek naar mogelijkheden vispasseerbaar maken Bathse Spuisluis (Verbindingen). Deze maatregel komt ten goede aan bovenstrooms gelegen waterlichamen.		

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bathse Spuikanaal

Code waterlichaam: NL89_spuiknl

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	chloride, stikstof totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen
Technisch onhaalbaar	chloride, stikstof totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bathse Spuikanaal

Code waterlichaam: NL89_spuiknl

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bathse Spuikanaal

Code waterlichaam: NL89_spuiknl

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL89_kantnztg

Kanaal Gent-Terneuzen

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Kanaal Gent-Terneuzen	Code:	NL89_kantnztg
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	M30 (Zwak brakke wateren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zeeland		
Gemeenten:	Terneuzen		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Het kanaal Gent-Terneuzen ligt deels in Nederland (14 km) en deels in België (18km). Het kanaal wordt vanuit België gevoed met zoet water en mondt uit in de Westerschelde. Het kanaal is van de Westerschelde afgesloten met sluisen. Hoewel getracht wordt het zoute water zoveel mogelijk tegen te houden, komt via de sluisen van Terneuzen op beperkte schaal zout water het kanaal in. Hierdoor heeft het kanaal dus een zoutgradiënt; het chloridegehalte fluctueert tussen circa 1000-3000mg/l

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Kanaal Gent-Terneuzen

Code waterlichaam: NL89_kantnztg

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	door verkeer (weg/rail) en infrastructuur	Verkeer	Belasting met zware metalen en PAK
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbijbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming
overige belastingen	verontreinigde waterbodem	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna, belasting door chemische stoffen en nutriënten

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Kanaal Gent-Terneuzen

Code waterlichaam: NL89_kantnzt

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Prognose 2021

- cadmium (Cd)
- diuron (Durn)
- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt alleen een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen; er zijn geen interne belasting gegevens bekend. Diuron en cadmium voldoen sinds enige jaren aan de norm. Echter tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003 laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in andere waterlichamen een duidelijke afname zien. Voor dit kanaal zijn geen gegevens beschikbaar om een trend te bepalen.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Voor een groot aantal metalen zijn ontbrekende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Het water van het Kanaal Gent-Terneuzen voldoet niet aan de criteria om BLM correctie toe te passen op koper en zink. Voor deze twee metalen is ook correctie op basis van achtergrondgehalte toegepast. Na correctie voldoen de metalen kobalt, koper, seleen, thallium, vanadium en zink niet aan de norm. Zink overschrijdt jaarlijks de MAC-waarde. Voor vanadium wordt de normering in 2015 gecorrigeerd (opgeloste gehalten ipv totaal gehalten), waardoor vanadium wel aan de norm zal gaan voldoen.

Naast de metalen overschrijdt ammonium de norm, zowel de MAC als het JGM en overschrijden alle PCB's de norm voor zwevend stof.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn de stoffen 3-chloorpropeen en chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,57	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,15	 *	 *	
Vis (EKR)	≥ 0,35	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,11			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,80			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	300 - 3000	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 9,0			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90			

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M30) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 3-chloorpropeen (3CIC3e) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - kobalt (Co) - koper (Cu) - ammonium (NH₄) - seleen (Se) - thallium (Tl) - vanadium (V) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

In 2014 zijn nieuwe GEP's afgeleid voor kanalen (uitgezonderd fytoplankton). Als er geen maatregelen in het kanaal voorzien zijn, waardoor geen meetbaar effect op de ecologie mag worden verwacht, zijn deze GEP's gelijkgesteld aan de EKR-score van de huidige toestand van het 'leen'waterlichaam, waarop de kwaliteit in het kanaal beoordeeld wordt. Daardoor voldoen de kanalen voor alle kwaliteitselementen in 2014 aan de GEP.

De verandering in EKR-scores en het oordeel van de klassen voor de waterkwaliteitselementen komt voort uit de aanpassing in de systematiek.

Voor dit kanaal wordt de beoordeling uit de Westerschelde gebruikt (voor macrofauna en vis). Fytoplankton en overige waterflora is geleend van het Zoommeer.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: N is in concentratie iets verlaagd. De concentratie van beide parameters is echter nog erg hoog, waardoor ze slecht scoren.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Kanaal Gent-Terneuzen

Code waterlichaam: NL89_kantnzt

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1017 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	cadmium, diuron, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	cadmium, diuron, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Kanaal Gent-Terneuzen

Code waterlichaam: NL89_kantnzt

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

3. Waddenzee

Factsheet: NL81_1

Waddenzee

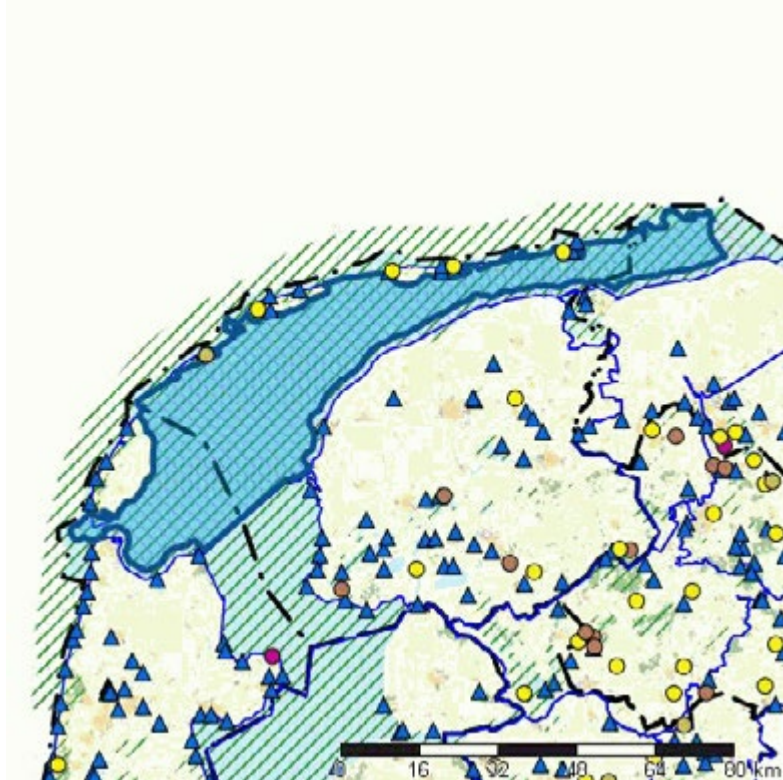
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Waddenzee	Code:	NL81_1
Deelstroomgebied:	Rijn Noord	Type:	K2 (Beschut polyhalien kustwater)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Natuurlijk
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen, Provincie Fryslân (Friesland), Provincie Noord-Holland		
Gemeenten:	Ameland, De Marne, Den Helder, Dongeradeel, Eemsmond, Ferwerderadiel, Harlingen, Het Bildt, Hollands Kroon, Schiermonnikoog, Súdwest Fryslân, Terschelling, Texel, Vlieland		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Kustwater met een vooral getijdewerking en een beperkte rivierinvloed. Er is sprake van slijkige zandgronden in geulen en op platen/slikken, de schorren/kwelders zijn eerder zavelig/kleilig. De ligging van geulen, slikken en platen verandert voortdurend door sedimentatie- en erosieprocessen.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenzee

Code waterlichaam: NL81_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Waddenzee (NL_VOG_1)
- **Zwemwater**
BADSTRAND HOLLUM, HOLLUM (NLBW81_HOLLBSD)
- **Habitatrichtlijn**
Waddenzee (NL_HAB_1)

Status: Natuurlijk**2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten**

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
overige belastingen	overige	Scheepvaart	Belasting door verontreiniging (antifouling - TBT).

Toelichting:

Binnen de KRW maatregel 'Onderzoek slibhuishouding Waddenzee' wordt onderzocht in hoeverre belasting als gevolg van baggerwerkzaamheden (vaargeulen, havens) en/of de visserij significant is.

Op basis van het Eems-Dollardverdrag is Duitsland beheerder van de hoofdvaarweg die deels op Nederlands grondgebied ligt. De belasting "baggeren van de vaarweg" vindt daarom voor het grootste deel plaats onder Duitse verantwoordelijkheid.

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Afwenteling

RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenzee

Code waterlichaam: NL81_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	<i>(geen normoverschrijdingen)</i>

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Er vindt ten opzichte van de periode 2006 tot 2009 nu een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Deze stoffen zijn in het mariene milieu beter te analyseren waardoor toetsing mogelijk is geworden. Van deze stoffen zijn onvoldoende gegevens bekend voor trendberekeningen; vrachtberekeningen wijzen op 77% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Door een technische fout in Aquokit zijn deze stoffen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment van de Waddenzee een sterke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen kunnen ze nog in het milieu voorkomen.

Specifiek verontreinigende stoffen: In vergelijking met 2009 voldoet het waterlichaam nu niet aan de eisen voor specifiek verontreinigende stoffen. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Boor voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Door een technische fout is kobalt onterecht in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn de stoffen dichloorvos en fenitrothion onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	 *		
Vis (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60	 *		
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier K2) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - dichloorvos (DClvs) - fenitrothion (feNO2ton)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score in de Waddenzee voor fytoplankton is verbeterd, waardoor de beoordeling van matig naar goed is gegaan.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna is afgenomen, maar voldoet aan de GET.

Overige Waterflora: De EKR-score voor overige waterflora is gelijk gebleven en nog steeds ontoereikend.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is verhoogd, de klasse is ontoereikend gebleven.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_Hen1018-b - Natuurontwikkeling Ameland (oost)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Ingetrokken: 1	Motivering:	Vanwege gebrek aan draagvlak in de omgeving is de gehele maatregel komen te vervallen
Toelichting:	Overige inrichtingsmaatregelen Ameland (Leefgebied). Start uitvoering vindt plaats in 2011 conform toezegging. Afronding in planperiode, voor 2015, is onzeker geworden door draagvlakdiscussie (inmiddels is maatregel ingetrokken).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2427-b - Verkenning mogelijkheden geen verdere achteruitgang kwaliteit eilandkwelders	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (verkenning) achteruitgang kwaliteit eilandkwelders (Leefgebied). Maatregel heeft geresulteerd in aanbevelingen voor bereik van Natura 2000 en KRW-doelen. Naar verwachting zal implementatie van het N2000 beheerplan er toe leiden dat ook de KRW-doelen voor kwaliteit van de eilandkwelders worden gehaald.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2433-b - Pilot aanplant Zeegras	Omvang:	1 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015
Toelichting:	Uitvoeren vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer Zeegras (leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2434-b - Pilot herstelprogramma droogvallende mosselbanken	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (pilot) droogvallende mosselbanken (leefgebied). Cofinanciering maatregel door Waddenfonds.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2458a-b - Onderzoek slibhuishouding Waddenzee	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 0,25 Gefaseerd: 0,75	Motivering:	Prognose gereed 2015, onderzoek in uitvoering. Gedeeltelijk (de financiering) getemporeerd >2015, taakstelling KRW uit RA 2010.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenzee

Code waterlichaam: NL81_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek slibhuishouding Waddenzee i.c.m. Deltaprogramma Wadden(schoon water). Verkenning ten behoeve van evt. KRW-maatregelen na 2015. Maatregel is voor ¾ financieel getemporiseerd.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y2002 - Opschalen uitzaai Zeegrass	Omvang:	5 stuks
SGBP omschrijving:	aanleg speciale leefgebieden flora en fauna		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Aanleg speciale leefgebieden met Zeegrass (leefgebied). Onderzoek naar mogelijkheid voor grootschalig zeegrassherstel door actief uitzaaien, dit betreft een vervolg op maatregel code: x2433-b. Het aantal locaties (5 exemplaren) is een inschatting, het kunnen ook 2 of 10 locaties zijn. Rijkswaterstaat en partners in het gebied moeten de locaties nog bepalen, het zoekgebied is de Waddenzee west en midden. Prognose is om deze maatregel aan het begin van de planperiode (2016) uit te voeren, zodat de resterende planperiode gebruikt kan worden om de ontwikkeling te monitoren.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y2003 - Verbeteren toestand eilandkwelders (Striep, Terschelling)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Overige inrichting: herstel eilandkwelder Striep op Terschelling (leefgebied). De maatregel betreft het herstel van een eilandkwelder (circa 88 ha), de afgeslagen kwelder wordt via een renatureringsproces weer hersteld. Het projectgebied ligt in de Waddenzee, dus actieve ingrepen zijn niet toegestaan.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2458a-c Onderzoek slibhuishouding Waddenzee i.c.m. Deltaprogramma Wadden	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 0,75 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek (vervolg) slibhuishouding Waddenzee i.c.m. Deltaprogramma Wadden (Schoon Water). Daarbij wordt aansluiting gezocht bij onderzoek in het kader van het Deltaprogramma Wadden. Maatregel is deels getemporiseerd (RWS_x2458-a-b).		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenzee

Code waterlichaam: NL81_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL81_10

Waddenzee vastelandskust

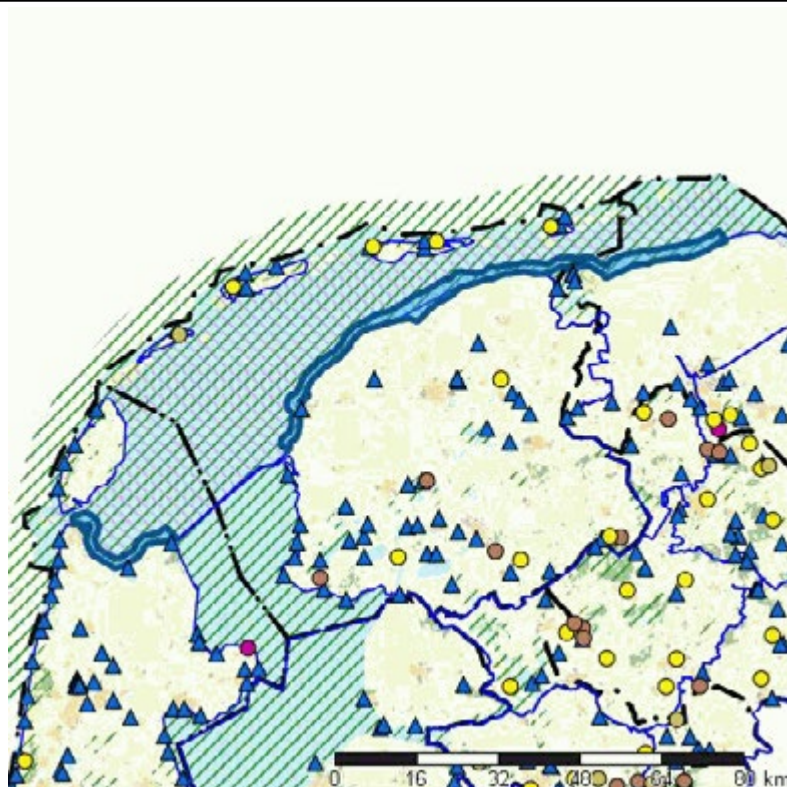
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Waddenzee vastelandskust	Code:	NL81_10
Deelstroomgebied:	Rijn Noord	Type:	K2 (Beschut polyhalien kustwater)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen, Provincie Fryslân (Friesland), Provincie Noord-Holland		
Gemeenten:	De Marne, Den Helder, Dongeradeel, Eemsmond, Ferwerderadiel, Franekeradeel, Harlingen, Het Bildt, Hollands Kroon, Schiermonnikoog, Súdwest Fryslân		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Kustwater met een vooral getijdewerking en een beperkte rivierinvloed. Er is sprake van slikkige zandgronden in geulen en op platen/slikken, de schorren/kwelders zijn eerder zavelig/kleilig. De ligging van geulen, slikken en platen verandert voortdurend door sedimentatie- en erosieprocessen.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenzee vastelandskust

Code waterlichaam: NL81_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Waddenzee (NL_VOG_1)
- **Zwemwater**
HARLINGERSTRAND, HARLINGEN (NLBW81_HARLGSBSD)
- **Habitatrichtlijn**
Waddenzee (NL_HAB_1)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Verwijderen sluizen			■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren					■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het verwijderen van sluizen leidt tot significante negatieve effecten op de veiligheid en de scheepvaart.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het weghalen van dammen en dijken leidt tot significante veiligheidsrisico's, overstromingen en problemen met geringe waterdiepte.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	landaanwinning en inpoldering	Overig	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
overige belastingen	overige	Scheepvaart	Belasting door verontreiniging (antifouling - TBT)

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Voor het bepalen van de chemische toestand van het waterlichaam Waddenzee vastelandskust wordt gebruik gemaakt van meetgegevens uit de Waddenzee. In het waterlichaam zelf worden voor de KRW geen stoffen gemeten. Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Er vindt ten opzichte van de periode 2006 tot 2009 nu een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Deze stoffen zijn in het mariene milieu beter te analyseren waardoor toetsing mogelijk is geworden. Van deze stoffen is zijn onvoldoende gegevens bekend voor trendberekeningen; vrachtberekeningen wijzen op 7,3% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Door een technische fout in Aquokit zijn deze stoffen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment van de Waddenzee een sterke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen kunnen ze nog in het milieu voorkomen..

Specifiek verontreinigende stoffen: In vergelijking met 2009 voldoet het waterlichaam nu niet aan de eisen voor specifiek verontreinigende stoffen. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Boor voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Door een technische fout is kobalt onterecht in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn de stoffen dichloorvos en fenitrothion onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,38	 *		
Vis (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60	 *		
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doelttype, hier K2) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - dichloorvos (DCIvs) - fenitrothion (feNO2ton)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score in de Waddenzee vastelandskust voor fytoplankton is verbeterd, waardoor de beoordeling van matig naar goed is gegaan.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna is licht afgenomen, maar nog steeds goed.

Overige Waterflora: De EKR-score voor overige waterflora is sterk verbeterd en ligt nog net onder het GEP.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is verhoogd, de klasse is ontoereikend gebleven.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenzee vastelandskust

Code waterlichaam: NL81_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI9001b-a - Zoetwateruitstroom Noord-Friesland Buitendijks (Gemaal Vijfhuizen)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering: Prognose gereed 2015	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken van nieuwe gemaal Vijfhuizen (verbindingen). Tevens realiseren van zoetwateruitstroom voor het creëren van een geleidelijke zoet-zoutovergang. RWS heeft nadere afspraken met de waterschappen gemaakt omtrent cofinanciering van overige vispassages die door de waterschappen worden gerealiseerd op het grensvlak zoet-zout.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2428-b - Verkweldering Noord-Friesland Buitendijks	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering: 213 ha voorzien, prognose 2015 gereed.	
Toelichting:	Overige inrichtingsmaatregelen - verkweldering Noord-Friesland Buitendijks (Leefgebied). Maatregel wordt na 2015 niet voortgezet i.v.m. gebrek aan draagvlak		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2430-b - Verkenning optimale wijze verbetering kwaliteit kwelders vastelandskust	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering: Gereed	
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek naar mogelijkheden voor verbetering kwelderkwaliteit vastelandskust (leefgebied). Maatregel is uitgevoerd in samenwerking met andere partijen oa Groninger Landschap.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2444-b - Co-financiering aanleg vispassages/aanpassen (Zwarte Haan)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering: Prognose gereed (2015)	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Zwarte Haan (verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. RWS heeft nadere afspraken met de waterschappen gemaakt omtrent cofinanciering van overige vispassages die door de waterschappen worden gerealiseerd op het grensvlak zoet-zout. Cofinanciering vispassage (Zwarte Haan) is gestart in planperiode.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2458a-b - Onderzoek slibhuishouding Waddenzee	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenzee vastelandskust

Code waterlichaam: NL81_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	stuks	Motivering:
In uitvoering: 0,25		Prognose gereed 2015, onderzoek in uitvoering.
Gefaseerd: 0,75		Gedeeltelijk (de financiering) getemporiseerd >2015, taakstelling KRW uit RA 2010.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek slibhuishouding Waddenzee i.c.m. Deltaprogramma Wadden(schoon water). Verkenning ten behoeve van evt. KRW-maatregelen na 2015. Maatregel is voor ¾ financieel getemporiseerd.	

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y9010 - Ophaalregeling opruimen oeverafval in RWS-waterlichamen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige beheermaatregelen	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	lokale organisator of samenwerkingsverband burgerparticipatie van opruimactie(s) in en langs dit waterlichaam. Ministerie I&M/RWS ondersteunt lokale opruimacties van oeverafval door middel van de ophaalregeling zwerfvuil. Deze ophaalregeling maakt onderdeel uit van de maatregelen KRM en beheertaken RWS en houdt in dat verzameld afval wordt afgevoerd en verwerkt in opdracht van en op kosten van RWS. Door deze ophaalregeling worden andere partijen en stakeholders gestimuleerd te werken aan het voorkomen en opruimen van afval op vervuilde oeverlocaties langs het hoofdwatersysteem. Een deel van het budget wordt betaald uit RWS middelen (40.000 Euro = 8000 euro per WL). Elke euro die RWS inlegt, wordt aangevuld met 3 euro uit het EFMZV tot een maximum van 120k€ (=24k€ per WL) per jaar voor de komende 7 jaar. Totaal beschikbaar budget voor alle waterlichamen samen 160000 euro. Maatregel wordt in meerder waterlichamen uitgevoerd. NL91BOM (RWS-Y9012); NL93_8 (RWS-Y9013); NL89_westsde (RWS-Y9011); NL81_10 (RWS-Y9010); NL94_3 (RWS-Y9014)	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2458a-c Onderzoek slibhuishouding Waddenzee i.c.m. Deltaprogramma Wadden	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 0,75 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek (vervolg) slibhuishouding Waddenzee i.c.m. Deltaprogramma Wadden (Schoon Water). Daarbij wordt aansluiting gezocht bij onderzoek in het kader van het Deltaprogramma Wadden. Maatregel is deels getemporiseerd (RWS_x2458-a-b).	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2428-c - verkwelding Noord-Friesland Buitendijks	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Overige inrichtingsmaatregelen (Leefgebied. Geen gedwongen functieverandering, geen significante schade, uitvoering i.s.m. It fryske gea. Afhankelijk van draagvlak en grondaankoop is de intentie 400 ha te verkwelderen. Wegens gebrek aan draagkracht getemporiseerd	

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenzee vastelandskust

Code waterlichaam: NL81_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)
Technisch onhaalbaar	stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenzee vastelandskust

Code waterlichaam: NL81_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL81_2

Eems-Dollard

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Eems-Dollard	Code:	NL81_2
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	O2 (Estuarium met matig getijverschil)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Delfzijl, Eemsmond, Oldambt		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Dynamische riviermonding waar enerzijds sprake is van de invloed van eb en vloed en waar anderzijds zoet rivierwater wordt aangevoerd. Door erosie- en sedimentatieprocessen worden voortdurend stroomgeulen, wadplaten/slikken en schorren/kwelders gevormd. Langs de randen is sprake van slikkige zandgronden en kleirijke schorren.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Eems-Dollard

Code waterlichaam: NL81_2

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Waddenzee (NL_VOG_1)
- **Zwemwater**
TERMUNTERZIJL STRAND (NLBW81_TERMTZBSD), ZEESTRAND EEMSHOTEL, DELFZIJL (NLBW81_DELFZBSD), ZEESTRAND, TERMUNTEN (NLBW33_6402)
- **Habitatrichtlijn**
Waddenzee (NL_HAB_1), Waddenzee en Eems-Dollard (NL_HAB_1_2)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen			■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren					■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het stopzetten van vaargeulverdiepingen en vaargeulonderhoud leidt tot grote economische schade.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het weghalen van dammen en dijken en de oeververdediging leidt tot significante veiligheidsrisico's, overstromingen en problemen met een geringe waterdiepte.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	Belasting met nutriënten, chemische stoffen, bacteriologische verontreiniging
puntbronnen	overige puntbronnen	Grondstoffenwinning en industrie	Belasting milieu door zeer sterk basisch afvalproduct (aanwezigheid Griesberg)
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen in estuaria en kustzones (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
overige belastingen	overige	Scheepvaart	Belasting door historische verontreiniging (antifouling – TBT)
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Belasting op de slibhuishouding als gevolg van baggeren c.q. verdiepen in estuaria en kustzones wordt binnen de KRW maatregel 'Onderzoek slibhuishouding Eems-Dollard' nader onderzocht. Op basis van het Eems-Dollardverdrag is Duitsland beheerder van de hoofdvaarweg die deels op Nederlands grondgebied ligt. De belasting baggeren van de vaarweg vindt daarom plaats onder Duitse verantwoordelijkheid.

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Eems-Dollard

Code waterlichaam: NL81_2

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Er vindt tov de periode 2006 tot 2009 nu ook een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Deze stoffen zijn in het mariene milieu beter te analyseren waardoor toetsing mogelijk is geworden. Metingen in zwevend stof voor deze verbindingen laten wel een dalende trend zien; vrachtberekeningen wijzen op een directe belasting voornamelijk vanuit atmosferische depositie.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Door een technische fout in Aquokit staan deze stoffen onterecht in de tabel.

Na het van kracht worden van het verbod op gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment een sterke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen kunnen ze nog in het milieu voorkomen.

Specifiek verontreinigende stoffen: In vergelijking met 2009 voldoet het waterlichaam nu niet aan de eisen voor specifiek verontreinigende stoffen. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Voor een groot aantal metalen (muv kobalt) zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Kobalt overschrijdt in 2011 en 2012 de MAC-waarde. De norm wordt als gevolg van afwenteling (100% voorbelasting) overschreden, waardoor maatregelen in het waterlichaam niet mogelijk zijn.

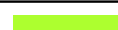
Voor vanadium wordt de normering in 2015 gecorrigeerd (opgeloste gehalten ipv totaal gehalten). Daardoor zal vanadium wel gaan voldoen aan de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, het is niet zeker of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door een technische fout in Aquokit staat fenitrothion onterecht als normoverschrijdend in de tabel. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurz. gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,54	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,21	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,51	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 1,33	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier O2) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- kobalt (Co) - fenitrothion (feNO2ton) - vanadium (V)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Er zijn geen Rijkswateren die een klasse omlaag gaan. Voor de Eems-Dollard is de hoeveelheid algen laag. Dit betekent dat de kwaliteit voor eutrofiering goed is. Echter de lage hoeveelheid algen wordt niet veroorzaakt door limiterende nutriënten (DIN). Het DIN is namelijk in de toestand ontoereikend en de hoeveelheid DIN is nog te hoog om de goede toestand voor fytoplankton te verzekeren. In de Eems-Dollard kan de grote troebelheid door te veel slib in het water een oorzaak zijn voor de lage algenconcentratie.

Macrofauna: Macrofauna: De EKR-score in de Eems-Dollard voor macrofauna is gelijk gebleven en blijft matig.

Overige Waterflora: De kwaliteit voor overige waterflora is dankzij een geringe verbetering van de kwelderkwaliteit een klasse verbeterd van matig naar (net) goed. Anderzijds is het areaal zeegras lager geworden vooral in het gebied Hond-Paap. De oorzaken daarvan zijn in een literatuurstudie bekeken, maar harde conclusies kunnen niet worden getrokken. De hoge troebelheid in combinatie met het hoge slibgehalte in het water kunnen mogelijk een rol spelen, doordat zeegrassen betere mogelijkheden hebben bij voldoende licht in het water. Het actief stimuleren van zeegras door zaaien wordt hier afgeraden, omdat de slagingskans hier laag wordt ingeschat. Naast deze veranderingen in de kwelders en zeegrassen is ook de maatlat voor overige waterflora aangepast. Door minder strenge aggregatie van de deelmaatlaten telt het sterkere effect van de verbetering bij kwelders nu sterker dan voorheen, en leidt tot een lichte verbetering op het eindoordeel voor overige waterflora.

Vis: De EKR-score voor vis is in de Eems-Dollard licht verminderd, maar de beoordeling blijft matig.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: de Winter-DIN is ontoereikend gebleven.

Indoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Eems-Dollard

Code waterlichaam: NL81_2

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL81_0017 - Integraal management plan Eems	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015. Onderdeel van maatregelcode (BPRW-ID): H&I1015.
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (planvorming) Eems (leefgebied). Verkenning ten behoeve van evt. KRW-maatregelen na 2015, eveneens onderdeel van voorbereiding Natura2000 beheerplan.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2445-b - Co-financiering vispassages (aanleg vispassages/aanpassen spuibeheer Nieuw-Statenzijl)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2014.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (verbindingen). Co-financiering vispassages aanleg vispassages/aanpassen spuibeheer Nieuw-Statenzijl". Gaat om 1 vispassage (aalgoot) en visvriendelijk spuibeheer bij sluis Nieuw Statenzijl die in 2013 is uitgevoerd. Daarnaast is de cofinanciering van drie vispassages onderdeel van deze maatregel. Deze laatste drie worden in 2014 opgeleverd.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x7002-b - Verkenning afslag kwelders	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed 2011
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (verkenning) afslag kwelders (leefgebied). Verkenning ten behoeve van evt. KRW-maatregelen na 2015.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2458b-b - Onderzoek slibhuishouding Eems-Dollard	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek (verkenning) slibhuishouding Eems-Dollard (schoon water). Verkenning ten behoeve van evt. KRW-maatregelen na 2015.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2453-b - Herstel natuurlijk gebied (Brunnermond) met actief stimuleren macrofauna	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanleg speciale leefgebieden flora en fauna		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Herstel uitvoeren uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer natuurlijk gebied (leefgebied). In omgeving rond Deflzijl spelen allerlei ontwikkelingen, oa: sanering rondom Brunnermond fabriek, primaire keringen en aanleg kwelder. Rijkswaterstaat schept de randvoorwaarden voor kansen ontwikkeling van macrofauna, op natuurlijk gebied. Verkenningfase maatregel afgerond. De regio (andere belanghebbenden) nemen initiatief voor meekopen overige functie's. Er wordt gezocht naar synergie met andere projecten (Marconi).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Y2001 - Aanpak slibhuishouding Eems-Dollard	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Vervolgonderzoek naar kansrijke maatregelen om de slibhuishouding en primaire productie in het Eems-Dollard systeem te verbeteren. Dit moet een pakket van maatregelen opleveren waarmee na het lopende MIRT-onderzoek een MIRT-verkenning kan worden opgestart (2016).		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

4. Noordzee en kust

Factsheet: NL81_3

Eems-Dollard (kustwater)

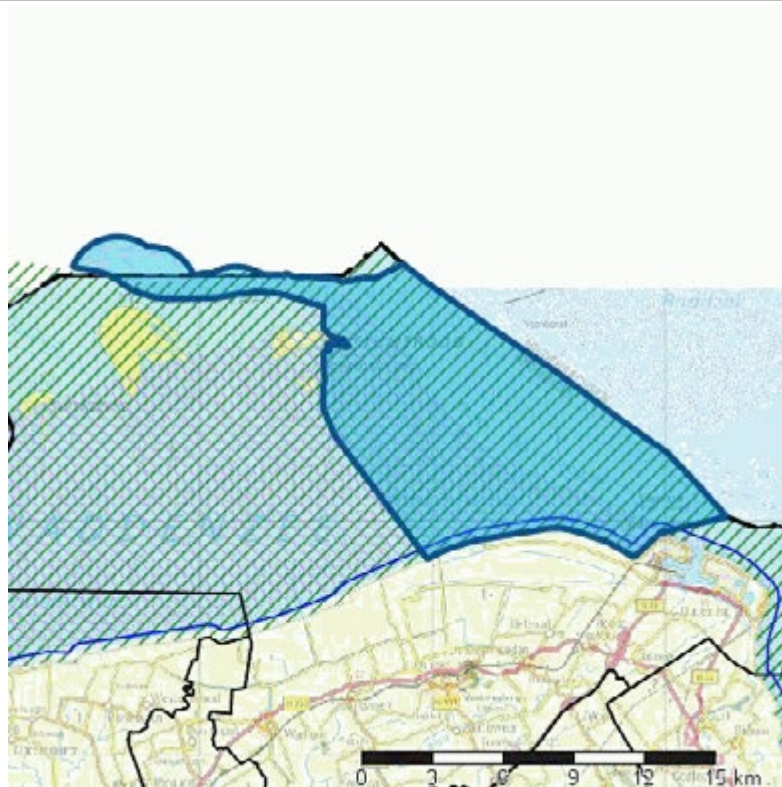
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Eems-Dollard (kustwater)	Code:	NL81_3
Deelstroomgebied:	Eems	Type:	K1 (Open polyhalien kustwater)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Natuurlijk
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Groningen		
Gemeenten:	Eemsmond		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Ondiep kustwater met invloed vanuit de rivier. Dagelijks raakt het zandige kustgebied overstroomd. Het water is doorgaans troebel. De dynamiek zorgt voor veel hoogteverschillen onder water.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Eems-Dollard (kustwater)

Code waterlichaam: NL81_3

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Noordzeekustzone (NL_VOG_7), Waddenzee (NL_VOG_1)
- **Habitatrichtlijn**
Noordzeekustzone (NL_HAB_7), Waddenzee (NL_HAB_1)

Status: Natuurlijk

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	overige	Scheepvaart	Belasting door verontreiniging (antifouling - TBT)

Toelichting:

Op basis van het Eems-Dollardverdrag is Duitsland beheerder van de hoofdvaarweg die deels op Nederlands grondgebied ligt. De belasting "baggeren van de vaarweg" vindt daarom plaats onder Duitse verantwoordelijkheid. Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenyylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenyylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenyylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenyylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenyylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenyylether (PBDE99)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Eems-Dollard (kustwater)

Code waterlichaam: NL81_3

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Anders dan in 2009 voldoet het waterlichaam nu aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Tributyltin kan echter vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Door een technische fout in Aquokit zijn deze stoffen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment van de Noordzee een sterke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen komen ze nog in het milieu voor. Specifiek verontreinigende stoffen: In tegenstelling tot 2009 voldoet het waterlichaam niet aan de eisen voor specifiek verontreinigende stoffen. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Boor voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Door technische fouten in Aquokit zijn de stoffen kobalt en fenitrothion onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Dezelfde chemische toestand geldt voor het territoriaal water (NL95_5B: Eems kust_territoriaal water). Specifiek verontreinigende stoffen zijn ondersteunend voor de ecologie. In de territoriale wateren vindt geen ecologische beoordeling plaats, dus zijn de specifiek verontreinigende stoffen daar ook niet gemeten.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Vis (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60	 *	 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier K1) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Eems-Dollard (kustwater)

Code waterlichaam: NL81_3

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - fenitrothion (feNO2ton)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Er zijn geen Rijkswateren die een klasse omlaag gaan. Voor de Eems-kust is de hoeveelheid algen laag. Dit betekent dat de kwaliteit voor eutrofiering goed is. Echter de lage hoeveelheid algen wordt niet veroorzaakt door limiterende nutriënten (DIN). Het DIN is namelijk in de toestand ontoereikend en de hoeveelheid DIN is nog te hoog om de goede toestand voor fytoplankton te verzekeren. In de Eems-Dollard kan de grote troebelheid door te veel slib in het water een oorzaak zijn voor de lage algenc concentratie.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna is gelijk gebleven, het oordeel is matig.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is iets verlaagd en valt nog steeds in de klasse ontoereikend.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	 *
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2458b-b - Onderzoek slibhuishouding Eems-Dollard	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek (verkenning) slibhuishouding Eems-Dollard (schoon water). Verkenning ten behoeve van evt. KRW-maatregelen na 2015.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y2001 - Aanpak slibhuishouding Eems-Dollard	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Vervolgonderzoek naar kansrijke maatregelen om de slibhuishouding en primaire productie in het Eems-Dollard systeem te verbeteren. Dit moet een pakket van maatregelen opleveren waarmee na het lopende MIRT-onderzoek een MIRT-verkenning kan worden opgestart (2016).		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Eems-Dollard (kustwater)

Code waterlichaam: NL81_3

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL95_4A

Waddenkust (kustwater)

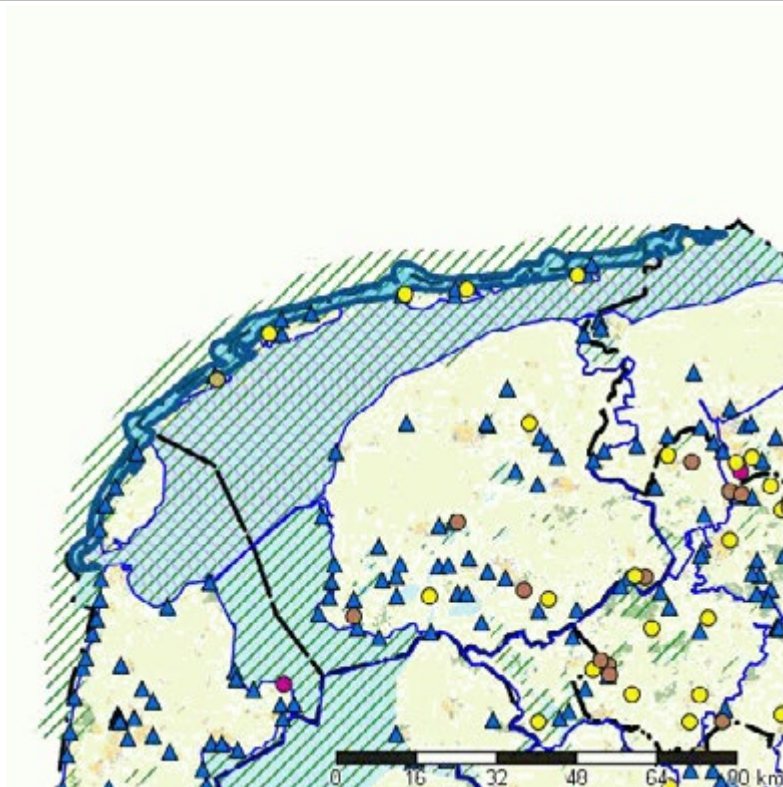
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Waddenkust (kustwater)	Code:	NL95_4A
Deelstroomgebied:	Rijn Noord	Type:	K3 (Euhalien kustwater)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Natuurlijk
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Fryslân (Friesland), Provincie Noord-Holland		
Gemeenten:	Ameland, Dongeradeel, Eemsmond, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel, Vlieland		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Open zee met dagelijks overstroomde zandige kustgebieden. De stroming van zeewater in combinatie met wind en aanvoer van zoet water vanuit de riviermonding is bepalend voor de omstandigheden ter plekke. Twee grote 'getijgolven', die vanuit de Engelse kust en vanuit het Kanaal, bepalen de aanvoer van water.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenkust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_4A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Noordzeekustzone (NL_VOG_7), Waddenzee (NL_VOG_1)
- **Zwemwater**
BADSTRAND BADHUIS, OOST-VLIELAND (NLBW81_VLIELBSD), BADSTRAND BUREN, BUREN (NLBW81_BURBSD), BADSTRAND HOORN, HOORN (NLBW81_HOORNTSLG), BADSTRAND NES, NES (NLBW81_NESBSD), BADSTRAND PRINS BERNARDWEG, SCHIERMONNIKOOG (NLBW81_SCHIERMNOBSD), BADSTRAND WEST AAN ZEE, WEST-Terschelling (NLBW81_TERSLPL8), BLEEKERSVALLEI (NLBW95_BLEEKBSD), DE KOOG (NLBW95_KOOGBSD), DE KRIM (NLBW95_KRIMBSD), GROTE VLAK (NLBW95_VLAKBSD)
- **Habitatrichtlijn**
Noordzeekustzone (NL_HAB_7), Waddenzee (NL_HAB_1)
- **Schelpdierwater**
Waddenzee (NL_SCHELP_NL81_1)

Status: Natuurlijk

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	zandsuppletie (veiligheid)	Bescherming tegen overstromingen	Aantasting bodemfauna, verhoging zwevend stof gehalte
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming
overige belastingen	dumpen ongezuiverd afvalwater/slib in zee	Grondstoffenwinning en industrie	Belasting met nutriënten en zware metalen. Kans op bacteriologische verontreiniging
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	klimaatverandering (zeespiegelstijging, temperatuur/droogte, hogere piekafvoer)	Grondstoffenwinning en industrie	Versnelde maaiveldafval, hevige(re) neerslag, droge(re) perioden, etc.
overige belastingen	delfstoffenwinning (zand, klei, grind, etc)	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:
http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Afwenteling: De grootste vracht aan vervuilende stoffen en nutriënten ontvangen de Nederlandse kustwaterlichamen via afvoer van de grote rivieren en atmosferische depositie. Via afwenteling zijn deze vrachten afkomstig van bovenstroomse bronnen op het land (in Nederland) en het buitenland. In de kustwaterlichamen zelf zijn hier geen maatregelen tegen te treffen: signaleren van de problemen richting bovenstroomse partners is daarom de enige en belangrijke optie (signalerende maatregel). De KRW-kustwaterlichamen liggen tevens in het werkingsgebied van de KRM en vervullen daardoor ook een belangrijke signaleringsfunctie vanuit de KRM richting de KRW.
RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99)
Prognose 2021	<i>(geen normoverschrijdingen)</i>

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Er vindt ten opzichte van de periode 2006 tot 2009 een overschrijding plaats van enkele polybroomdifenylethers (100, 153, 154 en 99). Deze stoffen zijn in het mariene milieu nog steeds moeilijk te meten op normniveau. In 2011 is slechts eenmalig een geringe overschrijding van de rapportagegrens van enkele verbindingen gemeten. Door een technische fout in Aquokit zijn de overige PBDE's onterecht in de tabel terecht gekomen.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in sediment van de Noordzee een sterke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen komen ze nog in het milieu voor.

Specifiek verontreinigende stoffen: In vergelijking met 2009 voldoet het waterlichaam nu niet aan de eisen voor specifiek verontreinigende stoffen. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Boor voldoet ook na correctie niet aan de norm. Door een technische fout in Aquokit is kobalt en fenitrothion onterecht in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Het territoriaal water (NL95_4B: Waddenkust_territoriaal water) voldoet in 2012 aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Door een technische fout in Aquokit zijn de PBDE's en tributyltin onterecht als normoverschrijdend aangemerkt.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Vis (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60	 *		
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier K3) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - chroom (Cr) - fenitrothion (feNO₂ton)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in de Waddenkust is nagenoeg hetzelfde gebleven en scoort goed.

Macrofauna: De kwaliteit van macrofauna is de klassengrens gepasseerd van matig naar goed. Over een lange termijn bekeken lijkt de kwaliteit inderdaad te verbeteren. Toch heeft onderzoek ook laten zien dat het niet eenvoudig is om de kwaliteitsverbetering te relateren aan effecten van maatregelen of veranderingen in menselijke druk. De maatlat is vooral gevoelig voor belasting met nutriënten, organisch materiaal en zuurstofgehalte. Deze laatste omgevingsfactoren zijn goed of nabij goed.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters:

De winter DIN is gelijk gebleven, net nog niet goed.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9907-b - Zeevaart: vergroten pakkans illegale lozingen op zee.	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geven van voorlichting tbv vergroten pakkans illegale lozers op zee (Schoon water). In context internationaal Bonn Agreement verdrag. Maatregel wordt uitgevoerd door Kustwacht Nederland.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9908-b - Zeevaart: verbeterde handhavingsstrategie in havens	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geven van voorlichting tbv verbeterde handhavingsstrategie in havens (Schoon water). Maatregel uitgevoerd door IVW Toezichtseenheid Scheepvaart		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9909-b - Zeevaart: voorlichting door RWS tijdens controles	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geven van voorlichting door RWS tijdens controles (Schoon water). Maatregel uitgevoerd door IVW Toezichtseenheid Scheepvaart.		
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y8001 - Zeevaart: Bevorderen van schonere scheepvaart	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geven van voorlichting ten behoeve van bevorderen van schonere scheepvaart (Schoon water). Voorkoming van vervuiling door scheepvaart conform IMO-verdrag (Internationale Maritieme Organisatie), met focus op Grotere Noordzee in OSPAR.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Waddenkust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_4A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL95_2A

Noordelijke Deltakust (kustwater)

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Noordelijke Deltakust (kustwater)	Code:	NL95_2A
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	K1 (Open polyhalien kustwater)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Natuurlijk
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zuid-Holland		
Gemeenten:	Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Rotterdam, Westvoorne		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Ondiep kustwater met invloed vanuit de rivier. Dagelijks raakt het zandige kustgebied overstroomd. Het water is doorgaans troebel. De dynamiek zorgt voor veel hoogteverschillen onder water.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Noordelijke Deltakust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_2A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Duinen Goeree & Kwade Hoek (NL_VOG_101), Voordelta (NL_VOG_113)
- **Zwemwater**
OUDDORP STRAND (NLBW95_OUDDBSD), ROCKANJE, 2E SLAG (NLBW95_ROCKJBSD),
WEST NIEUWLAND (NLBW95_WESTNLBSD)
- **Habitatrichtlijn**
Duinen Goeree & Kwade Hoek (NL_HAB_101), Voordelta (NL_HAB_113)

Status: Natuurlijk**2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten**

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen in estuaria en kustzones (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	landaanwinning en inpoldering	Overig	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	zandsuppletie (veiligheid)	Bescherming tegen overstromingen	Aantasting bodemfauna, verhoging zwevend stof gehalte
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	klimaatverandering (zeespiegelstijging, temperatuur/droogte, hogere piekafvoer)	Grondstoffenwinning en industrie	Versnelde maaiveldddaling, hevige(re) neerslag, droge(re) perioden, etc.
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	delfstoffenwinning (zand, klei, grind, etc)	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Noordelijke Deltakust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_2A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:
http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Afwenteling: De grootste vracht aan vervuilende stoffen en nutriënten ontvangen de Nederlandse kustwaterlichamen via afvoer van de grote rivieren en atmosferische depositie. Via afwenteling zijn deze vrachten afkomstig van bovenstroomse bronnen op het land (in Nederland) en het buitenland. In de kustwaterlichamen zelf zijn hier geen maatregelen tegen te treffen: signaleren van de problemen richting bovenstroomse partners is daarom de enige en belangrijke optie (signalerende maatregel). De KRW-kustwaterlichamen liggen tevens in het werkingsgebied van de KRM en vervullen daardoor ook een belangrijke signaleringsfunctie vanuit de KRM richting de KRW. RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	<i>(geen normoverschrijdingen)</i>

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Er vindt ten opzichte van de periode 2006 tot 2009 nu ook een overschrijding plaats van enkele polybroomdifenylethers (99, 100, 153 en 154). Van deze verbindingen is éénmalig een overschrijding van de rapportagegrens waargenomen. Door een technische fout in Aquokit zijn de overige PBDE's en tributyltin onterecht in de tabel terecht gekomen. Tributyltin kan vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroom-difenylethers in het mariene milieu. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in sediment van de Noordzee een sterke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen komen ze nog in het milieu voor.

Specifiek verontreinigende stoffen: In 2012 voldoen niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten in zout milieu afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Boor voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Door een technische fout zijn kobalt, dichloorvos, fenitrothion en trifenylytin onterecht in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

De chemische toestand in het territoriaal gedeelte (NL95_2B: Noordelijke deltakust_territoriaal water) is in 2012 op orde. Door een technische fout in Aquokit zijn de PBDE's en tributyltin onterecht als normoverschrijdend aangemerkt. Voor TBT en PBDE's geldt hetzelfde als voor het kustgedeelte.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Vis (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier K1) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - dichloorvos (DClvs) - fenitrothion (feNO₂ton) - trifenylytin (kation) (TFySn)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in de Noordelijke Deltakust is sterk verhoogd, waardoor de kwaliteit voldoet aan het GET.

Macrofauna: De EKR score voor de Noordelijke Deltakust is licht afgenomen en overschrijdt net de klassengrens van goed naar matig.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is in concentratie verlaagd en daarmee een klasse verbeterd naar matig.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9907-b - Zeevaart: vergroten pakkans illegale lozingen op zee.	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	Geven van voorlichting tbv vergroten pakkans illegale lozers op zee (Schoon water). In context internationaal Bonn Agreement verdrag. Maatregel wordt uitgevoerd door Kustwacht Nederland.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9908-b - Zeevaart: verbeterde handhavingsstrategie in havens	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	Geven van voorlichting tbv verbeterde handhavingsstrategie in havens (Schoon water). Maatregel uitgevoerd door IVW Toezichtseenheid Scheepvaart.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9909-b - Zeevaart: voorlichting door RWS tijdens controles	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	Geven van voorlichting door RWS tijdens controles (Schoon water). Maatregel uitgevoerd door IVW Toezichtseenheid Scheepvaart.		
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y8001 - Zeevaart: Bevorderen van schonere scheepvaart	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	Geven van voorlichting ten behoeve van bevorderen van schonere scheepvaart (Schoon water). Voorkoming van vervuiling door scheepvaart conform IMO-verdrag (Internationale Maritieme Organisatie), met focus op Grotere Noordzee in OSPAR.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y9001 - Vismigratie: onderzoek en monitoring	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Dit waterlichaam maakt deel uit van 1 of meer belangrijke migratieroutes voor trekvis. Op basis van de visie vismigratie Rijn-West en bijbehorende routekaart, onderzoeken waterbeheerders in RW samen de functies van waterlichamen ten aanzien van vismigratie binnen het bredere netwerk. Een gezamenlijke onderzoeks- en monitoringsagenda staat daarbij centraal en zal prioriteiten aangeven voor migratieroutes en bijbehorende maatregelen		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL95_3A

Hollandse kust (kustwater)

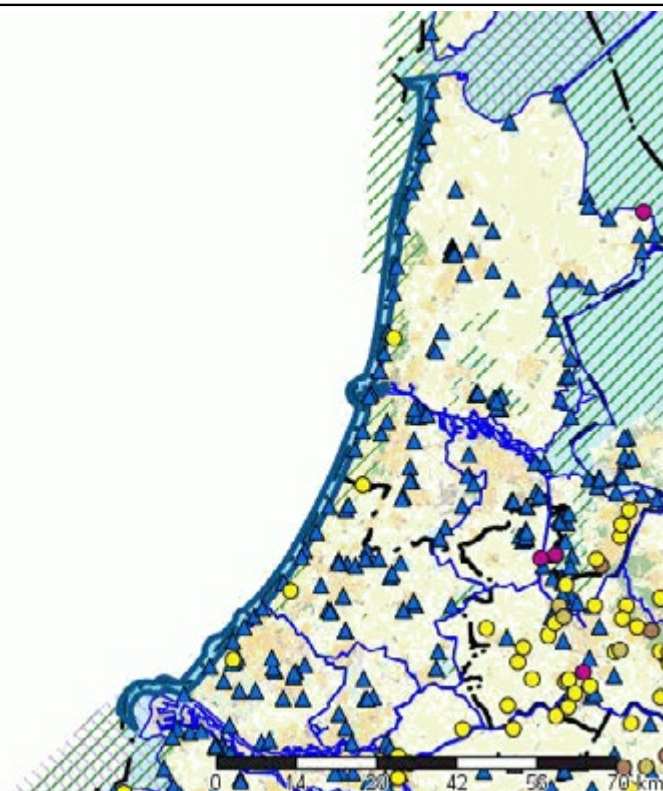
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Hollandse kust (kustwater)	Code:	NL95_3A
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	K1 (Open polyhalien kustwater)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Natuurlijk
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Noord-Holland, Provincie Zuid-Holland		
Gemeenten:	's-Gravenhage, Bergen (NH), Beverwijk, Bloemendaal, Castricum, Den Helder, Heemskerk, Katwijk, Noordwijk, Rotterdam, Schagen, Velsen, Wassenaar, Westland, Zandvoort		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Ondiep kustwater met invloed vanuit de rivier. Dagelijks raakt het zandige kustgebied overstroomd. Het water is doorgaans troebel. De dynamiek zorgt voor veel hoogteverschillen onder water.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Hollandse kust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_3A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Vogelrichtlijn**

Noordzeekustzone (NL_VOG_7), Waddenzee (NL_VOG_1)

- Zwemwater

BERGEN AAN ZEE (NLBW95_BERGAZBSD), BLOEMENDAAL AAN ZEE (NLBW95_BLOEMDAZBSD), CALLANTSOOG (NLBW95_CALLOBSD), CAMPERDUIN (NLBW95_CAMPDBSD), CASTRICUM AAN ZEE (NLBW95_CASTCAZBSD), DEN HAAG, KIJKDUIN (NLBW95_KIJKDBSD), DEN HAAG, ZWARTE PAD (NLBW95_SCHEVNGZTPBS), EGMOND AAN ZEE (NLBW95_EGMAZBSD), GROOTE KEETEN (NLBW95_GROOTKTBSD), HEEMSKERK (NLBW95_ZWARTWBSD), HOEK VAN HOLLAND (NLBW95_HOEKVHLBSD), HUISDUINEN (NLBW95_HUISDNBSD), IJMUIDEN KLEINE STRAND (NLBW95_IJMDZHVKSD), JULIANADORP (NLBW95_JULANDBSD), KATWIJK AAN ZEE, BOULEVARD NOORD (NLBW95_KATWNBSD), KATWIJK AAN ZEE, BOULEVARD ZUID (NLBW95_KATWZBSD), KENNEMERSTRAND (NLBW95_KENNMBS), MONSTER, TER HEIJDE (NLBW95_TERHDBSD), NOORDWIJK AAN ZEE, BOULEVARD (NLBW95_NOORDWBSD), NOORDWIJKERHOUT (NLBW95_NOORDWKHBSD), PETTEN (NLBW95_PETTBSD), SCHEVENINGEN (NLBW95_SCHEVNGBSD), SCHEVENINGEN, ZUIDERSTRAND (NLBW95_SCHEVNGZD), SINT MAARTENSZEE (NLBW95_SINTMTZBSD), WASSENAAR, WASSENAARSE SLAG (NLBW95_WASSNSSBSD), WIJK AAN ZEE (NLBW95_WIJKAZBSD), ZANDVOORT AAN ZEE (NLBW95_ZANDVBSD)

- Habitatrichtlijn

Noordzeekustzone (NL_HAB_7), Waddenzee (NL_HAB_1)

Status: Natuurlijk**Factsheet KRW**

Naam waterlichaam: Hollandse kust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_3A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	landaanwinning en inpoldering	Overig	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	zandsuppletie (veiligheid)	Bescherming tegen overstromingen	Aantasting bodemfauna, verhoging zwevend stof gehalte
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen in estuaria en kustzones (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	klimaatverandering (zeespiegelstijging, temperatuur/droogte, hogere piekafvoer)	Grondstoffenwinning en industrie	Versnelde maaiveldddaling, hevige(re) neerslag, droge(re) perioden, etc.
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	dumpen ongezuiverd afvalwater/slib in zee	Grondstoffenwinning en industrie	Belasting met nutriënten en zware metalen. Kans op bacteriologische verontreiniging
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	delfstoffenwinning (zand, klei, grind, etc)	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Afwenteling: De grootste vracht aan vervuilende stoffen en nutriënten ontvangen de Nederlandse kustwaterlichamen via afvoer van de grote rivieren en atmosferische depositie. Via afwenteling zijn deze vrachten afkomstig van bovenstroomse bronnen op het land (in Nederland) en het buitenland. In de kustwaterlichamen zelf zijn hier geen maatregelen tegen te treffen: signaleren van de problemen richting bovenstroomse partners is daarom de enige en belangrijke optie (signalerende maatregel). De KRW-kustwaterlichamen liggen tevens in het werkingsgebied van de KRM en vervullen daardoor ook een belangrijke signaleringsfunctie vanuit de KRM richting de KRW.

RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenyylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenyylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenyylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenyylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenyylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenyylether (PBDE99)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Er vindt ten opzichte van de periode 2006 tot 2009 nu ook een overschrijding plaats van enkele polybroomdifenyylethers (47 en 99). Van deze verbindingen is éénmalig een overschrijding van de rapportagegrens waargenomen. Door een technische fout in Aquokit zijn de overige PBDE's onterecht in de tabel terecht gekomen.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenyylethers in het mariene milieu. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in sediment en zwevende stof van de Noordzee een sterke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenyylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen komen ze nog in het milieu voor.

Specifiek verontreinigende stoffen: In vergelijking met 2009 voldoet het waterlichaam nu niet aan de eisen voor specifiek verontreinigende stoffen. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. PCB's overschrijden de norm in zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Boor voldoet na correctie nog niet aan de norm. Door een technische fout in Aquokit is kobalt, dichloorvos en fenitrothion onterecht in de tabel terecht gekomen.

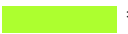
Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Dezelfde chemische toestand geldt voor het territoriaal water (NL95_3B: Hollandse kust_ territoriaal water). Door een technische fout in Aquokit zijn de PBDE's 100, 153, 154 en 28 onterecht als normoverschrijdend aangemerkt. Van de verbindingen 47 en 99 is éénmalig een overschrijding van de rapportagegrens en daarmee de norm waargenomen.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Vis (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier K1) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - dichloorvos (DCIvs) - fenitrothion (feNO2ton)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score in de Hollandse kust is verhoogd en voldoet aan de GET.

Macrofauna: De kwaliteit van macrofauna is de klassengrens gepasseerd van matig naar goed. Over een lange termijn bekeken lijkt de kwaliteit inderdaad te verbeteren. Toch heeft onderzoek ook laten zien dat het niet eenvoudig is om de kwaliteitsverbetering te relateren aan effecten van maatregelen of veranderingen in menselijke druk. De maatlat is vooral gevoelig voor belasting met nutriënten, organisch materiaal en zuurstofgehalte. Deze laatste omgevingsfactoren zijn goed of nabij goed.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is gelijk gebleven maar is nog steeds ontoereikend.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL95_0007 - Vispassage Gemaal Katwijk	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed 2013, tevens code (BPRW-ID): x9052
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / herstel verbinding met zijrivieren/beken Gemaal Katwijk (Verbindingen)		
Oorspronkelijke naam:	NL95_0012 - Vispassage Gemaal P.H. Stoute te scheveningen	Omvang:	0,16 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 0,16	Motivering:	Gereed, tevens code (BPRW-ID): H&I1030 C
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / herstel verbinding met zijrivieren Gemaal Schouten (Verbindingen). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2010.		
Oorspronkelijke naam:	NL95_0014 - Emissie-imissietoets Corus herbezien; huidige model niet geschikt voor zout water	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige emissiereducerende maatregelen		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed
Toelichting:	Overige emissiereducerende maatregelen metaalindustrie (Schoon water). Uitvoeren emissie-imissietoets met instrumentarium op basis van model zoutwater. KRW maatregel die niet door RWS zelf wordt uitgevoerd en daarom geagendeerd bij anderen.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x3015-c - Emmisie-Immissie toets effluentlozing rwzi Houtrust.	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek RWZI Houtrust (Schoon water). Eerst een emissie-immissie toets a.d.h.v. nieuwe situatie en met toets voor zoutwater. KRW-maatregel kan niet door RWS zelf worden uitgevoerd en is daarom geagendeerd bij anderen.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9903-c - Emmisie-Immissie toets effluentlozing rwzi Harnaspolder.	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed

Toelichting:	Uitvoeren onderzoek nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Harnaspolder: (obv nieuwe situatie). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en daarom is geagendeerd bij anderen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9907-b - Zeevaart: vergroten pakkans illegale lozingen op zee.	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	stuks	Motivering:
In uitvoering: 1		Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geven van voorlichting tbv vergroten pakkans illegale lozers op zee (Schoon water). In context internationaal Bonn Agreement verdrag. Maatregel wordt uitgevoerd door Kustwacht Nederland.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9908-b - Zeevaart: verbeterde handhavingsstrategie in havens	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	stuks	Motivering:
In uitvoering: 1		Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geven van voorlichting tbv verbeterde handhavingsstrategie in havens (Schoon water). Maatregel uitgevoerd door IVW Toezichtseenheid Scheepvaart	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9909-b - Zeevaart: voorlichting door RWS tijdens controles	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	stuks	Motivering:
In uitvoering: 1		Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geven van voorlichting door RWS tijdens controles (Schoon water). Maatregel uitgevoerd door IVW Toezichtseenheid Scheepvaart.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y8001 - Zeevaart: Bevorderen van schonere scheepvaart	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	stuks	Motivering:
In uitvoering: 1		Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Geven van voorlichting ten behoeve van bevorderen van schonere scheepvaart (Schoon water). Voorkoming van vervuiling door scheepvaart conform IMO-verdrag (Internationale Maritieme Organisatie), met focus op Grotere Noordzee in OSPAR.	

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y9002 - Vismigratie: onderzoek en monitoring	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek. Dit waterlichaam maakt deel uit van 1 of meer belangrijke migratieroutes voor trekvis. Op basis van de visie vismigratie Rijn-West en bijbehorende routekaart, onderzoeken waterbeheerders in RW samen de functies van waterlichamen ten aanzien van vismigratie binnen het bredere netwerk. Een gezamenlijke onderzoeks- en monitoringsagenda staat daarbij centraal en zal prioriteiten aangeven voor migratieroutes en bijbehorende maatregelen.	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Hollandse kust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_3A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL95_1A

Zeeuwse kust (kustwater)

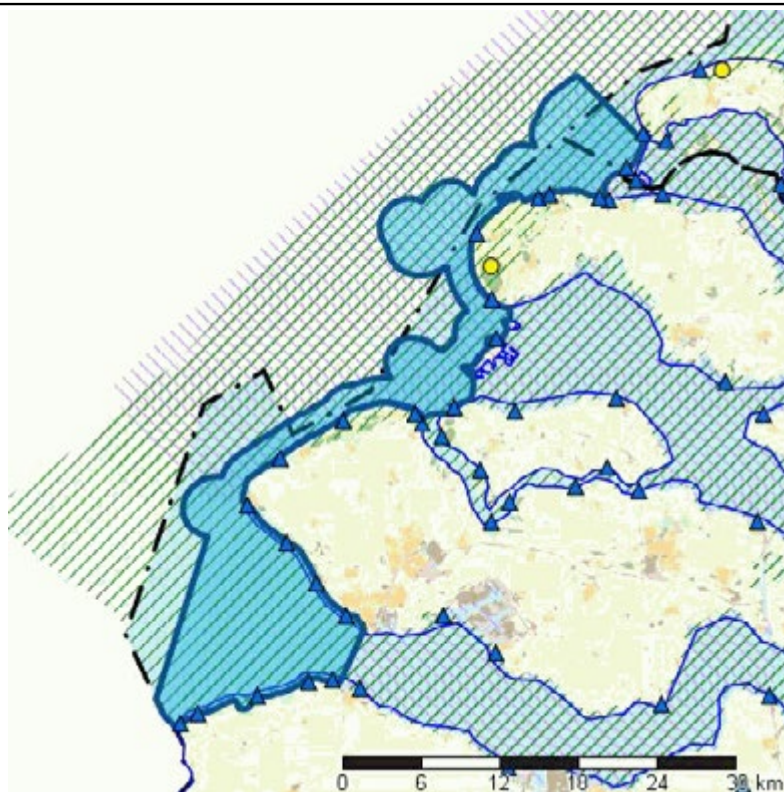
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Zeeuwse kust (kustwater)	Code:	NL95_1A
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	K3 (Euhalien kustwater)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Natuurlijk
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zuid-Holland, Provincie Zeeland		
Gemeenten:	Goeree-Overflakkee, Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland, Sluis, Veere, Vlissingen		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Open zee met dagelijks overstroomde zandige kustgebieden. De stroming van zeewater in combinatie met wind en aanvoer van zoet water vanuit de riviermonding is bepalend voor de omstandigheden ter plekke. Twee grote 'getijgolven', die vanuit de Engelse kust en vanuit het Kanaal, bepalen de aanvoer van water.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zeeuwse kust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_1A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Vogelrichtlijn**

Voordelta (NL_VOG_113)

- Zwemwater

BRESKENS FORT FREDERIK HENDRIK (NLBW89_BRESKFFDRBSD), BRESKENS NIEUWESLUIS BADSTRAND (NLBW89_BRESKNWSBSD), BROUWERSDAM, KABELAARS BANK (NLBW95_BROUWDBSD), CADZAND BADSTRAND (NLBW89_CADZBSD), DOMBURG BADSTRAND (NLBW89_DOMBBSD), ELLEMEET BADSTRAND (NLBW89_ELLMBSD), HET ZWIN DUINLAAN BADSTRAND (NLBW89_ZWINDLBSD), KAMPERLAND DE BANJAARD BADSTRAND (NLBW89_KAMPLBJBSD), NEELTJE JANS BADSTRAND (NLBW89_NEELTJBSD), NIEUW HAAMSTEDE VUURTOREN PAD BADSTRAND (NLBW89_NIEUWHSDVBSD), NIEUWVLIET-BAD OOST BADSTRAND (NLBW89_NIEUWVBOBSD), OOSTKAPELLE DUINWEG BADSTRAND (NLBW89_OOSTKPLDWBSD), RENESSE J. VAN RENESSEWEG BADSTRAND (NLBW89_RENSJRNSWBSD), RENESSE LUIEWEG BADSTRAND (NLBW89_RENSLEWBSD), VLISSINGEN NOLLE BADSTRAND (NLBW89_VLISSGNLBSD), VROUWENPOLDER BREEZAND BADSTRAND (NLBW89_VROUWPDBZBSD), WESTERSCHOUWEN ROTONDE BADSTRAND (NLBW89_WESTSWRTDBSD), WESTKAPELLE ERIKA BADSTRAND (NLBW89_WESTKPLERBSD), ZOUTELANDE DISHOEK BADSTRAND (NLBW89_ZOUTLDDHBSD), ZOUTELANDE SMIDSHOEKJE BADSTRAND (NLBW89_ZOUTLDHJBSD)

- Habitatrichtlijn

Oosterschelde (NL_HAB_118), Vlakte van de Raan (NL_HAB_163), Voordelta (NL_HAB_113)

Status: Natuurlijk

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zeeuwse kust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_1A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen in estuaria en kustzones (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	landaanwinning en inpoldering	Overig	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	zandsuppletie (veiligheid)	Bescherming tegen overstromingen	Aantasting bodemfauna, verhoging zwevend stof gehalte
overige belastingen	delfstoffenwinning (zand, klei, grind, etc)	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna
overige belastingen	klimaatverandering (zeespiegelstijging, temperatuur/droogte, hogere piekafvoer)	Grondstoffenwinning en industrie	Versnelde maaiveld daling, hevige(re) neerslag, droge(re) perioden, etc.
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie: http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Afwenteling: De grootste vracht aan vervuilende stoffen en nutriënten ontvangen de Nederlandse kustwaterlichamen via afvoer van de grote rivieren en atmosferische depositie. Via afwenteling zijn deze vrachten afkomstig van bovenstroomse bronnen op het land (in Nederland) en het buitenland. In de kustwaterlichamen zelf zijn hier geen maatregelen tegen te treffen: signaleren van de problemen richting bovenstroomse partners is daarom de enige en belangrijke optie (signalerende maatregel). De KRW-kustwaterlichamen liggen tevens in het werkingsgebied van de KRM en vervullen daardoor ook een belangrijke signaleringsfunctie vanuit de KRM richting de KRW.

RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zeeuwse kust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_1A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Er vindt ten opzichte van de periode 2006 tot 2009 nu ook een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen en enkele polybroomdifenylethers (47, 99 en 100). Van de PBDE's is éénmalig een overschrijding van de rapportagegrens waargenomen. Door een technische fout in Aquokit zijn de PBDE's 28, 153 en 154 en tributyltin onterecht in de tabel terecht gekomen.

Metingen in zwevend stof van de som PAK in de Noordzee laten geen duidelijke trend zien voor beide componenten; vrachtberekeningen wijzen op 58% voorbelasting. De resterende belasting is voornamelijk depositie.

Tributyltin kan vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in sediment van de Noordzee een sterke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen komen ze nog in het milieu voor.

Specifiek verontreinigende stoffen: In tegenstelling tot 2009 voldoen niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de eisen. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten in zout milieu afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Boor voldoet niet aan de norm. Door een technische fout zijn kobalt, dichloorvos, fenitrothion en trifenylytin onterecht in de tabel terecht gekomen.

Voor gewasbeschermingsmiddelen, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens, geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

De chemische toestand in het territoriaal gedeelte (NL95_1B: Zeeuwse kust_territoriaal water) voldoet in 2012 niet aan de Goede Chemische Toestand. PBDE 99 overschrijdt éénmalig de rapportagegrens en daarmee de norm. Door een technische fout in Aquokit zijn de overige PBDE's en tributyltin onterecht als normoverschrijdend aangemerkt.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Vis (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier K3) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - dichloorvos (DClvs) - fenitrothion (feNO₂ton) - trifenylytin (kation) (TFySn)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in de Zeeuwse kust is verhoogd, waardoor de kwaliteit voldoet aan het GET.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna is gelijk gebleven en scoort matig.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is verhoogd, de klasse is matig gebleven.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9907-b - Zeevaart: vergroten pakkans illegale lozingen op zee.	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	Geven van voorlichting tbv vergroten pakkans illegale lozers op zee (Schoon water). In context internationaal Bonn Agreement verdrag. Maatregel wordt uitgevoerd door Kustwacht Nederland.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9908-b - Zeevaart: verbeterde handhavingsstrategie in havens	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	Geven van voorlichting tbv verbeterde handhavingsstrategie in havens (Schoon water). Maatregel uitgevoerd door IVW Toezichtseenheid Scheepvaart.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9909-b - Zeevaart: voorlichting door RWS tijdens controles	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, stopt in 2015.
Toelichting:	Geven van voorlichting door RWS tijdens controles (Schoon water). Maatregel uitgevoerd door IVW Toezichtseenheid Scheepvaart.		
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y8001 - Zeevaart: Bevorderen van schonere scheepvaart	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak, prognose gereed 2015.
Toelichting:	Geven van voorlichting ten behoeve van bevorderen van schonere scheepvaart (Schoon water). Voorkoming van vervuiling door scheepvaart conform IMO-verdrag (Internationale Maritieme Organisatie), met focus op Grotere Noordzee in OSPAR.		

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zeeuwse kust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_1A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zeeuwse kust (kustwater)

Code waterlichaam: NL95_1A

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

5. IJsselmeergebied

Factsheet: NL92_IJSSELMEER

IJsselmeer

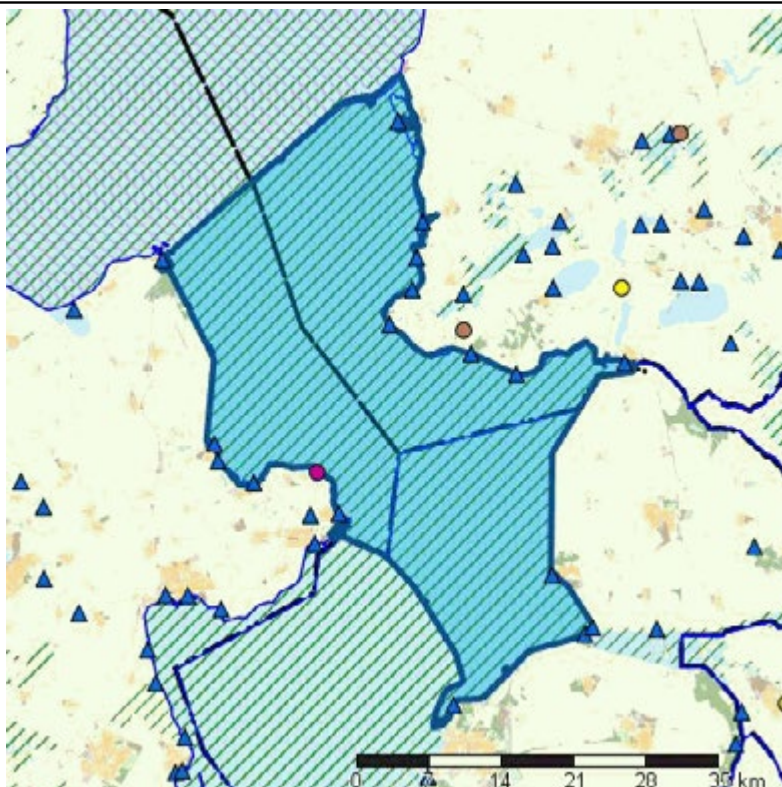
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	IJsselmeer	Code:	NL92_IJSSELMEER
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	M21 (Grote diepe gebufferde meren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Ja
Provincies:	Provincie Fryslân (Friesland), Provincie Flevoland, Provincie Noord-Holland		
Gemeenten:	Dronten, Enkhuisen, Gaasterlân-Sleat, Hollands Kroon, Lelystad, Lemsterland, Medemblik, Noordoostpolder, Súdwest Fryslân, Urk		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winsten water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een meer dat groter is dan 100 km² met stilstaand, gebufferd zoet water. De herkomst van het water is verschillend, maar van belang zijn de aanvoer vanuit rivieren, neerslag, kwel en grondwater. Door de diepte is de golfwerking op de oevers gering.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJsselmeer

Code waterlichaam: NL92_IJSSELMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Vogelrichtlijn**

IJsselmeer (NL_VOG_72), Ketelmeer & Vossemeer (NL_VOG_75)

- Zwemwater

BADPAVILJOEN HINDELOOPEN (NLBW92_HINDLPBPVJN), DE HEGE GERZEN, OUDEMIRDUM (NLBW92_HOGGZN), DE HOLLE POARTE, MAKKUM (NLBW92_HOLLPTE), DE PIETERMAN (NLBW92_PIETMNBSD), ENKHUIZERZAND (NLBW92_ENKHZRCATPKZ), HOUTRIBHOEK, LELYSTAD (NLBW92_HOUTRHBSD), IT SOAL, WORKUM (NLBW92_SOAL), IT SUDERSTRAND, STAVOREN (NLBW92_STAVRBSD), LEMSTERSTRAND, LEMMER (NLBW92_LEMMBSD), MIRNSER KLIF, MIRNS (NLBW92_KLIF), MOLKWERUM, MOLKWERUM (NLBW92_MOLKWRBSD), STRAND STAVERSEKADE (NLBW92_URKWTHVN), STRAND ZUIDERHAVEN, DEN OEVER (NLBW92_DENOVZDHVN), VOOROEVER ANDIJK (NLBW92_KOOPMPDR), VOOROEVER; VLIETSINGEL POEL (NLBW92_MEDBK)

- Habitatrichtlijn

IJsselmeer (NL_HAB_72)

- Schelpdierwater

Waddenzee vastelandskust (NL_SCHELP_NL81_10)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen	■	■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren		■		■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Bij het beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan tot een natuurlijk peilbeheer zal in de zomer de watervoorraad in het waterlichaam IJsselmeer dusdanig afnemen dat de watervoorziening naar de omliggende gebieden grotendeels onmogelijk wordt, met onder andere verdroging van natuur tot gevolg.
Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het verwijderen van dammen, dijken en oeververdediging leidt tot significante problemen voor de scheepvaart als gevolg van geringe waterdiepte door getijdenwerking. Het beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan tot natuurlijk peilbeheer zal tot wateroverlast leiden en onvoldoende diepte voor de scheepvaart met zich meebrengen, aangezien de maximale en minimale waterstanden bij een natuurlijk peil extremer zijn.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De Afsluitdijk is aangelegd ter bescherming van het achterliggende land. Na het zoet worden van het systeem is het gebied nu ook van groot belang voor de drinkwater- en zoetwatervoorziening. Voor het laten terugkeren van de ecologische toestand behorend tot het oorspronkelijke type, een overgangswater, zou de Afsluitdijk moeten worden verwijderd. Gezien de gevolgen voor de veiligheid van het achterliggende land, de drinkwatervoorziening en de zoetwatervoorziening en de hoge kosten om deze aanleg terug te draaien waarbij de eerder genoemde functies niet in het geding komen, is deze ingreep als onomkeerbaar aan te merken. Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt voorts tot overstromingen, schade aan infrastructuur en landbouw en mogelijk tot significante veiligheidsrisico's.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	waterreservoirs c.q. stuwmuren	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: In 2012 voldoet het waterlichaam aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Door een technische fout in Aquokit is TBT ten onrechte in de tabel terecht gekomen. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in het andere waterlichamen in algemeen een duidelijke afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: In 2012 treedt er een enkele normoverschrijding op van specifiek verontreinigende stoffen. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Seleen overschrijdt de norm ook nog na correctie op basis van achtergrondgehalte. Door technische fouten in Aquokit is beryllium onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Ammonium overschrijdt de MAC-waarde in 2010 en 2012 op de locatie Andijk.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn 3-chloorpropeen, chlooretheen en dichloorvos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,39	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,29	*	*	
Vis (EKR)	≥ 0,51	*		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,47	*		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,07		*	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,30	*		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90	*		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M21) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJsselmeer

Code waterlichaam: NL92_IJSSELMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Rapportage toestand 2014

- 3-chloorpropeen (3ClC3e)
- beryllium (Be)
- chlooretheen (vinylchloride) (ClC2e)
- dichloorvos (DClvs)
- ammonium (NH4)
- seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in het IJsselmeer is verlaagd, maar nog steeds matig.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in het IJsselmeer is gelijk gebleven en voldoet aan de GEP.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden. Bij meren leiden deze wijzigingen niet tot beoordeling in een lagere kwaliteitsklasse.

De EKR-score in het IJsselmeer voor overige waterflora is iets verlaagd. Door het bijstellen van de doelen is de klasse wel van matig naar goed gegaan.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij (snoekbaars). Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld zijn de veranderingen daadwerkelijke veranderingen.

In het IJsselmeer is de EKR-score voor vis lager, en is de klasse van goed naar matig gegaan.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is in concentratie sterk afgenomen en voldoet nu aan de GEP. N is in concentratie gelijk gebleven en scoort nog steeds ontoereikend. Daarnaast scoort het doorzicht in het IJsselmeer evenals in 2009 slecht en de zuurgraad nog steeds matig.

Voor drinkwater gebruikt water (beoordeling 2014)

Normoverschrijding toestandsbepaling 2014:	Nee
Toename zuiveringsinspanning:	Ja

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	 *
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJsselmeer

Code waterlichaam: NL92_IJSSELMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL92_0066 - Duurzame visserij IJsselmeer	Omvang:	56.900 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	ha In uitvoering: 56.900	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak visstand. Onderdeel van maatregelcode (BPRW-ID): x2267
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer IJsselmeer (Schoon Water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_363-b - Den Oever (Zuiderhaven) (SanProg. nr. 55)	Omvang:	21.426 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 21.426	Motivering:	Gereed (2013)
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Den Oever (Schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_365-b - Enkhuizen binnenhavens (SanProg. nr. 60)	Omvang:	2.700 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 2.700	Motivering:	Gereed (2013)
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Enkhuizen (Schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_drinkwater7-b - Andijk: Verkenning aangepast beheer ivm drinkwaterbeschermingszones	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed 2013
Toelichting:	Gebiedsdossier Drinkwaterbeschermingszone Andijk (Uitvoeren onderzoek / schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2266-b - Aanleg 2 vispassages in Afsluitdijk.	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Gedeeltelijk (1 stuks) getemporiseerd > 2015
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk IJsselmeer / Waddenzee (verbindingen). Aanvullend worden 2 zoutwaterafvoersystemen aangelegd.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2268-b - Verbeteren visintrek omliggend gebied IJsselmeer	Omvang:	6 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJsselmeer

Code waterlichaam: NL92_IJSSELMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Voortgang: In uitvoering: 6	stuks	Motivering: Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten. Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken IJsselmeer (verbindingen) Waterschap is initiatiefnemer voor het uitvoeren van deze vispassages. Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten, tot een maximum van 200.000 euro.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2269-b - Visvriendelijk spuisluis-beheer Afsluitdijk	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang: In uitvoering: 2	stuks	Motivering: Prognose gereed 2015. Onderzoek gedrag zoutindringing afgerond.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / Afsluitdijk (verbindingen).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2270-b - Visvriendelijk schut-sluisbeheer Afsluitdijk	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang: In uitvoering: 2	stuks	Motivering: Prognose gereed (2015). Onderzoek gedrag zoutindringing afgerond.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / Afsluitdijk (verbindingen).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2271-b - Vispassage in nieuw Spuimiddel Afsluitdijk.	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang: Ingetrokken: 1	stuks	Motivering: Minister van I&M heeft besloten om geen nieuw spuimiddel aan te leggen.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / Afsluitdijk (Verbindingen). Minister van I&M heeft besloten om geen nieuw spuimiddel aan te leggen.	

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL92_0064 - Duurzame visserij IJsselmeer	Omvang:	56.900 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Economische Zaken		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer IJsselmeer (Schoon Water). Doorlopende beheerderstaak visstand. Onderdeel van maatregelcode: x2267.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1002-1 - Onderzoek risico's en maatregelen scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek naar risico's scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone en naar mogelijke preventieve en curatieve maatregelen ter beheersing van deze risico's.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2266-c - Aanleg 1 vispassages in Afsluitdijk.	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk IJsselmeer / Waddenzee (verbindingen). Aanleg 2 vispassages oorspronkelijk voorzien onder maatregel: x2266-b, 1 vispassage getemporeerd naar periode 2015-2021. Indien Min. I&M besluit dat Vismigratierivier bij Kornwerderzand wordt gerealiseerd vervalt deze maatregel.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2268-c - Verbeteren visintrek omliggend gebied IJsselmeer	Omvang:	13 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken IJsselmeer (verbindingen). Oorspronkelijke uitvoering 2009-2015. Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten. Kunstwerken: Lely, Vier Noorderkoggen, Immerhoorn, NOP)		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1011 mitigatie peilbeheer en ISM (N2000-maatregel: 11 en 13)	Omvang:	30 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	mitigatie peilbeheer en ISM (N2000- maatregel: 11 en 13)		
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk / waterschappen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: IJsselmeer

Code waterlichaam: NL92_IJSSELMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Fytoplankton-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, Zuurgraad, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit, Doorzicht
Technisch onhaalbaar	Fytoplankton-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, Zuurgraad, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit, Doorzicht

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL92_MARKERMEER

Markermeer

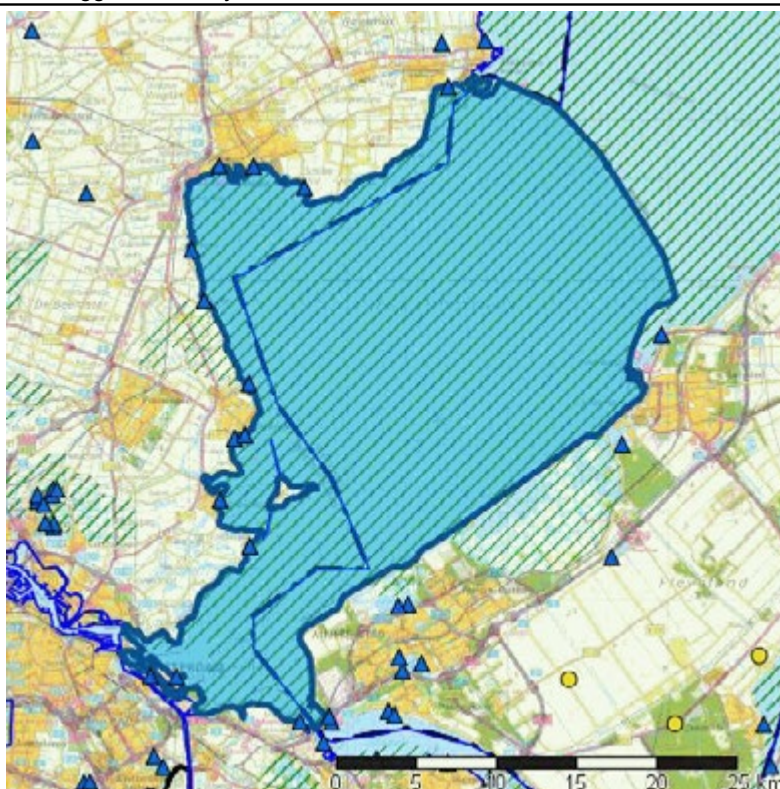
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Markermeer	Code:	NL92_MARKERMEER
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	M21 (Grote diepe gebufferde meren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Flevoland, Provincie Noord-Holland		
Gemeenten:	Almere, Amsterdam, Diemen, Drechterland, Edam-Volendam, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Lelystad, Muiden, Naarden, Stede Broec, Waterland, Zeevang		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winsten water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een meer dat groter is dan 100 km² met stilstaand, gebufferd zoet water. De herkomst van het water is verschillend, maar van belang zijn de aanvoer vanuit rivieren, neerslag, kwel en grondwater. Door de diepte is de golfwerking op de oevers gering.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Markermeer

Code waterlichaam: NL92_MARKERMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Vogelrichtlijn**

Markermeer & IJmeer (NL_VOG_73)

- Zwemwater

ALMEERDERSTRAND (NLBW92_MUIDZD), DIEMERPARK AMSTERDAM (NLBW92_DIEMPK), MUIDERBERG (NLBW92_MUIDBG), RECREATIEGEBIED UITERDIJK SCHELLINKHOUT (NLBW92_SCHELLHT), RECREATIEPARK BROEKERHAVEN (NLBW92_BROEKHVN), SCHELLINKHOUTERDIJK, HOORN (NLBW92_HOORNSPHK), SLOBBELAND, VOLENDAM (NLBW92_SLOBLD), STRAND EDAM (NLBW92_EDBSD), STRAND IJBURG (NLBW92_YGBSD), STRAND SCHARDAM (NLBW92_SCHARDM), WATERLANDSTRAND HEMMELAND MONNICKENDAM (NLBW92_GOUWZBD), ZON EN VREUGD, HOORN (NLBW92_HOORN)

- Habitatrichtlijn

Markermeer & IJmeer (NL_HAB_73)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting		■				
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties					■	
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen			■	■		
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren			■		■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Ontpoldering heeft significante negatieve effecten op infrastructuur en landbouw, omdat bij ontpoldering wegen en landbouwgrond verdwijnen.
Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt voorts tot significante problemen voor de scheepvaart als gevolg van geringe waterdiepte door getijdenwerking. Het beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan naar natuurlijk peilbeheer zal tot wateroverlast leiden en onvoldoende diepte voor de scheepvaart met zich meebrengen, aangezien de maximale en minimale waterstanden bij een natuurlijk peil extremer zijn.
Gebruiksfunctie:	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen, zoals drinkwatervoorziening, energieopwekking of irrigatie
Motivering:	Bij het beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan naar een natuurlijk peilbeheer zal in de zomer de watervoorraad in het waterlichaam Markermeer dusdanig afnemen dat de watervoorziening naar de omliggende gebieden grotendeels onmogelijk wordt, met onder andere verdroging van natuur tot gevolg.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt tot overstromingen, schade aan infrastructuur en landbouw en mogelijk tot significante veiligheidsrisico's. Herstel van inundatiezones (vergroten) leidt tot significantie veiligheidsrisico's.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
regulering waterbeweging	waterreservoirs c.q. stuwmuren	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: In 2012 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Er vindt nu ook een lichte overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. De concentratie ten opzicht van 2009 is wel afgenomen; vrachtberekeningen wijzen op 25% voorbelasting, de overige belasting bestaat voornamelijk uit atmosferische depositie. Door een technische fout in Aquokit is TBT ten onrechte in de tabel terecht gekomen. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in het andere waterlichamen in algemeen een duidelijke afname zien.

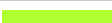
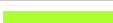
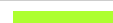
Specifiek verontreinigende stoffen: In 2012 treden er geen normoverschrijdingen meer op van specifiek verontreinigende stoffen. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Door een technische fout in Aquokit is beryllium onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn 3-chloorpropeen, chlooretheen, dichloorvos, ethylazinfos, heptenofos, mevinfos en triazofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,42	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,56	 *	 *	
Vis (EKR)	≥ 0,48	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,58	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,07			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,30			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,30	 *		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M21) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 3-chloorpropeen (3ClC3e) - beryllium (Be) - ethylazinfos (C2yazfs) - chlooretheen (vinylchloride) (ClC2e) - dichloorvos (DClvs) - heptenofos (heptnfs) - mevinfos (mevfs) - triazofos (Tazfs)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Er zijn geen rijkswateren die een klasse omlaag gaan. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

In het Markermeer is de EKR-score voor fytoplankton verlaagd, maar scoort nog steeds in de kwaliteitsklasse matig.

Macrofauna: Er is een lichte verbetering opgetreden in de EKR-score voor de macrofauna in het Markermeer, de kwaliteitsklasse is goed gebleven.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden. Bij meren leiden deze wijzigingen niet tot beoordeling in een lagere kwaliteitsklasse.

De EKR-score in het Markermeer voor overige waterflora is sterk verlaagd, maar door het bijstellen van doelen is de klasse matig gebleven.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij (snoekbaars). Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld zijn de veranderingen daadwerkelijke veranderingen. In het Markermeer is de EKR-score voor vis tov 2009 (BPRW) nagenoeg gelijk gebleven, maar doordat nieuwe doelen afgeleid zijn is de klasse wel veranderd naar goed.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is een kwaliteitsklasse verbeterd. P en N voldoen nu aan de GEP. De zuurgraad en het doorzicht scoren beide nog steeds matig.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	 *

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Markermeer

Code waterlichaam: NL92_MARKERMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2274-c - Duurzame visserij Markermeer	Omvang:	33.950 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Economische Zaken		
Voortgang:	ha	Motivering:	
In uitvoering:	33.950	Doorlopende beheerderstaak visstand.	
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Markermeer (Schoon Water)		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2275-b - Verbeteren visintrek omliggend gebied Markermeer	Omvang:	11 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks	Motivering:	
In uitvoering:	2	Prognose gereed 2015.	
Gefaseerd:	9	Getemporeerd >2015, taakstelling KRW uit RA 2010 (RWS_x2275-c)	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / Markermeer (Verbindingen). Oorspronkelijke uitvoering 2009-2015. Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2276-b - Visvriendelijk beheer schutsluizen - Houtribdijk.	Omvang:	3 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks	Motivering:	
In uitvoering:	2	Prognose gereed 2015.	
Gefaseerd:	1	Uitvoering >2015 (NL92_Markermeer/35143).	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Houtribdijk (verbindingen).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2277-b - Visvriendelijk beheer spuisluizen - Houtribdijk.	Omvang:	2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks	Motivering:	
In uitvoering:	2	Prognose gereed 2015.	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Houtribdijk (verbindingen).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL92_0054 - Duurzame visserij Markermeer	Omvang:	33.950 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Economische Zaken		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Markermeer (Schoon Water). Doorlopende beheerderstaak, onderdeel van maatregelcode (BPRW-ID): RWS_x2274		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2275-c - Verbeteren visintrek omliggend gebied Markermeer	Omvang:	10 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken Markermeer (verbindingen). Oorspronkelijke uitvoering 2009-2015 (x2275-b). Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten. Kunstwerken; Steenen Beer, Drieban, Warder, de Poel		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2278-b - Aanleg vispassage Houtribdijk	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken Markermeer (verbindingen). Planstudie is inmiddels uitgevoerd.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1012 mitigatie peilbeheer en ISM (N2000-maatregel: 21, 22 en 23)	Omvang:	11 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	mitigatie peilbeheer en ISM (N2000- maatregel: 21, 22 en 23)		
Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1015 Uitbreiding ondiepe zone tbv. waterplanten	Omvang:	20 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitbreiding ondiepe zone tbv. waterplanten		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Fytoplankton-kwaliteit, Overige waterflora, Zuurgraad, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht
Technisch onhaalbaar	Fytoplankton-kwaliteit, Overige waterflora, Zuurgraad, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Markermeer

Code waterlichaam: NL92_MARKERMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL92_ZWARTEMEER

Zwartemeer

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Zwartemeer	Code:	NL92_ZWARTEMEER
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	M14 (Grote ondiepe gebufferde plassen)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Flevoland, Provincie Overijssel		
Gemeenten:	Kampen, Noordoostpolder, Steenwijkerland, Zwartewaterland		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Middelgrote gebufferde zoete plassen in laagveen- of zeekleigebied, maar ook in de duinen en in de vorm van afgesloten zeearmen. Het water wordt gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater. De waterstand kan tot wel 1m fluctueren, waardoor er (grote) vloedvlaktes ontstaan. De bodem bestaat uit zand, veen en/of klei, met kale oevers in de golfslagzone.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zwartemeer

Code waterlichaam: NL92_ZWARTEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Zwarte Meer (NL_VOG_74)
- **Habitatrichtlijn**
Zwarte Meer (NL_HAB_74)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in bredere zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beëindigen			■	■		
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren			■		■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt voorts tot significante problemen voor de scheepvaart als gevolg van geringe waterdiepte door getijdenwerking. Onnatuurlijk peilbeheer zal tot wateroverlast leiden en onvoldoende diepte voor de scheepvaart met zich meebrengen, aangezien de maximale en minimale waterstanden bij een natuurlijk peil extremer zijn.

Gebruiksfunctie:	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen, zoals drinkwatervoorziening, energieopwekking of irrigatie
Motivering:	Bij beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan naar natuurlijk peilbeheer zal in de zomer de watervoorraad in het waterlichaam IJsselmeer (en Zwartemeer) dusdanig afnemen dat de watervoorziening naar de omliggende gebieden grotendeels onmogelijk wordt, met onder andere verdroging van natuur tot gevolg.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt tot overstromingen, schade aan infrastructuur en landbouw en mogelijk tot significante veiligheidsrisico's.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Concentraties zijn niet veranderd sinds 2009; vrachtberekeningen wijzen op 67% voorbelasting. Bovendien kan tributyltin vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in het andere waterlichamen in algemeen een duidelijke afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen:

Net als in 2009 voldoen nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's zijn in dit waterlichaam niet gemeten. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Seleen voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Door technische fouten in Aquokit is beryllium onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Koper voldoet ook niet aan de norm na correctie op basis van beschikbaarheid met de BLM.

Bij Ramsdiep is in 2010 en 2011 het ammoniumgehalte overschreden.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn 3-chloorpropeen, chlooretheen, cis-heptachloorepoxide, dichloorvos, ethylazinfos, heptenofos, mevinfos en triazofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,46	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,33	*	*	
Vis (EKR)	≥ 0,11	*		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	*		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,09	*		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,30	*		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	*		
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90	*		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M14) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zwartemeer

Code waterlichaam: NL92_ZWARTEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 3-chloorpropeen (3CIC3e) - beryllium (Be) - ethylazinfos (C2yazfs) - cis-heptachloorepoxide (cHpClepO) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - koper (Cu) - heptenofos (heptnfs) - mevinfos (mevfs) - ammonium (NH4) - seleen (Se) - triazofos (Tazfs)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

In het Zwartemeer is de EKR-score voor fytoplankton sterk verbeterd waardoor de kwaliteitsklasse nu goed is.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in het Zwartemeer is iets afgenomen. De kwaliteitsklasse blijft echter gelijk.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden. Bij meren leiden deze wijzigingen niet tot beoordeling in een lagere kwaliteitsklasse.

De EKR-score in het Zwarte Meer voor overige waterflora is sterk minder geworden, maar door het bijstellen van de doelen is de klasse goed gebleven.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij (snoekbaars). Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld de veranderingen daadwerkelijke veranderingen.

De EKR-score voor vis in het Zwartemeer tov 2009 (BPRW) is verlaagd, de kwaliteitsklasse is goed gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is in concentratie verlaagd en nog steeds matig. N is in concentratie verlaagd en een klasse verbeterd van slecht naar ontoereikend. Het doorzicht is verbeterd en scoort nu goed.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zwartemeer

Code waterlichaam: NL92_ZWARTEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL92_0057 - Herstel en inrichting Zwarte Meer	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015. Onderdeel van maatregelcode (BPRW-ID): H&I1003.
Toelichting:	Overige inrichtingsmaatregel Zwarte Meer (leefgebied). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2012 (H&I1003).		
Oorspronkelijke naam:	NL92_0058 - Herstel vispassage Zwartemeer	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Gefaseerd: 1	Motivering:	Getemporiseerd > 2015, taakstelling KRW uit RA 2010.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Maatregel valt nu onder RWS_XXN2k-21-b.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2292-c - Maaibeheer Riet (N2000 of beheerovereenkomst)	Omvang:	64 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Terreinbeheerder X		
Voortgang:	km Ingetrokken: 64	Motivering:	Maatregel ingetrokken
Toelichting:	Uitvoeren vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer Zwartemeer (Leefgebied). Maatregel is opgenomen in N2000 beheerplannen.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2293-b - Duurzame visserij Zwartemeer	Omvang:	1.780 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Economische Zaken		
Voortgang:	ha In uitvoering: 1.780	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak visstand.
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Randmeren-Oost (Schoon Water). Visbeheerplan is getoetst en goedgekeurd.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL92_ZWARTEMEER-35150 - Inrichting en onderhoud vegetatie Zwartemeer (N2000: 37&40)	Omvang: 40 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Vogelrichtlijn	
Toelichting:	Uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer Zwartemeer (Leefgebied). Rijkswaterstaat is zelf beheerder.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2291-c - Uitbreiding ondiepe zone en aanleg rieteilanden	Omvang: 5,4 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Vogelrichtlijn	
Toelichting:	Verondiepen watersysteem Zwartemeer (Leefgebied). De maatregel is gericht op het uitbreiden van de ondiepe zones in het Zwarte Meer en het aanleggen van riet eilanden (27 ha.). Het gebied bestaat nu uit een aantal rietzones, op de oever staat ruig grasland. Dit grasland en steile oevers zullen worden omgevormd tot land-water overgangen met een flauw talud. De oeverzone wordt opnieuw ingericht met geultjes / kreken waardoor meerdere (soorten) rietzones ontstaan. De inrichting vindt plaats door deels te vergraven en zodoende drooliggende gedeelten weer nat maken, met als doel ruigteland omzetten naar riet en moeras.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_XXN2k-21-b - Vispassage Gemaal Veneriette	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Zwartemeer (Verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratiekelpunten. Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1005 - Duurzame visserij Zwartemeer	Omvang: 1.780 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Economische Zaken	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Zwartemeer(Schoon Water). Doorlopende beheerderstaak visstand.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1015 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zwartemeer

Code waterlichaam: NL92_ZWARTEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zwartemeer

Code waterlichaam: NL92_ZWARTEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL92_KETELMEER_VOSSEMEER

Ketelmeer, Vossemeer

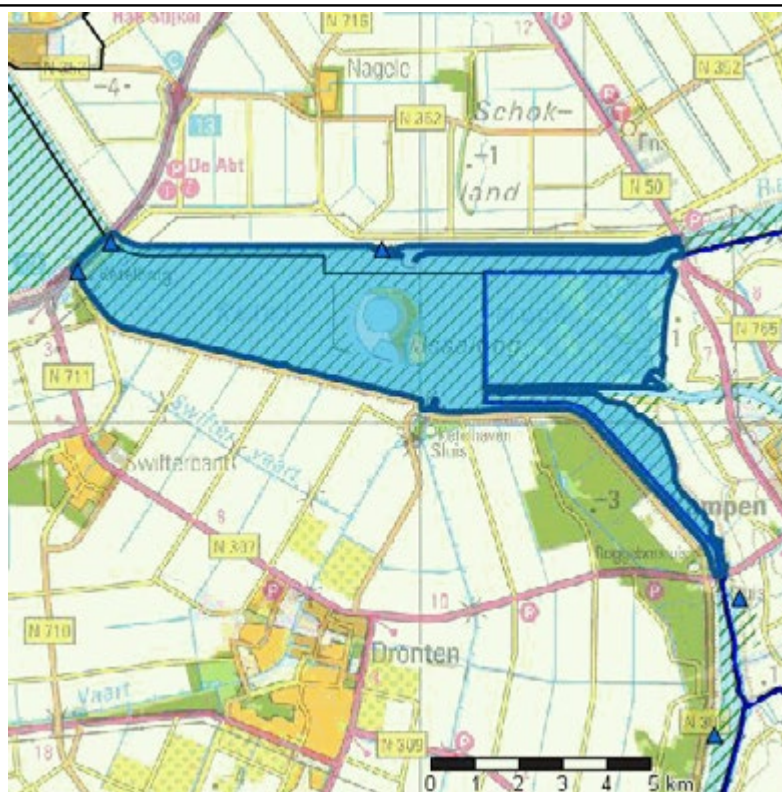
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Ketelmeer, Vossemeer	Code:	NL92_KETELMEER_VOSSEMEER
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	M14 (Grote ondiepe gebufferde plassen)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Flevoland, Provincie Overijssel		
Gemeenten:	Dronten, Kampen, Noordoostpolder		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Middelgrote gebufferde zoete plassen in laagveen- of zeekleigebied, maar ook in de duinen en in de vorm van afgesloten zeearmen. Het water wordt gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater. De waterstand kan tot wel 1m fluctueren, waardoor er (grote) vloedvlaktes ontstaan. De bodem bestaat uit zand, veen en/of klei, met kale oevers in de golfslagzone.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Ketelmeer, Vossemeer

Code waterlichaam: NL92_KETELMEER_VOSSEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Vogelrichtlijn**

Ketelmeer & Vossemeer (NL_VOG_75)

- ZwemwaterSTRAND KAMPERHOEK (NLBW92_KAMPHBSD), STRAND SCHOKKERHAVEN,
RECREATIEHOEK (NLBW92_SCHOKKHVRCAT), STRAND ZWOLSE HOEK
(NLBW92_ZWOLSHBSD)**Status: Sterk Veranderd**

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting	■				
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen		■	■		
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren		■		■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Ontpoldering heeft significante negatieve effecten op infrastructuur en landbouw, omdat bij ontpoldering wegen en landbouwgrond verdwijnen.
Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken, sluisen en oeververdediging leidt tot significante problemen voor de scheepvaart als gevolg van geringe waterdiepte door getijdenwerking. Het beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan tot natuurlijk peilbeheer zal tot wateroverlast leiden en onvoldoende diepte voor de scheepvaart met zich meebrengen, aangezien de maximale en minimale waterstanden bij een natuurlijk peil extremer zijn.
Gebruiksfunctie:	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen, zoals drinkwatervoorziening, energieopwekking of irrigatie
Motivering:	Bij het beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan naar natuurlijk peilbeheer zal in de zomer de watervoorraad in het waterlichaam IJsselmeer (en Ketelmeer/Vossemeer) dusdanig afnemen dat de watervoorziening naar de omliggende gebieden grotendeels onmogelijk wordt, met onder andere verdroging van natuur tot gevolg.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	De Afsluitdijk is aangelegd ter bescherming van het achterliggende land. Na het zoet worden van het systeem is het gebied nu ook van groot belang voor de drinkwater- en zoetwatervoorziening. Voor het laten terugkeren van de ecologische toestand behorend tot het oorspronkelijke type, een overgangswater, zou de Afsluitdijk moeten worden verwijderd. Gezien de gevolgen voor de veiligheid van het achterliggende land, de drinkwatervoorziening en de zoetwatervoorziening en de hoge kosten om deze aanleg terug te draaien waarbij de eerder genoemde functies niet in het geding komen, is deze ingreep als onomkeerbaar aan te merken.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	waterreservoirs c.q. stuwmuren	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Tributyltin is onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Concentraties aan PAK zijn niet veranderd sinds 2009; vrachtberekeningen wijzen op 68% voorbelasting. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in andere waterlichamen in algemeen een duidelijke afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Net als in 2009 voldoen nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's zijn in dit waterlichaam niet gemeten. Echter de gehalten aan PCB in zwevend stof in de IJssel (bij Kampen) liggen nog boven de norm, en dit zal op de meetlocatie Ketelmeer ook het geval zijn. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Seleen voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Koper voldoet ook niet aan de norm na correctie op basis van beschikbaarheid met de BLM.

Oorzaak van een verandering in de beoordeling tov 2009 ligt o.a. aan een verandering in de beoordeling van de beschikbaarheid van koper (op basis van BLM's) en een wijziging in de norm ten opzichte van 2009 (van totaal naar opgelost).

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn 13-chloorpropeen, ethylazinfos, heptenofos, mevinfos, triazofos, chlooretheen en dichloorvos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,48	*	*	
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,25	*		
Vis (EKR)	≥ 0,09	*		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	*		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,09	*		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,30	*		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	*		
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90			

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M14) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Ketelmeer, Vossemeer

Code waterlichaam: NL92_KETELMEER_VOSSEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 3-chloorpropeen (3ClC3e) - beryllium (Be) - ethylazinfos (C2yazfs) - cis-heptachloorepoxide (cHpClePO) - chlooretheen (vinylchloride) (ClC2e) - koper (Cu) - dichloorvos (DClvs) - heptenofos (heptnfs) - mevinfos (mevfs) - seleen (Se) - triazofos (Tazfs)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in het Ketelmeer-Vossemeer is lager, de klasse is nog steeds goed gebleven.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in het Ketelmeer-Vossemeer is praktisch gelijk gebleven, maar de klassengrens van ontoereikend naar matig wordt net overschreden.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden. Bij meren leiden deze wijzigingen niet tot beoordeling in een lagere kwaliteitsklasse.

De EKR-score in het Ketelmeer-Vossemeer voor overige waterflora is afgenomen, maar nog steeds goed.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij (snoekbaars). Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld zijn de veranderingen daadwerkelijke veranderingen. De EKR-score voor vis in het Ketelmeer-Vossemeer is lager tov 2009 (BPRW), maar doordat nieuwe doelen afgeleid zijn voldoet de kwaliteit van vis nu aan het GEP en is geen achteruitgang geconstateerd.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie sterk afgenomen. P is nog steeds matig, N is een klasse verhoogd van slecht naar ontoereikend.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL92_0059 - Duurzame visserij Ketelmeer / Vossemeer	Omvang:	3.900 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha In uitvoering: 3.900	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak visstand.
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Ketelmeer / Vossemeer (Schoon Water). Visbeheerplan is getoetst en goedgekeurd.		
Oorspronkelijke naam:	NL92_0060 - Maaibeheer Riet (N2000 beheerplan of beheerovereenkomst) gehele areaal voor 2015.	Omvang:	21 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Terreinbeheerder X		
Voortgang:	km Ingetrokken: 21	Motivering:	Geen RWS maatregel, opgenomen in N2000 beheerplannen. Maatregel is ingetrokken.
Toelichting:	Uitvoeren vegetatiebeheer Ketelmeer / Vossemeer (leefgebied). Geen RWS maatregel, opgenomen in N2000 beheerplannen.		
Oorspronkelijke naam:	NL92_0067 - Vismigratie regio Ketelmeer / Vossemeer (bijdrage aan verkenning)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed (2012).
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek Vismigratie regio Ketelmeer / Vossemeer (verbindingen).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_370-b - Ketelmeer-west excl diepe putten (SanProg. nr. 52)	Omvang:	1.330.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 800.000 Ingetrokken: 530.000	Motivering:	Gereed 2013 Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Ketelmeer-west (Schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_370-c - Ketelmeer-west excl. diepe putten (SanProg. nr. 52)	Omvang:	530.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 530.000	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Ketelmeer-west (Schoon water). Oorspronkelijke maatregel RWS_370-b. Gedeeltelijk (303,3 ha) getemporeerd >2015, taakstelling KRW uit RA 2010. Maatregel is echter niet meer nodig, daarom ingetrokken.		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Ketelmeer, Vossemeer

Code waterlichaam: NL92_KETELMEER_VOSSEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Oorspronkelijke naam:	RWS_372-b - Vossemeer (SanProg. nr. 353)	Omvang:	36.470 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 36.470	Motivering:	Gereed (2013)
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Vossemeer (Schoon water)		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2289-b - Uitbreiding ondiepe zone Ketelmeer / Vossemeer	Omvang:	3 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 3	Motivering:	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water Ketelmeer / Vossemeer (Leefgebied). Uitbreiding ondiepe zone.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL92_0059-b - Duurzame visserij Ketelmeer, Vossemeer	Omvang:	3.900 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:			
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Ketelmeer / Vossemeer (Schoon Water). Doorlopende beheerderstaak visstand, onderdeel van NL92_0059, maatregel loopt door voor periode 2015-2021.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1010 - Mitigatie peilbeheer en ISM Ketelmeer/Vossemeer (N2000-maatregel: 17)	Omvang:	36 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Mitigatie peilbeheer en ISM Ketelmeer/Vossemeer (N2000-maatregel: 17)		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1015 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Ketelmeer, Vossemeer

Code waterlichaam: NL92_KETELMEER_VOSSEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Ketelmeer, Vossemeer

Code waterlichaam: NL92_KETELMEER_VOSSEMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL92_RANDMEREN_OOST

Randmeren-Oost

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Randmeren-Oost	Code:	NL92_RANDMEREN_OOST
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	M14 (Grote ondiepe gebufferde plassen)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Flevoland, Provincie Overijssel, Provincie Gelderland		
Gemeenten:	Dronten, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Kampen, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Zeewolde		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winsten water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Randmeren-Oost

Code waterlichaam: NL92_RANDMEREN_OOST

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Middelgrote gebufferde zoete plassen in laagveen- of zeekleigebied, maar ook in de duinen en in de vorm van afgesloten zeearmen. Het water wordt gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater. De waterstand kan tot wel 1m fluctueren, waardoor er (grote) vloedvlaktes ontstaan. De bodem bestaat uit zand, veen en/of klei, met kale oevers in de golfslagzone.

Beschermde gebieden:

- Vogelrichtlijn

Veluwerandmeren (NL_VOG_76)

- Zwemwater

ABBERTSTRAND (NLBW92_ABBSD), DE OUDE POL (NLBW92_OUDPL), DOLFINARIUM (NLBW92_HARDWVLWSD), DROOMPARK BAD HOOPHUIZEN (NLBW92_HOOPHZN), ELLERSTRAND (NLBW92_ELLSD), ERKEMEDERSTRAND (NLBW92_ERKMDSOT), HARDERSTRAND (NLBW92_HARDSO), RECREATIEOORD VELUWE STRANDBAD (NLBW92_ELBVELWSOT), RIVI?RA BEACH NOORD (NLBW92_RIVRCPZSOT), RIVI?RA BEACH ZUID (NLBW92_RIVRBZWT), SPIJKSTRAND (NLBW92_SPIJKSD), STRAND HORST (NLBW92_HORSTBSD), STRAND NULDE (NLBW92_NULDBSD), WOLDSTRAND (NLBW92_WOLDSD)

- Habitatrichtlijn

Veluwerandmeren (NL_HAB_76)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen			■	■		
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren			■			

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken, sluizen en oeververdediging leidt tot significante problemen op de veiligheid, de waterhuishouding en de scheepvaart (als gevolg van geringe waterdiepte door getijdenwerking). Het beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan tot natuurlijk peilbeheer zal tot wateroverlast leiden en onvoldoende diepte voor de scheepvaart met zich meebrengen, aangezien de maximale en minimale waterstanden bij een natuurlijk peil extremer zijn.
Gebruiksfunctie:	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen, zoals drinkwatervoorziening, energieopwekking of irrigatie
Motivering:	Bij het beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan naar natuurlijk peilbeheer zal in de zomer de watervoorraad in het waterlichaam Randmeren-Oost dusdanig afnemen dat de watervoorziening naar de omliggende gebieden grotendeels onmogelijk wordt, met onder andere verdroging van natuur tot gevolg.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	Belasting met nutriënten, chemische stoffen, bacteriologische verontreiniging
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2012 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Er vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Door een technische fout in Aquokit is TBT ten onrechte in de tabel terecht gekomen. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in het andere waterlichamen in algemeen een duidelijke afname zien.

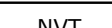
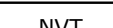
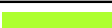
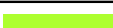
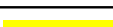
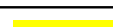
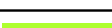
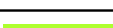
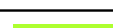
Specifiek verontreinigende stoffen: Evenals in 2009 voldoen alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Seleen voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Door technische fouten in Aquokit is beryllium onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn 3-chloorpropeen, chlooretheen, cis-heptachloorepoxide, dichloorvos, ethylazinfos, heptenofos, mevinfos en triazofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,44	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	 *	 *	
Vis (EKR)	≥ 0,30	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,09	 *		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,30			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *		
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90			

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M14) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 3-chloorpropeen (3ClC3e) - beryllium (Be) - ethylazinfos (C2yazfs) - cis-heptachloorepoxide (cHpClepO) - chlooretheen (vinylchloride) (ClC2e) - dichloorvos (DClvs) - heptenofos (heptnfs) - mevinfos (mevfs) - seleen (Se) - triazofos (Tazfs)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in Randmeren-oost is verlaagd, maar scoort nog steeds in de kwaliteitsklasse goed.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in Randmeren-oost is licht afgenomen en scoort nog steeds in de kwaliteitsklasse matig.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden. Bij meren leiden deze wijzigingen niet tot beoordeling in een lagere kwaliteitsklasse.

De EKR-score in de Randmeren-oost voor overige waterflora is licht afgenomen, maar nog steeds goed.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij (snoekbaars). Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld zijn de veranderingen daadwerkelijke veranderingen.

In de Randmeren-oost is de EKR-score voor vis tov 2009 (BPRW) lager, maar doordat nieuwe doelen afgeleid zijn voldoet de kwaliteit van vis nu aan het GEP en is geen achteruitgang geconstateerd.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn verlaagd en de kwaliteit is goed. De zuurgraad en het doorzicht is achteruit gegaan en scoren matig.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_387-b - Harderwijk (havens) (Waterbodemsanering nr 64)	Omvang:	4.400 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 4.400	Motivering: Gereed (2012).	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Haven Harderwijk (Schoon water)		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2285-c - Maaibeheer Riet (N2000 beheerplan of beheerovereenkomst).	Omvang:	38 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Terreinbeheerder X		
Voortgang:	km Ingetrokken: 38	Motivering: Geen RWS maatregel, opgenomen in N2000 beheerplannen. Maatregel is ingetrokken.	
Toelichting:	Uitvoeren vegetatiebeheer Randmeren-Oost (leefgebied). Geen RWS maatregel, opgenomen in N2000 beheerplannen.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2286-b - Duurzame visserij Randmeren-Oost	Omvang:	6.270 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Economische Zaken		
Voortgang:	ha In uitvoering: 6.270	Motivering: Doorlopende beheerderstaak visstand.	
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Randmeren-Oost(Schoon Water). Visbeheerplan is getoetst en goedgekeurd.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2288-b - Verbeteren visintrek omliggend gebied Randmeren-Oost.	Omvang:	7 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1 Gefaseerd: 6	Motivering: Prognose gereed 2015. Getemporeiseerd > 2015, taakstelling KRW uit RA 2010 (RWS_x2288-c).	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Randmeren-Oost (verbindingen). Afwegen obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x3003-a - Studie nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Elburg: (N/P)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering: Prognose gereed 2015.	
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek aanvullende zuivering RWZI Elburg (Schoon water).		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Randmeren-Oost

Code waterlichaam: NL92_RANDMEREN_OOST

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL92_RANDMEREN_OOST-35146 - Mitigatie peilbeheer en ISM Randmeren-Oost (N2000-maatregel: 31)	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer Randmeren-Oost (Leefgebied). Rijkswaterstaat is zelf beheerder. Deze maatregel vervangt maatregel x2285-c. Mitigatie Peilbeheer en ISM.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2284-c - Uitbreiding ondiepe zone Randmeren-Oost	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verondiepen watergang/-systeem Randmeren-oost (Leefgebied). Uitbreiding ondiepe zone. De totale maatregel betreft de aanleg van 50 ha. ondiepe zones in Randmeren Oost. Ca. 40 ha. is / wordt al aangelegd in het project IIVR uitgevoerd door de Coöperatie Gastvrije Randmeren. De restopgave is nog ca. 10 ha.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2288-c - Verbeteren visintrek omliggend gebied Randmeren-Oost.	Omvang: 6 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:		
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Randmeren-Oost (verbindingen). Afwegen obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Oorspronkelijke uitvoering 2009-2015 (x2288-b). Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten. Kunstwerken; Kamperveen, Roggebot, De Wende	

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1004 - Duurzame visserij Randmeren-Oost	Omvang: 6.270 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Economische Zaken	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Randmeren-Oost(Schoon Water). Doorlopende beheerderstaak visstand.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1008 Onderzoek verbeteren waterhuishouding Randmeren- oost	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Onderzoek verbeteren waterhuishouding Randmeren- oost	

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1009 Monitoring inname grondwater Bremerberg tbv drinkwaterbereiding	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Monitoring inname grondwater Bremerberg tbv drinkwaterbereiding Uitvoeren onderzoek	

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1014 Evaluatie en Verbetermaatregelen visintrek tussen waterlichamen	Omvang: 1 stuks

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Randmeren-Oost

Code waterlichaam: NL92_RANDMEREN_OOST

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Evaluatie en Verbetermaatregelen visintrek tussen waterlichamen	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Zuurgraad, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Zuurgraad, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Doorzicht

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Randmeren-Oost

Code waterlichaam: NL92_RANDMEREN_OOST

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Markermeer

Code waterlichaam: NL92_MARKERMEER

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL92_RANDMEREN_ZUID

Randmeren-Zuid

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Randmeren-Zuid	Code:	NL92_RANDMEREN_ZUID
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	M14 (Grote ondiepe gebufferde plassen)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Flevoland, Provincie Noord-Holland, Provincie Utrecht, Provincie Gelderland		
Gemeenten:	Almere, Blaricum, Bunschoten, Eemnes, Huizen, Naarden, Nijkerk, Zeewolde		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winstingen water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Middelgrote gebufferde zoete plassen in laagveen- of zeekleigebied, maar ook in de duinen en in de vorm van afgesloten zeearmen. Het water wordt gevoed door regen, grondwater en/of instromend oppervlaktewater. De waterstand kan tot wel 1m fluctueren, waardoor er (grote) vloedvlaktes ontstaan. De bodem bestaat uit zand, veen en/of klei, met kale oevers in de golfslagzone.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Randmeren-Zuid

Code waterlichaam: NL92_RANDMEREN_ZUID

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Vogelrichtlijn**

Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (NL_VOG_77)

- Zwemwater

LAAKSE STRAND (NLBW92_LAAKSSD), NIEUW HULCKESTEIJN (NLBW92_NIEUWHCSBSD),
 OUD VALKEVEEN (NLBW92_OUDVKVN), RECREATIEPARK NAARDERBOS
 (NLBW92_NAARDBS), STRAND GOOIERHOOFD-ZOMERKADE (NLBW92_HUIZMT), STRAND
 VOORLAND STICHTSEBRUG (NLBW92_HUIZSSBG), SURFSTRAND ALMERE HAVEN
 (NLBW92_ALMRBSD), ZILVERSTRAND (NLBW92_ZILVSD), ZWEMSTRAND ALMERE HAVEN
 (NLBW92_ALMRJHVN)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan
 gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting	■				
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen		■	■		
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren		■		■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Ontpoldering heeft significante negatieve effecten op infrastructuur en landbouw, omdat bij ontpoldering wegen en landbouwgrond verdwijnen.
Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt voorts tot significante problemen voor de scheepvaart als gevolg van geringe waterdiepte door getijdenwerking. Onnatuurlijk peilbeheer beëindigen zal tot wateroverlast leiden en onvoldoende diepte voor de scheepvaart met zich meebrengen, aangezien de maximale en minimale waterstanden bij een natuurlijk peil extremer zijn.
Gebruiksfunctie:	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen, zoals drinkwatervoorziening, energieopwekking of irrigatie
Motivering:	Bij het beëindigen van onnatuurlijk peilbeheer en overgaan naar een natuurlijk peilbeheer zal in de zomer de watervoorraad in het waterlichaam Randmeren-Zuid dusdanig afnemen dat de watervoorziening naar de omliggende gebieden grotendeels onmogelijk wordt, met onder andere verdroging van natuur tot gevolg.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt tot overstromingen, schade aan infrastructuur en landbouw en mogelijk tot significante veiligheidsrisico's. Herstel van inundatiezones leidt tot significante veiligheidsrisico's.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	waterreservoirs c.q. stuwmere	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	verontreinigde waterbodem	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna, belasting door chemische stoffen en nutriënten

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: In 2012 voldoet het waterlichaam aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Door een technische fout in Aquokit is TBT ten onrechte in de tabel terecht gekomen. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in het andere waterlichamen in algemeen een duidelijke afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Van de specifiek verontreinigende stoffen wordt net als in 2009 het ammoniumgehalte overschreden. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Door technische fouten in Aquokit is beryllium onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. De metalen kobalt en seleen voldoen ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Ammonium overschrijdt de MAC waarde.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn 3-chloorpropeen, chlooretheen, dichloorvos, ethylazinfos, heptenofos, mevinfos en triazofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,50	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,45	*	*	
Vis (EKR)	≥ 0,19	*	*	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	*		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,09			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,30			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 200	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	*		
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90	*		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M14) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Randmeren-Zuid

Code waterlichaam: NL92_RANDMEREN_ZUID

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Rapportage toestand 2014

- 3-chloorpropeen (3ClC3e)
- beryllium (Be)
- ethylazinfos (C2yazfs)
- chlooretheen (vinylchloride) (ClC2e)
- kobalt (Co)
- dichloorvos (DCIvs)
- heptenofos (heptnfs)
- mevinfos (mevfs)
- ammonium (NH4)
- seleen (Se)
- triazofos (Tazfs)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Er zijn geen rijkswateren die een klasse omlaag gaan. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in de Randmeren-zuid is sterk verbeterd en in kwaliteitsklasse veranderd naar goed.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in de Randmeren-zuid is iets verlaagd, de kwaliteitsklasse is matig gebleven.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden. Bij meren leiden deze wijzigingen niet tot beoordeling in een lagere kwaliteitsklasse.

De EKR-score in de Randmeren-zuid voor overige waterflora is sterk verminderd, maar door het bijstellen van doelen matig gebleven.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij (snoekbaars). Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld zijn de veranderingen daadwerkelijke veranderingen. In de Randmeren-zuid is de EKR-score voor vis tov 2009 (BPRW) lager, maar doordat nieuwe doelen afgeleid zijn voldoet de kwaliteit van vis nu aan het GEP. In de nieuwe berekening van de EKR-score voor 2009 met de nieuwe maatlat konden de gegevens voor vis niet achterhaald worden, zodat geen zuivere vergelijking tussen de scores kan worden gemaakt.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie sterk verlaagd en een klasse verbeterd, beide van ontoereikend naar matig. Het doorzicht scoort ook nog matig.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	 *
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL92_0063 - Ecologisch herstel Eem- en Gooimeer (aanleg luwte dam)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015 (code H&I1002).
Toelichting:	Overige inrichtingsmaatregelen: ecologische herstel Eem- en Gooimeer (Schoon water). Opgenomen in H&I-programmering (code HI1002) 2008-2011		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2282-c - Maaibeheer Riet (N2000 beheerplan of beheerovereenkomst)	Omvang:	15 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Terreinbeheerder X		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 15	Motivering:	Deze maatregel is als gereed gerapporteerd omdat hij is opgenomen in beheerplan N2000.
Toelichting:	Uitvoeren vegetatiebeheer Randmeren-Zuid (leefgebied). Geen RWS maatregel, opgenomen in N2000 beheerplannen.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2283-c - Duurzame visserij Randmeren-Zuid	Omvang:	4.120 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	ha Planvoorbereiding: 4.120	Motivering:	Doorlopende beheerderstaak visstand.
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Randmeren-Oost(Schoon Water). Visbeheerplan is getoetst en goedgekeurd.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_NC0002-b - Vispassage Nijkerkersluis	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Nijkerkersluis (verbindingen)		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1008 - Onderzoek eutrofiëringsindicatoren bodem en zwevend stof	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek naar eutrofiëring (Schoon water). Mate van nalevering van nutriënten uit bodem en zwevend stof onderzoeken.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2279-c - Locale herinrichting Randmeren-zuid tbv doorzicht	Omvang:	42 ha
SGBP omschrijving:	verondiepen watersysteem		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Verontdiepen watergang/-systeem tbv lokale herinrichting oevers Randmeren-Zuid (Leefgebied). Het project betreft het aanleggen van ontwikkelingsmogelijkheden voor waterplanten door het creëren van nat/droog overgangen. Het projectgebied omvat 42 ha (8,4 km) oeverzone ten behoeve van "natte" oevervegetatie (macrofyten), macrofauna en vissen. Zoekgebieden liggen aan de zuidkant van het Gooi- en Eemmeer. Om het oppervlakte van land-water overgangen te vergroten worden oevers met een zeer flauw talud ingericht.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y1003 - Duurzame visserij Randmeren-Zuid	Omvang:	4.120 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer		
Initiatiefnemer:			
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren visstandbeheer Randmeren-Zuid (Schoon Water). Doorlopende beheerderstaak visstand, continueren duurzame visserij (code: RWS_x2283-c).		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit, Doorzicht
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit, Doorzicht

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Randmeren-Zuid

Code waterlichaam: NL92_RANDMEREN_ZUID

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Randmeren-Zuid

Code waterlichaam: NL92_RANDMEREN_ZUID

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

6. Zuidwestelijke Delta

Factsheet: NL94_7

Hollandsche IJssel

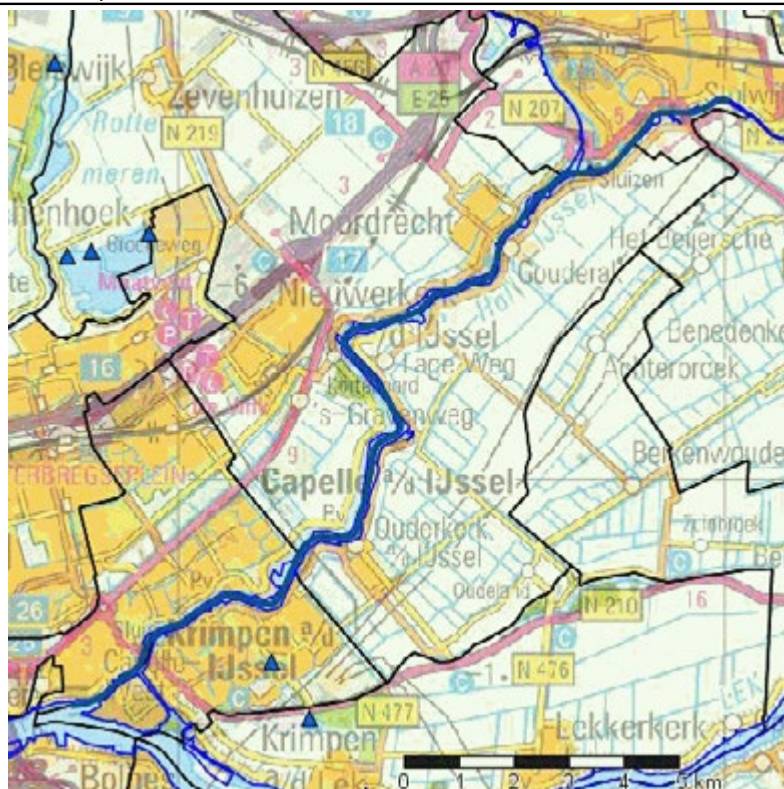
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Hollandsche IJssel	Code:	NL94_7
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	R8 (Zoet getijdenwater (uitlopers rivier) op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zuid-Holland		
Gemeenten:	Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Nederlek, Ouderkerk, Vlist, Zuidplas		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Hollandsche IJssel

Code waterlichaam: NL94_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Rivier of kreek waar onder invloed van eb en vloed 2x per dag de stromingsrichting wisselt en sprake is van hoge stroomsnelheden van het water. Het zoete water valt wel buiten de invloed van zout water. Op plaatsen met hoge stroomsnelheden ontwikkelen zich kreken en oeverwallen en op plaatsen met lage stroomsnelheden ontstaan zandplaten slikken en gorzen.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties					■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken					■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren			■			

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt tot significante veiligheidsrisico's, overstromingen en schade aan scheepvaart (bevaarbaarheid).
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Normalisatie terugdraaien leidt tot significante schade aan scheepvaart (bevaarbaarheid) en sociaal-economische schade. Herstellen van natuurlijke inundatiezones en daarmee het verplaatsen van dijken en afgraven van opgehoogde zellingen (buitendijkse gebieden) is schadelijk voor huidige functies (landbouw, bebouwing, infrastructuur, etc).

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	Belasting met nutriënten, chemische stoffen, bacteriologische verontreiniging
diffuse bronnen	door verkeer (weg/rail) en infrastructuur	Verkeer	Belasting met zware metalen en PAK
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
wateronttrekkingen	door overdracht (watervoorziening wateren)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk peilbeheer
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	veranderingen voor de visserij	Overig	Veranderingen in habitats en aantasting paai en opgroeigebieden
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Hollandsche IJssel

Code waterlichaam: NL94_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(b)fluorantheen en benzo(k)fluorantheen (sBbkF) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - som aldrin, dieldrin, endrin en isodrin (sdrin4) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- som aldrin, dieldrin, endrin en isodrin (sdrin4) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt nog steeds een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen en som PAK benzo(b)fluorantheen en benzo(k)fluorantheen, tributyltin en de drins. Voor de PAK verbindingen is in zwevend stof geen duidelijke stijgende of afnemende trend waarneembaar; vrachtberekeningen van de som PAK BghiP en IndP wijzen op 53% voorbelasting en vrachtberekeningen van de som PAK BbkF wijzen op 42% voorbelasting. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen een afname zien. Voor deze verbinding is in dit waterlichaam geen trend bekend. De drins komen in de Hollandse IJssel voor in de waterbodem. Door sanering van de waterbodem is te zien dat de concentraties van de drins afnemen. Het gemiddelde van de som drins ligt in 2012 net op de norm, maar sinds 2011 wordt de norm al niet meer overschreden.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen evenals in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. De trend van de PCB's in zwevend stof is stijgend. Voor een groot aantal metalen zijn aanvullende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Voor koper en zink is correctie op biobeschikbaarheid met BLM toegepast. Zink overschrijdt ook na correctie nog de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,42	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,54	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,22	 *		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120	 *		
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier R8) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- seleen (Se) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR score voor de Hollandsche IJssel is verlaagd, maar ontoereikend gebleven. Voor macrofauna in het type R8 is een nieuwe maatlat ontwikkeld. De kwaliteit van de macrofauna is niet goed. Dit is met name te wijten aan vervuiling van stoffen in het sediment. De beoordeling in 2014 is uitgevoerd op basis van licht aangepaste maatlat. Hierdoor kunnen kleine wijzigingen optreden. Bovendien lijkt de geschatte macrofaunakwaliteit ook voor het sedimentdeel behoorlijk te kunnen fluctueren van jaar tot jaar (tot een halve kwaliteitsklasse). Omdat parameters geaggregeerd worden, is deze maatlat qua eindoordeel niet robuust bij het middelen van een gering aantal waarden (n=3). Het is zeer onaannemelijk dat daadwerkelijk verslechtering optreedt, omdat de sedimentkwaliteit niet verslechtert maar eerder verbetert.

Overige waterflora: Voor R8 wateren is in dit geval sprake van een lagere kwaliteit door andere toepassing van het begroeibaar areaal in de nieuwe maatlat. In werkelijkheid is de kwaliteit dus niet verslechterd.

In de Hollandsche IJssel zijn grootschalige saneringen uitgevoerd om de sedimentkwaliteit te verbeteren. Dit heeft geleid tot een tijdelijke vermindering van het begroeibaar areaal voor waterplanten. De verslechtering is dus reëel, maar onontkoombaar en komt voort uit een andere maatregel (gericht is op het herstel van het gehele watersysteem).

De kwaliteit voor de overige waterflora in de Hollandsche IJssel is verminderd van matig naar ontoereikend.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis in de Hollandsche IJssel is gelijk gebleven. Ten opzichte van 2009 (BPRW) is de klasse verminderd van goed naar matig.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is in concentratie sterk verbeterd, maar scoort nog steeds ontoereikend. N is in concentratie afgenomen maar is matig.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_238-b - Zellinkwijk (Hollandsche IJssel) (SanProg. nr. 44a)	Omvang:	18.315 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 18.315	Motivering: Gereed 2013	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Zellinkwijk (schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_239-b - Goudse projecten (Hollandsche IJssel) (SanProg. nr. 44b)	Omvang:	18.315 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 18.315	Motivering: Gereed 2013	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Goudse projecten (schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_240-b - Traject Capelle-Krimpen (Hollandsche IJssel) (SanProg. nr. 44c)	Omvang:	45.025 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 45.025	Motivering: Gereed 2013	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Traject Capelle-Krimpen (schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_241-b - Vaargeul Hollandsche IJssel / Hotspots Hollandsche IJssel (SanProg. nr. 44d & 44e)	Omvang:	228.945 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 228.945	Motivering: Gereed 2013	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Vaargeul Hollandsche IJssel(schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_243-b - Cluster Nieuwerkerk-Ouderkerk (Hollandsche IJssel) (SanProg. nr. 44f)	Omvang:	152.630 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 152.630	Motivering: Gereed 2013	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Cluster Nieuwerkerk-Ouderkerk (schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_244-b - Cluster Moordrecht-Gouderak (Hollandsche IJssel) (SanProg. nr. 44g)	Omvang:	190.787 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		

Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	m3	Motivering:
Uitgevoerd:	190.787	Gereed 2013
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Cluster Moordrecht-Gouderak (schoon water).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2059-b - Vooroeververdediging/langsdammen	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
Uitgevoerd:	2	Gereed 2013, inclusief opgave >2015 (x2059-c)
Toelichting:	Aanleg natuurvriendelijke oever middels vooroeververdediging (Leefgebied). Inclusief opgave periode 2015-2021 (RWS_x2059-c: 1,34 km) + 4 km extra = 6 km totaal.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2060-b - Verlagen uiterwaard Schanspolder tegenover Balkengat	Omvang: 6 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
Uitgevoerd:	6	Gereed 2013
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Schanspolder (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2061-b - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (Abraham Kroes en Gemaal Gouda)	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:		
Voortgang:	stuks	Motivering:
In uitvoering:	2	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Gemaal Abraham Kroes en Gemaal Gouda (Verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Co-financiering RWS.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2062-b - Kribaanpassing	Omvang: 0,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
Uitgevoerd:	0,5	Gereed 2013
Toelichting:	Herstel verbinding / geul achter krib (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x3001-c - Studie nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Capelle (Groenedijke): (P/N)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:		
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	Gereed 2009/2010.
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek aanvullende zuivering RWZI Capelle (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kon worden uitgevoerd en daarom is geagendeerd bij het waterschap.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x3004-c - Studie nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Gouda: (P/N)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:		
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	1	Gereed 2009/2010.

Toelichting:	Uitvoeren onderzoek aanvullende zuivering RWZI Gouda (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kon worden uitgevoerd en daarom is geagendeerd bij het waterschap.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x3010-c - Studie nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Nieuwekerk aan de IJssel: (P/N)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering: Gereed 2009/2010.
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek aanvullende zuivering RWZI Nieuwekerk aan de IJssel (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en daarom wordt geagendeerd bij het waterschap.	

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1012 - Mogelijkheid aanpak TBT verontreiniging bij baggerwerk onderzoeken	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek naar aanpak TBT bij baggerwerk (Schoon water). Hot-spots TBT lokaliseren en nagaan of deze bij gepland onderhoudsbaggerwerk voor KRW doeleinden verwijderd kunnen worden.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y5005 - Herstel verbindingen met zijrivieren/beken (gemalen Joh. Veurink en Hitland)	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Waterschap	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk gemalen Joh. Veurink en Hitland (Verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Co-financiering RWS.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1009 - Strategie ontwikkelen voor verontreinigde waterbodembodem	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek / strategie verontreinigde waterbodembodem tbv macrofauna (Schoon water). Uitwerking van wijze en termijn waarop effecten verontreinigde waterbodembodem op toestand macrofauna voldoende kunnen worden gereduceerd.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Hollandsche IJssel

Code waterlichaam: NL94_7

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, som aldrin, dieldrin, endrin en isodrin, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, som aldrin, dieldrin, endrin en isodrin, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL94_9

Nieuwe Waterweg, Hartel-, Caland-, Beerkanaal

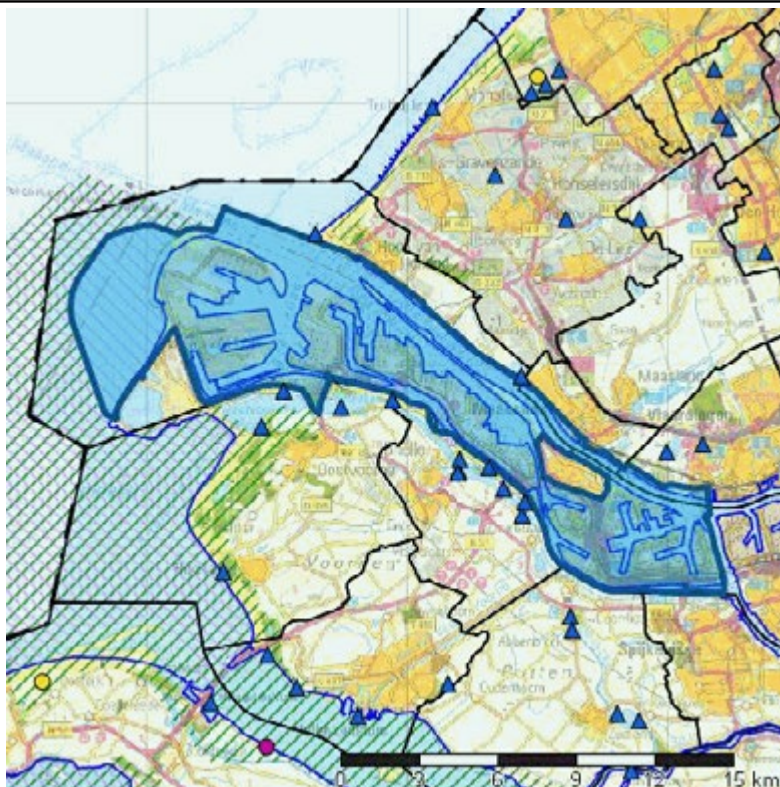
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Nieuwe Waterweg, Hartel-, Caland-, Beerkanaal	Code:	NL94_9
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	O2 (Estuarium met matig getijverschil)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zuid-Holland		
Gemeenten:	Bernisse, Brielle, Maassluis, Rotterdam, Spijkenisse, Vlaardingen, Westvoorne		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Dynamische riviermonding waar enerzijds sprake is van de invloed van eb en vloed en waar anderzijds zoet rivierwater wordt aangevoerd. Door erosie- en sedimentatieprocessen worden voortdurend stroomgeulen, wadplaten/slikken en schorren/kwelders gevormd. Langs de randen is sprake van slijkige zandgronden en kleirijke schorren.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nieuwe Waterweg, Hartel-, Caland-, Beerkanaal

Code waterlichaam: NL94_9

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	IPPC industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Belasting met nutriënten en warmte
wateronttrekkingen	voor industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
wateronttrekkingen	voor koelwater van elektriciteitscentrales	Energievoorziening	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen in estuaria en kustzones (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nieuwe Waterweg, Hartel-, Caland-, Beerkanaal

Code waterlichaam: NL94_9

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen en enkele polybroomdifenylethers (PBDE 28 uitgezonderd). Van deze verbindingen is 1 tot 4 keer een overschrijding van de rapportagegrens waargenomen. Voor metingen van de PAK verbindingen in zwevend stof is geen duidelijke trend waarneembaar; vrachtberekeningen wijzen op 96% voorbelasting. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen komen ze nog in het milieu voor; vrachtberekeningen wijzen op 95% voorbelasting.

Ook tributyltin heeft in 2012 in Maassluis de MAC-waarde overschreden. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau (JGM-MKN) in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Na het van kracht worden van het verbod op TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof op Maassluis een duidelijke afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. In dit waterlichaam is een correctie op basis van BLM's voor koper en zink niet mogelijk. Koper en zink voldoen ook na correctie voor achtergrondgehalte niet aan de norm. Kobalt overschrijdt regelmatig de MAC-waarde, met name in het 2de kwartaal van 2011. Daarnaast zijn voor een groot aantal metalen achtergrondgehalten in (zoet en) zout milieu afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Na correctie op achtergrondgehalte en saliniteit voldoen boor en uranium aan de norm. Ook de PCB's in zwevend stof overschrijden de norm in dit waterlichaam.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit staat triazofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,35	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60		 *	
Vis (EKR)	≥ 0,60	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 2,47	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltipe, hier O2) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - koper (Cu) - triazofos (Tazfs) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in de Nieuwe Waterweg is verbeterd en goed.

Macrofauna: Er is een verbetering opgetreden in de EKR-score voor de macrofauna in de Nieuwe Waterweg, waardoor de kwaliteitsklasse van matig naar goed gaat.

Overige waterflora: Dit waterlichaam is als O2 getypeerd. De bemonstering vindt plaats volgens R8, de beoordeling met doelen volgens type O2. Voor overige waterflora is er geen referentie en dus geen doel. De doelen voor dit waterlichaam waren vastgesteld op die van natuurlijke wateren. Dit heeft echter een veel te hoog ambitieniveau. Door het aanpassen van de doelen voor Overige waterflora is de beoordeling handmatig bijgesteld. In 2014 is de kwaliteit voor overige waterflora als goed geclassificeerd.

Vis: De EKR voor vis is verlaagd tov 2009, maar de klasse is matig gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is in concentratie verminderd maar matig gebleven.

Factsheet KRW

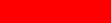
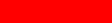
Naam waterlichaam: Nieuwe Waterweg, Hartel-, Caland-, Beerkanaal

Code waterlichaam: NL94_9

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Nieuwe Waterweg, Hartel-, Caland-, Beerkanaal

Code waterlichaam: NL94_9

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL94_0175 - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (Spuisluis Rozenburg)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Uitvoering <2015 in plaats van >2015.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk zijrivieren/beken (Verbindingen). Co-financiering RWS. Maatregel wordt in planperiode 2009-2015 uitgevoerd, in plaats van >2015.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0176 - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (H&I progr. 2008-2010: Mr.Dr. C.P.Zaaijer)	Omvang:	0,16 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 0,16	Motivering:	Gereed, overige opgave (0,84 stuks) al gereed <2009.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk zijrivieren/beken (Verbindingen). Onderdeel van H&I programma 2008-2010 (H&I1030a).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1030-b - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (Gemaal Verdood)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Gemaal Verdood (Verbindingen). H&I-programma 2008-2010 (H&I1030b). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Co-financiering RWS.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2064-b - Natuurvriendelijke oevers: flauw talud	Omvang:	2 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 0,25 Gefaseerd: 1,75	Motivering:	Gereed 2013 Gedeeltelijk (1,75 km) getemporiseerd >2015, taakstelling KRW uit RA 2010.
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / flauw talud (Leefgebied).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2064-c - Natuurvriendelijke oevers: flauw talud	Omvang:	5,75 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / flauw talud (Verbindingen). Totale opgave is 6 km: (1) papegaaietrek 0,25 km (gerealiseerd in periode 2009-2015), Likkebaard 0,75 km en Groene poort 5 km. Groene Poort Waterweg is een samenwerkingsproject voor het aanleggen van 5 km NVO. Hier is een KRW planstudie voor gemaakt (voorstudie 1 km). Bij de Groene Poort wordt een vooroeversbescherming aangebracht en wordt lokaal verontdiept.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL94_8

Nieuwe Maas, Oude Maas (benedenstrooms Hartelkanaal)

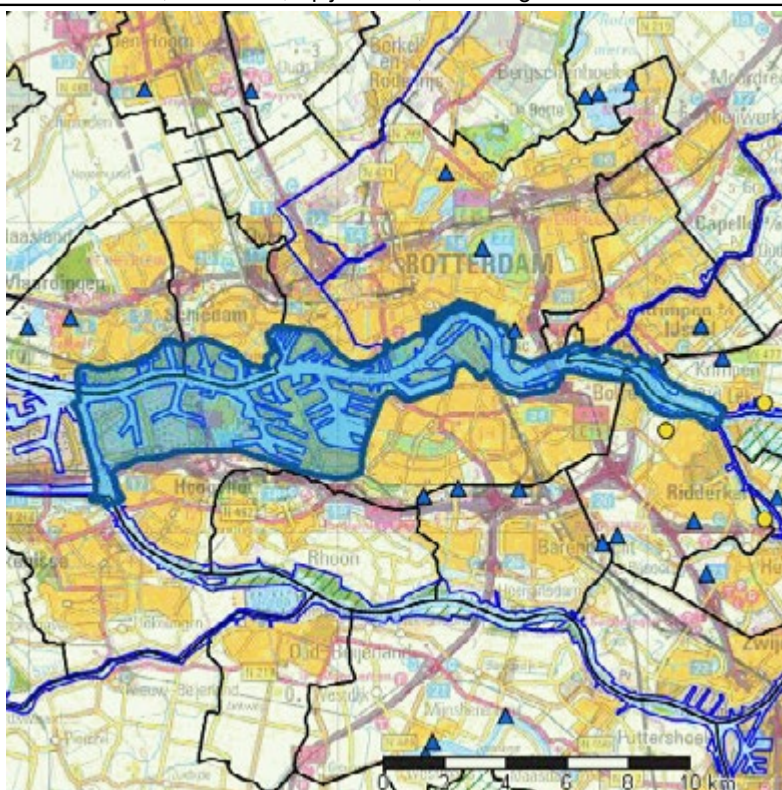
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Nieuwe Maas, Oude Maas (benedenstrooms Hartelkanaal)	Code:	NL94_8
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	O2 (Estuarium met matig getijverschil)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zuid-Holland		
Gemeenten:	Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Molenwaard, Nederlek, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winningen water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Dynamische riviermonding waar enerzijds sprake is van de invloed van eb en vloed en waar anderzijds zoet rivierwater wordt aangevoerd. Door erosie- en sedimentatieprocessen worden voortdurend stroomgeulen, wadplaten/slikken en schorren/kwelders gevormd. Langs de randen is sprake van slikgige zandgronden en kleirijke schorren.

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Nieuwe Maas, Oude Maas (benedenstrooms Hartelkanaal) aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_8

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
	Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties			■	
	Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken	■			
	Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beëindigen			■	
	Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren			■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Afgesneden rivierbochten weer in gebruik nemen / normalisatie ongedaan maken leidt tot significante risico's en economische schade aan scheepvaartfunctie door tijdverlies bij scheepvaart. Het landinwaarts verplaatsen van dijken leidt tot (economische) schade aan infrastructuur (wegen, bebouwing, industrie) en significante veiligheidsrisico's.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het verwijderen van oeververdediging en dijken leidt tot oeverafslag, significante veiligheidsrisico's (overstromingen) en significante schade aan scheepvaartfunctie. Het huidige peilbeheer stoppen leidt tot verzilting en economische schade aan landbouw.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	IPPC industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Belasting met nutriënten en warmte
wateronttrekkingen	voor industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
wateronttrekkingen	voor koelwater van electriciteitscentrales	Energievoorziening	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen in estuaria en kustzones (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	havens, scheepswerven e.d.	Scheepvaart	Belasting door chemische stoffen
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	landaanwinning en inpoldering	Overig	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	veranderingen voor de visserij	Overig	Veranderingen in habitats en aantasting paai en opgroeigebieden
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Nieuwe Maas, Oude Maas (benedenstrooms Hartelkanaal aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_8

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt alleen een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen; vrachtberekeningen wijzen op 98% voorbelasting. Echter tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Door een technische fout in Aquokit zijn de PBDE's onterecht in de tabel terecht gekomen.

Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen een afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen kunnen ze nog in het milieu voorkomen.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Koper en zink voldoen ook na correctie voor achtergrondgehalte niet aan de norm. Kobalt overschrijdt in het 2de kwartaal van 2011 een aantal malen de MAC-waarde. Ook de PCB's in zwevend stof overschrijden de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is triazofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,39	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60		 *	
Vis (EKR)	≥ 0,60	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *	 *	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60		 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier O2) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- kobalt (Co) - koper (Cu) - triazofos (Tazfs) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in de Nieuwe Maas is verlaagd, waardoor de kwaliteitsklasse is veranderd van goed naar matig.

Macrofauna: Er is een verbetering opgetreden in de EKR-score voor de macrofauna in de Nieuwe Maas, waardoor de kwaliteitsklasse van matig naar goed gaat.

Overige waterflora: Dit waterlichaam is als O2 getypeerd. De bemonstering vindt plaats volgens R8, de beoordeling met doelen volgens type O2. Voor overige waterflora is er geen referentie en dus geen doel. De doelen voor dit waterlichaam waren vastgesteld op die van natuurlijke wateren. Dit heeft echter een veel te hoog ambitieniveau. Door het aanpassen van de doelen voor Overige waterflora is de beoordeling handmatig bijgesteld. In 2014 is de kwaliteit voor overige waterflora als goed geklassificeerd.

Vis: De EKR voor vis is verlaagd tov 2009, maar de klasse is matig gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is iets verlaagd, maar de kwaliteit is nog steeds matig. Het oordeel in de tabel is gebaseerd op een doel van 0,46 mg/l. Deze waarde geldt bij een saliniteit van 30 en hoger; bij een lagere saliniteit is de DINnorm (in mg/l) = $2,59 - 0,071 \cdot \text{saliniteit}$. Bij de heersende saliniteit in de Nieuwe Maas is de norm 2,47 mg N/l.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: RWS_x2082-b - Herstel verbindingen zijrivieren (Schilthuis, Leuehaven, Parksluizen, Schiegem)		Omvang: 4 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:		
Voortgang:	stuks	Motivering:
In uitvoering: 3		Prognose gereed 2015.
Gefaseerd: 1		Uitvoering locatie Leuehaven >2015 (NL94_0168)
Toelichting: Vispasseerbaar maken kunstwerken (gemalen) zijrivieren / Nieuwe Maas (Verbindingen). Co-financiering RWS. Locatie bij Parksluizen wordt niet gerealiseerd vanwege geringe effectiviteit, ingewisseld voor gemaal Westland.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL94_0168 - Herstel verbindingen zijrivieren (Schilthuis, Leuehaven, Parksluizen, Schiegem)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:		
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken (gemalen) zijrivieren / Nieuwe Maas (Verbindingen). Getemporiseerd >2015 vanwege taakstelling KRW uit RA 2010. Uitvoering locatie Leuehaven daarom in 2015-2021, onderdeel van maatregel RWS_x2082. Co-financiering RWS.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2079-b - Aanbrengen verbeterd hard substraat en combineren met verontdiepen en palenbos	Omvang: 5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	(Snel) stromend water: Aanbrengen hard substraat combineren met verontdiepen en palenbos (Leefgebied). Getemporiseerd >2015 ivm taakstelling KRW uit RA 2010, oorspronkelijke omvang 10 km. Gaat 5 km in uitvoering in 2015-2021.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2080-c - Natuurvriendelijke oevers: flauw talud	Omvang: 5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg natuurvriendelijke oevers (Leefgebied). Maatregel betreft een 5-tal locaties: 1. Bolnes: doorsteek maken in bestaande oever voor meer dynamiek, 2. Stormpolder: verhogen vooroever (0,5 meter) en een zandsuppletie, 3. Hoek van Oord: aanleggen vooroever (2,5 meter hoog, 150 meter lang) en een zandsuppletie, 4. Eiland van Brienenoord: verhogen vooroever (1,0 meter) en zandsuppletie aan binnenzijde oevers er 5. Wilhelminahaven: zandsuppletie.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x4029-c - Verlagen uiterwaard en creëren getijdegeul Grote Zaag	Omvang: 10 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verlagen uiterwaard en creeëren getijdegeul Grote Zaag (Leefgebied). Maatregel betreft de aanleg van zoetwater krekken (met getijden).	

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y5003 - Vaststellen herkomst stoffen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vaststellen herkomst van de stoffen die de kwaliteitseisen overschrijden en agenderen bij de verantwoordelijke partijen	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y5006 - Pilot en verkenning naar mogelijkheden NVO's	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (pilot/verkenning) naar mogelijkheden voor natuurvriendelijke oevers (Leefgebied). Motivatie: Nieuwe maatregel: verkenning mogelijkheden uitvoering natuurvriendelijke oevers >2021.

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk / waterschappen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Fytoplankton-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Fytoplankton-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL94_4

Oude Maas (bovenstrooms Hartelkanaal), Spui, Noord, Dordtsche Kil, Lek tot Hagestein

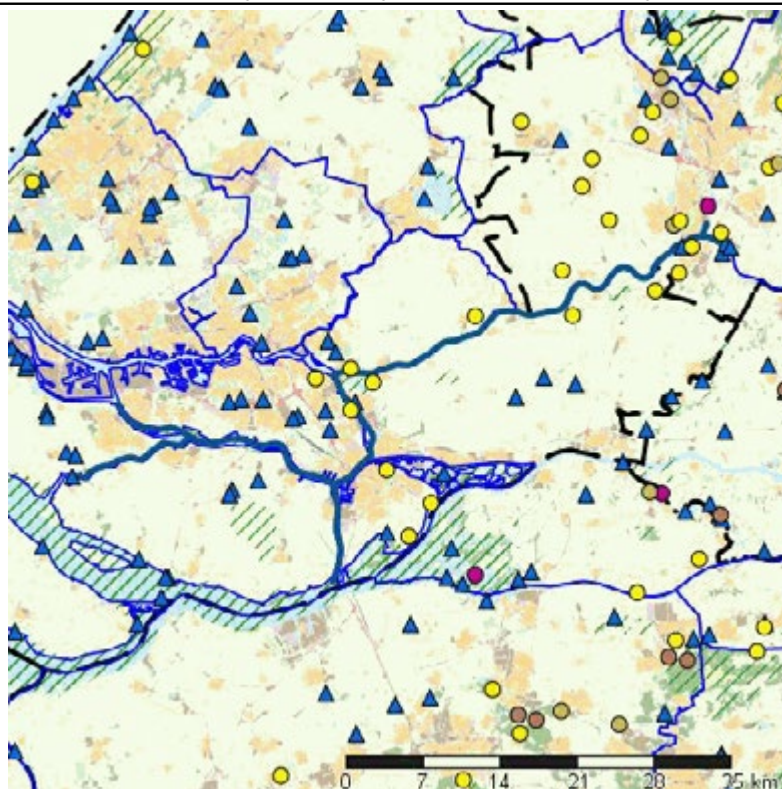
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Oude Maas (bovenstrooms Hartelkanaal), Spui, Noord, Dordtsche Kil, Lek tot Hagestein	Code:	NL94_4
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	R8 (Zoet getijdenwater (uitlopers rivier) op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland		
Gemeenten:	Alblasserdam, Albrandswaard, Barendrecht, Bergambacht, Bernisse, Binnenmaas, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Houten, IJsselstein, Korendijk, Lopik, Molenwaard, Nederlek, Nieuwegein, Oud-Beijerland, Papendrecht, Ridderkerk, Rotterdam, Schoonhoven, Spijkenisse, Strijen, Vianen, Zederik, Zwijndrecht		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Oude Maas (bovenstrooms Hartelkanaal), Spui, Noord, D

aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_4

Karakterschets:

Rivier of kreek waar onder invloed van eb en vloed 2x per dag de stromingsrichting wisselt en sprake is van hoge stroomsnelheden van het water. Het zoete water valt wel buiten de invloed van zout water. Op plaatsen met hoge stroomsnelheden ontwikkelen zich krekken en oeverwallen en op plaatsen met lage stroomsnelheden ontstaan zandplaten slikken en gorzen.

Beschermde gebieden:

- **Zwemwater**
'T WAAL OOST (NLBW93_CLEKTULBO), 'T WAAL WEST (NLBW93_CLEKTULBE),
MIDDELWAARD (NLBW93_VOP2102)
- **Habitatrichtlijn**
Uiterwaarden Lek (NL_HAB_82)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
					■	
					■	
			■			
					■	
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties					■	
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen					■	
Verwijderen sluizen			■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren					■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het verwijderen van sluizen leidt tot schade aan de scheepvaart (bevaarbaarheid) en significante veiligheidsrisico's (overstromingen).
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het verwijderen van dammen, oeververdediging en kribben leidt tot significante schade aan de scheepvaartfunctie door problemen met geringe waterdiepte en mogelijk tot veiligheidsrisico's door overstromingsgevaar door verandering rivierloop. Het landinwaarts verplaatsen van dijken leidt tot (economische) schade aan infrastructuur (wegen, bebouwing, industrie) en significante veiligheidsrisico's. Het stopzetten van de normalisatie of onderhoud aan de vaargeul leidt tot significante schade aan scheepvaart en veiligheidsrisico's (overstromingsgevaar).

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, technisch onhaalbaar

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
wateronttrekkingen	voor industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt nog steeds een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. Van deze verbindingen zijn geen gegevens beschikbaar om een trend te bepalen; vrachtberekeningen wijzen op 94% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen een afname zien. Voor dit waterlichaam zijn geen gegevens beschikbaar om een trend te bepalen.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen evenals in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Voor een groot aantal metalen zijn aanvullende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Alleen seleen voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Van PCB's in zwevend stof zijn voor dit waterlichaam geen gegevens beschikbaar.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,37	 *	 *	
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,49	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,22	 *		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14		 *	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120		 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier R8) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- seleen (Se)

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Oude Maas (bovenstrooms Hartelkanaal), Spui, Noord, Dc aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_4

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: Voor macrofauna in het type R8 is een nieuwe maatlat ontwikkeld. De kwaliteit van de macrofauna is niet goed. Dit is in belangrijke mate te wijten aan vervuilende stoffen in het sediment. De beoordeling in 2014 is uitgevoerd op basis van licht aangepaste maatlat. Hierdoor kunnen kleine wijzigingen optreden. Bovendien lijkt de geschatte macrofaunakwaliteit ook voor het sedimentdeel in sommige waterlichamen behoorlijk te kunnen fluctueren van jaar tot jaar (tot een halve kwaliteitsklasse). Omdat de parameters geaggregeerd worden middels de laagste telt, is deze maatlat qua eindoordeel niet robuust bij het middelen van een gering aantal waarden (n=3). Het is zeer onaannemelijk dat er daadwerkelijk verslechtering optreedt, omdat de sedimentkwaliteit niet verslechtert maar eerder verbetert.

De EKR-score voor macrofauna in de Oude Maas is verhoogd en daardoor een kwaliteitsklasse verbeterd naar goed, Overige waterflora: De kwaliteit voor de overige waterflora in de Oude Maas is door de nieuwe maatlat en doelen een klasse verbeterd van ontoereikend naar matig.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis in de Oude Maas is tov van 2009 (BPRW) verminderd, maar de klasse is gelijk gebleven.

Vergelijking van gegevens van 2009 en 2014 met nieuwe maatlat en doelen laat geen achteruitgang zien. De klasse is matig gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verlaagd. P scoort goed en ook N is een klasse verbeterd van matig naar goed.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL94_0124 - Uitvoering Geertruida buitenpolder (kreekherstel)	Omvang:	5 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha Ingetrokken: 5	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0126 - Lopende getijdenatuurprojecten (Klein Profijt, Carnisse grienden, Biezenveld, Bieze)	Omvang:	0,83 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 0,83	Motivering:	Gereed
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers Biezenveld & Klein profijt (Leefgebied). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2010.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0129 - Beerenplaat uitvoering (kreekherstel)	Omvang:	17 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha Ingetrokken: 17	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Maatregel is vervallen. Zelfde maatregel als NL94_0153. Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0147 - Getijdengeul/kreek, Lopik/Vogelzang	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Ingetrokken: 1	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0148 - Optimalisatie oevers en kribvakken	Omvang:	3,3 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Ingetrokken: 3,3	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0153 - Getijderekree Klein Profijt	Omvang:	17 ha

SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
In uitvoering:	17	Prognose 2015 gereed.
Toelichting:	Verbreden watersysteem middels herstel nevengeul Klein Profijt (Leefgebied). Oorspronkelijk Beerenplaat uitvoering (onderdeel van H&I scope 1031).	
Oorspronkelijke naam:	NL94_0154 - Geertruida Buitenpolder Agathapolder, kreek aanleg in zomerpolder (onderdeel H&I scope)	Omvang: 5 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
In uitvoering:	5	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Buitenpolder / Agathapolder (leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_154-b - Rietbaan (Noord) (SanProg. nr. 222a)	Omvang: 14.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	m3	Motivering:
Uitgevoerd:	14.000	Gereed 2012
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Rietbaan (schoon water).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_156-b - Gors Veerweg (Lek) (SanProg. nr. 223b)	Omvang: 3.000.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	m3	Motivering:
Ingetrokken:	3.000.000	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Gors / Veerweg (Schoon water).	
Oorspronkelijke naam:	RWS_157-b - Waterbodemsanering (onderzoek) Gors Halfweg (Lek) (SanProg. nr. 223d)	Omvang: 0,68 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	stuks	Motivering:
Uitgevoerd:	0,68	Studie uitgevoerd, geen vervolgmaatregelen
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek Gors / Halfweg (Schoon water). Geïdentificeerd als KRW-relevant en reeds geprogrammeerd. Alleen onderzoek uitgevoerd.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1026-b - Natuureiland Sophiapolder	Omvang: 78 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
Uitgevoerd:	78	Gereed in 2012. Gehele uitvoering in periode 2009-2015.
Toelichting:	Verbreden watersysteem door ontpoldering Sophiapolder (Leefgebied). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2035.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2350b-c - Ontwikkeling kwelmoeras/ zoetwaterplassen/ rietvelden, Lopik/Vogelzang	Omvang: 10 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha	Motivering:
Uitgevoerd:	10	Gereed 2015.

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Oude Maas (bovenstrooms Hartelkanaal), Spui, Noord, Dc aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_4

Toelichting: Verbreden watersysteem / ontwikkeling kwelmoeras, zoetwaterplassen en rietvelden (Leefgebied)		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2350c-c - Ontwikkeling kwelmoeras/ zoetwaterplassen/ rietvelden De Eendragt (meest west punt)	Omvang: 10 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	ha Uitgevoerd: 10	Motivering: Gereed
Toelichting: Verbreden watersysteem / ontwikkelen kwelmoeras, zoetwaterplas en rietvelden De Eendragt (Leefgebied). Getijdengeul		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9941-b - Honswijkerwaarden, stuweiland Hagestein, Hagesteinse Uiterwaard en Heerenwaard	Omvang: 25 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:		
Voortgang:	ha In uitvoering: 25	Motivering: Prognose gereed 2015.
Toelichting: Verlagen uiterwaard Honswijkerwaarden, stuweiland Hagestein, Hagesteinse Uiterwaard en Heerenwaard (Leefgebied). I.c.m. Ruimte voor de Lek		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2053-b - Herstel verbinding met zijrivieren Gemalen Kinderdijk (Elshout, Overwaard, Smitgemaal)	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:		
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / gemalen Kinderdijk (Verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Geheel getemporiseerd >2015, taakstelling KRW uit RA 2010. Co-financiering RWS.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2338-b - Getijdengeul/kreek, Lopik/Vogelzang	Omvang: 7 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard Lopik Vogelzang (Leefgebied). 3 ha getijde geul inmiddels gerealiseerd (x2350b-c)	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2341a-b - Optimalisatie oevers en kribvakken	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / optimalisatie oevers en kribvakken (Leefgebied). Maatregel betreft het aanleggen van natuurlijke oevers in de getijdelek.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3036 - Verkenning NVO's Lek en Oude Maas (bovenstr. Hartelkanaal), Spui, Noord, Dordtsche Kil	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek / verkenning natuurvriendelijke oevers Lek en Oude Maas (Leefgebied).	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y5004 - Herstel verbindingen met zijrivieren/beken (gemaal Volharding bij Putten)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:		
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk gemaal Volharding bij Putten (Verbindingen). Nieuwe maatregel obv afweging landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Co-financiering RWS.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk / waterschappen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1009 - Strategie ontwikkelen voor verontreinigde waterbodems	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek / strategie verontreinigde waterbodems tbv macrofauna (Schoon water). Uitwerking van wijze en termijn waarop effecten verontreinigde waterbodems op toestand macrofauna voldoende kunnen worden gereduceerd.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2342a-c - Optimalisatie oevers en kribvakken	Omvang: 7 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Natuurvriendelijke oevers / optimalisatie oevers en kribvakken (Leefgebied). Uitvoering oorspronkelijk voorzien in 2015-2021, gefaseerd nav RA 2010, uitvoering daarom >2021. Maatregel x2342a-b valt deels onder deze maatregel.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y3052 - Vispassage gemaal Koekoek	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Waterschap HDSR	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Gemaal Koekoek (Verbindingen). De maatregel bestaat uit het vispasseerbaar maken van een gemaal ter hoogte van rivierkilometer 964,8. Het gemaal ligt in de primaire waterkering, daarom is een technische oplossing noodzakelijk (buis). Dit betreft een nieuwe maatregel obv afweging landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Co-financiering RWS.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Oude Maas (bovenstrooms Hartelkanaal), Spui, Noord, Dc aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_4

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL94_3

Beneden Merwede, Boven Merwede, Sliedrechtse Biesbosch, Afgedamde Maas (noord)

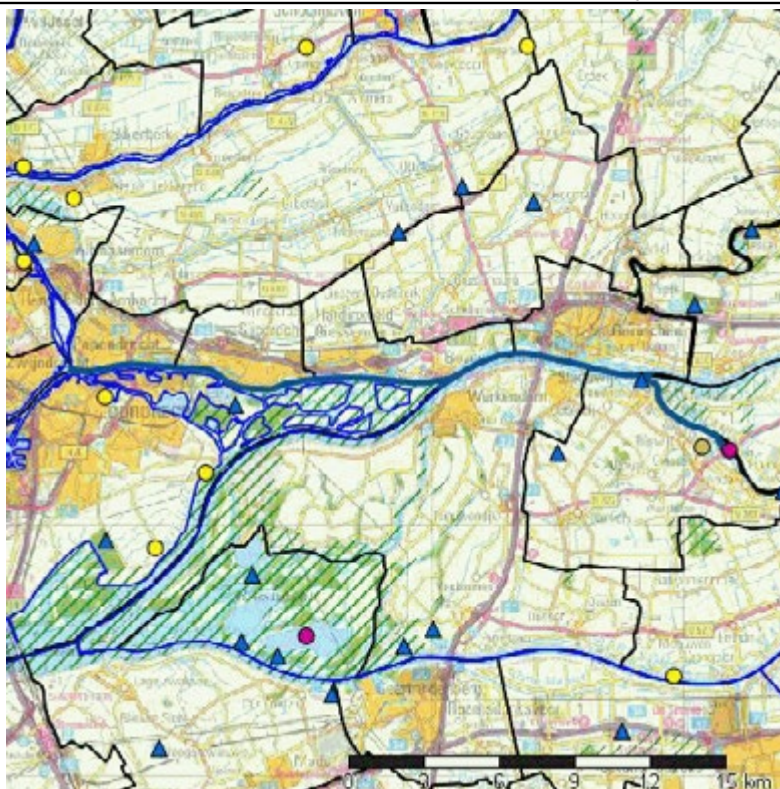
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Beneden Merwede, Boven Merwede, Sliedrechtse Biesbosch, Afgedamde Maas (noord)	Code:	NL94_3
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	R8 (Zoet getijdenwater (uitlopers rivier) op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Gelderland, Provincie Zuid-Holland, Provincie Noord-Brabant		
Gemeenten:	Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Lingewaal, Neerijnen, Papendrecht, Sliedrecht, Werkendam, Woudrichem, Zaltbommel, Zwijndrecht		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Beneden Merwede, Boven Merwede, Sliedrechtse Biesbo aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_3

Karakterschets:

Rivier of kreek waar onder invloed van eb en vloed 2x per dag de stromingsrichting wisselt en sprake is van hoge stroomsnelheden van het water. Het zoete water valt wel buiten de invloed van zout water. Op plaatsen met hoge stroomsnelheden ontwikkelen zich krekken en oeverwallen en op plaatsen met lage stroomsnelheden ontstaan zandplaten slikken en gorzen.

Beschermde gebieden:

- **Zwemwater**
DE MOSTERDPOT, CAMPING BADSTRAND (NLBW94_DEMTPCPBSD)
- **Habitatrichtlijn**
Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem (NL_HAB_71)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken		■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het stopzetten van de normalisatie en het terugbrengen naar een natuurlijke vorm (profiel) leidt tot significante schade aan scheepvaart en (verhoogt) overstromingsgevaar.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Oeververdediging is nodig voor de veiligheid. Het weghalen ervan leidt tot significante veiligheidsrisico's en negatieve morfologische effecten op de vaargeul. Het weghalen van kribben, dammen en dijken leidt mogelijk tot veiligheidsrisico's door overstromingsgevaar (verandering rivierloop) en tot significante schade aan de scheepvaartfunctie door problemen met geringe waterdiepte. Inundatiezone vergroten, bijvoorbeeld door het weghalen van dijken leidt tot schade aan huidige functies (infrastructuur, bebouwing, landbouw, etc).

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, technisch onhaalbaar

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. De gehalten van deze verbindingen blijven sinds 2000 stabiel; vrachtberekeningen wijzen op 95% voorbelasting. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen een afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid waardoor toetsing mogelijk geworden is. Barium en seleen voldoen na correctie op achtergrondgehalte niet aan de norm.

Koper voldoet na het beoordelen van de beschikbaarheid met BLM niet aan de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn chlooretheen en heptenofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,44	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60	*	*	
Vis (EKR)	≥ 0,22	*		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14	*	*	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50	*		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	*		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120		*	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier R8) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Beneden Merwede, Boven Merwede, Sliedrechtse Biesbo aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_3

Rapportage toestand 2014

- barium (Ba)
- chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e)
- koper (Cu)
- heptenofos (heptnfs)
- seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

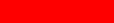
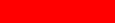
Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in de Bedijkte Maas is verbeterd van ontoereikend naar matig. Voor macrofauna in het type R8 is een nieuwe maatlat ontwikkeld. De kwaliteit van de macrofauna is niet goed. Dit is in belangrijke mate te wijten aan vervuilende stoffen in het sediment. De beoordeling in 2014 is uitgevoerd op basis van licht aangepaste maatlat. Hierdoor kunnen kleine wijzigingen optreden. Bovendien lijkt de geschatte macrofaunakwaliteit ook voor het sedimentdeel in sommige waterlichamen behoorlijk te kunnen fluctueren van jaar tot jaar (tot een halve kwaliteitsklasse). Omdat de parameters geaggregeerd worden middels de laagste telt, is deze maatlat qua eindoordeel niet robuust bij het middelen van een gering aantal waarden (n=3). Het is zeer onaannemelijk dat er daadwerkelijk verslechtering optreedt, omdat de sedimentkwaliteit niet verslechtert maar eerder verbetert.

Overige waterflora: Voor R8 wateren is in dit geval sprake van een lagere kwaliteit door andere toepassing van het begroeibaar areaal in de nieuwe maatlat. In werkelijkheid is de kwaliteit dus niet verslechterd. De EKR-score voor de overige waterflora in de Beneden Maas is afgenomen, waardoor de kwaliteitsklasse ontoereikend is geworden.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis is tov 2009 (BPRW) verlaagd. Vergelijking van gegevens van 2009 en 2014 met nieuwe maatlat en doelen laat geen achteruitgang zien. De klasse is matig gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verlaagd. P scoort goed en ook N is een klasse verbeterd van matig naar goed.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL94_0146 - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (Peulensluis, Kolfgemaal, sluizen Gorinchem)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	1 stuks getemporiseerd > 2015, taakstelling KRW uit RA 2010.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / sluis (Verbindingen). Co-financiering Rijkswaterstaat.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0155 - Hondswaard	Omvang:	0,96 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Ingetrokken: 0,96	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0161 - Vooroever (herwijnen)	Omvang:	0,33 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Ingetrokken: 0,33	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Maatregel wordt uitgevoerd door DLG. Motivatie: Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0163 - Getijdenatuur Dordtse Avelingen	Omvang:	33 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha In uitvoering: 33	Motivering:	Prognose gereed 2015, maatregel met code x2045 tevens hier ondergebracht.
Toelichting:	Verbreden watersysteem middels verlagen uiterwaard en aanleg getijdereken Dordtse Avelingen (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0164 - Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en Dijkverleg. Buitenpolder Munnikenland	Omvang:	2,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Ingetrokken: 2,5	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Nevengeul. Maatregel wordt uitgevoerd door PDR. Motivatie: Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		

Oorspronkelijke naam:	NL94_0165 - Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en Dijkverleg. Buitenpolder Munnikenland	Omvang:	3 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Ingetrokken: 3	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Aantakken strang. Maatregel wordt uitgevoerd door PDR. Motivatie: Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0166 - Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en Dijkverleg. Buitenpolder Munnikenland	Omvang:	85 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha Ingetrokken: 85	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Uiterwaardverlaging. Maatregel wordt uitgevoerd door PDR. Motivatie: Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_142-b - Sliedrechtse Biesbosch fase 2 (SanProg. nr. 148b)	Omvang:	22,67 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 22,67	Motivering:	Gereed 2013
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Sliedrechtse Biesbosch (Schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_drinkwater5-b - Brakel: Verkenning aangepast beheer ivm drinkwaterbeschermingszones	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed 2013
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek drinkwaterbeschermingszones Biesbosch (verkenningen). Verkenning incl. gewenste verankering tbv. externe doorwerking.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2045-c - Verlagen uiterwaard Polder Dordtsche Avelingen	Omvang:	50 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha Ingetrokken: 50	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Verlaging uiterwaard en aanleg getijdenkreek Dordtsche Avelingen (Leefgebied). Omvang (50 ha) ondergebracht onder diverse maatregelen (oa: NL94_0163 / x2047) .		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2047-c - Verlagen uiterwaard Thomaswaard (incl. zomerdijk verwijderen)	Omvang:	42 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha In uitvoering: 42	Motivering:	Prognose gereed 2015. 17 ha (maatregelcode: x2045) wordt binnen deze maatregel gerealiseerd.
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Thomaswaard inclusief verwijderen (deel) zomerdijk (Leefgebied)		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL94_0146 - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (Peulensluis, Kolfgemaal, Gorichem (2))	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	waterschap	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken / sluizen (Verbindingen). 1 Vispassage oorspronkelijk voorzien in 2009-2015, 2 stuks in periode 2015-2021 en 2 stuks in periode 2021-2027 (NL94_0167 / x0146). Co-financiering Rijkswaterstaat.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_140-b - Wantij (SanProg. nr. 224)	Omvang: 220.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Vogelrichtlijn	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Wantij (Schoon water). In geheel getemporiseerd >2015 vanwege taakstelling KRW uit RA 2010.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2046-c - Verlagen uiterwaard Dalemse Gat en Woelse waard	Omvang: 35 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verlaging uiterwaard Dalemse Gat en Woelse waard (Leefgebied). Maatregel betreft de aanleg van een getijdengeul. Ivm programmering en realisatie van overige maatregelen wordt deze maatregel uitgevoerd in periode 2015-2021.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2048-b - Verlagen uiterwaard Polder Stedelijk (incl. zomerdijk verlagen)	Omvang: 50 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:		
Andere richtlijn:	Vogelrichtlijn	
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Polder Stedelijk (Leefgebied). Ivm programmering van maatregelen NL94_0163, RWS_x2047 en NL94_3/35156 wordt maatregel uitgevoerd in periode 2015-2021. Co-financiering Rijkswaterstaat.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y5007 - Verlagen uiterwaard Noordbovenpolder (incl. planstudie)	Omvang: 57 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Noordbovenpolder (Leefgebied). In verband met onvoldoende realisatie "Uiterwaard verlaging" in andere polders (NL94_0163, x2047 en x2048) wordt extra uitgevoerd in periode 2015-2021.	

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y9014 - Ophaalregeling opruimen oeverafval in RWS-waterlichamen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige beheermaatregelen	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	lokale organisator of samenwerkingsverband burgerparticipatie van opruimactie(s) in en langs dit waterlichaam. Ministerie I&M/RWS ondersteunt lokale opruimacties van oeverafval door middel van de ophaalregeling zwerfvuil. Deze ophaalregeling maakt onderdeel uit van de maatregelen KRM en beheertaken RWS en houdt in dat verzameld afval wordt afgevoerd en verwerkt in opdracht van en op kosten van RWS. Door deze ophaalregeling worden andere partijen en stakeholders gestimuleerd te werken aan het voorkomen en opruimen van afval op vervuilde oeverlocaties langs het hoofdwatersysteem. Een deel van het budget wordt betaald uit RWS middelen (40.000 Euro = 8000 euro per WL). Elke euro die RWS inlegt, wordt aangevuld met 3 euro uit het EFMZV tot een maximum van 120k€ (=24k€ per WL) per jaar voor de komende 7 jaar. Totaal beschikbaar budget voor alle waterlichamen samen 160000 euro. Maatregel wordt in meerder waterlichamen uitgevoerd. NL91BOM (RWS-Y9012); NL93_8 (RWS-Y9013); NL89_westsde (RWS-Y9011); NL81_10 (RWS-Y9010); NL94_3 (RWS-Y9014)

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1009 - Strategie ontwikkelen voor verontreinigde waterbodembodem	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek / strategie verontreinigde waterbodembodem tbv macrofauna (Schoon water). Uitwerking van wijze en termijn waarop effecten verontreinigde waterbodembodem op toestand macrofauna voldoende kunnen worden gereduceerd.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	NL94_0167 - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (Peulensluis, Kolfgemeal, Gorichem (2))	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken / sluizen (Verbindingen). 1 Vispassage oorspronkelijk voorzien in 2009-2015, 2 stuks in periode 2015-2021 (NL94_0146 / x0146) en 2 stuks in periode 2021-2027 Co-financiering Rijkswaterstaat.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Beneden Merwede, Boven Merwede, Sliedrechtse Biesbo aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_3

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan

Naam waterlichaam: Beneden Merwede, Boven Merwede, Sliedrechtse Biesbo aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Code waterlichaam: NL94_3

Factsheet: NL94_11

Haringvliet west

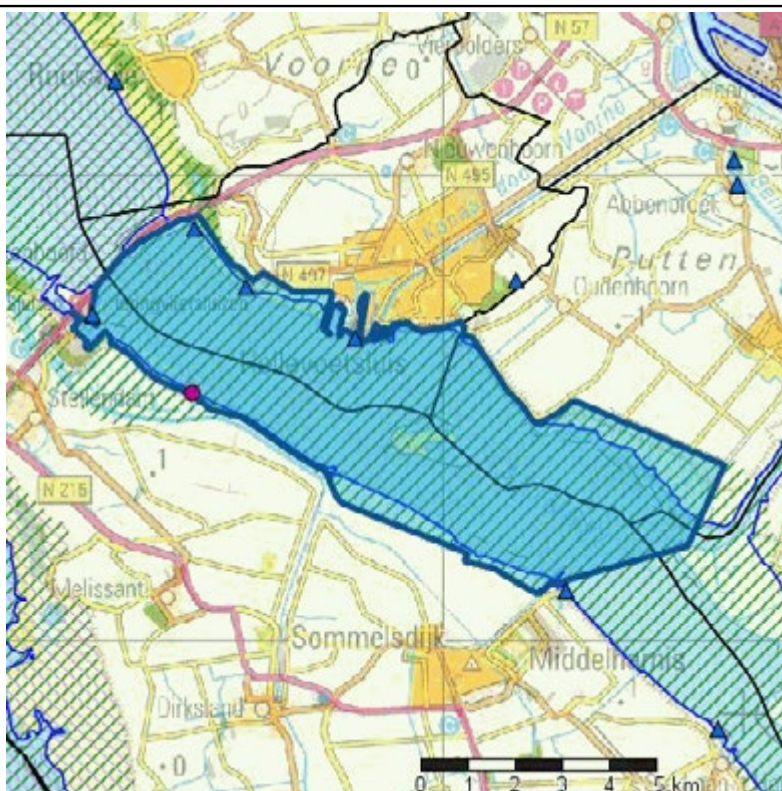
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Haringvliet west	Code:	NL94_11
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	O2 (Estuarium met matig getijverschil)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Ja
Provincies:	Provincie Zuid-Holland		
Gemeenten:	Bernisse, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Korendijk		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Dynamische riviermonding waar enerzijds sprake is van de invloed van eb en vloed en waar anderzijds zoet rivierwater wordt aangevoerd. Door erosie- en sedimentatieprocessen worden voortdurend stroomgeulen, wadplaten/slikken en schorren/kwelders gevormd. Langs de randen is sprake van slijkige zandgronden en kleirijke schorren.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet west

Code waterlichaam: NL94_11

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Haringvliet (NL_VOG_109)
- **Zwemwater**
HELLECAT BADSTRAND, HELLEVOETSLUIS (NLBW94_HELLVSHLCBSD),
RECREATIETERREIN RWS, STELLENDAM (NLBW94_STELLDJHVBSD), SCHENKELDIJK,
HELLEVOETSLUIS (NLBW94_HELLVSSKDBSD), VUURTOREN BADSTRAND,
HELLEVOETSLUIS (NLBW94_HELLVSVTRBSD)
- **Habitatrichtlijn**
Haringvliet (NL_HAB_109)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen				■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren	■				

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Het volledig verwijderen van Haringvlietluizen en de terugkeer natuurlijk dynamiek en brakwatersysteem leidt tot significante veiligheidsrisico's en tot significant negatieve effecten voor de (drink)watervoorziening en de landbouw.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het verwijderen van de dijken en oeververdediging (ter bescherming van gorzen) leidt tot significante veiligheidsrisico's, afkalven van landbouwgronden en schade aan infrastructuur. Het (volledig) open zetten of verwijderen van de sluizen leidt tot significant negatieve effecten op de veiligheid. Het landinwaarts verplaatsen van dijken om de natuurlijke inundatiezones te herstellen heeft een significant effect door sociaal economische schade aan landbouw en infrastructuur.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, technisch onhaalbaar
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet west

Code waterlichaam: NL94_11

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	veranderingen voor de visserij	Overig	Veranderingen in habitats en aantasting paai en opgroeigebieden
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	dammen in getijdengebied (incl. veiligheid/ energie)	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet west

Code waterlichaam: NL94_11

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99) - tributyltin (kation) (TC4ySn) - trichloormethaan (chloroform) (TCIC1a)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: In 2012 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Een enkele polybroomdifenylether (47 en 99) overschrijdt éénmalig de rapportagegrens en daarmee de norm en tributyltin overschrijdt in 2012 de MAC-waarde. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op (JGM-MKN) normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Door een technische fout in Aquokit zijn de PBDE's 28, 100, 153 en 153 en trichloormethaan onterecht in de tabel terecht gekomen. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen een afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen komen ze nog in het milieu voor. Vrachtberekeningen wijzen op 100% voorbelasting.

Specifiek verontreinigende stoffen: Evenals in 2009 voldoen nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn aanvullende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Kobalt overschrijdt jaarlijks de MAC-waarde. In dit waterlichaam is een correctie op basis van BLM's voor koper en zink niet mogelijk. Zink voldoet ook na correctie voor achtergrondgehalte niet aan de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is chlooretheen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,25	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60		 *	
Vis (EKR)	≥ 0,60	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 2,57	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier O2) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- chlooretheen (vinylchloride) (C1C2e) - kobalt (Co) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in het Haringvliet is verbeterd.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in het Haringvliet is gelijk gebleven.

Overige waterflora: Dit waterlichaam is als O2 getypeerd. De bemonstering vindt plaats volgens R8, de beoordeling met doelen volgens type O2. Voor overige waterflora is er geen referentie en dus geen doel. De doelen voor dit waterlichaam waren vastgesteld op die van natuurlijke wateren. Dit heeft echter een veel te hoog ambitieniveau. Door het aanpassen van de doelen voor Overige waterflora is de beoordeling handmatig bijgesteld. In 2014 is de kwaliteit voor overige waterflora als goed geklassificeerd.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor het Haringvliet geldt dat de grootste verbetering verwacht wordt als het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. Tov van 2009 (BPRW) is de EKR-score sterk afgenomen. Vergelijking van gegevens van 2009 en 2014 met nieuwe maatlat en doelen bleek niet mogelijk. In 2014 scoort vis volgens de nieuwe maatlat slecht.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is in concentratie gelijk gebleven en scoort matig.

Voor drinkwater gebruikt water (beoordeling 2014)

Normoverschrijding toestandsbepaling 2014:	Ja
Toename zuiveringsinspanning:	Ja

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet west

Code waterlichaam: NL94_11

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_104-a - Waterbodemsanering (onderzoek) Haringvliet (on)diepe delen (SanProg. nr 49a)	Omvang:	6.000.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 6.000.000	Motivering:	Studie uitgevoerd, maatregel ingetrokken
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Haringvliet West (Schoon water). Studie uitgevoerd, gering effect op KRW-maatlat.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_104-b - Waterbodemsanering (onderzoek) Haringvliet (on)diepe delen (SanProg. nr 49a)	Omvang:	6.000.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 6.000.000	Motivering:	Studie uitgevoerd, maatregel ingetrokken
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Haringvliet ondiepe delen (Schoon water). Alleen onderzoek uitgevoerd, er is geen noodzaak voor sanering. Geen opdracht verleend voor uitvoering.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_105-b - Haringvliet ondiepe delen (vervolg op SanProg. nr 49a) / Haringvliet diepe delen	Omvang:	1.160 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 1.160	Motivering:	Studie uitgevoerd, maatregel ingetrokken
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Haringvliet west (Schoon water). Studie uitgevoerd, gering effect op KRW-maatlat.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_105-c - Haringvliet ondiepe delen (vervolg op SanProg. nr 49a) / Haringvliet diepe delen	Omvang:	4.640 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 4.640	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Haringvliet west (Schoon water). Geen maatregel vanwege gering effect op KRW-maatlat.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_106-a - Zuiderdiep (SanProg. nr 49c)	Omvang:	66,67 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 66,67	Motivering:	Studie uitgevoerd, maatregel ingetrokken
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Zuiderdiep (Schoon water). Studie uitgevoerd, gering effect op KRW-maatlat.		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet west

Code waterlichaam: NL94_11

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Oorspronkelijke naam: RWS_106-b - Zuiderdiep (SanProg. nr 49c)		Omvang: 66,67 m3
SGBP omschrijving: Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: Ingetrokken: 66,67	Motivering: Studie uitgevoerd, maatregel ingetrokken	
Toelichting: Verwijderen verontreinigde bagger Zuiderdiep (Schoon water). Alleen onderzoek uitgevoerd, er is geen noodzaak voor sanering. Geen opdracht verleend voor uitvoering.		

Oorspronkelijke naam: RWS_x2422-b - Optimalisatie vooroeververdediging Slijkplaat, Menheerse plaat, Beningerslikken		Omvang: 2,15 km
SGBP omschrijving: verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 2,15	Motivering: Gereed in 2015, 1/3 deel van totale omvang (6,5 km)	
Toelichting: Aanleg en optimalisatie vooroeververdediging (Leefgebied).		

Oorspronkelijke naam: RWS_x9917-b - Haringvliet De Kier		Omvang: 0,5 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat		
Voortgang: In uitvoering: 0,5	Motivering: Positief effect op KRW-doelstellingen. Prognose realisatie 2018.	
Toelichting: Vispasseerbaar maken Haringvlietluizen (Verbindingen). Positief effect op KRW-doelstellingen.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2422-c - Optimalisatie vooroeververdediging Slijkplaat, Menheerse plaat, Beningerslikken	Omvang: 4,36 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Aanleg en optimalisatie vooroeververdediging (Leefgebied). Uitvoering in periode 2015-2021, 2/3 deel van totale omvang (6,5 km). Resterende uitvoering voorzien op de volgende 2 locaties: (1) Slijkplaat: ophogen verzakte vooroeververdediging, grondsuppleties en aanleggen/vergroten doorstroomopeningen en (2) Menheerseplaat: vergroten doorstroomopeningen en grondsuppleties.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2423-b - Herstel verbinding met zijrivieren (Gemaal/schutsluis Gorzenman bij Hellevoetsluis)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk, gemaal/schutsluis Gorzenman (verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratiekelpunten. Co-financiering RWS.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9917-c - Haringvliet De Kier	Omvang: 0,5 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vispasseerbaar maken Haringvlietluizen (Verbindingen). Positief effect op KRW-doelstellingen. Start in periode 2009-2015 (code: x9917-b), prognose realisatie 2018.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y5002 - Onderzoek herkomst van de stoffen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vaststellen herkomst van de stoffen die de kwaliteitseisen overschrijden en agenderen bij de verantwoordelijke partijen	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk & waterschappen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1002-1 - Onderzoek risico's en maatregelen scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet west

Code waterlichaam: NL94_11

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek naar risico's scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone en naar mogelijke preventieve en curatieve maatregelen ter beheersing van deze risico's.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1003 - Onderzoek herkomst en gevolgen microbiologische verontreinigingen
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek doen naar herkomst en gevolgen van de normoverschrijdingen voor microbiologische drinkwaterparameters.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL94_1

Haringvliet oost, Hollandsch Diep

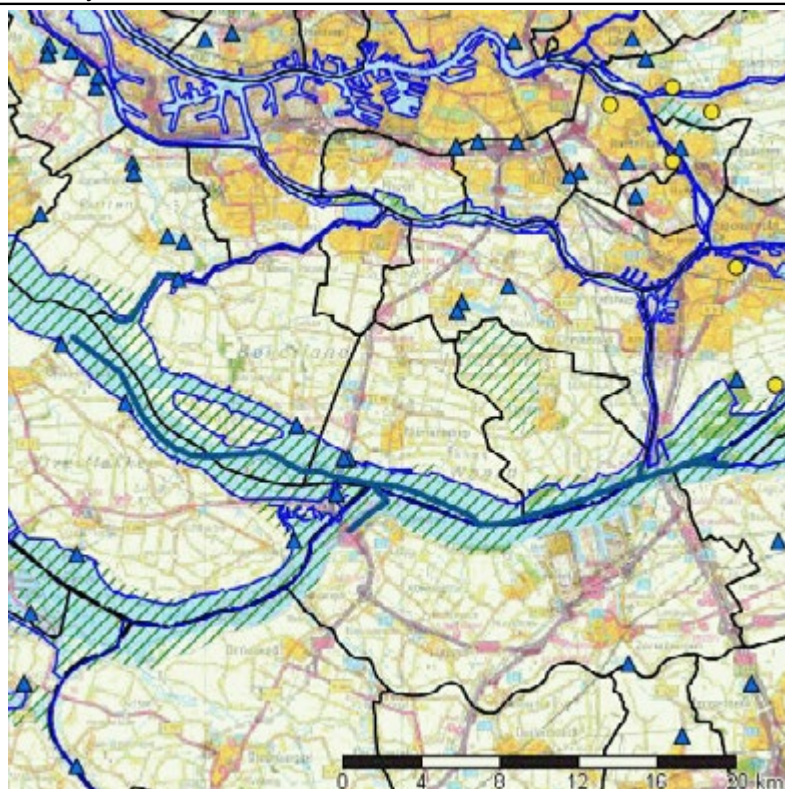
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Haringvliet oost, Hollandsch Diep	Code:	NL94_1
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	R8 (Zoet getijdenwater (uitlopers rivier) op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zuid-Holland, Provincie Noord-Brabant		
Gemeenten:	Bernisse, Cromstrijen, Dordrecht, Drimmelen, Goeree-Overflakkee, Korendijk, Moerdijk, Strijen, Werkendam		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet oost, Hollandsch Diep

Code waterlichaam: NL94_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Rivier of kreek waar onder invloed van eb en vloed 2x per dag de stromingsrichting wisselt en sprake is van hoge stroomsnelheden van het water. Het zoete water valt wel buiten de invloed van zout water. Op plaatsen met hoge stroomsnelheden ontwikkelen zich krekken en oeverwallen en op plaatsen met lage stroomsnelheden ontstaan zandplaten slikken en gorzen.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Haringvliet (NL_VOG_109), Hollands Diep (NL_VOG_111)
- **Zwemwater**
HARINGVLIETBRUG OOST (NLBW94_HARVBLHNOBSD), HARINGVLIETBRUG WEST (NLBW94_HARVBLHNWBSD), HITSERTSEKADE, ZUID-BIJERLAND (NLBW94_HITSSKDBSD), MIDDELHARNIS, BADSTRAND (NLBW94_MIDHDHNBSD), RECREATIETERREIN HELLEGATSPLEIN (NLBW94_HELLGPBSD), SPUI, NABIJ GOUDSWAARD (NLBW94_GOUDSWBSD), STAD AAN 'T HARINGVLIET, BADSTRAND (NLBW94_STADAHHRBSD)
- **Habitatrichtlijn**
Haringvliet (NL_HAB_109), Hollands Diep (NL_HAB_111)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beëindigen	■				■
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Het verwijderen of openzetten van de Volkeraksluizen leidt tot een te hoge nutriëntenbelasting vanuit Volkerak Zoommeer op Hollandsch Diep.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt tot significante veiligheidsrisico's en overstromingen. Het landinwaarts verplaatsen van dammen en dijken leidt tot significante economische schade aan huidige functie's (landbouw, bebouwing, infrastructuur, etc).
Gebruiksfunctie:	Andere even duurzame activiteiten voor menselijke ontwikkeling
Motivering:	Het verwijderen van de Haringvlietssluisen leidt tot significant negatief effect op de (drink)watervoorziening.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, technisch onhaalbaar
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
wateronttrekkingen	voor industrieën	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
wateronttrekkingen	voor koelwater van elektriciteitscentrales	Energievoorziening	Aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	omleiden piekafvoer	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	veranderingen voor de visserij	Overig	Veranderingen in habitats en aantasting paai en opgroeigebieden
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Afwenteling: RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt nog steeds een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. Er is een licht dalende trend voor deze verbindingen in het Hollands Diep in zwevend stof waarneembaar tussen 2000 en 2011; vrachtberekeningen wijzen op 95% voorbelasting.

Door een technische fout in Aquokit is TBT onterecht in de tabel terecht gekomen. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen een afname zien. Voor dit waterlichaam zijn geen gegevens beschikbaar om een trend te bepalen.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Alle PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn aanvullende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Na correctie op basis van achtergrondgehalte voldoet het metaal seleen nog niet. Koper en zink zijn beoordeeld op beschikbaarheid met BLM's. Koper overschrijdt na correctie nog steeds deze norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn cumafos, dichloorvos, ethylazinfos, methylazinfos, mevinfos, triazofos en trifenyltin onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,44	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,38	 *	 *	
Vis (EKR)	≥ 0,35	 *	 *	
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltipe, hier R8) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- methylazinfos (C1yazfs) - ethylazinfos (C2yazfs) - koper (Cu) - cumafos (cumfs) - dichloorvos (DClvs) - mevinfos (mevfs) - triazofos (Tazfs) - trifenylytin (kation) (TFySn)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: Voor macrofauna in het type R8 is een nieuwe maatlat ontwikkeld. De kwaliteit van de macrofauna is niet goed. Dit is in belangrijke mate te wijten aan vervuilende stoffen in het sediment. De beoordeling in 2014 is uitgevoerd op basis van licht aangepaste maatlat. Hierdoor kunnen kleine wijzigingen optreden. Bovendien lijkt de geschatte macrofaunakwaliteit ook voor het sedimentdeel in sommige waterlichamen behoorlijk te kunnen fluctueren van jaar tot jaar (tot een halve kwaliteitsklasse). Omdat de parameters geaggregeerd worden middels de laagste telt, is deze maatlat qua eindoordeel niet robuust bij het middelen van een gering aantal waarden (n=3). Het is zeer onaannemelijk dat er daadwerkelijk verslechtering optreedt, omdat de sedimentkwaliteit niet verslechtert maar eerder verbetert. De EKR-score voor macrofauna in het Haringvliet-oost, Hollands Diep is verlaagd, en de kwaliteitsklasse is van matig naar ontoereikend gegaan.

Overige waterflora: Voor R8 wateren is in dit geval sprake van een lagere kwaliteit door andere toepassing van het begroeibaar areaal in de nieuwe maatlat. In werkelijkheid is de kwaliteit dus niet verslechterd.

De kwaliteit voor de overige waterflora in het Haringvliet en Hollands Diep is gelijk (matig) gebleven.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld in rivieren licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden.

De EKR-score voor vis in het Haringvliet/ Hollands Diep is tov 2009 (BPRW) sterk achteruitgegaan. De kwaliteitsklasse is veranderd van matig naar ontoereikend.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verlaagd en voldoen nu beide aan de GEP.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet oost, Hollandsch Diep

Code waterlichaam: NL94_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_197-b - Hollandsch Diep West diepe delen (SanProg. nr 48b)	Omvang:	660.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 660.000	Motivering: Maatregel is ingetrokken	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Hollandsch Diep (Schoon water). Alleen onderzoek uitgevoerd, er is geen noodzaak voor sanering. Geen opdracht verleend voor uitvoering.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_198-b - Hollandsch Diep West overige diepe delen (SanProg. nr 48c)	Omvang:	330.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 330.000	Motivering: Maatregel is ingetrokken	
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Hollandsch Diep (Schoon water). Alleen onderzoek uitgevoerd, er is geen noodzaak voor sanering. Geen opdracht verleend voor uitvoering.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2038-b - Vooroeververdediging/langsdammen Willemstad-Tonnekreek en Blanken slikken	Omvang:	2,64 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 2,64	Motivering: Prognose gereed 2015, 1/3 deel van totale omvang (8km)	
Toelichting:	Aanleg en optimalisatie natuurvriendelijke oevers (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x9010-b - Willemstad Tonnekreek, Verlagen uiterwaard - getijdegeul/kreek	Omvang:	20 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha In uitvoering: 20	Motivering: Prognose gereed 2015	
Toelichting:	Verlagen uiterwaard Willemstad-Tonnekreek (Leefgebied).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2038-c - Vooroeververdediging/langsdammen Zeehondenplaat, Blanken slikken, Korendijks	Omvang: 5,36 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Aanleg en optimalisatie natuurvriendelijke oevers (Leefgebied). Uitvoering in periode 2015-2021 is 2/3 deel van totale omvang (8km). (1) Blanken Slikken: Aanleggen en/of versterken oeververdediging, grondsupties en aanbrengen doorstroom openingen, (2) Zeehondeplaat: Ophogen verzakte aanliggende oeververdediging en (3) Korendijksche Slikken: Aanleggen en/of versterken oeververdediging, grondsupties en aanbrengen/verbeteren doorstroom openingen.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2039-c - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (Gemaal Tonnekreek)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk, gemaal Tonnekreek(verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten uitvoering >2015.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2040-b - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (Gemaal Niervaert)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk, gemaal Niervaert (verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten, uitvoering >2015.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1010 - Strategie ontwikkelen voor verontreinigde waterbodembodem	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek / strategie verontreinigde waterbodembodem tbv macrofauna (Schoon water). Uitwerking van wijze en termijn waarop effecten verontreinigde waterbodembodem op toestand macrofauna voldoende kunnen worden gereduceerd.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet oost, Hollandsch Diep

Code waterlichaam: NL94_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Haringvliet oost, Hollandsch Diep

Code waterlichaam: NL94_1

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL94_2

Dortsche Biesbosch, Nieuwe Merwede

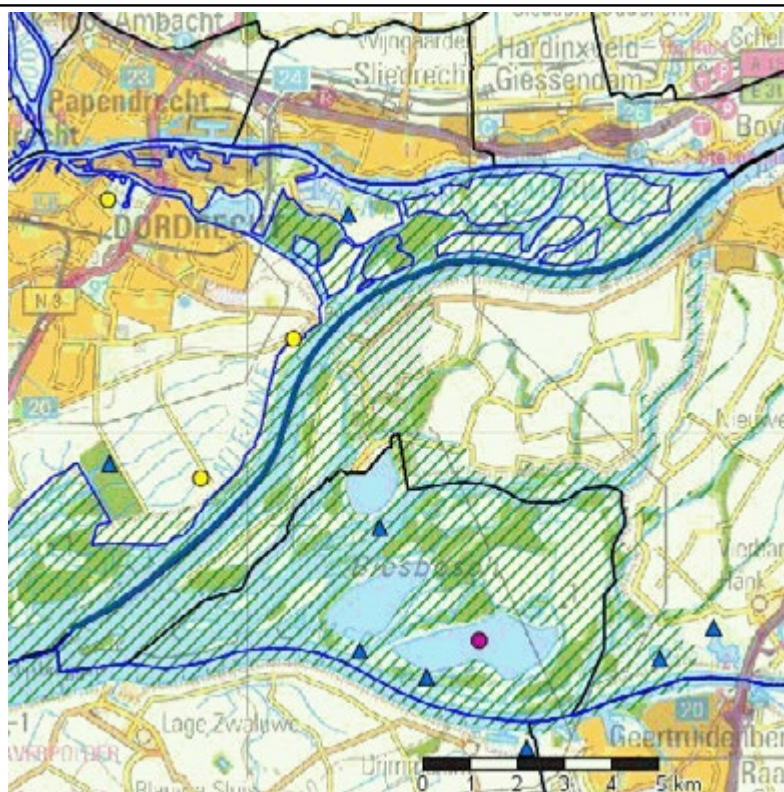
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Dortsche Biesbosch, Nieuwe Merwede	Code:	NL94_2
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	R8 (Zoet getijdenwater (uitlopers rivier) op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zuid-Holland, Provincie Noord-Brabant		
Gemeenten:	Dordrecht, Werkendam		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Rivier of kreek waar onder invloed van eb en vloed 2x per dag de stromingsrichting wisselt en sprake is van hoge stroomsnelheden van het water. Het zoete water valt wel buiten de invloed van zout water. Op plaatsen met hoge stroomsnelheden ontwikkelen zich krekken en oeverwallen en op plaatsen met lage stroomsnelheden ontstaan zandplaten slikken en gorzen.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Dortsche Biesbosch, Nieuwe Merwede

Code waterlichaam: NL94_2

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Biesbosch (NL_VOG_112)
- **Habitatrichtlijn**
Biesbosch (NL_HAB_112)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties					■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken			■		■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren					■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Ongedaan maken van normalisatie is schadelijk voor de scheepvaart (bevaarbaarheid) en leidt tot significante veiligheidsrisico's.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het verwijderen van dijken, dammen en oeververdediging leidt tot significante schade aan de scheepvaartfunctie door problemen met geringe waterdiepte en mogelijk tot veiligheidsrisico's door overstromingsgevaar door verandering van de rivierloop. Het herstellen van natuurlijke inundatiezones is schadelijk voor diverse functies (landbouw, infrastructuur en bebouwing) en leidt tot significante veiligheidsrisico's.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	veranderingen voor de visserij	Overig	Veranderingen in habitats en aantasting paai en opgroeigebieden
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	verontreinigde waterbodem	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna, belasting door chemische stoffen en nutriënten

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Dortsche Biesbosch, Nieuwe Merwede

Code waterlichaam: NL94_2

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

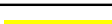
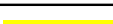
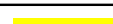
Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Ook nu vindt een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen. De gehalten van deze verbindingen blijven sinds 2000 stabiel; vrachtberekeningen wijzen op 2% voorbelasting en 97 % directe belasting. Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen een afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten afgeleid waardoor toetsing mogelijk geworden is. Barium en seleen voldoen na correctie op achtergrondgehalte niet aan de norm.

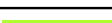
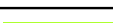
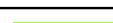
Koper voldoet na het beoordelen van de beschikbaarheid met BLM niet aan de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn chlooretheen en heptenofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,46	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,54	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,30	 *	 *	
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14	 *	 *	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50	 *		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120		 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Dortsche Biesbosch, Nieuwe Merwede

Code waterlichaam: NL94_2

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier R8) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- barium (Ba) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - koper (Cu) - heptenofos (heptnfs) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in de Dordtsche Biesbosch is verbeterd en in klasse verhoogd van ontoereikend naar matig. Voor macrofauna in het type R8 is een nieuwe maatlat ontwikkeld. De kwaliteit van de macrofauna is niet goed. Dit is in belangrijke mate te wijten aan vervuilende stoffen in het sediment. De beoordeling in 2014 is uitgevoerd op basis van licht aangepaste maatlat. Hierdoor kunnen kleine wijzigingen optreden. Bovendien lijkt de geschatte macrofaunakwaliteit ook voor het sedimentdeel in sommige waterlichamen behoorlijk te kunnen fluctueren van jaar tot jaar (tot een halve kwaliteitsklasse). Omdat de parameters geaggregeerd worden middels de laagste telt, is deze maatlat qua eindoordeel niet robuust bij het middelen van een gering aantal waarden (n=3). Het is zeer onaannemelijk dat er daadwerkelijk verslechtering optreedt, omdat de sedimentkwaliteit niet verslechtert maar eerder verbetert.

Overige waterflora: Voor R8 wateren is in dit geval sprake van een lagere kwaliteit door andere toepassing van het begroeibaar areaal in de nieuwe maatlat. In werkelijkheid is de kwaliteit dus niet verslechterd. De kwaliteit voor de overige waterflora is een klasse verminderd van goed naar matig.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis in de Dordtsche Biesbosch, Nieuwe Merwede is tov 2009 (BPRW) sterk verminderd. Vergelijking van gegevens van 2009 en 2014 met nieuwe maatlat en doelen laat geen achteruitgang zien.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verlaagd. P scoort goed en ook N is een klasse verbeterd van matig naar goed.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Dordtsche Biesbosch, Nieuwe Merwede

Code waterlichaam: NL94_2

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL94_0121 - Getidekreek in Tongplaat en Zuidplaatje (Deltanatuur)	Omvang:	100 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	ha In uitvoering: 100	Motivering:	Tongplaat gereed 2013, Zuidplaatje prognose gereed 2015.
Toelichting:	Verbreden watersysteem door aanleg getidekreek in Tongplaat en Zuidplaatje (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_182-b - Dordtse Biesbosch, grote kreken fase 1 (SanProg. nr. 50a)	Omvang:	256.192 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 256.192	Motivering:	Gereed 2013
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Dordtse Biesbosch (Schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_183-b - Dordtse Biesbosch, grote kreken fase 2 (SanProg. nr. 50b)	Omvang:	64.048 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 64.048	Motivering:	Gereed 2013
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Dordtse Biesbosch (Schoon water).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1009 - Strategie ontwikkelen voor verontreinigde waterbodem	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek / strategie verontreinigde waterbodem tbv macrofauna (Schoon water). Uitwerking van wijze en termijn waarop effecten verontreinigde waterbodem op toestand macrofauna voldoende kunnen worden gereduceerd.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1016 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL94_10

Brabantse Biesbosch, Amer

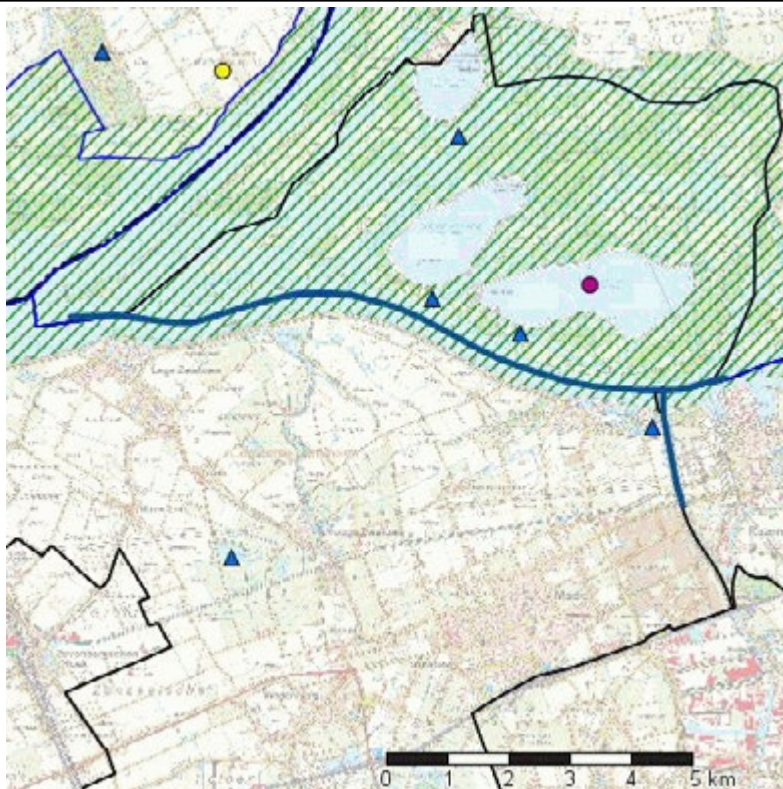
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Brabantse Biesbosch, Amer	Code:	NL94_10
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	R8 (Zoet getijdenwater (uitlopers rivier) op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Ja
Provincies:	Provincie Noord-Brabant		
Gemeenten:	Drimmelen, Geertruidenberg, Werkendam		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnigen water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Brabantse Biesbosch, Amer

Code waterlichaam: NL94_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Rivier of kreek waar onder invloed van eb en vloed 2x per dag de stromingsrichting wisselt en sprake is van hoge stroomsnelheden van het water. Het zoete water valt wel buiten de invloed van zout water. Op plaatsen met hoge stroomsnelheden ontwikkelen zich krekken en oeverwallen en op plaatsen met lage stroomsnelheden ontstaan zandplaten slikken en gorzen. ▪ Beschermde gebied: De Brabantse Biesbosch is als Natura 2000-gebied aangemerkt. Het (concept) aanwijzingsbesluit (in 2006) vormt de basis voor het Natura 2000 beheerplan Brabantse Biesbosch, op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

▪ Drinkwater: Wanneer water wordt onttrokken voor drinkwaterproductie, gelden aanvullende kwaliteitseisen. In het waterlichaam "Brabantse Biesbosch, Amer" ligt één innamepunt voor drinkwater (Evides).

▪ Zwemwater: Binnen het Brabantse Biesbosch liggen de volgende officiële zwemwaterlocaties: Aakvlaai, Badstrand (NLBW94_AAKVBSD); Gat Van De Kerksloot, Badstrand (NLBW94_GATVDKSBSD); Noordergat Van De Plomp, Badstrand (NLBW94_NOORDGVDPBSD) & Rietplaat, Badstrand (NLBW94_RIETPBSD).

▪ Schelpdierwater: Nvt

Beschermde gebieden:

- Vogelrichtlijn

Biesbosch (NL_VOG_112)

- Zwemwater

AAKVLAAI, BADSTRAND (NLBW94_AAKVBSD), GAT VAN DE KERKSLOOT, BADSTRAND (NLBW94_GATVDKSBSD), NOORDERGAT VAN DE PLOMP, BADSTRAND (NLBW94_NOORDGVDPBSD), RIETPLAAT, BADSTRAND (NLBW94_RIETPBSD)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken		■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren			■	■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het ongedaan maken van de normalisatie beïnvloedt de waterdiepte (door sedimentatie), dit heeft een negatief effect op de scheepvaart (bevaarbaarheid Amer).

Gebruiksfunctie:	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen, zoals drinkwatervoorziening, energieopwekking of irrigatie
Motivering:	Het verwijderen stuwen en sluizen leidt tot significant negatief effect op de drinkwatervoorziening.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het weghalen van dammen, dijken en oeververdediging leidt tot significante veiligheidsrisico's en overstromingen. Landinwaarts verplaatsen van dammen en dijken leidt niet tot significant negatieve effecten op de veiligheid, maar zijn om technische redenen en/of onevenredige kosten niet haalbaar.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
wateronttrekkingen	voor koelwater van elektriciteitscentrales	Energievoorziening	Mogelijke aantasting vispopulaties door inzuiging van vislarven
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	veranderingen voor de visserij	Overig	Veranderingen in habitats en aantasting paai en opgroeigebieden
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	verontreinigde waterbodem	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna, belasting door chemische stoffen en nutriënten

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt nog steeds een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Er is geen duidelijke trend aanwezig van deze verbindingen in zwevend stof tussen 2000 en 2011; vrachtberekeningen wijzen op 97% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in Rijn nog geen duidelijke trend zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen evenals in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Alle PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Sinds 2000 is er wel een afnemende trend zichtbaar voor deze verbindingen in zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn aanvullende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Kobalt en seleen overschrijden de norm ook na correctie op basis van achtergrondgehalte. Koper voldoet aan de norm na correctie op basis van biobeschikbaarheid met BLM.

Door een technische fout in Aquokit is Be onterecht in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is 3-chloorpropeen, chlooretheen en mevinfos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,36	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,29	 *		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14	 *		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50	 *		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *		
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5	 *		
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120	 *	 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier R8) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 3-chloorpropeen (3CIC3e) - beryllium (Be) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - kobalt (Co) - mevinfos (mevfs) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: Voor macrofauna in het type R8 is een nieuwe maatlat ontwikkeld. De kwaliteit van de macrofauna is niet goed. Dit is in belangrijke mate te wijten aan vervuilende stoffen in het sediment. De beoordeling in 2014 is uitgevoerd op basis van licht aangepaste maatlat. Hierdoor kunnen kleine wijzigingen optreden. Bovendien lijkt de geschatte macrofaunakwaliteit ook voor het sedimentdeel in sommige waterlichamen behoorlijk te kunnen fluctueren van jaar tot jaar (tot een halve kwaliteitsklasse). Omdat de parameters geaggregeerd worden middels de laagste telt, is deze maatlat qua eindoordeel niet robuust bij het middelen van een gering aantal waarden (n=3). Het is zeer onaannemelijk dat er daadwerkelijk verslechtering optreedt, omdat de sedimentkwaliteit niet verslechtert maar eerder verbetert.

De EKR-score voor macrofauna in de Brabantse Biesbosch is verlaagd, maar matig gebleven.

Overige waterflora: Voor R8 wateren is in dit geval sprake van een lagere kwaliteit door andere toepassing van het begroeibaar areaal in de nieuwe maatlat. In werkelijkheid is de kwaliteit dus niet verslechterd.

De EKR-score voor de overige waterflora in de Brabantse Biesbosch is verlaagd. Vergelijking van 2009 en 2014 met de nieuwe maatlat en doelen laat zien dat de EKR-score verlaagd is en de kwaliteit een klasse gedaald.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis in de Brabantse Biesbosch is tov 2009 (BPRW) sterk gedaald. Vergelijking van gegevens met de nieuwe maatlat en doelen laat zien dat de EKR-score tov 2009 verhoogd is. De kwaliteitsklasse voor vis is nu echter ontoereikend geworden.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P en N zijn in concentratie verlaagd. P is een klasse verbeterd (goed).

Voor drinkwater gebruikt water (beoordeling 2014)

Normoverschrijding toestandsbepaling 2014:	Ja
Toename zuiveringsinspanning:	Ja

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	Duurzaam onkruidbeheer	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen		
Initiatiefnemer:	Gemeente X		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	
Toelichting:	Gemeente Best		
Oorspronkelijke naam:	RWS_170-b - Waterbodemsanering (onderzoek) Brabantse Biesbosch (SanProg. nr. 118)	Omvang:	1.000.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Ingetrokken: 1.000.000	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Verwijderen verontreinigde bagger Brabantse Biesbosch (Schoon water). Alleen onderzoek uitgevoerd, er is geen noodzaak voor sanering. Geen opdracht verleend voor uitvoering.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_drinkwater4-b - Biesbosch: Verkenning aangepast beheer ivm drinkwaterbeschermingszones	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed 2013, tevens code: RWS_drinkwater4-b
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek drinkwaterbeschermingszones Biesbosch (verkenningen). Verkenning incl. gewenste verankering tbv. externe doorwerking.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2073-b - Studie naar visgeleiding bij stroomafwaartse migratie (koelwaterinstallatie)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose 2015 gereed.
Toelichting:	Onderzoek naar significantie visintrek bij koelwateronttrekking' (Verbindingen). Als uit dit lopende onderzoek blijkt dat inzuiging significant is, zal onderzoek naar aanvullende maatregelen (en evt. maatregelen) doormiddel van ambtshalve wijziging van de vergunning worden voorgeschreven. KRW-maatregel kan niet door RWS zelf worden uitgevoerd en is daarom geagendeerd bij anderen.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2075-b - Verlagen uiterwaard Jantjesplaat en Hilpolders (incl. zomerdijk verwijderen)	Omvang:	78 ha
SGBP omschrijving:	verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	ha	Motivering:	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Brabantse Biesbosch, Amer

Code waterlichaam: NL94_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

In uitvoering: 78		Aantal hectares is gewijzigd in 78 ha. Gereed in 2013.	
Toelichting:		Verlagen uiterwaard Jantjesplaat en Hilpolders (Leefgebied).	
Oorspronkelijke naam:		RWS_x2077-b - Waterbodemsanering Brabantse Biesbosch (vervolg op SanProg. nr. 118)	Omvang: 80 m3
SGBP omschrijving:		Verwijderen verontreinigde bagger	
Initiatiefnemer:		Rijkswaterstaat	
Voortgang:		Motivering:	
Ingetrokken: 80		Maatregel is ingetrokken	
Toelichting:		Verwijderen verontreinigde bagger Brabantse Biesbosch (Schoon water). Maatregel gaat niet door vanwege gering effect op KRW-maatlat.	
Oorspronkelijke naam:		RWS_x2077-c - Waterbodemsanering Brabantse Biesbosch (vervolg op SanProg. nr. 118)	Omvang: 320 m3
SGBP omschrijving:		Verwijderen verontreinigde bagger	
Initiatiefnemer:		Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Voortgang:		Motivering:	
Ingetrokken: 320		Maatregel is ingetrokken	
Toelichting:		Verwijderen verontreinigde bagger Brabantse Biesbosch (Schoon water). Maatregel gaat niet door vanwege gering effect op KRW-maatlat.	
Oorspronkelijke naam:		RWS_x9932-b - Ontpoldering Noordwaard (22) - RVRproject	Omvang: 250 ha
SGBP omschrijving:		verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard	
Initiatiefnemer:		Rijkswaterstaat	
Voortgang:		Motivering:	
In uitvoering: 250		Prognose 2015 gereed.	
Toelichting:		Verbreden watersysteem Noordwaard (Leefgebied).	

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2078-c - Regulering scheepvaart	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige RO-maatregelen		
Initiatiefnemer:			
Andere richtlijn:	Vogelrichtlijn		
Toelichting:	Beperken gebruiksfunctie scheepvaart (schoon water), middels zonering van recreatievaart in kleine wateren Biesbosch. Initiatief bij derden.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk & waterschappen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1002-1 - Onderzoek risico's en maatregelen scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek naar risico's scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone en naar mogelijke preventieve en curatieve maatregelen ter beheersing van deze risico's.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1003 - Onderzoek herkomst en gevolgen microbiologische verontreinigingen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek doen naar herkomst en gevolgen van de normoverschrijdingen voor microbiologische drinkwaterparameters.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1004-1 Agenderen maatregelen tegen emissies chemische onkruidbestrijdingsmiddelen bij het Rijk	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Treffen van generieke maatregel is nodig vanwege drinkwaternormoverschrijding onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat en het metaboliet AMPA daarvan.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1005 - Agenderen beperking emissies schimmelbestrijdingsmiddel tolylfluanide bij het Rijk	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Brabantse Biesbosch, Amer

Code waterlichaam: NL94_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Aanpassing toepassingsvoorschriften of beperking toelating van schimmelbestrijdingsmiddel tolylfluamide is nodig vanwege overschrijding drinkwaternorm metaboliet DMS.

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1010 - Strategie ontwikkelen voor verontreinigde waterbodems	Omvang: ** stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek / strategie verontreinigde waterbodems tbv macrofauna (Schoon water). Uitwerking van wijze en termijn waarop effecten verontreinigde waterbodems op toestand macrofauna voldoende kunnen worden gereduceerd.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: ** stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y5001 - Vaststellen herkomst stoffen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Vaststellen herkomst van de stoffen die de kwaliteitseisen overschrijden en agenderen bij de verantwoordelijke partijen	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Brabantse Biesbosch, Amer

Code waterlichaam: NL94_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Brabantse Biesbosch, Amer

Code waterlichaam: NL94_10

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL94_6

Bergsche Maas

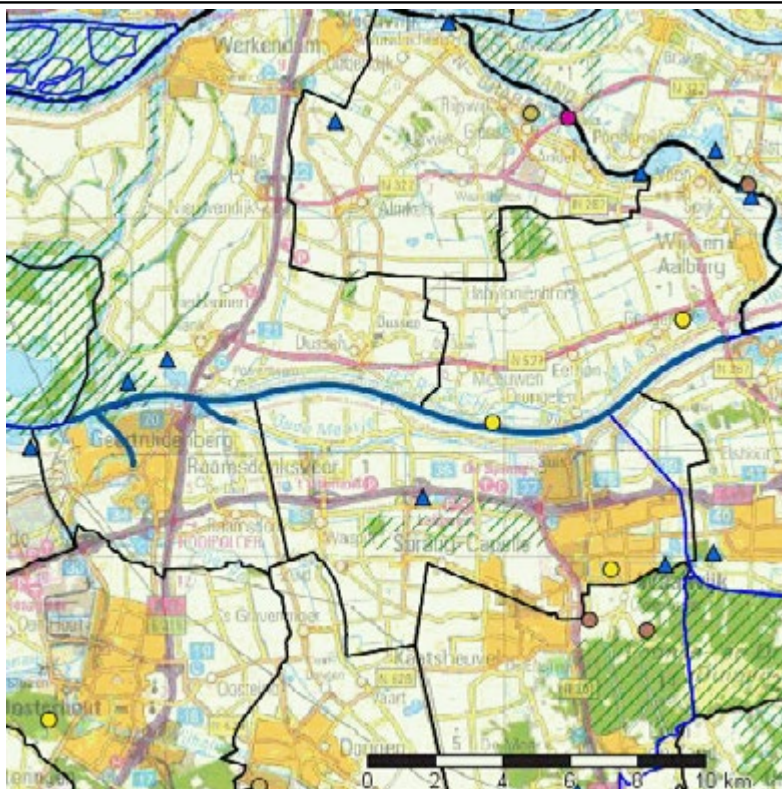
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Bergsche Maas	Code:	NL94_6
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	R8 (Zoet getijdenwater (uitlopers rivier) op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Kunstmatig
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Noord-Brabant		
Gemeenten:	Aalburg, Geertruidenberg, Heusden, Waalwijk, Werkendam		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Rivier of kreek waar onder invloed van eb en vloed 2x per dag de stromingsrichting wisselt en sprake is van hoge stroomsnelheden van het water. Het zoete water valt wel buiten de invloed van zout water. Op plaatsen met hoge stroomsnelheden ontwikkelen zich krekken en oeverwallen en op plaatsen met lage stroomsnelheden ontstaan zandplaten slikken en gorzen.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bergsche Maas

Code waterlichaam: NL94_6

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Biesbosch (NL_VOG_112)
- **Habitatrichtlijn**
Biesbosch (NL_HAB_112)

Status: Kunstmatig

Het waterlichaam is door mensen gegraven op een plaats waar voorheen geen water was.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bergsche Maas

Code waterlichaam: NL94_6

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt nog steeds een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Er is geen duidelijke trend aanwezig van deze verbindingen in zwevend stof tussen 2000 en 2011; vrachtberekeningen wijzen op 96% voorbelasting.

Tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen een afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen evenals in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Alle PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Sinds 2000 is er wel een afnemende trend zichtbaar voor deze verbindingen in zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn aanvullende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Kobalt en seleen overschrijden de norm ook na correctie op basis van achtergrondgehalte. Door een technische fout in Aquokit is Be onterecht in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is 3-chloorpropeen, chlooretheen, en mevinfos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,16	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,39	*	*	
Vis (EKR)	≥ 0,14	*		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14		*	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120		*	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier R8) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 3-chloorpropeen (3CIC3e) - beryllium (Be) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - kobalt (Co) - mevinfos (mevfs) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR score voor macrofauna in de Bergsche Maas is verminderd. Voor macrofauna in het type R8 is een nieuwe maatlat ontwikkeld. De kwaliteit van de macrofauna is niet goed. Dit is in belangrijke mate te wijten aan vervuilende stoffen in het sediment. De beoordeling in 2014 is uitgevoerd op basis van licht aangepaste maatlat. Hierdoor kunnen kleine wijzigingen optreden. Bovendien lijkt de geschatte macrofaunakwaliteit ook voor het sedimentdeel in sommige waterlichamen behoorlijk te kunnen fluctueren van jaar tot jaar (tot een halve kwaliteitsklasse). Omdat de parameters geaggregeerd worden middels de laagste telt, is deze maatlat qua eindoordeel niet robuust bij het middelen van een gering aantal waarden (n=3). Het is zeer onaannemelijk dat er daadwerkelijk verslechtering optreedt, omdat de sedimentkwaliteit niet verslechtert maar eerder verbetert. In de Bergsche Maas is de kwaliteitsklasse voor macrofauna goed.

Overige waterflora: Voor R8 wateren is in dit geval sprake van een lagere kwaliteit door andere toepassing van het begroefbaar areaal in de nieuwe maatlat. In werkelijkheid is de kwaliteit dus niet verslechterd. De kwaliteit voor de overige waterflora voor de Bergsche Maas is een klasse verbeterd van matig naar goed.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis is tov 2009 (BPRW) verlaagd. Vergelijking van gegevens van 2009 en 2014 met nieuwe maatlat en doelen laat een vooruitgang zien in kwaliteit (van matig naar goed).

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is in concentratie verlaagd en een klasse verbeterd (goed). N is in concentratie gelijk gebleven (matig).

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2057-c - Herstel verbinding met zijrivieren/beken (Gemaal Keizersveer)	Omvang:	1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:			
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Gemaal Keizersveer (verbindingen). Afweging obv landelijke prioritering vismigratieknelpunten. Co-financiering RWS.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1010 - Strategie ontwikkelen voor verontreinigde waterbodems	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek / strategie verontreinigde waterbodems tbv macrofauna (Schoon water). Uitwerking van wijze en termijn waarop effecten verontreinigde waterbodems op toestand macrofauna voldoende kunnen worden gereduceerd.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bergsche Maas

Code waterlichaam: NL94_6

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	stikstof totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal
Technisch onhaalbaar	stikstof totaal, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Bergsche Maas

Code waterlichaam: NL94_6

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL94_5

Beneden Maas

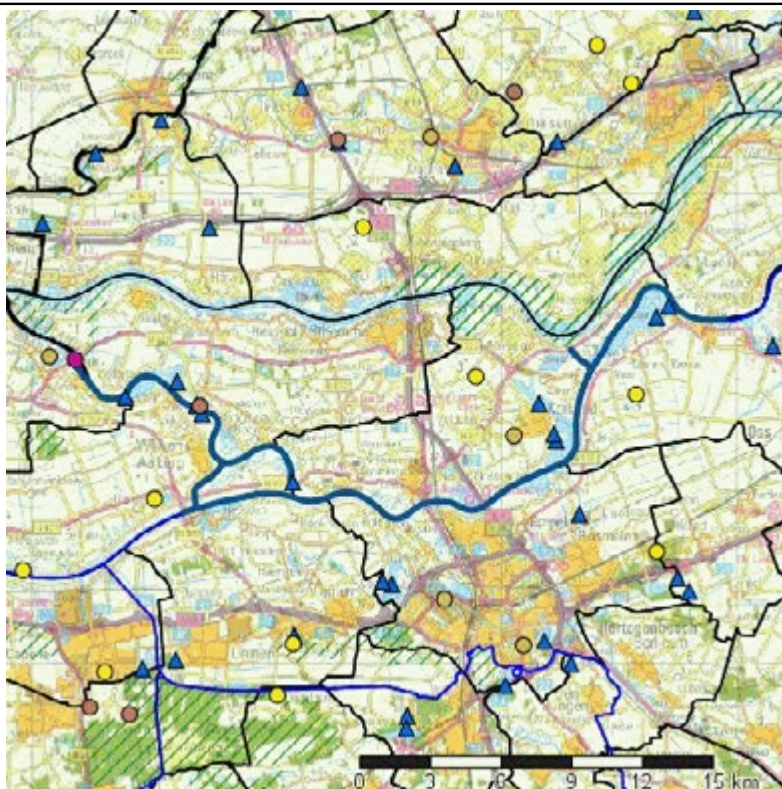
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Beneden Maas	Code:	NL94_5
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	R8 (Zoet getijdenwater (uitlopers rivier) op zand/klei)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Ja
Provincies:	Provincie Gelderland, Provincie Noord-Brabant		
Gemeenten:	's-Hertogenbosch, Aalburg, Heusden, Maasdriel, Oss, West Maas en Waal, Woudrichem, Zaltbommel		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Beneden Maas

Code waterlichaam: NL94_5

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Rivier of kreek waar onder invloed van eb en vloed 2x per dag de stromingsrichting wisselt en sprake is van hoge stroomsnelheden van het water. Het zoete water valt wel buiten de invloed van zout water. Op plaatsen met hoge stroomsnelheden ontwikkelen zich krekken en oeverwallen en op plaatsen met lage stroomsnelheden ontstaan zandplaten slikken en gorzen.

Beschermde gebieden:

- Zwemwater

CAMPING MAASZICHT (NLBW91_CKRDCA1), DE HOOGHE WAARD, CAMPING BADSTRAND (NLBW94_DEHGWCPBSD), DE RIETSCHOOF (NLBW94_DERSCPBSD), LITHSE HAM, DAGSTRAND (NLBW91_CLTHHAM1), LITHSE HAM, GEMEENTESTRAND (NLBW91_CLTHHAM2), STRANDBAD WELL (NLBW94_WELLBSD), WIJKSCHE WAARD, BADSTRAND (NLBW94_WIJKSWDBSD)

- Habitatrichtlijn

Loevestein, Pompeveld & Kornsche Boezem (NL_HAB_71)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Inundatiezone vergroten door dijkverlegging en beperken/verbieden gebruiksfuncties				■	
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken		■		■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren		■		■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Realiseren van een natuurlijker profiel en/of stoppen met onderhoud aan het profiel (bijv. stoppen met nautisch baggeren) leidt tot schade aan het scheepvaartverkeer. Het weghalen van dijken leidt tot significante veiligheidsrisico's (verandering waterloop) en geringe waterdiepte en daarmee schade voor de scheepvaart.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Schade voor de scheepvaart, kans op verdroging in aangrenzende gebieden en leidt mogelijk tot significante veiligheidsrisico's. Afgesneden rivierbochten in gebruik nemen waardoor de rivier weer gaat meanderen leidt tot significante veiligheidsrisico's en schade aan de scheepvaart. Om de natuurlijke inundatiezones weer in oorspronkelijke staat te herstellen en als zodanig te laten functioneren zouden ingrepen als normalisatie, kanalisatie en bedijking ongedaan moeten worden gemaakt. Daarnaast zou op grote schaal uiterwaardverlaging en verontdieping van het zomerbed moeten plaatsvinden. Genoemde maatregelen leiden tot significante veiligheidsrisico's en schade aan de scheepvaart.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	oeververdediging, duikers, overkluizing, kribben	Afwatering	Verlies ecotopen
regulering waterbeweging	versnelde waterafvoer	Afwatering	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	kanalisatie c.q. normalisatie van de waterloop	Afwatering	Onnatuurlijk peilverloop, weinig oeverhabitat, onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	omleiden piekafvoer	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijke stroming
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	verlies oeverzones en overstromingsvlaktes	Afwatering	Onnatuurlijk oeverhabitat
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)
Prognose 2021	- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt nog steeds een overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3,-cd)pyreen. Er is geen duidelijke trend aanwezig van deze verbindingen in zwevend stof tussen 2000 en 2011; vrachtberekeningen wijzen op 96% voorbelasting.

Tributyltin kan echter vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof in het algemeen een afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Evenals in 2009 voldoen nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Alle PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Sinds 2000 is er wel een afnemende trend zichtbaar voor deze verbindingen in zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn aanvullende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Kobalt en seleen overschrijden de norm ook na correctie op basis van achtergrondgehalte. Door een technische fout in Aquokit is Be en ammonium onterecht in de tabel terecht gekomen. Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit is 3-chloorpropeen, chlooretheen, dichloorvos, ethylazinfos en mevinfos onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,56	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,52	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,36	 *		
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,14	 *		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,50			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300	 *		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,0 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120		 *	
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier R8) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 3-chloorpropeen (3CIC3e) - beryllium (Be) - ethylazinfos (C2yazfs) - chlooretheen (vinylchloride) (CIC2e) - kobalt (Co) - dichloorvos (DCIvs) - mevinfos (mevfs) - ammonium (NH4) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

Macrofauna: De EKR score voor macrofauna in de Beneden Maas is verlaagd, de klasse is ontoereikend gebleven. Voor macrofauna in het type R8 is een nieuwe maatlat ontwikkeld. De kwaliteit van de macrofauna is niet goed. Dit is in belangrijke mate te wijten aan vervuiling van het sediment. De beoordeling in 2014 is uitgevoerd op basis van licht aangepaste maatlat. Hierdoor kunnen kleine wijzigingen optreden. Bovendien lijkt de geschatte macrofaunakwaliteit ook voor het sedimentdeel in sommige waterlichamen behoorlijk te kunnen fluctueren van jaar tot jaar (tot een halve kwaliteitsklasse). Omdat de parameters geaggregeerd worden middels de laagste telt, is deze maatlat qua eindoordeel niet robuust bij het middelen van een gering aantal waarden (n=3). Het is zeer onaannemelijk dat er daadwerkelijk verslechtering optreedt, omdat de sedimentkwaliteit niet verslechtert maar eerder verbetert.

Overige waterflora: Voor R8 wateren is in dit geval sprake van een lagere kwaliteit door andere toepassing van het begroeibaar areaal in de nieuwe maatlat. In werkelijkheid is de kwaliteit dus niet verslechterd. De EKR-score voor de overige waterflora in de Beneden Maas is lager, maar nog steeds matig.

Vis: De maatlat voor vissen is beperkt toepasbaar geworden door het wegvallen van de passieve visserij. Dit heeft tot gevolg dat rivieren op een lagere kwaliteit beoordeeld worden, omdat de deelmaatlat 'aantal soorten' lager scoort. De maatlat is voor 2009 en 2014 daarom toegepast met gegevens verkregen met actieve visserij om zodoende een goede vergelijking te kunnen maken. De kwaliteit neemt gemiddeld licht toe, maar grote verbeteringen door de reeds uitgevoerde maatregelen zijn nog beperkt. Voor de grote rivieren geldt dat de maatregelen voor vis effectiever worden als ook het Haringvliet wordt opengesteld (Kierbesluit). Na 2018 kunnen de effecten daarvan verwacht worden. De EKR-score voor vis in de Beneden Maas is tov van 2009 (BPRW) verminderd en de klasse is naar ontoereikend gegaan.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: P is in concentratie verlaagd en een klasse verbeterd (goed). N is in concentratie verlaagd, maar nog steeds matig.

Voor drinkwater gebruikt water (beoordeling 2014)

Normoverschrijding toestandsbepaling 2014:	Ja
Toename zuiveringsinspanning:	Ja

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL94_0133 - Nevengeul Buitenpolder heerewaarden	Omvang:	0,2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Ingetrokken: 0,2	Motivering:	Maatregel is ingetrokken
Toelichting:	Administratieve fout, maatregel is dubbel opgevoerd in 2009.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0140 - Herstel verbinding zijrivieren Dieze	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed (2011)
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / monding Maas - Dieze. Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratiekelpunten is deze maatregel in periode 2009-2015 uitgevoerd.		
Oorspronkelijke naam:	NL94_0170 - Natuurontwikkeling Afgedamde Maas: Natuurvriendelijke oevers en of strangen	Omvang:	3,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 3,5	Motivering:	Prognose gereed in 2015.
Toelichting:	Versterken leefgebied: Esmeer (nvo) en Zandplaat (strang), Slyckwellse Waard (nvo), Doornwaard (strang), Arkenswaard (nvo), Wijkschewaard (nvo + strang) en Poederoijense Waard (nvo en strang).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_217-a - Koornwaard (SanProg. nr. 310)	Omvang:	400.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	m3 Uitgevoerd: 400.000	Motivering:	Gereed
Toelichting:	Sanering waterbodan Koornwaard (Schoon water).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2221-b - Benedenstrooms aantakken Strang Empelse Waard	Omvang:	1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 1	Motivering:	Prognose gereed in 2015.
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Empelse Waard" Beneden Maas (Leefgebied).		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2224-b - Nevengeul Buitenpolder Heerewaarden	Omvang:	0,2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Beneden Maas

Code waterlichaam: NL94_5

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering:	0,2	Prognose gereed in 2015.
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Buitenpolder Heerewaarden" Beneden Maas (leefgebied).	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2226-b - Natuurvriendelijke oevers Getijde maas	Omvang: 18 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	km	Motivering:
In uitvoering:	18	Deels versnelde uitvoering (voorzien 10,07 km)
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water oevers Getijde Maas (Leefgebied).	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2255-c - Herstel verbinding Rosmalense AA bij nieuwe monding Zuid-Willemsvaart	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Voortgang:	stuks	Motivering:
In uitvoering:	1	Prognose gereed in 2015.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk Rosmalense AA bij nieuwe monding Zuid-Willemsvaart (Verbindingen). Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten wordt maatregel in periode 2009-2015 uitgevoerd.	

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL94_0136 - Natuurlijke oever Getijde Maas	Omvang:	8 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water oevers Getijde Maas (Leefgebied). Wordt in hetzelfde pakket gerealiseerd als de NVO's Zandmaas (x2155) , Bovenmaas (x2193) en Bovenmaas (x2085). De maatregel betreft het verwijderen van bestaande oeverbestorting.		

Oorspronkelijke naam:	NL94_0169 - natuurontwikkeling Afgedamde Maas: Natuurvriendelijke oevers en of strangen	Omvang:	2,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water (Leefgebied): Esmeer (nvo) en Zandplaat (strang), Slyckwellse Waard (nvo), Doornwaard (strang), Arkenswaard (nvo), Wijschewaard (nvo + strang) en Poederoijense Waard (nvo en strang). Resterende uitvoering natuurvriendelijke oevers en of strangen: 11 km, waarvan 2,5 km in periode 2015-2021 & 8,5 km >2021 (NL94_169b).		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1006 - Agenderen terugdringen emissies landbouwbestrijdingsmiddelen bij Waterschap Rivierenland	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Emissies landbouwbestrijdingsmiddelen in de Bommelerwaard dreigen te leiden tot toename zuiveringsinspanning bij drinkwaterproductie uit water Afgedamde Maas.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2249-c - Herstel verbinding zijrivieren Hertogswetering/Hoefgraaf	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / monding Maas - Hertogswetering/Hoefgraaf. Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten wordt maatregel in periode 2015-2021 uitgevoerd.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2256-c - Herstel verbinding Hedikhuizensche Maas	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk / monding Maas / Hedikhuizensche Maas. Maatregel betreft het vispasseerbaar maken van gemaal Groenendaal nabij de Maas. De Hedikhuizensche Maas zelf ligt op circa 3 kilometer van de Maas. Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten wordt maatregel in periode 2015-2021 uitgevoerd.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_Y7004 - Vaststellen herkomst van stoffen.	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Beneden Maas

Code waterlichaam: NL94_5

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Toelichting:	Vaststellen herkomst van de stoffen die de kwaliteitseisen overschrijden en agenderen bij de verantwoordelijke partijen	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y7001 - Nevengeul Blauwe Sluis	Omvang: 0,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Blauwe Sluis" Beneden Maas (Leefgebied). Dit is een nieuwe maatregel en wordt gerealiseerd in de periode 2015-2021.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y7008 - Nevengeul Overstroom	Omvang: 1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Overstroom" Beneden Maas (Leefgebied). Dit is een nieuwe maatregel en wordt gerealiseerd in de periode 2015-2021. Het project Overstroom is een initiatief van de Stichting Waal-Maas Symbiose. De ambitie is om groene energie te winnen en 50 ha riviernatuur te ontwikkelen door de Waal opnieuw met de Maas te verbinden. Deze maatregel zou Hedelse benedenwaarden (x2225-b) vervangen, mogelijk wordt Hedelse benedenwaarden toch nog uitgevoerd maar dan in periode 2021-2027.	
Oorspronkelijke naam:	RWS-Y7010 - Verkenning maatregelen na 2021 (2,5 km aantakken strangen/nevengeulen)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek / verkenning strangen en nevengeulen Benedenmaas (Leefgebied). Betreft een verkenning van mogelijke maatregelen in periode 2014-2021, eventuele realisatie >2021.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1001 - Agenderen toename zuiveringsinspanning niet genormeerde stoffen bij Rijk & waterschappen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Met het oog op de (dreigende) toename van drinkwater-zuiveringsinspanning agenderen van niet genormeerde opkomende stoffen (geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, hormoonverstoorders, industriële stoffen, consumentenproducten) en mogelijke maatregelen daartegen bij het Rijk (Ministerie IenM) en de waterschappen.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1002-1 - Onderzoek risico's en maatregelen scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoek naar risico's scheepvaart in drinkwaterbeschermingszone en naar mogelijke preventieve en curatieve maatregelen ter beheersing van deze risico's.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1004-1 Agenderen maatregelen tegen emissies chemische onkruidbestrijdingsmiddelen bij het Rijk	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Beneden Maas

Code waterlichaam: NL94_5

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Treffen van generieke maatregel is nodig vanwege drinkwaternormoverschrijding onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat en het metaboliet AMPA daarvan.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1005 - Agenderen beperking emissies schimmelbestrijdingsmiddel tolylfluanide bij het Rijk	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Aanpassing toepassingsvoorschriften of beperking toelating van schimmelbestrijdingsmiddel tolylfluanide is nodig vanwege overschrijding drinkwaternorm metaboliet DMS.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1010 - Strategie ontwikkelen voor verontreinigde waterbodern	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek / strategie verontreinigde waterbodern tbv macrofauna (Schoon water). Uitwerking van wijze en termijn waarop effecten verontreinigde waterbodern op toestand macrofauna voldoende kunnen worden gereduceerd.	
Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterboderns in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterboderns ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	NL94_0137 - benedenstrooms aantaken strang Hedelsche bovenwaarden	Omvang: 0,5 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Hedelsche bovenwaarden" Beneden Maas (Leefgebied). In eerste instantie is SGBP-code x2241 de volgende maatregel: Benedenstrooms aantakken Hedelse bovenwaarden. Deze maatregel kon in geplande periode niet uitgevoerd worden en is daarom vervangen door "Blauwe Sluis". Verkenning maatregel (x2241) in 2015-2021 ten behoeve van realisatie (>2021).	

Oorspronkelijke naam:	NL94_0138 - strang uiterwaarden Bokhoven	Omvang: 2 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen "Uiterwaarden Bokhoven" Beneden Maas (Leefgebied). In verband met noodzakelijke grondverwerving is deze maatregel pas uitvoerbaar in de periode >2021.	

Oorspronkelijke naam:	NL94_0143 - Natuurlijke oever Getijde Maas	Omvang: 4,2 km

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Beneden Maas

Code waterlichaam: NL94_5

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water "Getijde Maas" (Leefgebied). Wordt in hetzelfde pakket gerealiseerd als de NVO's Zandmaas (x2155), Bovenmaas (x2193) en Bovenmaas (x2085). De maatregel betreft het verwijderen van bestaande oeverbestorting.	

Oorspronkelijke naam:	NL94_0169b - Natuurontwikkeling Afgedamde Maas: Natuurvriendelijke oevers en of strangen	Omvang: 8,5 km
SGBP omschrijving:	verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water (Leefgebied): Esmeer (nvo) en Zandplaat (strang), Slyckwellse Waard (nvo), Doornwaard (strang), Arkenswaard (nvo), Wijkschewaard (nvo + strang) en Poederoijense Waard (nvo en strang). Resterende uitvoering 8,5 km, vervolg op al uitgevoerde 2,5 km in periode 2015-2021 (NL94_169).	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2225-b - Nevengeul Hedelsche Benedenwaarden	Omvang: 1 km
SGBP omschrijving:	aanleg nevengeul / herstel verbinding	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanleg nevengeul / herstel verbindingen Hedelsche Benedenwaarden (Leefgebied). Maatregel zou eerst worden vervangen door nevengeul "Overstroom" (RWS-Y7008), maar wordt mogelijk toch (deels) uitgevoerd > 2021.	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2248-b - Herstel verbinding zijrivieren/beken (Gemaal H.C. de Jongh bij het Capreton)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Herstel verbinding Maas / zijrivieren (Gemaal H.C. de Jongh). Obv landelijke & regionale (beekmondingen Maas) prioritering vismigratieknelpunten wordt maatregel in periode 2015-2021 onderzocht. Uitvoering voorzien >2021.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Beneden Maas

Code waterlichaam: NL94_5

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Beneden Maas

Code waterlichaam: NL94_5

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL89_grevlemr

Grevelingenmeer

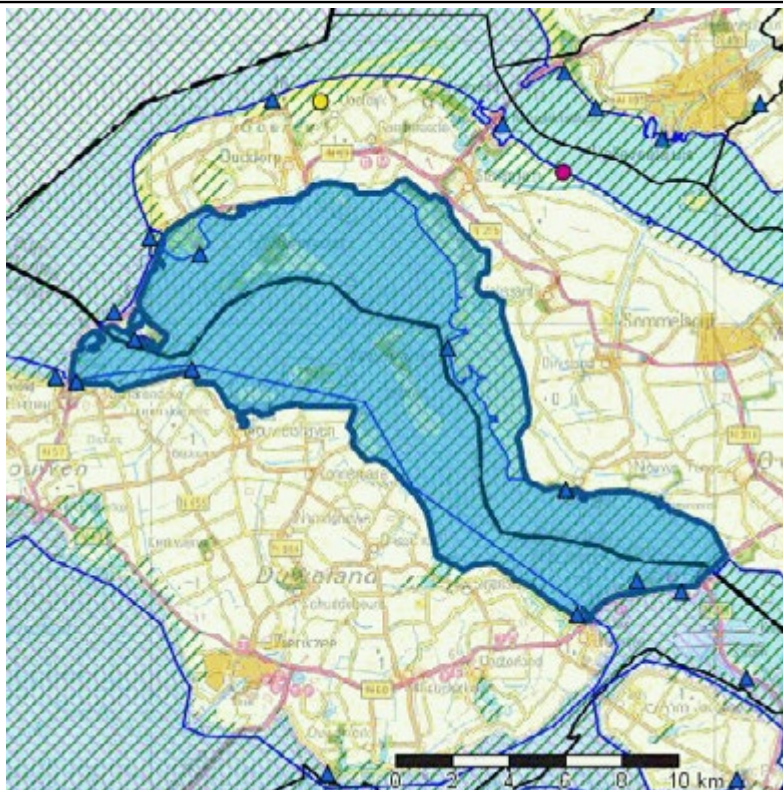
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Grevelingenmeer	Code:	NL89_grevlemr
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	M32 (Grote brakke tot zoute meren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zuid-Holland, Provincie Zeeland		
Gemeenten:	Goeree-Overflakkee, Schouwen-Duiveland		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Afgesloten voormalige zeearmen met brak tot zout water, vaak via spuisluizen verbonden met omliggende getijdenwateren. Het meer wordt gevoed door regen, grondwater, zeewater en oppervlaktewater (vaak vanuit omliggende polders). Het waterpeil en het zoutgehalte is redelijk stabiel. Door de diepte en watersamenstelling is sprake van stratificatie (spronglagen) in het meer.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grevelingenmeer

Code waterlichaam: NL89_grevlemr

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Vogelrichtlijn**

Grevelingen (NL_VOG_115)

- Zwemwater

BRUINISSE WERKHAVEN BADSTRAND (NLBW89_BRUINSWHVBSD), DE PUNT, BEZOEKERSCENTRUM (NLBW89_PUNTBSD), DEN OSSE BADSTRAND (NLBW89_DENOSBSD), GREVELINGENDAM BADSTRAND (NLBW89_GREVLGDBSD), HERKINGEN BADSTRAND (NLBW89_HERKGBSD), KABELAARSBANK, GREVELINGEN (NLBW89_KABBLBSD), SLIKKEN VAN FLAKKEE BADSTRAND (NLBW89_SLIKKVFKBSD), WEST REPART BADSTRAND (NLBW89_WESTRPBSD)

- Habitatrichtlijn

Grevelingen (NL_HAB_115)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen					■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren			■		■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het verwijderen van dijken en dammen leidt tot overstromingsgevaar en schade aan recreatievaart door verminderde bevaarbaarheid.
Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het verwijderen van de Brouwersdam en Grevelingendam (alsmede overige sluizen, stuwen en andere niet-passeerbare barrières) leidt tot significant negatieve effecten op de veiligheid en waterhuishouding. Het instellen van een natuurlijk (getijde) peilbeheer zal sociaal-economische effecten hebben op bestaande functies als infrastructuur, landbouw en scheepvaart en leidt bovendien tot significante veiligheidsrisico's (overstromingen, etc).

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
overige belastingen	recreatie (water en oever)	Recreatie	Aantasting overhabitat
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	uitheemse ziekten	Overig	Aantasting inheemse en uitheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99)
Prognose 2021	<i>(geen normoverschrijdingen)</i>

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Ook in 2012 voldoet het waterlichaam aan de Goede Chemische Toestand. Echter tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in sediment een duidelijke afname zien. Door een technische fout in Aquokit zijn de PBDE's onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Specifiek verontreinigende stoffen: In tegenstelling tot 2009 voldoen niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de eisen. De belangrijkste reden is dat nu door ontwikkelingen in analysetechnieken en normstelling meer stoffen getoetst konden worden dan in 2009. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten in zout milieu afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Boor voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Door een technische fout in Aquokit is kobalt onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn de stoffen dichloorvos en fenitrothion onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)		 *	 *	
Vis (EKR)	≥ 0,59	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46		 *	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≥ 10000			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,5 - 9,0			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90			

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M32) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Grevelingenmeer

Code waterlichaam: NL89_grevlemr

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Rapportage toestand 2014

- boor (B)
- kobalt (Co)
- dichloorvos (DClvs)
- fenitrothion (feNO2ton)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in het Grevelingenmeer is nagenoeg gelijk gebleven.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in het Grevelingenmeer is iets verlaagd, maar het oordeel blijft matig.

Overige waterflora: In 2014 is onterecht geen oordeel gegeven. De beschikbare maatlat kan worden gebruikt. Maar door het momenteel afwezig zijn van zeegras in het meer is de score slecht. Het meer is echter goed geschikt voor zeegras, zodat via pilots geprobeerd zal worden om de situatie te verbeteren. De eerste pilot is inmiddels in uitvoering in het Grevelingenmeer; de resultaten hiervan komen winter 2014/2015 (tussenrapport) en winter 2015/2016 (eindrapport) beschikbaar. Op basis van de resultaten kan worden bekeken hoe wordt verder gegaan voor een tweede pilot.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld zijn de veranderingen daadwerkelijke veranderingen. De EKR-score voor vis is verlaagd. Er is in 2014 een grote achteruitgang geconstateerd, waardoor extra metingen in 2013 plaats hebben gevonden.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is iets toegenomen, maar scoort nog steeds goed.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	 *
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	 *

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1032-b - Ingebruikname Flakkeese Spuisluis (hevel)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Overige inrichtingsmaatregelen (Leefgebied). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2041.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2008-b - Pilot aanplant zeegras	Omvang:	1 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer (Leefgebied). Pilot naar de mogelijkheden voor herintroductie van Zeegras.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL89_volkerak

Volkerak

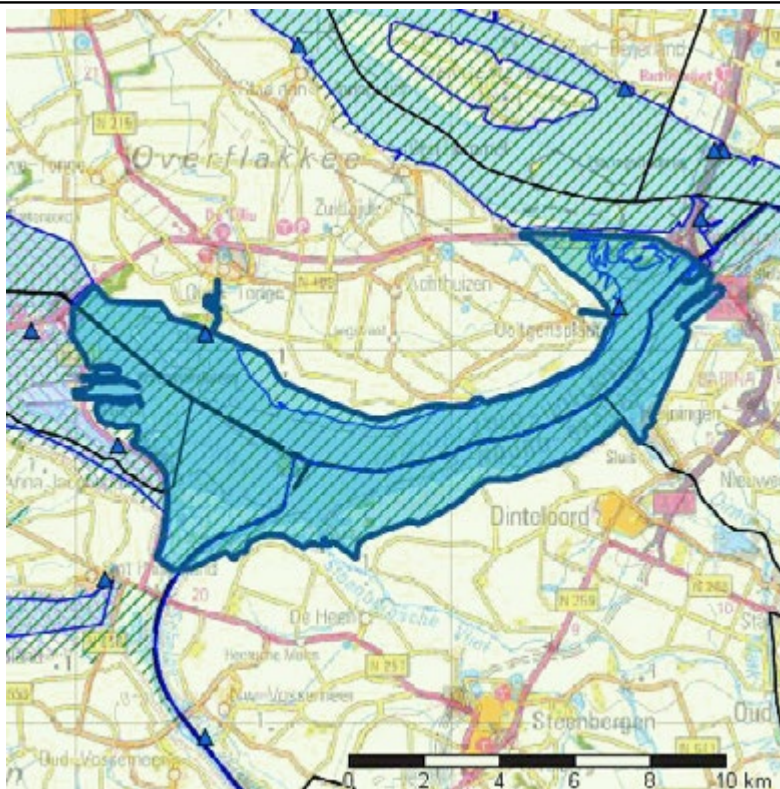
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Volkerak	Code:	NL89_volkerak
Deelstroomgebied:	Maas	Type:	M20 (Matig grote diepe gebufferde meren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zuid-Holland, Provincie Zeeland, Provincie Noord-Brabant		
Gemeenten:	Goeree-Overflakkee, Moerdijk, Schouwen-Duiveland, Steenbergen, Tholen		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Volkerak

Code waterlichaam: NL89_volkerak

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Plassen en meren die groter zijn dan 0,5 km² en een waterdiepte van meer dan 3 meter kennen. Deze plassen worden gevoed door regen- en grondwater; soms is er sprake van kwel (lokaal, regionaal of vanuit een rivier). De bodem bestaat overwegend uit zand, grind of klei, maar ook met veen- en sliedlagen. De aanvoer van water naar het Volkerak-Zoommeer is voor het grootste deel afkomstig van de Dintel. Daarnaast wordt via de Volkeraksluizen uit het Hollandsch Diep water ingelaten. De afwatering vindt plaats via de Bathse spuisluis in de Westerschelde. Bij de Krammersluizen en de Bergsediepsluis zijn zout-zoetwaterscheidingssystemen aangebracht die verzilting vanuit de Oosterschelde voorkomen. Om te verhinderen dat zout water vanuit het Antwerps Kanaal de Kreekraksluizen bereikt, wordt zoet (schut)water vanuit het naastgelegen bufferbekken in het Kanaal gepompt via dynamische zoutsturing. De hoeveelheid te verpompen water bepaald wordt door het chloridegehalte van de zoutmeetlocatie ANKA (Antwerps Kanaal).

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**

Krammer-Volkerak (NL_VOG_114)

- **Zwemwater**

KRAMMER BIJ OUDE TONGE (NLBW89_OUDTGBSD), VOLKERAK BIJ OOLTGENSPLAAT (NLBW89_OOLTGPLGBSD)

- **Habitatrichtlijn**

Krammer-Volkerak (NL_HAB_114)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beëindigen				■	
Verwijderen sluizen		■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het verwijderen van sluizen zorgt voor schade aan de scheepvaart door een verminderde bevaarbaarheid.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Verwijderen Philipsdam: de Philipsdam is aangelegd ter bescherming van het achterliggende land. Voor het laten terugkeren van de ecologische toestand behorend het oorspronkelijke type, een overgangswater, zouden beide dammen moeten worden verwijderd. Gezien de gevolgen voor de veiligheid van het achterliggende land en de kosten om deze aanleg terug te draaien waarbij de eerder genoemde functies niet in het geding komen, is deze ingreep: als onomkeerbaar aan te merken. Het verwijderen van dijken en dammen leidt tot overstromingsgevaar en schade aan scheepvaart door verminderde bevaarbaarheid. Het instellen van een grotere dynamiek heeft gevolgen voor aangelegde voorzieningen en kan onvoldoende diepte voor de scheepvaart met zich meebrengen. Tevens wateroverlast (en mogelijk tekort) voor de landbouw en woningen.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming
overige belastingen	visstandsbeheer	Landbouw	Onnatuurlijke vispopulaties

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	(geen normoverschrijdingen)
Prognose 2021	(geen normoverschrijdingen)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Ook in 2012 voldoet het waterlichaam aan de Goede Chemische Toestand. Echter tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003 laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in andere waterlichamen een duidelijke afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: Net als in 2009 voldoen nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Voor een groot aantal metalen zijn nog ontbrekende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Na correctie voor achtergrondgehalte voldoen de metalen kobalt en seleen nog niet aan de norm.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,47	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,46	*		
Vis (EKR)	≥ 0,17	*	*	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,54	*		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,07	*		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,30	*		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 450	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 1,70	*		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Volkerak

Code waterlichaam: NL89_volkerak

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doelttype, hier M20) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- kobalt (Co) - seleen (Se)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

Het Volkerak is een van de weinige waterlichamen dat een klasse verbetert voor fytoplankton. Het water wordt de laatste jaren op grote schaal gefilterd door de quagga mossel. Hierdoor nemen de algen af, maar de nutriënten zijn nog wel steeds beschikbaar. De situatie is waarschijnlijk ecologisch nog niet stabiel.

De EKR-score voor fytoplankton in het Volkerak is verhoogd van 0,50 naar 0,70 en voldoet nu aan de GEP.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in het Volkerak is verlaagd en is ontoereikend geworden.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden. Bij meren leiden deze wijzigingen niet tot beoordeling in een lagere kwaliteitsklasse.

De EKR-score voor de overige waterflora is in het Volkerak verlaagd, de klasse is ontoereikend gebleven.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij (snoekbaars). Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld zijn de veranderingen daadwerkelijke veranderingen. De kwaliteit voor vis is in klasse vooruit gegaan. De EKR-score voor vis is wel minder geworden, maar door aanpassing van doelen is de kwaliteit van matig naar goed gegaan.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verlaagd, maar de klasse is niet veranderd. P scoort nu matig, N is nog steeds ontoereikend. Het doorzicht is sterk verbeterd ten opzichte van 2009.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Volkerak

Code waterlichaam: NL89_volkerak

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2030-b - Visvriendelijk spuibeheer	Omvang:	2 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 2	Motivering: Proeven zijn uitgevoerd en daarmee is de opgave gereed.	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (Verbindingen). Onderzoek (met proeven) naar visvriendelijk spuibeheer.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x3002-c - Studie nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Dinteloord: (N/P combi VZM)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering: Onderzoek uitgevoerd, uitvoering maatregel is niet kosteneffectief.	
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en daarom wordt geagendeerd bij waterschap.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x3011-c - Studie nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Ooltgensplaat: (N/P, combi VZM)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering: Onderzoek uitgevoerd, uitvoering maatregel is niet kosteneffectief.	
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en daarom wordt geagendeerd bij waterschap.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x3012-c - Studie nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Oude Tonge: (N/P, combi VZM)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering: Onderzoek uitgevoerd, uitvoering maatregel is niet kosteneffectief.	
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en daarom wordt geagendeerd bij waterschap.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1014 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.	

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2025 - vispassages naar polders	Omvang: 6 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	vispasseerbaar maken kunstwerk	

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9920-b - Praktijk experiment Actief biologisch beheer (visbeheerplan/beheerovereenkomst)	Omvang: 6.140 ha
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief visstands- of schelpdierstandsbeheer	
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Aanvankelijk brasem-gedomineerd waterlichaam, waar ingrijpen in eerste instantie nuttig lijkt. Huidige stand van zaken (oktober 2013): vanwege ontbreken van draagvlak en verschuiving naar Baars-gedomineerd waterlichaam. Hiermee heeft de maatregel (op dit moment) geen noodzaak. Ontwikkelingen worden gevolgd. In periode 2015-2021 wordt niet voorzien dat deze maatregel wordt uitgevoerd.	

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL89_zoommedt

Zoommeer, Eendracht

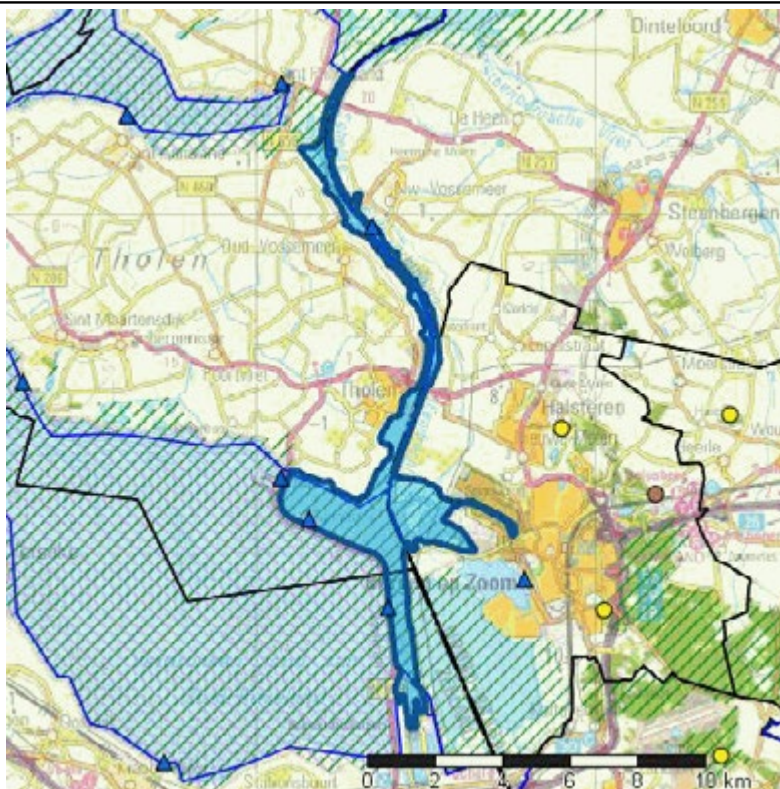
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Zoommeer, Eendracht	Code:	NL89_zoommedt
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	M20 (Matig grote diepe gebufferde meren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zeeland, Provincie Noord-Brabant		
Gemeenten:	Bergen op Zoom, Reimerswaal, Steenbergen, Tholen		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zoommeer, Eendracht

Code waterlichaam: NL89_zoommedt

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

Plassen en meren die groter zijn dan 0,5 km² en een waterdiepte van meer dan 3 meter kennen. Deze plassen worden gevoed door regen- en grondwater; soms is er sprake van kwel (lokaal, regionaal of vanuit een rivier). De bodem bestaat overwegend uit zand, grind of klei, maar ook met veen- en sliedlagen. De aanvoer van water naar het Volkerak-Zoommeer is voor het grootste deel afkomstig van de Dintel. Daarnaast wordt via de Volkeraksluizen uit het Hollandsch Diep water ingelaten. De afwatering vindt plaats via de Bathse spuisluis in de Westerschelde. Bij de Krammersluizen en de Bergsediepsluis zijn zout-zoetwaterscheidingssystemen aangebracht die verzilting vanuit de Oosterschelde voorkomen. Om te verhinderen dat zout water vanuit het Antwerps Kanaal de Kreekraksluizen bereikt, wordt zoet (schut)water vanuit het naastgelegen bufferbekken in het Kanaal gepompt via dynamische zoutsturing. De hoeveelheid te verpompen water bepaald wordt door het chloridegehalte van de zoutmeetlocatie ANKA (Antwerps Kanaal).

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**

Krammer-Volkerak (NL_VOG_114)

- **Zwemwater**

DE EENDRACHT (NLBW25_890327), OESTERDAM SPEELMANSPLATEN BADSTRAND (NLBW89_OESTDSMPTBSD)

- **Habitatrichtlijn**

Krammer-Volkerak (NL_HAB_114)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerverdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beëindigen				■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren	■			■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Het weghalen van oeververdediging leidt tot significante risico's van erosie en biotoopverlies.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het verwijderen van de Oesterdam, sluizen, dammen en andere niet passeerbare barrières heeft negatieve effecten op de veiligheid, waterhuishouding, overstromingen en scheepvaart. Een natuurlijk peilbeheer zal leiden tot overlast voor aangelegde voorzieningen en onvoldoende diepte voor de scheepvaart met zich meebrengen. Tevens ontstaat problemen met woningen en hoge waterstanden.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Waterhuishouding (overig)	Uitwisseling flora en fauna tussen verschillende stroomgebieden
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	Onnatuurlijk peil, stroomregulering en onnatuurlijke stroming

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	(geen normoverschrijdingen)
Prognose 2021	(geen normoverschrijdingen)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Ook in 2012 voldoet het waterlichaam aan de Goede Chemische Toestand. Echter tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in andere waterlichamen een duidelijke afname zien.

Specifiek verontreinigende stoffen: De specifiek verontreinigende stoffen voldoen in tegenstelling tot 2009 niet aan de norm. Voor een groot aantal metalen zijn nog ontbrekende achtergrondgehalten afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Na correctie voor achtergrondgehalte voldoen de metalen kobalt, koper en seleen niet aan de norm. Door technische fouten in Aquokit is beryllium onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Van PCB's zijn in dit waterlichaam geen gegevens bekend.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,42	*		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,35	*	*	
Vis (EKR)	≥ 0,17	*	*	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,58	*		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,07	*		
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 1,30	*		
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 450	*		
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90	*		

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier M20) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- beryllium (Be) - kobalt (Co) - seleen (Se)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zoommeer, Eendracht

Code waterlichaam: NL89_zoommedt

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton is in het Zoommeer verhoogd en voldoet nu net aan de GEP.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in het Zoommeer is verlaagd en valt nu in de klasse ontoereikend.

Overige waterflora: De maatlat voor waterplanten is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en heeft een betere definitie van begroeibaar areaal. Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden.

De EKR-score voor overige waterflora is in het Zoommeer afgenomen, maar door het bijstellen van de doelen scoort de OWV nog steeds matig.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij (snoekbaars). Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld zijn de veranderingen daadwerkelijke veranderingen. Door het bijstellen van de doelen voor vis is de kwaliteit in klasse matig gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: Zowel P als N zijn in concentratie verlaagd. P scoort nog matig, N is nog steeds ontoereikend.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zoommeer, Eendracht

Code waterlichaam: NL89_zoommedt

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_x3013-c - Studie nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Tholen: (N/P, combi VZM)	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	Onderzoek uitgevoerd, uitvoering maatregel is niet kosteneffectief.
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (Schoon water): KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en is daarom geëigend bij het waterschap.		

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	nl89_zoommedt-35128 - Vispassages naar polders	Omvang:	5 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Waterschap		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (Verbindingen). Potentiele maatregel tbv vismigratieknelpunten. Het gaat mogelijk om 3 Å 5 knelpunten (oktober 2013). Onzeker of deze vispassages in uitvoering gaan. (1) Onderzoek nut/noodzaak is nodig en (2) wat zijn eventuele gevolgen van overgang van zoet naar zoute omstandigheden (besluit obv Deltabeslissing en Rijksstructuurvisie).		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, fosfor totaal, Overige relevante verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL89_oostsde

Oosterschelde

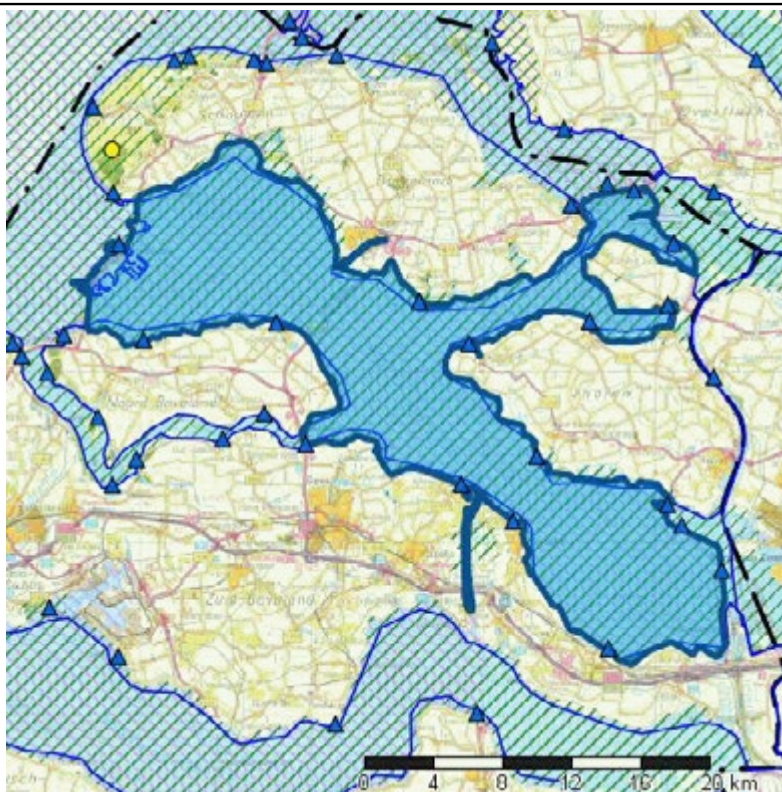
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Oosterschelde	Code:	NL89_oostsde
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	K2 (Beschut polyhalien kustwater)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zeeland		
Gemeenten:	Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Tholen, Veere		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Kustwater met een vooral getijdewerking en een beperkte rivierinvloed. Er is sprake van slikkige zandgronden in geulen en op platen/slikken, de schorren/kwelders zijn eerder zavelig/kleifig. De ligging van geulen, slikken en platen verandert voortdurend door sedimentatie- en erosieprocessen.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Oosterschelde

Code waterlichaam: NL89_oostsde

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Vogelrichtlijn**

Oosterschelde (NL_VOG_118)

- Zwemwater

BERGSE DIEPSLUIS NOORD BADSTRAND (NLBW89_BERGSDSNBSD), COLIJNSPLAAT BADSTRAND (NLBW89_COLPBSD), GREVELINGENDAM PLAAT VAN OUDE TONGE BADSTRAND (NLBW89_GREVLGDPOBSD), KAMPERLAND DE ROOMPOT BADSTRAND (NLBW89_KAMPLRPBSD), KATSE VEER BADSTRAND (NLBW89_KATSVBSD), KRABBENDIJK ROELSHOEK BADSTRAND (NLBW89_KRABBDKRHBSD), KRAMMERSLUIS LAAGBEKKEN BADSTRAND (NLBW89_KRAMMSLBKBSD), OESTERDAM WESTZIJDE BADSTRAND (NLBW89_OESTDWZDBSD), OUWERKERK HOEK VAN OUWERKERK BADSTRAND (NLBW89_OUWKHOWKBSD), SINT ANNALAND BADSTRAND (NLBW89_SINTANLBSD), SINT MAARTENSDIJK MUIEPOLDER BADSTRAND (NLBW89_SINTMTDMEBSD), SINT PHILIPSLAND BADSTRAND (NLBW89_SINTPLLBSD), STAVENISSE BADSTRAND (NLBW89_STAVNSBSD), WEMELDINGE BADSTRAND (NLBW89_WEMDGBSD), YERSEKE POSTWEG BADSTRAND (NLBW89_YERSKPWBSD)

- Habitatrichtlijn

Oosterschelde (NL_HAB_118)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Verwijderen sluizen		■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het verwijderen van sluizen zorgt voor schade aan de scheepvaart door een verminderde bevaarbaarheid.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het verwijderen van dammen ten behoeve van het aan- en afkoppelen van stroomgebieden leidt tot significante veiligheidsrisico's, overstromingen en problemen met een geringe waterdiepte. Verwijderen Oosterscheldekering: de Oosterscheldekering is aangelegd ter bescherming van het achterliggende land. Gezien de gevolgen voor de veiligheid van het achterliggende land en de hoge kosten om deze aanleg terug te draaien waarbij de eerder genoemde functie niet in het geding komen, is deze ingreep als onomkeerbaar aan te merken.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	door landbouwgronden	Landbouw	Belasting met nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	dammen in getijdengebied (incl. veiligheid/ energie)	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
regulering waterbeweging	stuw: verschil waterstand : verhogen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
overige belastingen	beroepsvisserij	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting vispopulaties
overige belastingen	uitheemse dieren/planten	Overig	Verdringen inheemse flora en fauna
overige belastingen	verontreinigde waterbodem	Grondstoffenwinning en industrie	Aantasting bodemfauna, belasting door chemische stoffen en nutriënten

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Oosterschelde

Code waterlichaam: NL89_oostsde

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: In 2012 voldoet het waterlichaam niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Enkele PBDE's (100, 28, 47 en 99) overschrijden de rapportagegrens éénmalig in 2010. Daarnaast kan tributyltin vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Door een technische fout in Aquokit zijn de PBDE's 153 en 154 onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003 laten trendmetingen in sediment een duidelijke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen komen ze nog in het milieu voor.

Specifiek verontreinigende stoffen: In tegenstelling tot 2009 voldoen niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de eisen. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten in zout milieu afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Uranium voldoet na correctie op achtergrondgehalte en saliniteit aan de norm. Boor voldoet na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Door een technische fout in Aquokit is kobalt onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn de stoffen dichloorvos en fenitrothion onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,14	 *	 *	
Vis (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier K2) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - dichloorvos (DCIvs) - fenitrothion (feNO2ton) - uranium (U)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in de Oosterschelde is verbeterd, de klasse is goed gebleven.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in de Oosterschelde is licht toegenomen en goed.

Overige Waterflora: De EKR-score voor de overige waterflora in de Oosterschelde is verbeterd, de kwaliteit is nog steeds matig.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is iets verhoogd, de klasse is matig gebleven.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_HenI1034-b - Herstel getij en zoet-zoutovergang Rammegors en Schelphoek	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Uitvoering in periode 2013-2014.
Toelichting:	Verbreden watersysteem, aansluitend wetland / verlagen uiterwaard (Leefgebied). Opgenomen in H&I-programmering 2008-2043. Getijherstel Rammegors (RWS_H&I1034-b) is in uitvoering in de periode 2013 t/m 2014 voor een bedrag van ca. € 14,7 miljoen. Is één project met RWS_x2015-b.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2014-b - Pilot aanplant zeegras	Omvang:	1 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km Uitgevoerd: 1	Motivering:	Gereed
Toelichting:	Uitvoeren vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer (Leefgebied). Pilot naar de mogelijkheden voor herintroductie van Zeegras.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2015-b - Verdedigen schorranden en aanleg schelpenbanken	Omvang:	1,7 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	km In uitvoering: 1,7	Motivering:	Inmiddels 1,1 km gereed in 2013.
Toelichting:	Uitvoeren vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer (Leefgebied). Deze maatregel wordt samen uitgevoerd met maatregel "Herstel getij en zoet-zout overgangen (H&I 1034 en 1034a)". Is 1 project met RWS_H&I1034-b.		
Oorspronkelijke naam:	RWS_x2017-b - Cofinanciering vispassages naar polders	Omvang:	4 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks In uitvoering: 4	Motivering:	Prognose gereed 2015.
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerken naar polders (Verbindingen). In totaal gaat het om 5 vispassages, waarvan 4 stuks <2015 en 1 stuk >2015 (RWS_x2017-c). Waterschap is initiatiefnemer voor alle vispassages. Co-financiering Rijkswaterstaat 3 stuks.		

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2017-c - Cofinanciering vispassages naar polders	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	Waterschap		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk De Noord, St. Maartensdijk (Verbindingen). In totaal gaat het om 5 vispassages, waarvan 4 stuks <2015 (RWS_x2017-b) en 1 stuk >2015. Waterschap is initiatiefnemer voor alle vispassages. Co-financiering Rijkswaterstaat 3 stuks.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)
Technisch onhaalbaar	stikstof anorganisch, Overige waterflora, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL89_veersmr

Veerse meer

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Veerse meer	Code:	NL89_veersmr
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	M32 (Grote brakke tot zoute meren)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zeeland		
Gemeenten:	Goes, Middelburg, Noord-Beveland, Veere		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Winnings water voor menselijke consumptie:
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Afgesloten voormalige zeearmen met brak tot zout water, vaak via spuiscuizen verbonden met omliggende getijdenwateren. Het meer wordt gevoed door regen, grondwater, zeewater en oppervlaktewater (vaak vanuit omliggende polders). Het waterpeil kent een zomerpeil (NAP -0.05m) en een winterpeil (NAP -0.30m). Het zoutgehalte is redelijk stabiel (Chloridegehalte 13-16 promille). Door de diepte en watersamenstelling is 's zomers sprake van zuurstofstratificatie in het meer.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Veerse meer

Code waterlichaam: NL89_veersmr

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:**- Vogelrichtlijn**

Veerse Meer (NL_VOG_119)

- Zwemwater

DE PIET BADSTRAND (NLBW89_PIETBSD), KAMPERLAND SINT FELIXWEG BADSTRAND (NLBW89_KAMPLSFLWBSD), KORTGENE SCHAPENDIJK BADSTRAND (NLBW89_KORTGNPDBSD), ORANJEPLAAT BADSTRAND (NLBW89_ORJPBSD), SCHOTSMAN CAMPENSWEG BADSTRAND (NLBW89_SCHOTSMCPBSD), VEERSEGAT DAM MEERZIJDE BADSTRAND (NLBW89_VEERSGDMZBSD), WOLPHAARTSDIJK SCHELPHOEK BADSTRAND (NLBW89_WOLPHDSHBSD)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen				■	
Verwijderen sluizen		■			
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het verwijderen van sluizen zorgt voor schade aan de scheepvaart door een verminderde bevaarbaarheid.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Verwijderen veerse dam en zandkreekdam: de Veerse dam en de Zandkreekdam zijn aangelegd ter bescherming van het achterliggende land. Voor het laten terugkeren van de ecologische toestand behorend het oorspronkelijke type, een overgangswater, zou de Veerse dam en de Zandkreedam moeten worden verwijderd. Gezien de gevolgen voor de veiligheid van het achterliggende land en de hoge kosten om deze aanleg terug te draaien waarbij de eerder genoemde functies niet in het geding komen, is deze ingreep: als onomkeerbaar aan te merken. Het verwijderen van dijken en dammen leidt tot overstromingsgevaar en schade aan scheepvaart door verminderde bevaarbaarheid. Het instellen van een natuurlijk (getijde) peilbeheer zal sociaal-economische effecten hebben op bestaande functies als infrastructuur, landbouw en scheepvaart en leidt bovendien tot significante veiligheidsrisico's (overstromingen, etc).

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Veerse meer

Code waterlichaam: NL89_veersmr

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	door landbouwgronden	Landbouw	Belasting met nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	barrières (niet of moeilijk (vis)passeerbare gemalen, stuwen, dammen etc.)	Waterhuishouding (overig)	Beperking leefgebied vis
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	sluis (ook gemaal): verlagen waterstand (peilbeheersing)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk waterpeil. Aantasting vispopulatie
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelaasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen
overige belastingen	uitheemse ziekten	Overig	Aantasting inheemse en uitheemse flora en fauna

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylother (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylother (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylother (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylother (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylother (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylother (PBDE99)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Veerse meer

Code waterlichaam: NL89_veersmr

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Ook in 2012 voldoet het waterlichaam aan de Goede Chemische Toestand. Echter tributyltin kan vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Door een technische fout in Aquokit zijn deze stoffen onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003 laten trendmetingen in sediment een duidelijke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen kunnen ze nog in het milieu voorkomen..

Specifiek verontreinigende stoffen: Ook voldoen net als in 2009 nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Voor een groot aantal metalen achtergrondgehalten in zout milieu afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Voor dit waterlichaam is het niet mogelijk een BLM toe te passen op koper en zink. Koper en boor overschrijden de norm na correctie op achtergrondgehalte. Door een technische fout in Aquokit is kobalt onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Het Veerse Meer staat in verbinding met het Kanaal door Walcheren. De sanering van de waterbodem, die plaatsvindt in verband met hoge koperconcentraties, zal er de komende jaren mogelijk toe leiden, dat de kopergehalten afnemen.

Daarnaast kan ook een hoge belasting van koper plaatsvinden vanuit de recreatievaart.

In het Veerse Meer treedt in 2010 nog een piek in de concentratie van koper op. In 2011 en 2012 zijn de concentraties afgenomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn dichloorvos en fenitrothion onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming “gezonde groei, duurzame oogst”).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)		 *	 *	
Vis (EKR)	≥ 0,45	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46		 *	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≥ 10000			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	6,5 - 9,0			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,90			

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M32) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - koper (Cu) - dichloorvos (DClvs) - fenitrothion (feNO2ton)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk. De EKR-score voor fytoplankton is in het Veerse Meer verhoogd en voldoet aan het GEP.

Macrofauna: De kwaliteit voor de macrofauna is in het Veerse Meer gelijk gebleven en voldoet ook aan het GEP.

Overige waterflora In 2014 is onterecht geen oordeel gegeven. De beschikbare maatlat kan worden gebruikt. Maar door het momenteel afwezig zijn van zeegras in het meer is de score slecht. Het meer is echter goed geschikt voor zeegras, zodat via pilots geprobeerd zal worden om de situatie te verbeteren. De eerste pilot is inmiddels in uitvoering in het Grevelingenmeer; de resultaten hiervan komen winter 2014/2015 (tussenrapport) en winter 2015/2016 (eindrapport) beschikbaar. Op basis van de resultaten kan worden bekeken hoe wordt verder gegaan voor een tweede pilot.

Vis: De maatlat voor vis is verbeterd. De nieuwe maatlat is minder gevoelig voor de inspanning van monitoring en houdt rekening met effecten van visserij (snoekbaars). Dit heeft tot gevolg dat sommige wateren met een lagere kwaliteit beoordeeld worden, terwijl andere wateren met een hogere kwaliteit beoordeeld worden in vergelijking met de oude maatlat. Omdat alle jaren opnieuw met de verbeterde maatlat zijn beoordeeld zijn de veranderingen daadwerkelijke veranderingen. De EKR-score voor vis is in 2014 lager.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is gelijk gebleven en nog steeds matig.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	 *
Ecologie	Totaal	 *	 *
	Biologie	 *	 *
	Fysische chemie	 *	 *
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	 *

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toelichting:

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Veerse meer

Code waterlichaam: NL89_veersmr

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWS_Hen1033-b - Peilbesluit Veerse Meer	Omvang:	0,2 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen waterpeil		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 0,2	Motivering: Gereed in 2013; evaluatie in 2015	
Toelichting:	Aanpassen waterpeil (Leefgebied). Opgenomen in H&I-programmering.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2294-b - Kanaal door Walcheren & Arnekanaal (SanProg. nr. 92)	Omvang:	220.000 m3
SGBP omschrijving:	Verwijderen verontreinigde bagger		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	m3 In uitvoering: 220.000	Motivering: Prognose gereed 2015.	
Toelichting:	Verwijderen vervuilde bagger kanaal door Walcheren & Arnekanaal (Schoon Water).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	NL89_0032 - 1 Vispassage	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (Verbindingen). Waterschap is initiatiefnemer voor het uitvoeren van deze vispassage.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2024-b - Pilot aanplant zee gras	Omvang:	1 km
SGBP omschrijving:	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer (Leefgebied). Pilot naar de mogelijkheden voor herintroductie van Zee gras.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Veerse meer

Code waterlichaam: NL89_veersmr

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie).

Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Veerse meer

Code waterlichaam: NL89_veersmr

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Veerse meer

Code waterlichaam: NL89_veersmr

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Factsheet: NL89_westsde Westerschelde

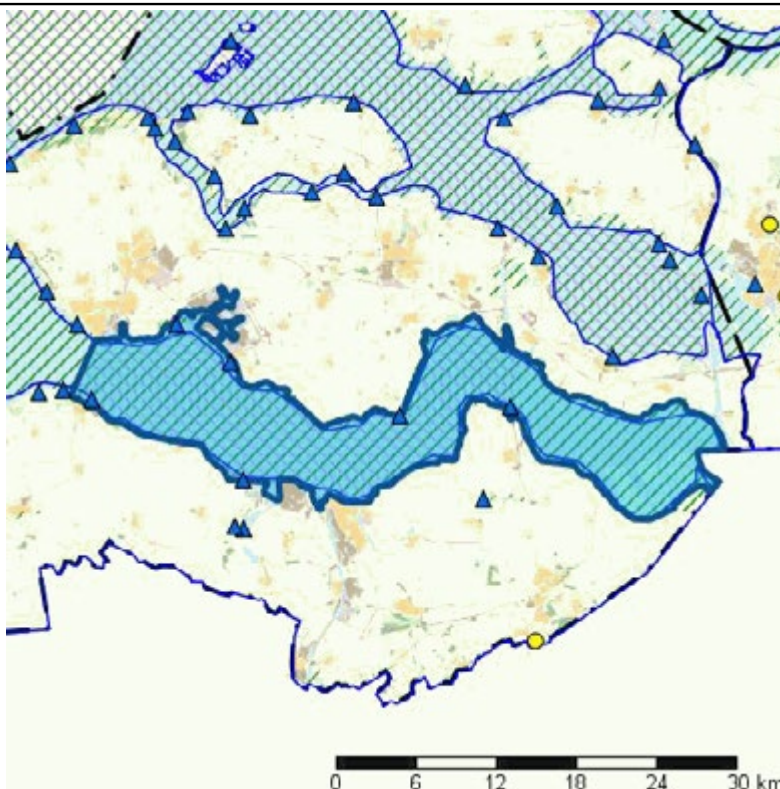
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Westerschelde	Code:	NL89_westsde
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	O2 (Estuarium met matig getijverschil)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zeeland		
Gemeenten:	Borsele, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Vlissingen		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Westerschelde

Code waterlichaam: NL89_westsde

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Karakterschets:

De Westerschelde is de zuidelijke tak in het oorspronkelijke deltagebied van de rivier de Schelde. Deze overgebleven tak is de enige zeetak in de Zuidwestelijke Delta waar nu nog sprake is van een estuarium met open verbinding naar zee. Het betreft een zeer dynamisch gebied, mede door de trechtervorm ervan, waarin het getijverschil naar achteren erg groot wordt. Het estuarium bestaat uit diepe en ondiepe wateren, bij eb droogvallende zandplaten, slikken en schorren. Onder de schorren langs de Westerschelde bevindt zich het grootste schorrengebied van ons land: het Verdrongen Land van Saeftinghe.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Krammer-Volkerak (NL_VOG_114)
- **Zwemwater**
BAARLAND BADSTRAND (NLBW89_BAARLBSD), BORSSELE BADSTRAND (NLBW89_BORSSLBSD), BRAAKMAN HAVEN BUITENZIJD BADSTRAND (NLBW89_BRAAKMHVBBS), BRESKENS BADSTRAND (NLBW89_BRESKBSD), PERKPOLDER BADSTRAND (NLBW89_PERKPDBSD), RITTHEM FORT RAMMEKENS BADSTRAND (NLBW89_RITTFRMKBSD)
- **Habitatrichtlijn**
Krammer-Volkerak (NL_HAB_114)
- **Schelpdierwater**
Westerschelde (NL_SCHELP_nl89_westsde)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Normalisatie en of kanalisatie in Rijkswateren ongedaan maken	■				
Onnatuurlijk peilbeheer, afvoerdeling en/of onderhoud in de Rijkswateren beeindigen		■		■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Milieu in brede zin
Motivering:	Het stopzetten van de wateraanvoer zal sociaal-economische effecten hebben op bestaande functies als infrastructuur en landbouw.

Gebruiksfunctie:	Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie
Motivering:	Het stopzetten van verdiepen, onderhoud, suppleties en stortingen leidt tot grote economische schade door verminderde bevaarbaarheid door vrachtschepen.

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het weghalen van dammen en dijken, oeververdediging en kribben leidt tot significante veiligheidsrisico's, overstromingen en problemen met geringe waterdiepte.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, onevenredig hoge kosten
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	overige diffuse bronnen (vooral atmosferische depositie)	Overig	Belasting met nutriënten en PAK
regulering waterbeweging	baggeren c.q. verdiepen in estuaria en kustzones (incl. zandvang)	Waterhuishouding (overig)	Aantasting bodemfauna
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
regulering waterbeweging	zandsuppletie (veiligheid)	Bescherming tegen overstromingen	Aantasting bodemfauna, verhoging zwevend stof gehalte
overige belastingen	intensief beheer en onderhoud (incl. oevers)	Waterhuishouding (overig)	Onnatuurlijk oeverhabitat
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:
http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Afwenteling

RWS bepleit onderzoeksmaatregelen op te nemen in het SGBP naar afwenteling. Naast (verder) onderzoek naar de mate van afwenteling, moet vooral ingezet worden op de oplossingen: welke maatregelen moet/kan wie nemen? RWS heeft een voorkeur om hier een nationale maatregel van te maken.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- cadmium (Cd) - 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99) - som benzo(b)fluorantheen en benzo(k)fluorantheen (sBbkF) - som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP) - tributyltin (kation) (TC4ySn)
Prognose 2021	- cadmium (Cd) - tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: Evenals in 2009 voldoet het waterlichaam nog niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). In 2012 vindt overschrijding plaats van de som PAK benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen, som PAK benzo(b)fluorantheen en benzo(k)fluorantheen en enkele polybroomdifenylethers. Door een technische fout in Aquokit staan de PBDE's 99 en 154 en TBT onterecht als normoverschrijdend in de tabel. Cadmium overschrijdt in 2011 de norm. Voor de PAK verbindingen zijn geen duidelijke dalende of stijgende trends waarneembaar; vrachtberekeningen voor de som PAK BghiP en IndP wijzen op 58% voorbelasting, de overige belasting is depositie; voor de som PAK BbkF is dat 67% voorbelasting en 32% depositie. PBDE's en TBT kunnen vanwege analytisch chemische beperkingen nog steeds niet op normniveau worden gemeten. PBDE 100 en 28 zijn 1 maal en de PBDE's 153 en 47 zijn 2 maal boven de rapportagegrens aangetroffen. Door het verbod op TBT op schepen (in 2003) laten trendmetingen in zwevend stof en sediment een sterke afname zien. De productie en het gebruik van PBDE's zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen komen ze nog in het milieu voor. Er zijn geen trendgegevens in zwevend stof bekend; vrachtberekeningen wijzen op een interne belasting van 34%.

Specifiek verontreinigende stoffen: Evenals in 2009 voldoen nog niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de norm. Alle PCB's overschrijden de norm voor zwevend stof. Kobalt overschrijdt de MAC-waarde jaarlijks. Boor voldoet nog niet na correctie op achtergrondgehalte en saliniteit. Vanadium voldoet niet, maar door wijziging in de norm in 2015 (opgeloste gehalten ipv totaal gehalten), zal vanadium wel gaan voldoen.

Dichloorvos overschrijdt de rapportagegrens éénmalig in 2012. De norm wordt met een hoge overschrijdingsfactor (45x) overschreden, maar de RG ligt nog een factor 42 boven de norm.

Van de spec. verontreinigende stoffen staan een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit staan, heptenofos en triazofos onterecht als normoverschrijdend in de tabel. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurz. gewasb. "gezonde groei, duurzame oogst").

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,13	 *		
Vis (EKR)	≥ 0,53	 *		
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	60 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier O2) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - koper (Cu) - dichloorvos (DCIvs) - heptenofos (heptnfs) - triazofos (Tazfs) - vanadium (V) - zink (Zn)

Motivering ecologische toestand:

Fytoplankton: Het uitgevoerde beleid om eutrofiering of de effecten daarvan terug te dringen in binnen- en buitenland lijkt nog steeds succesvol. Toch neemt de kwaliteit voor fytoplankton niet sterk meer toe, en blijft – gemiddeld over alle Rijkswateren – gelijk.

De EKR-score voor fytoplankton in de Westerschelde is verlaagd, en in klasse verlaagd naar matig.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in de Westerschelde is gelijk gebleven.

Overige Waterflora: De EKR-score voor overige waterflora is iets omlaag gegaan, maar de kwaliteit is in 2014 als goed beoordeeld.

Vis: De EKR-score voor vis is verlaagd, de kwaliteit is matig gebleven.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De winter-DIN is verhoogd en nog steeds slecht.

Toelichting op de beoordeling: de saliniteit op de meetlocatie Schaar van Ouden Doel is gemiddeld 9 promille, omdat tot nu toe in de ebfase wordt gemeten. Op de meetlocatie Vlissingen bedraagt dit 30 promille. De norm van 0,46 mgN/l geldt bij een saliniteit van 30 en hoger; bij een lagere saliniteit is de DINnorm (in mg/l) = $2,59 - 0,071 \cdot \text{saliniteit}$. Bij de heersende saliniteit op de meetlocatie Schaar van Ouden Doel is de norm 1,95 mgN/l en scoort de winterDIN daar als ontoereikend. In Vlissingen scoort de winterDIN slecht.

Eindoordeel

		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	NL89_0031 - Vispassages naar polders	Omvang:	3 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1 Gefaseerd: 2	Motivering: Prognose gereed 2015, onderdeel van maatregel (BPRW-ID): x2031 2 stuks worden uitgevoerd, respectievelijk 1 stuks in de periode 2015-2021 en 1 stuk >2021.	
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (Verbindingen). Waterschap is initiatiefnemer voor het uitvoeren van deze vispassages, waarvan 1 co-financiering door Rijkswaterstaat. Het uitvoeren van deze vispassages maakt onderdeel uit van een breder pakket. In totaal worden 3 vispassages uitgevoerd, 1 vispassage (RWS_x2031-b) wordt uitgevoerd in de periode 2015-2021 en 1 in de periode na 2021 (RWS_x2031-c).		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x9902-c - Studie nut/noodzaak aanvullende zuivering RWZI Bath	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering: Nut/noodzaak wordt aan eind planperiode (2009-2015) bepaald.	
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en daarom wordt geagendeerd bij het waterschap.		

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam:	RWZI: uitbreiding en/of verbetering	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen belasting RWZI		
Initiatiefnemer:	Waterschap Brabantse Delta		
Toelichting:	Vermindering belasting RWZI Bath: verkenning gebruik effluent voor landbouwwatervoorziening (schoon water).		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1013 - Trendanalyse TBT evalueren en zonodig actualiseren	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek / trendanalyse TBT (Schoon water). Bestaande trendanalyse TBT met de nieuwe inzichten kritisch tegen het licht houden en zonodig actualiseren.		

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2031-b - Vispassages naar polders	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:			
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (Verbindingen), locatie Zuidwatering. Waterschap Scheldestromen is initiatiefnemer voor het uitvoeren van deze vispassages. Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten, met maximum van 150.000 euro per passage. Het uitvoeren van deze vispassages maakt onderdeel uit van een breder pakket.		

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y6001 - Onderzoek nieuwe lozingslocatie RWZI Bath	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:			
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Uitvoeren onderzoek (Schoon water). KRW-maatregel die niet door RWS zelf kan worden uitgevoerd en daarom wordt geagendeerd bij Waterschap Brabantse Delta. Onderzoek locaties effluent, mogelijkheid voor extra zuivering wordt meegenomen in onderzoek.		

Oorspronkelijke naam:	RWS-Y9011 - Ophaalregeling opruimen oeverafval in RWS-waterlichamen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige beheermaatregelen		
Initiatiefnemer:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	lokale organisator of samenwerkingsverband burgerparticipatie van opruimactie(s) in en langs dit waterlichaam. Ministerie I&M/RWS ondersteunt lokale opruimacties van oeverafval door middel van de ophaalregeling zwerfvuil. Deze ophaalregeling maakt onderdeel uit van de maatregelen KRM en beheertaken RWS en houdt in dat verzameld afval wordt afgevoerd en verwerkt in opdracht van en op kosten van RWS. Door deze ophaalregeling worden andere partijen en stakeholders gestimuleerd te werken aan het voorkomen en opruimen van afval op vervuilde oeverlocaties langs het hoofdwatersysteem. Een deel van het budget wordt betaald uit RWS middelen (40.000 Euro = 8000 euro per WL). Elke euro die RWS inlegt, wordt aangevuld met 3 euro uit het EFMZV tot een maximum van 120k€ (=24k€ per WL) per jaar voor de komende 7 jaar. Totaal beschikbaar budget voor alle waterlichamen samen 160000 euro. Maatregel wordt in meerder waterlichamen uitgevoerd. NL91BOM (RWS-Y9012); NL93_8 (RWS-Y9013); NL89_westsde (RWS-Y9011); NL81_10 (RWS-Y9010); NL94_3 (RWS-Y9014)		

Oorspronkelijke naam:	RWS_W1017 - Voor- en doorbelasting PCB's en invloed waterbodems in beeld brengen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Rijkswaterstaat		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren onderzoek naar voor- en doorbelasting PCB's (Schoon Water). Op schaal van (deel)stroomgebied nagaan of en waar verontreinigde waterbodems ervoor zorgen dat de norm voor PCB's niet wordt gehaald.		

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Westerschelde

Code waterlichaam: NL89_westsde

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Maatregelen gepland voor de periode 2022-2027

Oorspronkelijke naam:	RWS_x2031-c - Vispassages naar polders	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	vispasseerbaar maken kunstwerk		
Initiatiefnemer:	waterschap		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Vispasseerbaar maken kunstwerk (Verbindingen), locatie Borssele. Waterschap is initiatiefnemer voor het uitvoeren van deze vispassages. Rijkswaterstaat draagt 50% bij in de kosten, met maximum van 150.000 euro per passage. Het uitvoeren van deze vispassages maakt onderdeel uit van een breder pakket.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	cadmium, Fytoplankton-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit
Technisch onhaalbaar	cadmium, Fytoplankton-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation), Vis-kwaliteit

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Factsheet: NL89_zwin

Zwin

-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Zwin	Code:	NL89_zwin
Deelstroomgebied:	Schelde	Type:	K2 (Beschut polyhalien kustwater)
Waterbeheerder:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Rijkswaterstaat)	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Zeeland		
Gemeenten:	Sluis		

	KRW Oppervlaktewaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens		Publieke grondwaterwinning
	Waterschapsgrens		Industriële grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Overige grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Inname oppervlaktewater
	Schelpdierwater		

Karakterschets:

Kustwater met een vooral getijdewerking en een beperkte rivierinvloed. Er is sprake van slikkige zandgronden in geulen en op platen/slikken, de schorren/kwelders zijn eerder zavelig/kleifig. De ligging van geulen, slikken en platen verandert voortdurend door sedimentatie- en erosieprocessen.

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zwin

Code waterlichaam: NL89_zwin

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Beschermde gebieden:

- **Vogelrichtlijn**
Zwin & Kievittepolder (NL_VOG_123)
- **Habitatrichtlijn**
Zwin & Kievittepolder (NL_HAB_123)

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
					■	
Verwijderen van dammen, dijken, kribben, vaste lagen, stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en/of oeververdediging in Rijkswateren						

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	Het verwijderen van dijken en dammen leidt tot significante veiligheidsrisico's en overstromingsgevaar.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, technisch onhaalbaar
- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
regulering waterbeweging	hoogwaterbescherming: dijken, dammen, kanalen	Bescherming tegen overstromingen	Onnatuurlijk waterpeil
overige belastingen	bovenstroomse aanvoer (voorbelasting buitenland)	Afwatering	Belasting met nutriënten en chemische stoffen

Toelichting:

Voor de getalsmatige en visuele weergave van de belasting per waterlichaam wordt verwezen naar de tabellen en taartdiagrammen van Deltares. Zie:

http://www.helpdeskwater.nl/publish/pages/29816/belastingen_25_juli_2013_ihw_office2003.zip

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zwin

Code waterlichaam: NL89_zwin

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Chemische toestand

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- 2,2',4,4',6-pentabroomdifenylether (PBDE100) - 2,2',4,4',5,5'-hexabroomdifenylether (PBDE153) - 2,2',4,4',5,6'-hexabroomdifenylether (PBDE154) - 2,4,4'-tribroomdifenylether (PBDE28) - 2,2',4,4'-tetrabroomdifenylether (PBDE47) - 2,2',4,4',5-pentabroomdifenylether (PBDE99)
Prognose 2021	- tributyltin (kation) (TC4ySn)

Motivering chemische toestand:

Prioritaire stoffen: In 2012 voldoet het waterlichaam niet aan de Goede Chemische Toestand (GCT). Enkele PBDE's overschrijden de rapportagegrens éénmalig in 2010. Daarnaast kan tributyltin vanwege analytisch chemische beperkingen (een onvoldoende lage rapportagegrens) nog steeds niet op normniveau in water gemeten worden. Dat geldt ook voor de polybroomdifenylethers in het mariene milieu. Door een technische fout in Aquokit zijn de PBDE's 153 en 154 onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Na het van kracht worden van het verbod op het gebruik van TBT op schepen in 2003, laten trendmetingen in zwevend stof en sediment in andere waterlichamen een duidelijke afname zien. De productie en het gebruik van polybroomdifenylethers zijn sinds 2010 verboden, maar door de persistente eigenschappen van deze stoffen komen ze nog in het milieu voor.

NB.: Het Zwin is nu beoordeeld op basis van de kwaliteit van de Oosterschelde. Geadviseerd wordt om voor de definitieve toetsing in 2015 het oordeel van de Zeeuwse kust over te nemen, waar het Zwin een betere relatie mee heeft. Specifiek verontreinigende stoffen: In tegenstelling tot 2009 voldoen niet alle specifiek verontreinigende stoffen aan de eisen. Voor een groot aantal metalen zijn achtergrondgehalten in zout milieu afgeleid, waardoor toetsing mogelijk geworden is. Boor voldoet ook na correctie op basis van achtergrondgehalte niet aan de norm. Door een technische fout in Aquokit is kobalt onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen.

Van de specifiek verontreinigende stoffen zijn er nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen onder de aandacht, waarvan nog niet zeker is of ze een knelpunt vormen vanwege een onvoldoende lage rapportagegrens. Door technische fouten in Aquokit zijn de stoffen dichloorvos en fenitrothion onterecht als normoverschrijdend in de tabel terecht gekomen. Voor gewasbeschermingsmiddelen geldt de doelstelling dat nagenoeg geen overschrijdingen in oppervlaktewater in 2023 gemeten mogen worden (tov het gemiddelde over de jaren 2009 – 2013) en in 2018 50% reductie van de overschrijdingen (2e Nota duurzame gewasbescherming "gezonde groei, duurzame oogst").

NB: zie opmerking bij de prioritaire stoffen. Ook het oordeel van de biologische elementen worden "geleend" vanuit de Zeeuwse kust. De kwaliteit van de Zeeuwse kust voor specifiek verontreinigende stoffen is vergelijkbaar.

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60	 *		
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,08	 *		
Vis (EKR)	NVT	NVT	NVT	
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	 *		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	NVT	NVT	NVT	
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
DIN (winterperiode) (mg N/l)	≤ 0,46	 *		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	NVT	NVT	NVT	
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	NVT	NVT	NVT	
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	≥ 60			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT	

Legenda: blauw = zeer goed groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier K2) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Specifiek verontreinigende stoffen

	Normoverschrijding
Rapportage toestand 2014	- boor (B) - kobalt (Co) - dichloorvos (DClvs) - fenitrothion (feNO2ton)

Motivering ecologische toestand:

Het Zwin leende de toestand in 2009 van de Oosterschelde. Dit gaf een verkeerd beeld. In 2014 leent het Zwin van de Zeeuwse kust. Alleen de kwelders worden geleend uit de Westerschelde.

Fytoplankton: De EKR-score voor fytoplankton in het Zwin is lager maar wordt nog steeds als goed beoordeeld.

Macrofauna: De EKR-score voor de macrofauna in het Zwin is afgenomen, waardoor de klasse verlaagd is van goed naar matig.

Overige Waterflora: De EKR-score voor overige waterflora in het Zwin is verlaagd, maar het oordeel is vanwege de nieuwe maatlat en een wijziging in de beoordeling wel met twee klassen verhoogd.

Fysisch-chemische ondersteunende parameters: De Winter DIN is iets verhoogd, de klasse is matig gebleven. De Winter DIN is nog steeds gebaseerd op de toestand van de Oosterschelde, maar de toestand verschilt niet van die van de Zeeuwse kust.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2014
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed groen = goed/voldoet geel = matig
- oranje = ontoereikend rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Onevenredig kostbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof anorganisch, Overige relevante verontreinigende stoffen, Prioritaire stoffen totaal, tributyltin (kation)

Factsheet KRW

Naam waterlichaam: Zwin

Code waterlichaam: NL89_zwin

Versie: ontwerp, behorend bij ontwerp-waterplan
aangemaakt: 12-11-2014 om 16:22 u.

Motivering per motiveringsgrond:

Onevenredig kostbaar

Naast de technisch-inhoudelijke uitvoerbaarheid zijn ook financiële middelen sturend voor het tempo en de mate waarin Rijkswaterstaat de maatregelen voor de KRW kan uitvoeren. De regering kiest bij de uitvoering van haar taken voor een verdeling van de middelen waarbij een deel daarvan wordt besteed aan de waterkwaliteit van de rijkswateren. Daarvan gaat het grootste deel naar aanvullende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen zijn geselecteerd op kosten-effectiviteit en de totale lijst is vastgelegd in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016-2021. De uitsplitsing naar waterlichamen heeft geresulteerd in de maatregelen van Rijkswaterstaat, zoals weergegeven in de factsheet voor de periode 2016-2021. De overige maatregelen staan na 2021 gepland, omdat het eerder uitvoeren van deze maatregelen als disproportioneel kostbaar wordt gezien. Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 wordt daarom onevenredig kostbaar, aangezien de schaarse uitvoeringscapaciteit een sterk prijsopdrijvend effect heeft.

Technisch onhaalbaar

Technisch onhaalbaar – uitvoeringscapaciteit: In totaal gaat het voor alle rijkswateren tezamen om een zeer fors pakket aan maatregelen. In totaal zijn nog ongeveer 190 maatregelen nodig voor een totaalbedrag van 572 miljoen euro. Realisatie van dit pakket vóór 2021 is onmogelijk. Ter vergelijking: momenteel bedraagt de omvang van het lopende KRW-programma (2010-2015) voor alle rijkswateren ongeveer 50 miljoen euro per jaar. Realisatie van het totale pakket voor 2015 zou ongeveer een verdubbeling van de inspanning betekenen. De lopende programma's zijn al niet gering voor met name de natte Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Bovendien gaan ook andere beheerders forse maatregelenpakketten in het kader van de KRW uitvoeren. Daarbij komt dat Rijkswaterstaat los van de KRW een grote wateropgave heeft voor veiligheid, water-overlast en scheepvaart, waarvoor al maatregelen worden uitgevoerd (realisatie) of onderzocht (planstudie). Realisatie van het KRW-maatregelenpakket vóór 2021 is onmogelijk vanwege de grote effecten op de markt (adviesbureaus en aannemers). Tegelijk nemen ook andere waterbeheerders in Nederland veel maatregelen, dus de vraag naar ingenieursdiensten en uitvoeringscapaciteit is erg groot. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar, want er is intern en op de markt onvoldoende plannings- en uitvoeringscapaciteit beschikbaar.

Technisch onhaalbaar – grondverwerving: Voor veel maatregelen moet nog grond worden verworven en/of beheerovereenkomsten worden afgesloten. Dit kost tijd vanwege de benodigde onderhandelingen en eventuele bestemmingswijzigingen. Door fasering kunnen die maatregelen worden uitgevoerd waarvoor de gronden al verworven zijn. Inmiddels kan worden gewerkt aan de verwerving van de gronden voor de volgende fase. Alle maatregelen uitvoeren voor eind 2021 is daarom technisch niet haalbaar en onevenredig kostbaar door een slechte onderhandelingspositie.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.

Colofon

Toetsingskader waterkwaliteit en KRW-factsheets
Bijlage 4 van het ontwerp- Beheer en ontwikkelplan voor de rijkswateren
2016-2021

Uitgave

Rijkswaterstaat
Postbus 20906
2500 EX Den Haag

Met medewerking van

Royal HaskoningDHV

Foto voorpagina

Tineke Dijkstra

Meer informatie bij

www.rijkswaterstaat.nl
contact@helpdeskwater.nl
0800-6592837

Datum

December 2014

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

www.rijkswaterstaat.nl

0800 - 8002

(gratis, dagelijks 06.00 - 22.30 uur)

december 2014 | WVL1214LL016